

**ACTUALIZAREA
PLANULUI URBANISTIC
GENERAL AL COMUNEI
LALOȘU, PRECUM ȘI
FURNIZAREA
SISTEMULUI
INFORMATIC GIS
PENTRU
DIGITALIZAREA
COMPARTIMENTULUI
DE URBANISM**

M E M O R I U   G E N E R A L

PROIECTANT: S.C. GEODATA SERVICES S.R.L.

2026

COLECTIV DE ELABORARE**PROIECTANȚI**

Urbanist Miruna-Maria Chirițescu

Inginer Mihai Radu

Inginer Marian Radu

Inginer Maria Radu

Economist Mălina-Ioana Neagu

Geograf Diana-Gabriela Dumitrescu

Inginer Ion-Adrian Chirițescu

Operator Nicoleta Orboiu

Operator Andreea Chiru

CHIRITESCU
U MIRUNA-
MARIA

Digitally signed
by CHIRITESCU
MIRUNA-MARIA
Date: 2026.08.20
12:30:33 +03'00'

BORDEROU DE PIESE SCRISE SI DESENATE

PIESE SCRISE VOLUMUL I - MEMORIUL GENERAL VOLUMUL II - REGULAMENT LOCAL

PIESE DESENATE

1. ÎNCADRAREA ÎN TERITORIU, RELAȚIA CU PLANURILE DE AMENAJARE A TERITORIULUI	
1 Încadrarea în teritoriu, relația cu planurile de amenajare a teritoriului	1:25 000
2. ZONIFICAREA FUNCȚIONALĂ LA NIVELUL TERITORIULUI ADMINISTRATIV	
2.1 Zonificarea funcțională la nivelul teritoriului administrativ	1:5 000
2.2 Zonificarea funcțională la nivelul teritoriului administrativ	1:5 000
2.3 Zonificarea funcțională la nivelul teritoriului administrativ	1:5 000
3. ANALIZE FUNCȚIONALE, INCLUSIV MOBILITATE	
3 Analize funcționale, inclusiv mobilitate	1:20 000
4. SITUAȚIA EXISTENTĂ - SINTEZĂ DISFUNCȚIONALITĂȚI	
4 Situația existentă - sinteză disfuncționalități	1:20 000
5. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ	
5 Strategia de dezvoltare spațială	1:20 000
6. REGLEMENTĂRI URBANISTICE PROPUSE; UNITĂȚI ȘI MACROUNITĂȚI TERITORIALE DE REFERINȚĂ	
6.1 Reglementări urbanistice propuse; unități și macrounități teritoriale de referință	1:5 000
6.2 Reglementări urbanistice propuse; unități și macrounități teritoriale de referință	1:5 000
6.3 Reglementări urbanistice propuse; unități și macrounități teritoriale de referință	1:5 000
7. REGLEMENTĂRI TEHNICO-EDILITARE PROPUSE	
7.1 Reglementări tehnico-edilitare propuse	1:5 000
7.2 Reglementări tehnico-edilitare propuse	1:5 000
7.3 Reglementări tehnico-edilitare propuse	1:5 000
8. PROPRIETATEA ASUPRA TERENURILOR ȘI OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ, INTRAVILAN	
8.1 Proprietatea asupra terenurilor și obiective de utilitate publică, intravilan	1:5 000
8.2 Proprietatea asupra terenurilor și obiective de utilitate publică, intravilan	1:5 000
8.3 Proprietatea asupra terenurilor și obiective de utilitate publică, intravilan	1:5 000
9. REȚEAUA MAJORĂ DE CIRCULAȚII; SISTEM INTEGRAT DE TRANSPORT PUBLIC; MODELE DE MOBILITATE ȘI ZONIFICARE SPECIFICĂ, STAȚIONARE	
9.1 Rețeaua majoră de circulații; sistem integrat de transport public; modele de mobilitate și zonificare specifică, staționare	1:5 000
9.2 Rețeaua majoră de circulații; sistem integrat de transport public; modele de mobilitate și zonificare specifică, staționare	1:5 000
9.3 Rețeaua majoră de circulații; sistem integrat de transport public; modele de mobilitate și zonificare specifică, staționare	1:5 000
9.4 Rețeaua majoră de circulații; sistem integrat de transport public; modele de mobilitate și zonificare specifică, staționare	1:200

CUPRINS

1. INTRODUCERE.....	8
1.1. DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI.....	8
1.2. OBIECTUL P.U.G.....	8
1.3. SURSE DOCUMENTARE.....	10
2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII	12
2.1. EVOLUȚIE.....	12
2.1.1. <i>Date privind evoluția în timp a comunei Laloșu .....</i>	<i>12</i>
2.1.2. <i>Caracteristici semnificative ale teritoriului și localităților, repere în evoluția spațială a localității.....</i>	<i>15</i>
2.1.2.1. Obiecte de patrimoniu pe teritoriul comunei Laloșu	20
2.1.2.1.1. Identificarea valorilor de patrimoniu construit	20
2.1.2.1.1.1. Monumente istorice	20
2.1.2.1.1.2. Biserici ce nu sunt clasate ca monumente	22
2.1.2.1.1.3. Rezidențe boierești sau alte clădiri reprezentative din comună	22
2.1.2.1.1.4. Clădiri tradiționale valoroase ce necesită protecție	23
2.1.2.1.1.4. Obiecte comemorative.....	30
2.1.2.1.1.5. Identificarea spațiilor și perspectivelor valoroase.....	31
2.1.2.1.2. Prezențe arheologice	33
2.1.2.3. Definirea și delimitarea zonelor istorice de referință	34
2.1.2.4. Elemente de peisaj, spații și perspective valoroase.....	37
2.1.2.5. Zone naturale protejate pe teritoriul comunei Laloșu.....	42
2.1.3. <i>Evoluția localităților după 1990 .....</i>	<i>43</i>
2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL	45
2.2.1. <i>Caracteristicile reliefului.....</i>	<i>45</i>
2.2.2. <i>Rețeaua hidrografică.....</i>	<i>46</i>
2.2.3. <i>Clima.....</i>	<i>47</i>
2.2.4. <i>Caracteristicile geotehnice și hidrogeologice .....</i>	<i>51</i>
2.2.4.1. Condiții geotehnice.....	51
2.2.4.1. Date hidrogeologice	52
2.2.5. <i>Riscuri naturale .....</i>	<i>55</i>
2.3. RELAȚII ÎN TERITORIU	56
2.4. ACTIVITĂȚI ECONOMICE	59
2.4.1. <i>Resurse naturale.....</i>	<i>59</i>
2.4.1.1. Soluri.....	59
2.4.1.2. Vegetația și fauna	60
2.4.2. <i>Funcțiuni economice.....</i>	<i>61</i>
2.4.2.1. Sectorul primar	62
2.4.2.2. Sector secundar	64
2.4.2.3. Sector terțiar	65
2.4.3. <i>Disfuncționalități .....</i>	<i>67</i>
2.5. POPULAȚIE. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE.....	69
2.5.1. <i>Efectivul populației și structura demografică.....</i>	<i>69</i>
2.5.1.1 Evoluția populației	69
2.5.1.2 Densitatea populației.....	70
2.5.1.3 Structura populației pe sexe	70
2.5.1.4 Structura populației pe grupe de vârstă	71
2.5.1.5 Structura etnică și religioasă a populației	73
2.5.1.6 Structura populației după starea civilă	74
2.5.1.7 Structura populației după nivelul de instruire	75

2.5.1.8 Populația ocupată, resurse de muncă.....	75
2.5.2. Mișcarea naturală și migratorie a populației.....	78
2.5.2.1. Intrări și ieșiri în efectivul populației.....	78
2.5.2.2. Rata brută a natalității și mortalității.....	79
2.5.2.3. Sporul natural.....	81
2.5.2.4. Sporul migrației.....	81
2.5.3. Disfuncționalități.....	82
2.6. CIRCULAȚIA.....	84
2.7. INTRAVILANUL EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL.....	85
2.7.1. Intravilan existent.....	85
2.7.2. Caracteristici ale principalelor zone funcționale.....	86
2.7.2.1. Zona pentru locuințe.....	86
2.7.2.2. Zona pentru instituții publice și servicii.....	88
2.7.2.3. Zona pentru spații verzi.....	90
2.7.2.4. Zona cu destinație specială.....	91
2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE.....	92
2.8.1. Riscul seismic.....	92
2.8.2. Risc de instabilitate.....	93
2.8.3. Risc de inundabilitate.....	93
2.8.4. Riscuri climatice.....	96
2.8.5. Riscuri antropice.....	97
2.9. ECHIPARE EDILITARA.....	98
2.9.1. Gospodărirea apelor.....	98
2.9.2. Alimentare cu apă.....	98
2.9.3. Canalizare.....	99
2.9.4. Alimentarea cu energie electrică.....	100
2.9.5. Alimentarea cu căldură.....	101
2.9.6. Alimentarea cu gaze naturale.....	101
2.9.7. Telecomunicații, televiziune, internet.....	101
2.9.8. Gospodărie comunală.....	102
2.9.9. Alte rețele/magistrale.....	102
2.10. PROBLEME DE MEDIU.....	104
2.10.1. Probleme de mediu.....	104
2.10.2. Schimbările climatice și efectele asupra mediului urban, sănătății și calității vieții.....	104
2.11. DISFUNCȚIONALITĂȚI.....	106
2.12. NECESITĂȚI ȘI OPȚIUNI ALE POPULAȚIEI.....	108
2.12.1. Analiza S.W.O.T.....	108
2.12.2. Studiu consultativ.....	119
3. PROPUNERI DE REGLEMENTARE URBANISTICĂ.....	121
3.1. SINTEZA STUDIILOR ANALITICE ȘI PROSPECTIVE, DIAGNOSTICUL GENERAL ȘI PROSPECTIV.....	121
3.1.1. Studii analitice.....	121
3.1.2. Studii consultative.....	122
3.1.3. Studii prospective.....	122
3.1.4. Alte studii și strategii.....	123
3.1.5. Diagnostic general.....	123
3.1.6. Diagnostic prospectiv.....	127
3.2. EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI.....	128

3.3. OPTIMIZAREA RELAȚIILOR ÎN TERITORIU	130
3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR	131
3.5. EVOLUȚIA POPULAȚIEI	132
3.5.1. Modelul de creștere tendențială	132
3.5.2. Modelul de creștere biologică	132
3.5.3. Propuneri privind evoluția populației	133
3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI	134
3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANȚ TERITORIAL	135
3.7.1. Intravilan propus	135
3.7.2. Caracteristici ale principalele zone funcționale propuse	140
3.7.2.1. Zona centrală	140
3.7.2.2. Zona pentru instituții și servicii	140
3.7.2.3. Zona pentru locuințe	140
3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE	141
3.8.1. Măsurile pentru reducerea riscului seismic	141
3.8.2. Măsurile în zone afectate de inundații	141
3.8.3. Măsurile în zone afectate de alunecări de teren	141
3.8.4. Evacuarea populației în situații de urgențe civile generate de dezastre	142
3.8.4.1. Inundații și fenomene meteorologice periculoase	143
3.8.4.2. Seisme, alunecări și prăbușiri de teren	143
3.9. DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE	144
3.9.1. Gospodărirea apelor	144
3.9.2. Alimentare cu apă	144
3.9.3. Canalizare	145
3.9.4. Alimentare cu energie electrică	146
3.9.5. Telecomunicații, televiziune, internet	148
3.9.6. Alimentarea cu căldură	149
3.9.7. Alimentare cu gaze naturale	149
3.9.8. Gospodărie comunală	151
3.9.9. Alte rețele/magistrale	151
3.10. PROTECȚIA MEDIULUI	154
3.10.1. Măsurile pentru îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a sănătății și calității vieții	154
3.10.2. Măsurile recomandate în vederea adaptării la schimbările climatice	155
3.11. REGLEMENTĂRI URBANISTICE	156
3.11.1. Soluția generală de organizare și dezvoltare	156
3.11.2. Organizarea căilor de comunicație	157
3.11.3. Destinația terenurilor, zonele funcționale rezultate	158
3.11.4. Zonele protejate și limitele acestora	159
3.11.4.1. Propuneri de includere a unor imobile în Lista Monumentelor Istorice	159
3.11.4.2. Zonele construite protejate, elemente de gestiune și reglementare	159
3.11.4.2.1. Zone de protecție propuse	159
3.11.4.2.2. Recomandările elaboratorului studiului istoric	165
3.11.4.2.2.1. Principii generale de protecție și valorificare a patrimoniului natural și cultural	165
3.11.4.2.2.2. Protecția zonelor cu risc natural (inundații, alunecări de teren)	165
3.11.4.2.2.3. Reguli privind spațiile publice și specificul local	166
3.11.4.2.2.4. Dezvoltarea infrastructurii rutiere și canalizării, iluminatului public	166
3.11.4.2.2.5. Reguli generale pentru zonele de protecție a monumentelor	166
3.11.4.2.2.6. Reguli pentru protecția construcțiilor cu valoare arhitecturală	168
3.11.4.2.2.7. Protecția troițelor, fântânilor și obiectelor memoriale din comuna Laloșu	169

3.11.4.2.2.8. Recomandări pentru anexele tradiționale din comuna Laloșu.....	170
3.11.4.2.2.9. Reguli pentru clădirile de servicii publice (instituții, servicii de educație, sănătate, cultură, religioase, etc.) din satele comunei Laloșu.....	170
3.11.4.2.3. Reglementări de utilizare și ocupare a terenurilor și de protejare a valorilor specifice ale fondului construit	171
3.11.4.2.4. Recomandări generale pentru toate ZIR-urile din comuna Laloșu	176
3.11.5. Protejarea unor suprafețe din extravilan	177
3.11.6. Interdicții de construire și recomandări de la instituții avizatoare.....	177
3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ	188
3.13. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ, POLITICILE ȘI PROGRAMELE DE INVESTIȚII PUBLICE NECESARE IMPLEMENTĂRII P.U.G.	190
3.13.1. Politici și programe de investiții publice necesare pentru implementare.....	190
3.13.2. Lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare	194
3.13.3. Planul de acțiune pentru implementare și programul de investiții publice	197
4. CONCLUZII – MĂSURI ÎN CONTINUARE	206
Anexa 1. Fișe analitice minime – monumente istorice din comuna Laloșu	207
Anexa 2. Tipologii de arhitectură tradițională	211
Anexa 3. Clădiri cu valoare arhitecturală.....	229
Anexa 4. Lista agenților economici cu activitate pe teritoriul comunei Laloșu.....	243
Anexa 5. Fișă sit arheologic	252

1. INTRODUCERE

1.1. DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI

Denumirea lucrării: ACTUALIZAREA PLANULUI URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI LALOȘU, PRECUM ȘI FURNIZAREA SISTEMULUI INFORMATIC GIS PENTRU DIGITALIZAREA COMPARTIMENTULUI DE URBANISM;

Beneficiar: COMUNA LALOȘU, JUDEȚUL VÂLCEA;

Proiectant: S.C. GEODATA SERVICES S.R.L.

Data elaborării documentației: 2024

1.2. OBIECTUL P.U.G.

Documentația ACTUALIZAREA PLANULUI URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI LALOȘU, PRECUM ȘI FURNIZAREA SISTEMULUI INFORMATIC GIS PENTRU DIGITALIZAREA COMPARTIMENTULUI DE URBANISM are ca obiective generale analiza situației existente a teritoriului administrativ al comunei Laloșu, identificarea disfuncționalităților existente la nivel local și regional și stabilirea direcțiilor de dezvoltare al structurii rurale existente pe termen mediu, de 5-10 ani, ce vor determina dezvoltarea durabilă și sustenabilă a localității.

Solicitările **temei program** sunt:

- corelarea P.U.G. cu documentații de amenajarea teritoriului și de urbanism suprateritoriale (P.A.T.N., P.A.T.J.);
- integrarea planurilor urbanistice zonale aprobate ulterior P.U.G. aprobat;
- introducerea în intravilan a zonelor de dezvoltare preconizate, conform solicitării Consiliului Local și consultării populației;
- realizarea studiilor de fundamentare pentru reactualizarea datelor de analiză;
- implementarea spațială a obiectivelor strategice de dezvoltare.

Prin tema program s-au solicitat unele intervenții asupra intravilanului, referitoare la extinderea acestuia, dar și de excluderea unor zone care nu mai constituie interes pentru dezvoltarea localității.

Tema de proiectare a P.U.G. integrează elementele principale ale *Strategia de dezvoltare locală a comunei Laloșu, județul Vâlcea, 2021-2027*, în principal cele aflate în corelare cu planificarea dezvoltării urbanistice a comunei.

În urma discuțiilor cu reprezentanții Primăriei comunei Laloșu, respectiv cu factorii interesați de la nivelul comunei, a fost selectată o serie de proiecte importante pentru dezvoltarea comunei Laloșu.

Selecția acestor proiecte a fost realizată în funcție de criterii, precum: contribuția la creșterea economică a comunei, contribuția la îmbunătățirea nivelului de trai a locuitorilor, contribuția la menținerea și îmbunătățirea condițiilor de mediu. Prin urmare, portofoliul de proiecte al comunei Laloșu este compus din următoarele propuneri:

- Reabilitare și asfaltare drumuri comunale și străzi în satele Berbești, Ghindari, Laloșu (reședința), Mologești, Oltețani și Portărești, comuna Laloșu
- Realizare de investiții destinate siguranței rutiere pentru pietoni și bicicliști, construirea de trotuare, inclusiv semnalizare verticală pentru trecerea de pietoni cu alimentare fotovoltaică în comuna Laloșu
- Dalarea și amenajarea de șanțuri, rigole, podețe și intrările în gospodării, amenajare spații verzi stânga/dreapta în comuna Laloșu
- Reparații poduri în comuna Laloșu

- Modernizarea drumurilor de exploatare agricolă în comuna Laloșu (pietruire drumuri agricole, vicinale, rute alternative)
- Amenajare șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale în comuna Laloșu
- Înființare rețea de apă uzată (canalizare și stație de epurare) în comuna Laloșu
- Înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în comuna Laloșu
- Modernizare/reabilitare/extindere sistem de alimentare cu apă
- Modernizare iluminat public (eficientizare, modernizare și extindere sistem de iluminat public în comuna Laloșu)
- Implementare sistem de monitorizare și supraveghere video a comunei Laloșu
- Reabilitare cămin cultural în comuna Laloșu
- Înființare centru cultural în comuna Laloșu
- Reabilitarea și introducerea în circuitul turistic a monumentelor istorice de pe raza comunei Laloșu
- Dezvoltarea unor zone de agrement și recreere în comuna Laloșu
- Amenajare spații de joacă în comuna Laloșu
- Amenajare unor locuri speciale pentru scăldat
- Organizare de expoziții de produse tradiționale și de artizanat
- Înființarea și dotarea cu utilaje și echipamente a Serviciului de Gospodărire Comunală în comuna Laloșu
- Înființare parc în vederea utilizării energiei regenerabile (biomasa, biogaz, geotermala sau fotovoltaica) în comuna Laloșu
- Reabilitare termică a clădirilor ce aparțin domeniului public în comuna Laloșu
- Campanii de conștientizare a populației în vederea colectării selective a deșeurilor menajere în comuna Laloșu
- Sistem de colectare selectivă a deșeurilor (instalarea de pubele, amenajare platformă de colectare selectivă a deșeurilor menajere)
- Acțiuni pentru împădurirea unor suprafețe (zone defrișate, terenuri degradate, perdele forestiere, etc)
- Reabilitare spații verzi din interiorul localității
- Organizare acțiuni de ecologizare (cursuri de apă, zone verzi poluate precum păduri, parcuri etc.)
- Infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor
- Lucrări de amenajare a cursurilor de apă
- Achiziționare/instalare panouri fotovoltaice pentru energie electrică în instituțiile publice, parcuri, intersecții, terenuri de sport
- Reabilitarea și modernizarea/dotarea școlilor din comuna Laloșu
- Construire grădiniță cu program prelungit în comuna Laloșu
- Construire sală de sport multifuncțională
- Dotarea unităților de învățământ cu echipamente IT performante
- Susținerea programelor de instruire privind dezvoltarea resurselor umane în comuna Laloșu
- Proiect pentru instruirea oamenilor în agricultura inteligentă
- Amenajare și modernizare bibliotecă comunală
- Construire centru de desfășurare activități didactice de tip "Școala după școală"
- Construire dispensar uman în satele aparținătoare ale comunei Laloșu
- Amenajare și dotare cabinet stomatologic în comuna Laloșu
- Amenajare și dotare laborator de analize medicale
- Dotare cu echipamente medicale performante a dispensarului medical
- Campanii de informare în sănătate, analize și investigații medicale gratuite pentru categoriile defavorizate
- Asigurarea unei comunități sănătoase și echilibrate prin scăderea numărului de asistați social din comunitate, prin creșterea angajării și scăderea presiunii asupra bugetului local
- Construire de locuințe sociale în comunitățile defavorizate

- Organizare de programe de calificare și reconversie profesională
- Organizare de campanii de conștientizare a populației privind abandonul de copii, abandonul școlar, metodele contraceptive etc.
- Proiect de voluntariat privind asistarea copiilor cu părinți plecați în străinătate
- Proiect de voluntariat pentru îngrijirea vârstnicilor
- Înființare piață agroalimentară în comuna Laloșu
- Campanii privind încurajarea tinerilor în dezvoltare sectorului agricol în comuna Laloșu
- Realizarea de proiecte de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în mediul rural în comuna Laloșu
- Înființarea unei cooperative pentru micii producători locali
- Înființarea unui târg comunal pentru desfacerea produselor agricole și a celor de origine animală
- Achiziționare GIS
- Efectuare măsurători topografice și parcelări terenuri în comuna Laloșu
- Implementarea registrului agricol național (RAN) pe raza comuna Laloșu
- Lucrări de înregistrare sistematică pe sectoare cadastrale în cadrul programului național de cadastru și carte funciara (intabulare gratuită a terenurilor).

1.3. SURSE DOCUMENTARE

✓ Studii de specialitate preliminare privind:

- *Actualizarea suportului topografic al localității*
- *Studiu istoric*
- *Condiții geotehnice și hidrogeologice*
- *Infrastructură tehnico-edilitară*
- *Analiza factorilor interesați, anchete sociale*
- *Protecția mediului, riscuri naturale și antropice*
- *Evoluția activităților economice*
- *Evoluția socio-demografică*
- *Impactul schimbărilor climatice*
- *Studiu arheologic*

✓ Studii și proiecte elaborate anterior (studii de fezabilitate și proiecte tehnice privind obiectivele și investițiile de pe teritoriul comunei, etc)

✓ Documentații specifice de amenajarea teritoriului și de dezvoltare:

- *Planul de Amenajare a Teritoriului Național*
- *Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Vâlcea*
- *Raport județean privind starea mediului pentru anul 2022 - Județul Vâlcea*
- *Planul de menținere a calității aerului în județul Vâlcea perioada 2020-2024*
- *Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor*
- *Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050*
- *Master Planul privind sistemul de alimentare cu apă și apă uzată în județul Vâlcea, revizuit la nivelul anului 2022*
- *Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030*

✓ Alte documentații de specialitate specifice:

- *P.U.G. aprobat comuna Laloșu*
- *Strategia de dezvoltare locală a comunei Laloșu, 2021-2027*

- *Planul de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, incidente/accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă al Comitetului Local pentru Situații de Urgență Laloșu 2022 – 2025*
- *Planul de evacuare al comunei Laloșu în situații de urgență*

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1. EVOLUȚIE

(capitol realizat în baza studiului de fundamentare istoric și a studiului arheologic)

Comuna Laloșu, în decursul istoriei sale, a trecut prin numeroase modificări administrative, satele acesteia făcând parte din județele Vâlcea și Romanați, în funcție de reorganizările teritoriale. Schimbările aduse de administrațiile succesive, fie ele românești sau austriece, au influențat dezvoltarea și organizarea comunei, determinând evoluția așezărilor și a populației sale. În perioada modernă, comuna a cunoscut o stabilizare a structurilor sale teritoriale, cu o dezvoltare a infrastructurii și a serviciilor publice semnificative.

Județul Vâlcea se remarcă prin faptul că este primul județ din România atestat documentar, în anul 1392, când Mircea cel Bătrân dăruiește albinăritul călugărilor mănăstirii Cozia. Punctul de plecare în reconstituirea vechilor hotare ale județului îl constituie harta stolnicului Constantin Cantacuzino (1700). La sfârșitul secolului al XVII-lea, județul se învecina la nord cu județul Argeș și Transilvania, la est, dincolo de apa Oltului, cu județele Argeș și Olt, la sud cu Romanații, spre sud-vest cu Doljul, iar la vest cu județul Gorj. Hotarul cu Argeșul continua și la est, urmându-i, tot dincolo de Olt, județul Olt. Spre sud se învecina cu județul Romanați.

Conscripția virмонтiană din 1722 (realizată sub stăpânirea austriacă în anul 1718) cuprinde în partea vestică a județului Vâlcea așezări precum: Diclești, din imediata apropiere a comunei Laloșu.

2.1.1. Date privind evoluția în timp a comunei Laloșu

Teritoriul pe care se întinde astăzi comuna Laloșu făcea parte din Plasa Oltețu de Jos, întemeiată în anul 1864, ca parte a reformelor administrative din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, ce au avut ca scop uniformizarea și modernizarea structurii anterioare, introducând un sistem mai clar și mai eficient de plăși și județe, în cadrul căruia a fost creată plasa Oltețu de Jos. Plasa Oltețu de Jos a existat ca unitate administrativă până în anul 1950, când, în urma reformei administrative impuse de regimul comunist, sistemul de plase a fost desființat și înlocuit cu un nou sistem de organizare administrativ-teritorială, bazat pe raioane și regiuni.

La 1862, prin Legea rurală din 11 iunie, găsim comuna Laloșu în alcătuirea căreia intra Ganția (azi satul Mologești) și satul Dobriceni, cu un număr de 263 case și 260 familii.

Astfel, prin legea nr. 394 din 31 martie 1864 pentru comunele urbane și rurale, se stabilește sistemul de organizare în comune, printre care și comuna Laloșu, în alcătuirea căreia intrau satele în alcătuirea căreia intrau satele: Laloșu, Ganțe și Dobriceni.

La 1 ianuarie 1871, comuna Laloșu, formată din satele: Laloșu, Dobriceni și Ganța. În iulie 1871, satul Laloșu, cu 266 familii, este alipit comunei Făurești.

Prin Legea comunală din martie 1874 se reînființează comuna Laloșu, în alcătuirea căreia vor intra satele: Budesci, Dicleșci, Făureșcii de Jos (Mileșci, Protăreșci, Bogeia), Laloșu (Ganța și Dobriceni).

Prin Legea pentru fixarea circumscripțiilor administrative din 1 noiembrie 1892, comuna Laloșu apare ca fiind alcătuită din satele Dobriceni, Laloșu, Mologesci, Portăresci cu o populație de 1372 locuitori, 412 case de locuit, iar vatra satelor are o suprafață de 2350 de hectare.

1908-1918

La cumpăna dintre secolele XIX-XX au avut loc mai multe schimbări în componența județului, datorate plângerilor locuitorilor care se aflau prea departe de centrul comunei pentru rezolvarea problemelor administrative. Prin Legea din 1908 privind Modificarea legii de organizare a comunelor rurale, județul Vâlcea este împărțit în 18 plăși, 110 comune rurale, 3 comune urbane, 425 sate și 33 cătune: Plasa Bălcești, Beica, Bistrița, Cerna, Cernișoara, Cozia, Drăgășani, Govora, Horezu, Muntele, Oltețu de Jos, Oltețu de Sus, Oltu, Otăsău, Pesceana, Răurile, Șasa, Zătreni.

Plasa Oltețu de Jos avea reședința la Bălcești. Comuna Laloșu avea 2 sate componente: Laloșu și Dobriceni.

În secolul al XIX-lea, plasa Oltețu-de-Jos era unită administrativ cu plasa Oltu și situată pe ambele maluri ale râului Olt, în partea de sud a județului. Aceasta se compunea din 25 de comune rurale: Băbeni, Bălcești, Bătășani, Benești, Cârlogani, Diculești, Făurești, Frățila, Gănești, Ghioroiu, Gorunești, Laloșu, Lăcusteni, Măciuca, Mărgineni, Otețești, Petrișani, Poenari, Prejoi, Rusănești, Șerbănești, Stănești, Tetoiu, Vasilați și Zătreni. Împreună cu plasa Oltu, plasa avea o populație totală de 52,008 locuitori.

Limitele plasei erau: la nord, plasa Oltețu-de-Sus; la sud, județul Romanați; la vest, județul Dolj; și la est, plasa Oltu. Reședința subprefecturii plășilor unite era în Drăgășani. Forma acestei plase era asemănătoare unui hexagon neregulat.

O unitate de împărțire teritorial-religioasă era parohia. Parohia Laloșu-Ganța, cu biserica catedrală "Sf. Parascheva", compusă din cătunele Ganța, Laloșu, Stănești și Mărcușeu, la 21 km distanță în toate direcțiile de celelalte cătune care formau parohia, avea 539 de familii cu 1,846 de suflete, 4 biserici, 1 preot paroh, 2 preoți ajutători și 7 cântăreți.

În urma aplicării Legii administrative de la 1 mai 1904, apare pentru prima oară satul Berbesci, în componența comunei Laloșu.

În 1908, comuna Laloșu are, din nou, în componență numai satele Laloșu, Mologești și Portărești, iar reședința era la Portărești.

Satul Berbești trece din nou în alcătuirea comunei Știrbei din județul Romanați, iar satul Portărești apare pentru prima oară ca sat component al comunei Laloșu.

La 19 decembrie 1912, apare pentru prima dată, în alcătuirea comunei Laloșu, alături de satele Laloșu, Mologești, Portărești și cătunul Ghindari.

Perioada interbelică

În baza art. 380 din Legea pentru unificarea administrativă din 1925 promulgată prin Decretul regal nr. 1972/14 iunie 1925 și publicată în Monitorul Oficial nr. 128/14 iunie 1925, cu modificările care i s-au adus prin Decretul regal nr. 3832/21 dec. 1925 și publicat în Monitorul Oficial nr. 283/22 dec. 1925, teritoriul României a fost împărțit în 71 de județe. Județul Vâlcea, cu reședința în comuna urbană Râmnicu-Vâlcea, era alcătuit din 9 plăși, 3 comune urbane și 128 de comune rurale.

Prin Legea pentru Organizarea Administrațiunii Locale promulgată prin Decret Regal nr. 2712/29 iulie 1929 și publicată în „Monitorul Oficial” nr. 170, Partea I din 3 august 1929, modificată conform Ordinului Ministrului de Interne nr. 5715/1930, Județul Vâlcea căpăta o nouă configurație. Astfel, județul Vâlcea era compus din 5 plase (Plasa Cerna, Plasa Cozia, Plasa Drăgășani, Plasa Horezu, Plasa Zătreni); 5 comune urbane-orășe (Râmnicu-Vâlcea, Băile Govora, Călimănești, Drăgășani, Ocnele Mari), comuna suburbană Căzănești, la orașul Ocnele Mari, 18 comune rurale de centru („marea comună rurală”), 145 de comune rurale mici, formate din 301 sate.

Prin Decizia nr. 126/1931 a Prefecturii Județului Vâlcea, în baza legii administrației locale, promulgată cu Înalțul Decret Regal nr. 2536/1931, comunele de centru, satele și unitățile administrative care au funcționat pe baza legii din 1929 se regrupau pentru a forma 120 de comune rurale. La 15 august 1931, comunele de centru, satele și unitățile administrative care funcționau în baza legii promulgate în ianuarie 1931 se regrupau pentru a forma comune.

Comuna Laloșu avea în componență satele Laloșu, Schitu Ghindari, Mologești, Portărești.

În 1929, în componența comunei Laloșu apare ca sat: Schitul Ghindaru. Tot în 1929 se înființează comuna Berbești, județul Romanați, din care făceau parte satele Berbești și Oltețani 5, care au făcut parte (inclusiv în perioada 1912-1940) din județul Romanați.

În anul 1935, teritoriul României era împărțit în 10 ținuturi care cuprindeau fiecare mai multe județe. Județul Vâlcea era cuprins în Ținutul Jiu, cu reședința la Craiova.

În 1938 județul Vâlcea era cuprins în Ținutul Olt, cu reședința la Craiova.

Decretul-lege din 1940 stipula ca ținuturile create prin legea administrativă din 1938 să fie desființate, iar teritoriile județelor să se regrupeze. Astfel, în 1941 Județul Vâlcea era acătuit din 6 plăși (Pls. Bălcești, Pls. Drăgășani, Pls. Grădiștea, Pls. Horezu, Pls. Lădești, Pls. Râmnicu Vâlcea), 5 orașe, 126 comune rurale, iar între acestea se aflau 4 stațiuni balneo-climaterice și 491 sate.

Comuna Laloșu făcea parte din plasa Bălcești. Conform Anuarului Socec, comuna Laloșu avea în 1925 în componență 4 sate: Laloșu, Mologești, Portărești, Ghindari și făcea parte din plasa Bălcești.

La data de 1 aprilie 1944 au fost desființate 11 comune rurale.

Perioada postbelică

Începând cu anul 1950, întregul sistem instituțional administrativ național a fost înlăturat și înlocuit cu sistemul sovietic al regiunilor și raioanelor. Localitățile nu mai erau delimitate după criteriul specificității geografice și istorice, ca în 1929, ci pe criteriul „complexității social-economice”, fiind considerate „unități administrative pe care se sprijineau direct organele centrale de stat în înfăptuirea politicii partidului și statului”

Legea nr. 5/1950, publicată în Buletinul Oficial nr. 77 din 8 sept. 1950 prezintă noua organizare administrativă a teritoriului R.P.Române, care cuprindea 28 de regiuni, 177 raioane, acestea cuprinzând câte un număr stabilit, de orașe și comune. Conform acestei noi împărțiri, Regiunea Vâlcea avea în componență sa 6 raioane, cu reședințele acestora, și un oraș de subordonare regională (dar, în același timp, și raională): Râmnicu-Vâlcea. Celelalte 5 orașe de subordonare raională sunt: Băile Govora, Băile Olănești, Călimănești, Drăgășani și Ocnele Mari. Cele 6 raioane cuprindeau 130 comune și 705 sate.

Prin aplicarea prevederilor Legii nr. 5 din 6 septembrie 1950, se stabilește ca Laloșu să fie comună aparținătoare a raionului Bălcești, din regiunea Oltenia, cuprinzând satele Ghindari, Laloșu, Portărești, Mologești, Berbești și Oltețani. Din acest moment apare, în componența comunei Laloșu, și satul Oltețani (Boboaca), care, până la această dată, a fost sat al județului Romanai.

Decretul 331 din 27 sept. 1952, privind modificarea Legii nr. 5 / 1950 pentru raionarea administrativ – economică a teritoriului R.P.Române, a adus modificări majore. Numărul regiunilor s-a redus la 18, iar cel al raioanelor a ajuns la 192. Regiunea Vâlcea a fost desființată, componența acesteia a fost atribuită regiunilor Pitești (Raioanele: Băbeni-Bistrița, Drăgășani, Horezu, Loviștea, Râmnicu Vâlcea) și Craiova (Raionul Bălcești, cu denumirea de R.Oltețu). Raionul Lădești a fost desființat.

Prin Decretul nr. 12 din 10 ian 1956, teritoriul R.P.Române a fost împărțit în 16 regiuni. Dispar de pe harta țării regiunile Arad și Bârlad, iar raioanele acestora sunt redistribuite regiunilor vecine. Și raionul Loviștea dispare, localitățile acestuia fiind înglobate în raionul Râmnicu-Vâlcea.

Prin Decretul nr. 331 din 27 septembrie 1952, se desființează raionul Bălcești și comuna Laloșu va aparține de raionul Oltețu.

Legea pentru îmbunătățirea împărțirii administrative a teritoriului R.P.Române din 22-24 decembrie 1960 duce la unificarea și desființarea unor raioane (Băbeni-Bistrița), trecerea unor comune de la un raion la altul, trecerea unor raioane de la o regiune la alta, declararea unor localități - orașe de subordonare raională și regională, schimbarea denumirii unor comune, raioane și regiuni. Pentru regiuni, s-a revenit la denumirile istorice cunoscute. Astfel, regiunea Craiova se va numi regiunea Oltenia, iar regiunea Pitești va primi numele de regiunea Argeș.

La 15 martie 1966, în comuna Laloșu era formată din următoarele sate: satul Berbești, satul Ghindari, satul Laloșu, satul Mologești, satul Oltețani și satul Portărești.

1968-1989

În conformitate cu Legea administrativă numărul 2 din 16 februarie 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului R.S. România, s-au desființat raioanele și regiunile și s-a realizat noua împărțire teritorială a țării, care există și în prezent. Această lege reglementa organizarea teritoriului României pe baza a două niveluri: județul la nivelul superior, respectiv orașul și comuna la cel inferior. Astfel, județul Vâlcea a fost reînființat pe fundamentul județului interbelic Vâlcea. Scopul acestui demers viza o subordonare mai eficientă a autorităților locale față de cele centrale, prin eliminarea verigilor intermediare care generau paralelisme de atribuții și competențe.

În această perioadă, Comuna Laloșu aparținea de Județul Vâlcea și avea în componență satele: Berbești, Ghindari, Laloșu, Mologești, Oltețani, Portărești.

1990-2023

Conform Legii nr. 2 din 18 apr. 1989 privind îmbunătățirea organizării administrative a teritoriului, Județul Vâlcea era alcătuit dintr-un municipiu, 7 orașe, 66 comune și 402 sate, din care 271 sate cu perspective de dezvoltare, 22 localități componente municipiilor și orașelor și 18 sate care aparțin de municipii și orașe.

Prin Decretul-Lege nr. 38 din 22 ian 1990, Consiliul Frontului Salvării Naționale în articolul 1, abrogă prevederile Legii nr. 2/1989. Județul Vâlcea revine la componența inițială: 1 municipiu, 7 orașe, 78 comune cu 568 sate.

În cadrul unui program PHARE, pentru o „Dezvoltare Regională”, în perioada 1994-1996, România a fost împărțită în 8 regiuni de dezvoltare, pentru a asigura o dezvoltare echilibrată la nivelul tuturor zonelor țării, astfel încât, accesul la fondurile Uniunii Europene să se facă mai ușor. Astfel, județul Vâlcea a fost inclus în regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, împreună cu județele Dolj, Gorj, Mehedinți și Olt.

2.1.2. Caracteristici semnificative ale teritoriului și localităților, repere în evoluția spațială a localității

Comuna Laloșu, situată în sud-vestul județului Vâlcea, se remarcă printr-o evoluție istorică bogată și prin evenimente ce au influențat, de-a lungul timpului, structura administrativă, viața socială, demografia și modul de organizare a localnicilor. Teritoriul administrativ al comunei a fost martorul unor transformări complexe, integrate în contexte naționale și regionale mai largi, de la ocupația austriacă a Olteniei (1718-1739) și marile mișcări revoluționare din secolul al XIX-lea, până la răscoala țărănească de la 1907, cele două războaie mondiale, regimul comunist și perioada postcomunistă.

Formarea și atestarea localităților din comună

- Satul Laloșu, care dă și numele comunei, este relativ „tânăr” din perspectiva atestării documentare, fiind menționat sub această denumire abia în anul 1838. Formarea așezării ar fi avut loc în primele decenii ale secolului al XIX-lea, când mai multe familii de clăcași au fost mutate pe moșia paharnicului Ștefan Gănescu (Alessandrescu, 1893, 213).

- Mologești apare menționat pentru prima dată în harta lui Constantinov (1835), cu 89 de case, fiind astfel contemporan cu primii ani de existență documentară ai satului.

- Portărești este înregistrat în Dicționarul geografic al județului Vâlcea (C. Alessandrescu, 1893) ca sat al comunei Laloșu. Numele provine din antroponimul Portea.

- Ghindari este atestat în Tabloul noilor comune ale județului Vâlcea (1906) și derivă de la fructul stejarului, „ghinda”, fapt ce sugerează existența unor păduri de stejar în vecinătatea așezării.

- Oltețani (fost satul Boboaca) este menționat în documentele județului Vâlcea după 1950; anterior aparținuse de județul Romanați, fiind supus mai multor reorganizări teritoriale și administrative.

Aceste sate, împreună cu Berbești – cea mai veche așezare menționată în documente – au format de-a lungul secolelor nucleul actualei comune Laloșu, suferind modificări administrative sub influența reformelor fanariote, a ocupației austriece, apoi a legislației moderne de după 1859 și a reorganizărilor ulterioare.

Istoricul satelor comunei Laloșu

Satul Laloșu este o localitate relativ tânără, de cel mult două secole, de când au fost mutate pe moșia paharnicului Ștefan Gănescu mai multe familii de clăcași, în deceniul al treilea al veacului al XIX-lea. Conform Dicționarului onomastic românesc, numele localității ar proveni de la pârâul Laloș, nume provenind de la cuvântul grecesc, ce înseamnă „vorbăreț, bine vorbitor. Considerând că, din punct de vedere istoric, este puțin probabil ca un adjectiv grecesc să fi putut da numele unui râu din sudul țării, cercetătorul Ion Soare consideră că, la baza toponimului, stă un nume de persoană - Laloș.

În secolul al XIX-lea, **satul Laloșu** făcea parte din comuna rurală cu același nume, plasa Oltețu-de-Jos.

Satul avea o populație de 678 locuitori. Era situat aproximativ în centrul comunei și era traversat în partea de vest de râul Oltețu. Aici se afla reședința comunei și școala. Populația școlară era de 37 de copii (17 băieți și 20 fete), dintre care doar 6 frecventau școala. Satul avea o biserică fondată în anul 1858.

Atestarea satului **Mologești** este tot una relativ recentă. La 28 august 1831, topograful de clasa a doua, Constantinov, anunță ispravnicului de Vâlcea că a terminat harta Gogului, ce-i fusese comandată. În harta care se va publica în 1835, vor apărea și localitățile Mologești, cu 89 case, și Lapoș cu 68 case, fiind prima mențiune despre aceste sate. În anul 1838, într-o situație a satelor în care au luat ființă școli, găsim pentru prima dată menționat satul Laloșu, sub această denumire. Numele satului Mologești vine de la antroponimul Mologci.

În secolul al XIX-lea, satul Mologești făcea parte din comuna rurală Laloșu, plasa Oltețu-de-Jos. Satul avea o populație de 413 locuitori. Era situat în partea de sud a comunei și era traversat în vest de râul Oltețu.

Populația școlară era de 33 de copii (18 băieți și 15 fete). Satul se afla la o distanță de 2,5 kilometri de cătunul Laloșu, unde era situată școala. Aici se găsea o biserică construită de Protopopul Ștefan în anul 1823.

Despre **satul Portărești**, prima mențiune documentară o avem în Dicționarul geografic al județului Vâlcea, publicat de C. Alessandrescu în 1893, ca sat component al comunei Laloșu. Acest nume vine de la antroponimul Portea.

În secolul al XIX-lea, satul Portărești făcea parte din comuna rurală Laloșu, plasa Oltețu-de-Jos. Satul avea o populație de 312 locuitori și era situat aproximativ în centrul comunei, fiind traversat de râul Oltețu în vest. Populația școlară era de 8 copii (5 băieți și 3 fete). Satul se afla la o distanță de aproximativ 2 kilometri de cătunul Laloșu, unde se găsea școala.

Satul Dobriceni aparținea în secolul XIX de comuna rurală Laloșu, plasa Oltețu-de-Jos. Satul avea o populație de 337 locuitori. Era situat în partea de vest a comunei și era traversat de râul Oltețu. În ceea ce privește populația școlară, satul număra 31 de copii (16 băieți și 15 fete). Distanța față de cătunul Laloșu, unde se afla sediul administrativ, era de 2,5 km. Astăzi satul face parte din comuna Iancu Jianu, la vestul comunei Laloșu.

Berbești, comună rurală, plasa Oltețu de Sus, județul Vâlcea. Este compusă din 4 cătune: Dămăceni, Păsărei, Valea-Mare și Berbești. Numele său, se crede, provine de la Barbin, un fugar venit aici cam în anul 1682, în timpul domniei lui Șerban Vodă Cantacuzino. Neamului său i s-a spus Berbinești și, treptat, a rămas Berbești.

Este situată pe marginea râului Olteț, la o distanță de 54 km de capitala județului și la 10 km de sub-prefectură. Are o populație de 1736 locuitori, 870 bărbați și 866 femei; 250 capi de familie; 170 contribuabili locuind în 304 case. În comună sunt 4 biserici: una în Berbești, construită în anul 1866; a doua în Dămăceni, fondată în anul 1854; a treia în Păsărei, fondată în anul 1841 și cea din Valea-Mare, zidită în anul 1845. Toate sunt construite cu cheltuiala locuitorilor.

Satul Oltețani făcea parte din Județul Romanați.

Berbești, sat, făcea parte din comuna rurală cu același nume, plasa Oltețu de Sus, județul Vâlcea. Avea o populație de 425 locuitori, 221 bărbați și 204 femei. Aici este o biserică fondată în anul 1866.

Despre **satul Ghindari**, prima mențiune documentară o găsim în Tabloul noilor comune ale județului Vâlcea, după Legea administrativă din 12 martie 1906. Toponimul Ghindari este de origine botanică și vine de la fructul stejarului, sugerând că satul era, la origine, așezat la marginea unei păduri de stejar.

Evoluție și extinderi teritoriale în comuna Laloșu

Morfologia satelor din Laloșu este rezultatul unui proces istoric complex, modelat de intervențiile administrative din perioada ocupației austriece (1718–1739) și de aplicarea Regulamentului Organic în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Acestea cuprindeau acțiuni de aliniere a satelor vâlcene și de comasarea caselor disperate pe văi, ce erau, în structura lor organiză dispersată veche, greu de guvernat. S-au depus eforturi considerabile pentru a modifica structura și înfățișarea așezărilor rurale, de a pune capăt dispersiunii locuințelor și de a organiza populația în sate bine orânduite, așezate în locuri ușor accesibile, lângă drumuri. Conscriptia Virmondiană, realizată de generalul austriac Virmond în 1722, a fost prima măsură de inventariere și aliniere a așezărilor rurale din Oltenia, inclusiv a celor din sudul actualului județ Vâlcea. Aceasta cuprindea: numărul de familii, gospodăriile, poziția față de drumuri, resursele de teren arabil, fânețe, păduri, taxe datorate și obligațiile militare. Astfel, s-a dorit o organizare mai eficientă a satelor, ceea ce a dus la un proces de aliniere și grupare a locuințelor

de-a lungul axelor principale de circulație. Această intervenție se observă și în Laloșu, unde localizarea gospodăriilor urmează logica drumurilor DJ 643 și DJ 644A.

Pentru dezvoltarea de noi așezări s-au ales zone unde existau deja o vatră, cu locuințe și biserică. Așadar, dezvoltarea a pornit de la mici nuclee strânse în jurul bisericilor. Deși efortul administrației austriece s-a lovit de opoziția unui sistem tradițional de organizare a satelor împământenit și nu s-a putut realiza decât în mică măsură, structura satelor din comuna Laloșu, liniară, cu o oarecare regulă de aliniere, prioritizarea așezării de-a lungul drumurilor principale indică o puternică influență a procesului de organizare din epoca stăpânirii austriece. De asemenea, planurile austriece (din figurile de mai jos) din secolele XVIII și XIX relevă tipuri de așezări diferite, cu o evoluție impresionantă în doar câteva decenii: de la așezări dispersate așezate haotic în teritoriu, la o structură mai apropiată de cea liniară de astăzi.

În secolul XX, noutățile la nivel macrostructural au fost puține. Înainte de Primul Război Mondial, au fost fondate câteva noi sate, continuând programul din secolul anterior. După război, în contextul Reformei Agrare și al influxului etnic românesc, statul român a întemeiat o serie de așezări conform tipologiilor geometrice ale ultimelor două secole.

Prima jumătate a secolului XX a menținut tipologiile zonale fără modificări semnificative. Stilurile arhitecturale noi erau rare în arhitectura domestică rurală și chiar în micile orașe. Organizarea gospodăriilor a evoluat prin schimbarea materialelor de construcție și orientarea caselor către stradă, un proces accentuat în zonele de șes și de deal.

Caracteristici tramă stradală

Trama stradală s-a menținut aproape în întregime, existând doar proiecte de modernizarea străzilor și corectare a traseului lor pe anumite porțiuni.

Conform planurilor vechi, forma inițială a satului era, în primele decade de la întemeiere, de formă mai compactă decât în prezent. Forma liniară, alungită, este rezultatul extinderii și evoluției în timp, de-a lungul drumului principal. Distanța mică dintre sate și extinderea lor de-a lungul drumului principal a dus la aspectul liniar, continuu de astăzi, unde limitele administrative dintre sate sunt difuze, creând o structură morfologică continuă și unitară. Structura stradală s-a păstrat nealterată. Au avut loc mici extinderi care au păstrat caracterul zonei, cu aceleași pas între străzi, parcele similare ca dimensiune și forme.

Hărțile lui Schwantz (1723), Ruhedorf (1788) și von Specht (1790/91) arată existența unui veritabil păienjeniș de drumuri în zona Vâlcei. Aceste drumuri aveau o importanță vitală în legarea comunităților rurale de târguri și orașe. Târgurile erau centre de convergență ale satelor și jucau un rol esențial în viața economică și socială.

În cazul Laloșu, plasarea sa în apropierea unor vechi drumuri regionale (precum cele care mergeau spre Horezu sau Bălcești) sugerează o participare activă în rețeaua de schimburi economice, ceea ce susține ideea că, până în secolul XX, a avut și funcții comerciale sau de meșteșugărie.

Satul Laloșu prezintă o particularitate de sat adunat de structură mixtă, adunat și liniar tentacular. Este dezvoltat în strânsă legătură cu două drumuri principale de acces ce asigurau în trecut legăturile cu principalele centre urbane. Din punctul de vedere al tipologiei tramei stradale, satul Laloșu prezintă la origini o tramă organică, două străzi principale, ce se intersectează în centrul satului în jurul cărora se grupează dezvoltarea. Dezvoltarea ulterioară tentaculară a dus la modificarea tipologiei. Se remarcă extinderi mai ample ale satului Laloșu în ambele direcții de extindere, nord și sud, ce păstrează caracterul satului din punct de vedere morfologic. O extindere mai recentă a avut loc în parte de vest a satului, prin trasarea unui nou drum, la începutul secolului XX.

Satul Portărești a pornit de la o grupare mică de gospodării, concretizându-se în satul cu structură liniară de astăzi, cu nucleul de dezvoltare situat excentric, în partea de nord a satului, în apropiere de Laloșu. O dezvoltare similară a avut loc în satul Oltețani, cu un nucleu de dezvoltare în partea de sud și extinde ulterioară spre nord.

În cazul satului Mologești se observă de asemenea o structură mixtă, pornind de asemenea de la o structură de tip compact la una mixtă, compactă în vatra satului și liniară în zonele de extindere din secolul XX.

Satul Berbești avea o structură de sat adunat, fiind diferențiat de celelalte sate ale comunei Laloșu prin caracterul lui mai ordonat, cu străzi perpendiculare pe drumul principal, de dimensiuni similare și la un pas aproape egal. Această structură nu mai este vizibilă în prezent, întrucât ea aparținea nucleului vechi de dezvoltare al satului,

situat paralel cu drumul principal de azi, iar spațiul construit din prezent este dezvoltat preponderent de-a lungul drumului principal, zonă ce face parte din a treia etapă de dezvoltare, din sfârșitul secolului XIX, începutul secolului XX.

Despre satul Ghindari, cu o populație predominantă romă nu există multe date, acesta apărând probabil la începutul secolului XX. Făcea parte probabil, inițial din comuna Făurești, existând legături rutiere mai bune atât ca accesibilitate cât și ca toponimie (atât străzile din Ghindari, cât și cele din satul Mărcușu comuna Făurești au nume de flori: Brândușei, Rozelor, Romanitei, Crăițelor în Ghindari și Zambilei, Lalelei, Panseluței, Tămăioarei în Mărcușu și Făurești): strada Brândușei din Ghindari este o continuare a străzii Zambilei din Mărcușu, iar strada Rozelor din Ghindari se continuă cu Strada Bisericii din Mărcușu.

Conform studiului Tipologia așezărilor rurale din județul Vâlcea, zona de câmpie sudică în care se află Laloșu este caracterizată de așezări de tip adunat sau alungit, dezvoltate de-a lungul rețelelor de drumuri. Trama stradală a evoluat preponderent liniar, cu puține ramificații laterale, reflectând o dezvoltare spontană, fără o planificare strictă.

Trama stradală a localităților vâlcene (inclusiv Laloșu) reflectă influențele organizatorice din perioada ocupației austriece (1716–1739), când a început alinierea satelor de-a lungul axelor de circulație și s-au făcut măsurători sistematice în cadrul conscripției virmondiene. Aceasta din urmă a introdus o registratură clară a populației, terenurilor și gospodăriilor, ceea ce a influențat pe termen lung modul în care s-au constituit vetrele satelor.

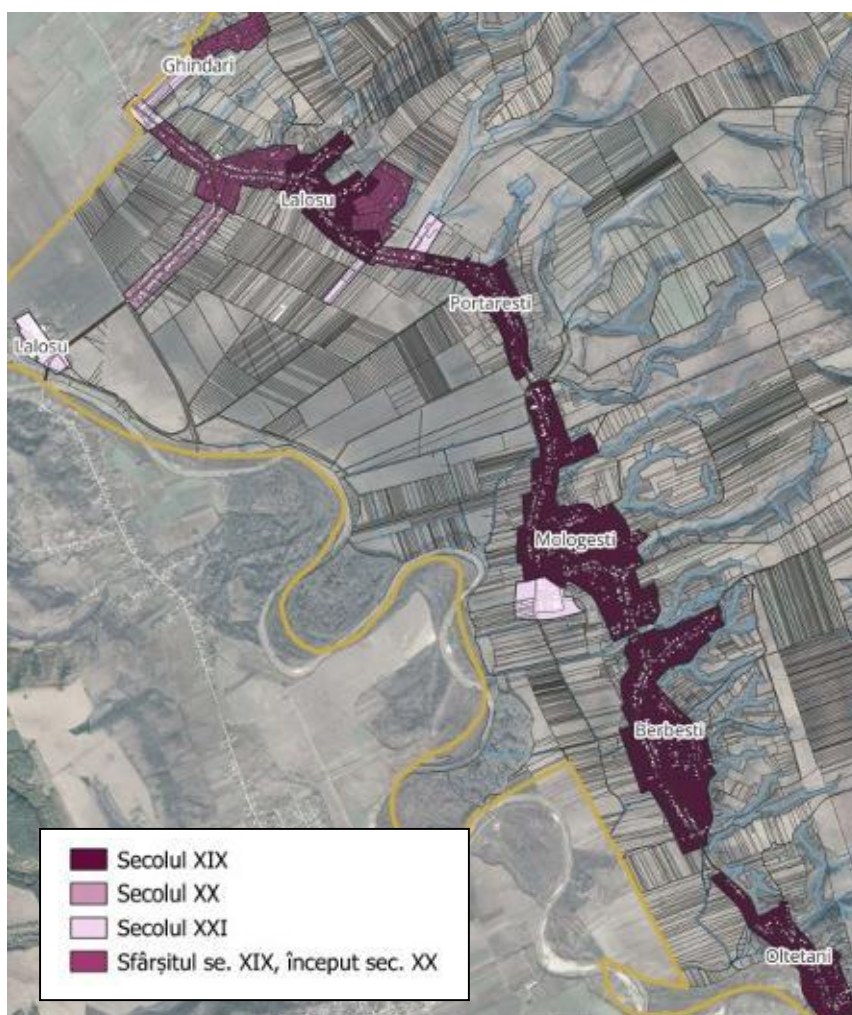
Conform modelului rural oltenesc, întâlnit și în Laloșu, parcelarul este de tipul panglică, gospodăriile fiind dispuse liniar de-a lungul drumului, cu loturi lungi și înguste, care urmează traseul tramei rutiere. Acest tipar a favorizat dezvoltarea unei trame rectangulare difuze, în special în satele așezate pe văi sau pe marginea platourilor agricole. Parcelarea nu a fost strict reglementată, dar a fost influențată de succesiuni familiale și de intervențiile administrației locale din perioada interbelică și socialistă.

Majoritatea parcelelor sunt lungi și înguste, cu latura scurtă la stradă și au dimensiuni relativ mari, aceasta fiind tipologia specifică pentru zonă. De-a lungul timpului au fost realizate reparcelări, ducând la o mai mare fragmentare a țesutului rural. operațiuni de parcelare mai recente, pentru locuințe individuale.

Parcelarul gospodăresc se prezintă ca o succesiune de loturi alungite, cu deschidere la uliță, parcelare specifică zonelor de reformă agrară din secolul XIX și XX. Acest model a fost consolidat prin împrăștiarile din 1864, când 197 de familii au primit 623 ha de teren, majoritar din moșiile Gănescu și Lahovari. Structura parcelară are o coerență funcțională: gospodărie cu grădină, curte, livadă sau vie, urmată de teren agricol.

Investigațiile etnografice relevă o interdependență între structura așezărilor-gospodării și mediul geografic, condițiile economice, istorice și demografice. Aceasta s-a manifestat într-o diversitate de forme de-a lungul timpului, reflectând așezarea umană ca un rezultat al interacțiunii dintre civilizație și cultură. Structura gospodăriei este determinată de o interdependență complexă între tipul de așezare, ocupația locuitorilor și condiții geografice și geologice. Amplasarea construcțiilor este influențată de topografia terenului și necesitățile comunității. În contextul zonei de deal a județului Vâlcea, așezările și gospodăriile se caracterizează printr-o structură și textură distincte, predominant modelate de mediul geografic. În cadrul comunei Laloșu, terenul și profilul ocupațional preponderent de agricultură au condus la configurarea parcelară îngustă și lungă a locuințelor (cu o împărțire în curtea gospodăriei, de dimensiuni reduse față de cea folosită pentru agricultura la scară mică, pentru folosința proprie), precum și la un număr redus de anexe în gospodării.

Disponerea locuințelor, în mare parte nu a urmat un plan predefinit, ci a adoptat o structură neregulată, cu gospodării plasate în mare parte legătură directă cu căile de acces, perpendicular, cu latura scurtă pe stradă. Caracteristic satelor comunei Laloșu este însă o eterogenitate a modului de amplasare pe teren și a retragerilor față de aliniament. Nu există o regulă în acest sens, amplasarea fiind făcută în funcție de nevoile fiecărei gospodării și de constrângeri de teren și relief. Acest model de organizare se observă din cele mai vechi timpuri, putând fi identificat după organizarea străzilor și distanța dintre ele a vetrei satului, ce a fost păstrată până în ziua de azi. Astfel, tipologia morfologică de parcele înguste și alungite datează cel puțin din secolul XIX. Evoluția zonei construite, a tramei stradale și a parcelarului se pot observa în figura de mai jos.

Evoluția fondului construit

Analiza fondului construit din comuna Lăloșu oferă o imagine de ansamblu asupra modului în care gospodăriile rurale, edificiile publice și anexele boierești au evoluat în timp, determinând, la rândul lor, schimbări majore în structura socială și în organizarea teritorială a localității. Începând cu primele atestări documentare (secolul al XIX-lea) și continuând până în prezent, se pot urmări schimbările survenite în modul de construire a locuințelor, în apariția și dispariția conacelor boierești, în dezvoltarea edificiilor civile (primărie, școli, cămin cultural, dispensar) și în rețeaua de drumuri. Dinamica fondului construit este strâns legată de transformările sociale (împroprietări, colectivizare), de evoluția demografică (creșteri și scăderi succesive) și de politicile locale și regionale (modernizarea infrastructurii rutiere, consolidarea școlilor, asigurarea serviciilor publice).

Primele mențiuni despre numărul de case și structurarea vetrelor satești (secolul al XIX-lea)

Atestări timpurii. O primă informație referitoare la numărul de gospodării din actualul teritoriu al comunei Lăloșu datează din harta topografică a Constantinov (1831), unde apare satul „Lapoș” (în transcrieri ulterioare: Lăloșu) cu 68 de gospodării. Tot în aceeași perioadă (1835), sunt menționate și localitățile Mologești (cu 89 de case) și Dobriceni. Aceste cifre indică existența unor vetre satești relativ bine conturate, cu gospodării de tip tradițional românesc, construite din materiale disponibile local (lemn, chirpici, vâlâtuci), dispuse de-a lungul drumurilor principale și a culmilor mai înalte.

Efectul Legii rurale din 1862 și al Legii pentru comunele urbane și rurale din 1864. În 1862, comuna Laloșu (menționată și Laloșiu) apare deja cu 263 de case (și 260 de familii), având în componență Ganția (azi satul Mologești) și Dobriceni. Peste doar doi ani, prin Legea din 1864, comuna este consemnată cu 240 de case și 230 de familii. Deși discrepanța numerică dintre anii 1862 și 1864 poate fi pusă pe seama metodologiei de recensământ sau a includerii unor anexe nelocuite, se evidențiază totuși un fond construit în continuă consolidare.

Amenajarea vetrei satelor. Pe lângă casele de locuit, există deja două biserici, elemente esențiale ale vieții spirituale și culturale. Una a fost ridicată în satul Laloșu (1858, ctitorie a paharnicului Ștefan Gănescu), iar cealaltă, mai veche, în satul Mologești (1828, ctitorită de protopopul Ștefan). Tot în această perioadă (1868) apare și prima mențiune despre școala din comună, marcată de un amplu efort de alfabetizare la nivel național.

Evoluția fondului construit în comuna Laloșu (număr clădiri)

An	Total Comuna	Laloșu	Mologești	Portărești	Ghindari	Berbești	Oltețani
1835	157	68	89				
1862	263						
1892	412						
1941	493	192	199	75	27	189	99
2022	1025	294	237	89	28	248	129

Tipologia actuală a fondului construit și repere spațiale în comună

Distribuția satelor.

Satul Laloșu – Se întinde de-a lungul DJ 643 și DJ 644 A, având circa 3 km pe aceste drumuri județene. Se ramifică ulițe laterale (Bâldești, Pleșești, Popești, Luculești), iar în vatră se regăsesc: școală primară și grădiniță, biserici, precum și mici magazine.

Satul Mologești – Constituie centrul civic al comunei, cu primăria, poliția, căminul cultural, școala gimnazială. Ulițe secundare (Vâlculești, Ungureanca, Pâlșulești, Stângulești, Bădești, Bulumăcești) consolidează rețeaua satului, formată din 237 case de locuit.

Satul Berbești – Are ulițe paralele, dispuse relativ ordonat, cu o lungime de cca 1,5 km de-a lungul DJ 644 A și circa 248 de case. Dispune de o biserică datând din 1850, în care s-au efectuat lucrări de consolidare.

Satul Portărești – Lungime de 1,5 km, așezat de-a lungul DJ 644 A, având 89 de gospodării. Aici se găsește dispensarul medical al comunei.

Satul Ghindari – Un cătun mai restrâns, cu cca 28 de gospodării în trecut, despărțit administrativ la anumite intervale de comuna Laloșu, integrat definitiv în epoca postbelică.

Satul Oltețani – Cel mai sudic, la cca 400 m de Berbești, cu două ramificații spre est și extins până la malul râului Olteț, însumând cca 129 case de locuit.

Caracteristici ale gospodăriilor actuale

Deși structurile tradiționale persistă, tot mai multe gospodării s-au modernizat: case din cărămidă, acoperișuri din tablă, ferestre termopan, anexe și grădini reorganizate pentru culturi intensive. Totodată, rețeaua de apă curentă și canalizare s-a extins în ultimii ani, însă nu pe întreg teritoriul comunei, fiind un proiect în derulare.

2.1.2.1. Obiecte de patrimoniu pe teritoriul comunei Laloșu

2.1.2.1.1. Identificarea valorilor de patrimoniu construit

2.1.2.1.1.1. Monumente istorice

În zona de studiu se află următoarele monumente istorice, conform Listei Monumentelor istorice din anul 2015:

- VL-II-m-B-09662 Biserica „Sf. Voievozi” sat Berbești; comuna Laloșu, 1850
- VL-II-m-B-09830 Biserica „Cuvioasa Paraschiva” sat Mologești; comuna Laloșu, 1859

Biserica „Cuvioasa Paraschiva” Mologești

Cod: Lista 1955: nu există

Lista 1991 – 1992: 39B0222;

Lista 2004: VL-II-m-B-09830.

Localizare: comuna Laloșu, sat Mologești.

Datare: 1859.

Categorie valorică B.

Ctitori: protopopul Constantin Dobriceanu și fiul său Ion Dobriceanu. Biserica a fost pictată de zugravul Costache

Petrescu din Craiova. În anul 1898 a fost consolidată de preotul Ilie Nicolaescu cu sprijinul enoriașilor.

Biserica „Sf. Voievozi” Berbești

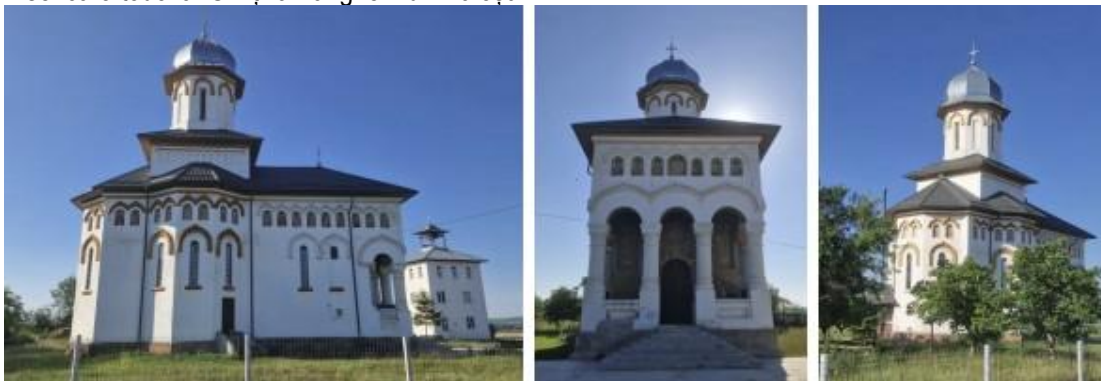
Cod: Lista 1955: nu există

Lista 1991 – 1992: 39B0054;

Lista 2004: VL-II-m-B-09662.
Localizare: comuna Laloșu, sat Berbești.
Data: 1850.
Categorie valorică B.
Ctitor: domnitorul Barbu Știrbei

2.1.2.1.1.2. Biserici ce nu sunt clasate ca monumente

Biserica ortodoxă "Sfinții arhangheli" din Laloșu

2.1.2.1.1.3. Rezidențe boierești sau alte clădiri reprezentative din comună

Conacele și casele boierești se disting de locuințele tradiționale prin dimensiuni, organizare, materiale și elemente decorative. Aceste reședințe impunătoare reflectă statutul social al proprietarilor și influențele culturale ale epocii, având un rol nu doar rezidențial, ci și administrativ. Spre deosebire de casele țărănești, care sunt mai modeste și funcționale, conacele dispun de mai multe camere, inclusiv spații de reprezentare precum saloane, biblioteci și săli de primire.

Materialele folosite la construcția conacelor sunt durabile și costisitoare, precum piatra, cărămida și lemnul sculptat, spre deosebire de casele tradiționale, ridicate din materiale locale, precum lut, chirpici sau lemn. Fațadele conacelor sunt decorate în stiluri arhitecturale elaborate, inspirate de neoclasicism, baroc sau brâncovenesc, în timp ce casele țărănești au decorațiuni mai simple, realizate din lemn traforat sau tencuieli în relief.

Disponerea în cadrul proprietății este, de asemenea, un element distinctiv. Conacele sunt situate pe domenii întinse, înconjurate de grădini, parcuri și anexe gospodărești, iar uneori includ chiar biserici de curte. Casele tradiționale, în schimb, sunt amplasate pe terenuri mai mici, aproape de drum, având curți gospodărești funcționale.

Interiorul conacelor reflectă luxul și influențele occidentale, cu încăperi spațioase, sobe de teracotă, mobilier sculptat și pereți decorați cu fresce sau tapet. În contrast, casele țărănești au interioare modeste, cu mobilier simplu din lemn, pereți văruiți și decorațiuni textile. În plus, conacele aveau un rol important în comunitate, servind ca centre de decizie politică și economică, în timp ce casele tradiționale erau doar locuințe familiale.

- Fost magazin din satul Laloșu. După structura, detaliile arhitecturale și dimensiunile acestuia este posibil să fi fost reședință boierească sau a unui membru însemnat al comunității.

1. Strada Principală nr. 57

- Clădire din satul Mologești. După structura, detaliile arhitecturale și dimensiunile acestuia este posibil să fi fost reședință unui membru însemnat al comunității.

2. Strada Principală nr. 140

2.1.2.1.1.4. Clădiri tradiționale valoroase ce necesită protecție

3. Strada Principală nr. 12

4 Strada Principală nr. 78

5 Strada Bujorului nr.47

6 Strada Principală nr.4

7 Strada Principală nr 6.

8 Strada Principală nr. 63

9 Strada Principală nr. 117

10 Strada Principală nr. 80

11 Strada Principală nr. 77

12 Strada Principală nr. 79

13 Strada Principală nr. 16

14 Strada Principală nr. 18

15 Strada Principală nr.19

16 Strada Principală nr.25

17 Strada Principală nr.39

21 Strada Principală nr.42

18 Strada Principală nr. 43

22 Strada Principală nr. 61

19 Strada Principală nr. 36

23 Strada Principală nr.69

20 an 1944, Strada Principală nr.49

24 Strada Principală nr. 81

25 Strada Principală nr. 80

26 Strada Principală nr. 93

27 Strada Principală nr. 95

28 Strada Principală nr. 106

29 Strada Principală nr. 108

30 Strada Principală nr.115

32 Strada Principală nr.139

33 Strada Principală nr. 157

34 Strada Principală nr. 12

35 Strada Principală nr. 10

36 Strada Principală nr. 18

37 Strada Principală nr. 22

38 Strada Principală nr. 24

39 Strada Principală nr. 26

40 Strada Principală nr. 25

41 Strada Principală nr. 31

42 Strada Principală nr. 37

43 Strada Principală nr. 39

44 Strada Principală nr. 41

45 Strada Principală nr. 55

46 Strada Florilor nr. 7

47 Strada Principală nr. 47

48 Strada Principală nr. 95

49 Strada Gladiolei nr. 53

50 Strada Gladiolei nr. 45

51 Strada Gladiolei nr. 14

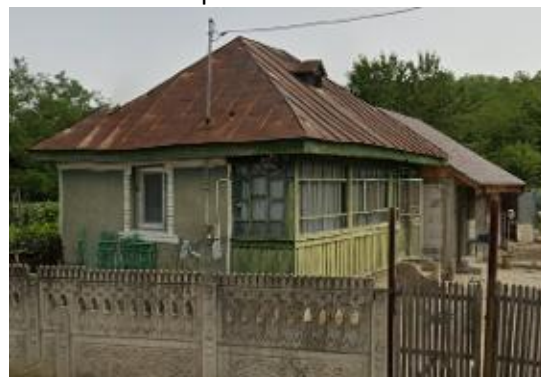
52 Strada Principală nr.151

53 Strada Principală nr. 47

54 Strada Principală nr. 87

55 Strada Principală nr. 19

56 Strada Principală nr. 29

57 Strada Principală nr. 45

58 Strada Principală nr. 78

59 Strada Principală nr. 92

Acestea de regăsesc marcate pe planșa de reglementări.

Tipologiile arhitectural tradiționale sunt ilustrate în Anexa 2.

2.1.2.1.1.4. Obiecte comemorative

Memoria eroilor căzuți în lupte este păstrată vie în comuna Laloșu printr-o serie de monumente comemorative amplasate în locuri de referință pentru comunitate.

În curtea școlii satului Mologești

În curtea bisericii din Berbești	
Satul Mologești, zona centrală	

2.1.2.1.1.5. Identificarea spațiilor și perspectivelor valoroase

Comuna Laloșu se caracterizează printr-un peisaj dominat de valea râului Olteț și de vâlceaua Laloșu, elemente naturale care conferă identitate și influențează dezvoltarea așezărilor. Relieful relativ uniform, dar marcat de văi și dealuri joase, generează perspective variate asupra localităților componente, oferind puncte de belvedere semnificative. În special în satele Laloșu, Portărești și Mologești, poziționarea în apropierea râului creează o relație directă cu peisajul natural, iar deschiderea vizuală spre terenurile agricole și valea Oltețului din apropiere contribuie la conturarea unui peisaj rural echilibrat. Aceste perspective nu doar că definesc identitatea vizuală a comunei, dar oferă și un cadru valoros pentru dezvoltarea controlată a noilor construcții, astfel încât acestea să se integreze armonios în peisaj. Poziționarea bisericilor, în trecut, în puncte mai înalte ale satului, pentru a domina vizual și a reprezenta elemente monumentale, cu accentuarea verticalității, a dus la generarea unor perspective ample, uneori panoramice, uneori filtrate descendente de pe parcelele bisericilor și din vecinătate și a unor perspective ascendente spre biserici.

Extravilanul comunei Laloșu păstrează caracteristicile unui peisaj agrar autentic, dominat de terenuri agricole, zone de pășunat și pâlcuri de vegetație spontană. Aceste elemente contribuie la diversitatea ecologică a zonei și trebuie gestionate conform principiilor dezvoltării durabile, pentru a evita degradarea terenurilor și pierderea

biodiversității locale. Identificarea spațiilor și perspectivelor valoroase a condus la delimitarea unor unități teritoriale cu reguli specifice de construire, menite să păstreze echilibrul între fondul construit și mediul natural. Aceste reguli sunt esențiale pentru menținerea coerenței peisajului și pentru prevenirea intervențiilor care ar putea afecta identitatea culturală și vizuală a comunei.

În cadrul comunei Laloșu, reperele culturale joacă un rol important în structura peisajului rural.

Bisericile și troițele din sate, amplasate în puncte strategice la intersecții de drumuri sau în zone ușor vizibile, reprezintă elemente simbolice ce marchează peisajul cultural. De asemenea, dealurile joase din apropierea satului Portărești oferă perspective asupra întregii comune, incluzând vetrele satelor, terenurile agricole și albia râului Olteț. Aceste puncte de belvedere sunt esențiale pentru înțelegerea identității teritoriale a comunei și pentru orientarea dezvoltării viitoare.

Peisaje descendente

Perspectivile ascendente și descendente sunt de asemenea importante în definirea percepției vizuale a peisajului din Laloșu. În anumite puncte din Laloșu, Portărești și Mologești, privirea îndreptată de jos în sus, dar și de sus în jos accentuează monumentalitatea bisericilor și a unor construcții tradiționale, oferindu-le un rol dominant în peisaj. Această relație vizuală între construcțiile locale și natura înconjurătoare contribuie la păstrarea unui peisaj echilibrat și la definirea unor reguli de construire care să respecte valorile identitare ale comunei.

Peisaj ascendent

Pentru a menține și a pune în valoare aceste perspective și spații importante, este necesară o strategie de dezvoltare bazată pe protecția patrimoniului natural și cultural, coroborată cu intervenții arhitecturale sensibile la specificul local. Prin implementarea unor reguli clare de construire și prin promovarea unor soluții adaptate peisajului rural, comuna Laloșu poate asigura un echilibru între modernizare și păstrarea caracterului său identitar, contribuind astfel la o dezvoltare coerentă și sustenabilă a spațiului rural.

Peisaj Sat Mologești

Peisaj spre lunca Oltețului, din cimitirul Mologești

Peisaj Sat Laloșu

Extravilanul reprezintă un peisaj deluros autentic, cu vegetație specifică. Monitorizarea atentă a biotopului existent, cu scopul păstrării biodiversității este necesară. Exploatarea resurselor naturale și economice trebuie să fie sustenabilă, cu respectarea elementelor valoroase de peisaj și de biodiversitate.

Spațiile și perspectivele valoroase au contribuit la definirea unor unități teritoriale specifice, cu reguli de construire în așa fel încât să pună în valoare peisajele culturale și perspectivele valoroase identificate.

Pentru a rezulta pentru Comuna Laloșu o imagine favorabilă și armonizată cu natura, este necesar un proces important de reconstrucție și revitalizare a satelor sale, având în vedere importanța deosebită a armonizării modului de construire și amplasare a gospodăriilor cu peisajul din zona înconjurătoare.

2.1.2.1.2. Prezențe arheologice

De-a lungul timpului, zona a evoluat într-o unitate culturală distinctă, a cărei istorie, conform descoperirilor arheologice, se întinde până în perioada neolitică.

Săpăturile arheologice efectuate în arealul mai larg al sudului Județului Vâlcea atestă prin descoperirea unor obiecte de diferite forme existența acestei localități din cele mai vechi timpuri.

Cercetările arheologice au scos la iveală faptul că aici a existat o cetate geto-dacică, inclusă în salba cetăților de pe Valea Oltețului. Cu toate acestea, până în prezent nu au fost făcute descoperiri arheologice în comuna Laloșu.

Cu ocazia elaborării prezentei documentații, comuna a fost cercetată din punct de vedere arheologic, fiind identificat un singur sit arheologic inedit, la cca 500 m este de localitatea Portărești. Situl arheologic se găsește pe un platou ridicat, mărginit la sud de o valea largă, numită de localnici, Valea Rea. Nu au fost observate elemente defensive de tip fossa (șanț de apărare) sau val de pământ, așa că este o așezare deschisă.

În prezent, platoul este ocupat de o cultură de floarea soarelui. La baza platoului se găsește un izvor cu apă potabilă, în prezent colmatat. La suprafața solului, printre firele de floarea soarelui s-au putut depista cu ușurință mai multe fragmente de vase ceramice. Acestea au fost realizate cu mâna, din pastă zgrunțuroasă de culoare gri-cenușie, cu nisip și pietricele în compoziție. Toate aceste aspecte permit o încadrare cronologică și culturală în epoca bronzului; ar putea fi vorba despre cultura Glina.

Coordonatele Stereo 70 pentru situl arheologic din punctul Boșogari (Fișa sit în *Anexa 4*), sat Portărești, comuna Laloșu, jud. Vâlcea, și pentru zona sa de protecție sunt:

Coordonate sit:

425259.256 337938.149

424859.340 337742.493

424955.515 337659.875

425120.124 337651.467

425258.741 337799.558

Coordonate zona de protecție:

425336.056 338086.962

424745.002 337782.420

424922.068 337443.573

425518.409 337707.326

2.1.2.3. Definirea și delimitarea zonelor istorice de referință

În cazul satelor comunei Laloșu, se poate afirma că majoritatea satelor reprezintă în sine ZIR-uri distincte, din următoarele motive:

1. Zona construită din prezent se suprapune aproape perfect cu nucleul de dezvoltare din secolul XIX-lea, pentru majoritatea satelor. Extinderile care au avut loc ulterior au fost realizate prin respectarea modului de parcelare, organizare pe parcelă și de construire al zonelor deja existente. De obicei extinderile au avut loc fie prin completarea parcelelor libere, fie prin extinderea satelor de formă liniară sau tentaculară, rezultând un țesut urban relativ omogen.

2. Trama stradală a avut foarte puține modificări, de la primele mărturii cartografice până în prezent. Majoritatea satelor sunt dispuse de-a lungul drumurilor principale, extinderile fiind realizate liniar, de-a lungul acestora. Rar apar străzi noi, secundare.

3. Parcelarul, consolidat în forma sa actuală la sfârșitul secolului XIX, începutul secolului XX, nu a suferit modificări foarte mari sau care să îi schimbe dramatic caracterul. Extinderile realizate au fost realizate în așa fel încât să respecte caracterul existent

4. Fondul construit, deși nu reflectă stilul din perioada de cristalizare a așezării (fondul construit fiind înlocuit aproape în totalitate în decurs de trei secole (trecând de la bordeielor specifice perioadei medievale, la construcțiile de piatră din secolul XVIII și ajungând la forma din prezent, de mijloc de secol XX) din cauza dezastrelor naturale, invaziilor, declinului demografic și vulnerabilității materialelor de construcție), prezintă o uniformitate și integrare adecvată în peisajul și contextul cultural.

Comuna Laloșu este format din mai multe ZIR-uri, întrucât are în componență mai multe elemente distincte din punct de vedere morfologic, al vechimii și evoluției istorice.

ZIR 1 - Primul nucleu de dezvoltare al satului Laloșu

ZIR 2 - Zona de extindere din secolul XX a satului Laloșu

ZIR 3 - Zona de extindere din secolul XXI a satului Laloșu

ZIR 4 - Satul Ghindari

ZIR 5 - Zona de extindere a satului Ghindari

ZIR 6 - Satul Portărești

ZIR 7 - Satul Mologești

ZIR 8 - Zona de extindere a satului Mologești

ZIR 9 - Satul Berbești

ZIR 10 - Satul Oltețani

ZIR 11 - Zona industrială Laloșu

ZIR 1 – Nucleul istoric al satului Laloșu Situat în jurul bisericii „Sf. Parascheva” și în zona cătunului Ganța, acest nucleu concentrează vatra istorică a comunei. Menționat documentar în 1892, satul includea satele Dobriceni, Mologești și Portărești, iar în perioada interbelică, funcționa în cadrul plasei Oltețu-de-Jos. Structura este caracterizată printr-un parcelar neregulat, cu gospodării tradiționale, curți largi, case cu prispă, acoperișuri în patru ape, construcții de paianță sau lemn.

ZIR 2 – Satul Oltețani Sat cu o morfologie liniară stabilă, dezvoltat de-a lungul unei axe rutiere principale. Structura sa reflectă modelul tradițional de parcelare, cu gospodării înșiruite, cu acces la drum și deschidere spre grădini și terenuri agricole. Fondul construit este specific secolului XX, cu intervenții punctuale moderne.

ZIR 3 – Zona industrială Laloșu Areal apărut în perioada comunistă, dedicat funcțiunilor agricole colective: silozuri, depozite, clădiri de fermă. Este o zonă slab utilizată în prezent, cu un fond construit funcțional, dar neîntreținut. Reorganizarea acestei zone este necesară prin reconversie spre funcțiuni compatibile cu locuirea rurală.

ZIR 4 – Extinderea din secolul XX a satului Laloșu Situată în prelungirea vetrei istorice, această zonă a fost ocupată treptat după reforma agrară și în timpul perioadei comuniste. Se remarcă un parcelar regulat, gospodării compacte, construcții din cărămidă, acoperișuri în două ape, uneori cu prispă închisă sau foișor. Spațiul public este definit de drumuri pietruite, garduri joase, vegetație spontană.

ZIR 5 – Extinderea din secolul XXI a satului Laloșu Această zonă este rezultatul dezvoltării recente, cu parcelări noi, case de dimensiuni mai mari, aliniamente nedefinite, materiale moderne (tablă cutată, PVC, polistiren). Morfologia este aerisită, dar neomogenă, cu o relație slabă cu satul tradițional.

ZIR 6 – Satul Ghindari Sat cu structură liniară sau de tip evantai, dezvoltat în apropierea terenurilor agricole. Trama stradală este clară, cu acces direct la drum și loturi adânci. Fondul construit este specific secolului XX, cu gospodării bine delimitate, fațade simple, acoperișuri în două sau patru ape.

ZIR 7 – Extinderea satului Ghindari Zonă de creștere urbanistică recentă, cu case construite post-2000. Lipsa reglementărilor duce la o imagine eterogenă. Este necesară impunerea unor norme minime privind înălțimea, acoperișurile și relația cu spațiul public.

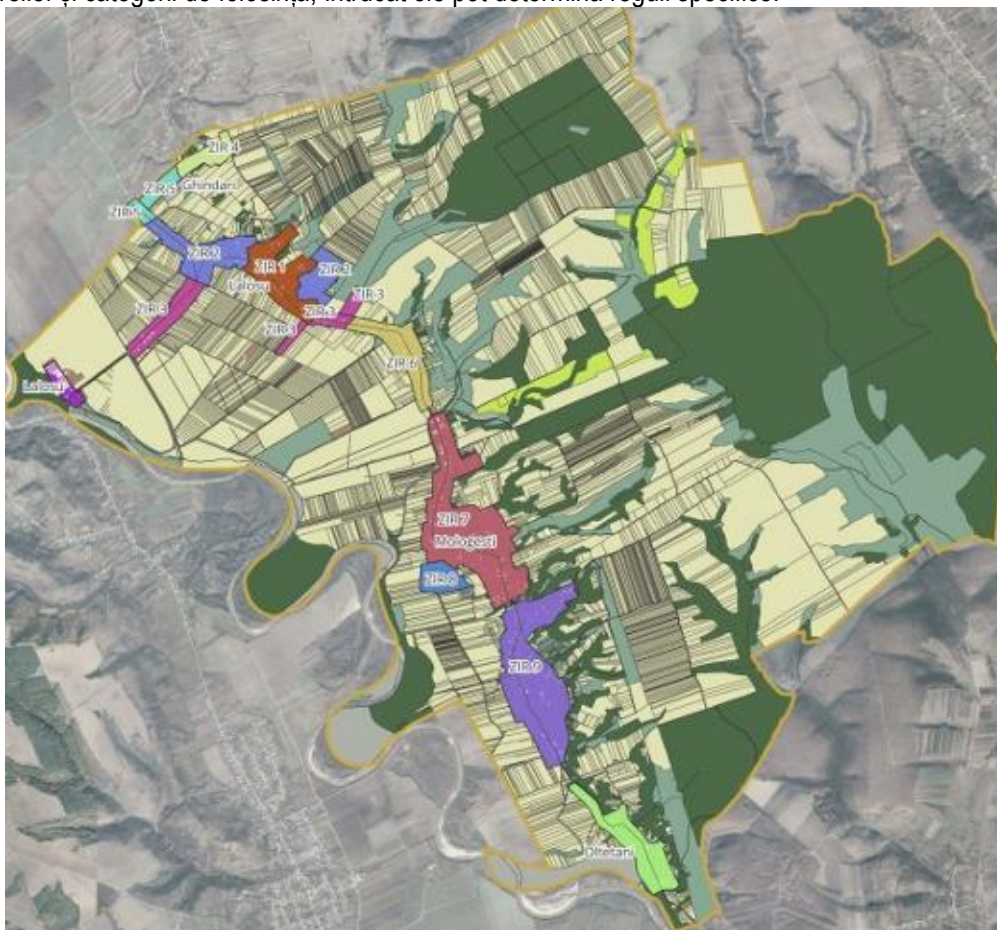
ZIR 8 – Satul Portărești Așezare rurală veche, parte a comunei încă din secolul XIX, cu o morfologie caracterizată de gospodării tradiționale, traseu rutier curbat, curți extinse și vegetație matură. Prezintă potențial de protejare a identității locale prin restaurarea construcțiilor tradiționale.

ZIR 9 – Satul Mologești Sat cu un țesut compact, organizat pe un traseu principal cu ramificații secundare. Gospodăriile sunt organizate pe loturi lungi, cu grădini, anexe și livezi. Construcțiile din secolul XX sunt bine adaptate contextului rural, cu o estetică discretă.

ZIR 10 – Extinderea satului Mologești Dezvoltare recentă, cu construcții noi pe parcele lotizate. Volumetrii mai mari, materiale moderne, garduri opace. Integrarea în peisaj necesită intervenții coerente, peisagistice și funcționale.

ZIR 11 – Satul Berbești Sat marginal al comunei, cu o identitate agrară pronunțată. Trama stradală este redusă, iar fondul construit dispersat. Prezintă un potențial important pentru conservarea arhitecturii tradiționale, fiind o zonă relativ puțin afectată de modernizări agresive.

Pentru zona de extravilan, zonele istorice de referință au fost delimitate în funcție de principalele forme de relief și categorii de folosință, întrucât ele pot determina reguli specifice.

Se remarcă astfel următoarele zone de peisaj ce se asimilează zonelor istorice de referință din extravilan:

- Zona agricolă, predominantă ca peisaj
- Zona de pășune, cu regim de protecție ridicat și interzicerea schimbării categoriei de folosință
- Zona pădurilor, foarte restrânsă ca suprafață
- Zona culoarului râului ce necesită o atentă amenajare și protejare a peisajului și biodiversității

2.1.2.4. Elemente de peisaj, spații și perspective valoroase

Peisajul comunei Laloșu este specific sudului județului, dominat de câmpuri agricole și livezi, fiind marcat de influența ocupațiilor tradiționale – agricultura, creșterea animalelor și pomicultura – care au modelat identitar mediul construit. Prezența unor elemente culturale precum teascuri, poverne, pivnițe și căzării reflectă funcțiile tradiționale ale gospodăriei, iar organizarea spațială a locuinței se corelează cu funcțiile agricole: casa înălțată pentru a lăsa loc pivniței, existența foișorului pentru observație și ventilare, spații pentru distilarea țuicii sau pentru depozitarea fânului.

Peisajul Comunei Laloșu este, conform clasificării lui Cristian Muică, în tratatul de Geografia României, un peisaj moderat antropizat, caracterizat prin fragmentarea arealului ecosistemelor, însoțire, de obicei de modificarea structurii și compoziției floristice. Conform clasificării Constantin Vert, peisajul este unul mixt, în care coexistă atât elemente naturale, cât și antropice.

Peisajul Comunei Laloșu este unul specific câmpiei, marcate de prezenta terenurilor agricole și a rețelei hidrografice rarefiate. Astfel, peisajul comunei Laloșu reflectă un echilibru între structura naturală a reliefului și intervențiile antropice ce au modelat dezvoltarea localităților componente. Situată în extremitatea sudică a județului Vâlcea, comuna este amplasată pe malul stâng al râului Olteț și este formată din șase sate dispuse linear de-a lungul drumurilor județene DJ 643 și DJ 644A. Relieful este caracterizat de o alternanță între zone de luncă și dealuri joase, favorizând un peisaj predominant agricol, cu pășuni, terenuri arabile și insule de vegetație forestieră. Această configurație teritorială influențează atât morfologia așezărilor, cât și dinamica peisajului cultural al comunei.

Din punct de vedere peisagistic, comuna Laloșu poate fi împărțită în mai multe unități teritoriale de referință. O clasificare a peisajului este în funcție de destinație, rezultând 2 grupe principale: peisaje din intravilan și peisaje din extravilan, pentru a rezulta recomandări (rezultate în urma analizei acestora) pentru delimitarea UTR-urilor în intravilan și a modului de construire, amenajare sau alte lucrări din intravilan, în funcție de specificul fiecărei unități de peisaj.

Altă clasificare ține cont de 2 tipologii principale: peisajul natural: include patrimoniul natural al teritoriului, precum zonele verzi semnificative, habitate naturale, zone umede, elemente unitare și semnificative de vegetație și altele, peisajul Antropic sau Construit: acoperă patrimoniul construit și reflectă rezultatele acțiunilor umane, incluzând peisaje urbane, peisaje rurale, peisaje culturale materiale și imateriale.

Unitățile de peisaj au fost clasificate în funcție de: Caracteristicile de relief și geo morfologice, Structura morfologică a țesutului din care fac parte, Relația elementelor antropice cu cele naturale, Gradul de antropizare, Rolul istoric sau în evoluția istorică a comunei, Rolul funcțional sau reprezentativ pentru populație.

Conform categoriilor descrise mai sus, au fost definite categorii de peisaj, conform figurii de mai jos:

Zona centrală a satului Laloșu, mai dens construită nucleu de la care a pornit dezvoltarea- peisaj din intravilan, antropizat, construit.
Zona se află la baza intersecția celor 2 drumuri importante ale comunei.
Zona centrală a satului Laloșu reprezintă nucleul istoric al dezvoltării, cu o densitate construită mai mare și un regim de înălțime redus, tipic pentru mediul rural vâlcean.

Peisajul rural rezidențial- peisaj din intravilan, antropizat, construit. Este caracterizat de sate mixte, adunate și liniare sau tentaculare, cu gospodării tradiționale care păstrează un raport echilibrat între volumul construcțiilor și spațiul verde adiacent.

Peisajul sacral- peisaj antropizat, construit, din intravilan. Se caracterizează printr-o valoroasă arhitectură a lemnului, cristalizată printr-o serie de construcții religioase cu o valoare inestimabilă. Bisericele de lemn înglobează cunoștințele constructive și decorative cele mai importante ale zonei, ilustrare a motivelor etnografice și a tradițiilor cristalizate în zonă de-a lungul trecerii timpului.

Un aspect definitoriu al peisajului cultural al comunei îl reprezintă prezența bisericilor și troițelor amplasate în puncte de vizibilitate ridicată, consolidând identitatea locului. Aceste elemente sacre sunt repere vizuale și simbolice, marcând peisajul și oferind un cadru de referință pentru locuitori și vizitatori

Zona industrială din sudul satului Laloșu- peisaj din intravilan, puternic antropizat.

Sat de tip liniar, cu procent de ocupare al terenului mic- - peisaj din intravilan, antropizat, construit.	
Satul Mologești de tip mixt, cu nucleu de sat adunat și extinderea satului de tip liniar- - peisaj din intravilan, antropizat, construit	
Peisajul agricol, predominant în extravilanul comunei Laloșu- peisaj din extravilan, antropizat, neconstruit. În extravilan predomină peisajul agricol, cu terenuri întinse de cultură și pășuni, structurat în mod tradițional de-a lungul râului Olteț și a văilor secundare, precum Valea Laloșului și Valea Clocotici.	

Zona de pășune din jurul satelor- peisaj din extravilan, slab antropizat, neconstruit. În zonele de pășune din jurul satelor, perspectiva asupra așezărilor rurale este una panoramică, dezvăluind relația dintre fondul construit și peisajul natural. Dealurile precum Dealul Nițului și Dealul Mare oferă puncte de belvedere semnificative, esențiale pentru înțelegerea coerenței teritoriale a comunei.	
Peisaj moderat antropizat, viticol, ce se găsește atât în intravilan și extravilan.	
Peisaj natural, forestier- Pădurile de gorun, carpen, stejar și frasin completează acest peisaj mixt, oferind o tranziție firească între spațiul construit și cel natural.	

Până la sfârșitul secolului XIX, așezările din Laloșu aveau o funcție mixtă: agricolă, dar și meșteșugărească. Existau suprafețe extinse de păduri, care au facilitat apariția diverselor meșteșuguri pe bază de lemn. Documentele menționează olari, rotari, dulgheri, morari și producători de țuică. Pădurile nu doar că ofereau resurse (lemn, ghindă, jir), dar reprezentau și trasee naturale pentru drumuri și delimitări între hotare.

Satele se organizau în funcție de aceste resurse, iar în județul Vâlcea, pădurile acopereau, până în secolul XIX, vaste întinderi – inclusiv în zona Laloșu, unde pădurile aveau funcție agricolă (hrană pentru porci) și economică

(surse de venit pentru mănăstiri sau boieri). Exista o moară cu aburi la Laloșu și trei mori pe râul Olteț la Benesci. Din secolul XX, în urma cooperativizării și a creșterii ponderii agriculturii, Laloșu devine o așezare cu funcție predominant agricolă. Acest proces a avut și o influență semnificativă și asupra peisajului din comună, în special a celui din extravilan.

În timp au avut loc modificări semnificative la nivel de peisaj. Până în secolul XX, Pădurea Știrbei se întindea până în apropierea intravilanului satelor Mologești, Berbești, Oltețani. În prezent, suprafața pădurii este mult diminuată, în locul ei găsindu-se terenuri agricole extinse. După forma pădurii și parcelele agricole de suprafețe mici, înguste și lungi, se poate presupune că transformarea a avut loc în urma reformei agrare, când pădurea, proprietate boierească, a fost împărțită țăranilor.

Comuna Laloșu reprezintă un *peisaj cultural* distinct, rezultat din interacțiunea armonioasă dintre elementele naturale și intervențiile umane. Ambianța specifică mediului rural este în mare măsură determinată de unitatea compozițiilor gospodăriilor, realizată prin utilizarea unui limbaj arhitectural comun. Deși gospodăriile nu sunt identice, ele respectă aceleași dimensiuni, mod de ocupare a terenului, relații între volume, proporții similare și un raport constant față de scara umană. Respectarea ritmului construcțiilor, a raportului dintre plin și gol, a structurii, culorilor și materialelor fațadelor reprezintă factori-cheie în conturarea unui cadru unitar al caracterului tradițional.

Peisajul comunei Laloșu poate fi structurat în trei mari categorii, în funcție de nivelul de protecție și de tipul intervențiilor permise: zone cu intervenții restricționate, zone cu intervenții controlate, și zone flexibile.

Această clasificare este esențială pentru stabilirea unor reguli clare de construire și amenajare, astfel încât intervențiile viitoare să fie realizate în armonie cu specificul natural și cultural al localității.

Zone cu intervenții restricționate

Aceste zone includ spații cu valoare naturală ridicată sau cu o concentrare mare de elemente arhitecturale vernaculare care trebuie protejate și integrate în strategiile locale de dezvoltare. În comuna Laloșu, astfel de zone includ:

- Lunca râului Olteț – o zonă cu valoare ecologică ridicată, având un rol important în biodiversitate și protecția împotriva inundațiilor. Aici, orice tip de construcție trebuie să respecte reglementările de protecție a mediului.
- Pădurile din jurul comunei (gorun, carpen, stejar, frasin) – importante pentru menținerea echilibrului ecologic și a biodiversității, aceste păduri necesită măsuri stricte de protecție împotriva defrișărilor și intervențiilor distructive.
- Zonele de pășune din jurul satelor – spații protejate prin lege.

Zone cu intervenții controlate

Aceste zone sunt caracterizate de o relație bidirecțională între cadrul natural și cel construit, iar intervențiile trebuie realizate cu o abordare sensibilă din punct de vedere arhitectural și peisagistic. În comuna Laloșu, aceste zone includ:

- Ansamblurile de gospodării tradiționale din Berbești și Mologești – sate cu un caracter rural autentic, cu locuințe ce păstrează elemente de arhitectură vernaculară valoroasă, unde intervențiile moderne trebuie să respecte materialele și tipologia construcțiilor existente.
- Zonele cu troițe și biserici – elemente definitorii ale peisajului cultural, situate în puncte de vizibilitate ridicată, care necesită protecție împotriva construcțiilor intruzive ce ar putea altera percepția peisajului istoric.
- Satele situate pe dealuri sau la liziera pădurilor (Ghindari, Oltețani) – unde relieful impune o atenție sporită în ceea ce privește volumul construcțiilor și materialele utilizate pentru a păstra echilibrul între așezările rurale și peisajul natural.
- Zonele din apropierea râului Olteț și a văilor secundare (Valea Laloșului, Valea Clocotici) – unde există riscuri de eroziune și inundații, iar noile construcții trebuie să fie proiectate astfel încât să minimizeze impactul asupra mediului.

Zone flexibile (cu restricții limitate)

Acestea includ spațiile unde intervențiile sunt mai puțin restrictive, permițând o dezvoltare mai liberă, dar care trebuie totuși să țină cont de principiile de sustenabilitate și de păstrarea echilibrului peisagistic. Aceste zone includ:

- Nucleul central al comunei din Mologești – unde se află primăria, poliția, căminul cultural și școala. Orice intervenție în această zonă trebuie să țină cont de coerența arhitecturală și de integrarea spațiilor publice în peisaj.
- Drumurile județene DJ 643 și DJ 644A – trasee de circulație importante pentru comuna Laloșu, în jurul cărora trebuie să se asigure un echilibru între noile dezvoltări și păstrarea caracterului rural.
- Terenurile agricole extinse – zone care domină extravilanul comunei și care pot suporta modificări fără a afecta identitatea locală. Aici, dezvoltarea infrastructurii agricole trebuie realizată în conformitate cu reglementările de protecție a mediului.
- Perimetrele din jurul nucleelor de dezvoltare (Berbești, Portărești) – zone unde pot fi realizate extinderi ale zonelor rezidențiale, cu condiția menținerii unor tipologii arhitecturale compatibile cu specificul local.
- Zona industrială din sudul satului Laloșu – unde se pot dezvolta activități economice fără a avea un impact semnificativ asupra peisajului rural.

Această clasificare peisagistică reprezintă un instrument esențial în planificarea și dezvoltarea comunei Laloșu, asigurând atât protecția patrimoniului natural și cultural, cât și posibilitatea unei dezvoltări sustenabile. Prin aplicarea unor reglementări adecvate fiecărei categorii, se poate menține echilibrul între intervențiile necesare pentru modernizare și păstrarea identității locale.

2.1.2.5. Zone naturale protejate pe teritoriul comunei Laloșu

Teritoriul administrativ al comunei Laloșu este parțial intersectat pe latura sud-vestică a teritoriului administrativ de ROSAC0168, Pădurea Sarului (pe o suprafață de 4,92 ha).

Situl este amplasat aproape exclusiv în județul Olt și reprezintă o suprafață împădurită cu arboret de gorun (*Quercus petraea*), gârniță (*Quercus frainetto*) și cer (*Quercus cerris*), încadrată în bioregiune continentală aflată în lunca dreaptă a Oltețului; ce conservă habitate naturale de tip: *Păduri balcano-panonice de cer și gorun* și protejază o gamă diversă de faună și floră.

La baza desemnării sitului se află câteva specii faunistice enumerate în anexa I-a a *Directivei Consiliului European 92/43/CE* din 21 mai 1992 (privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică), printre care: un amfibian din specia *Triturus cristatus* (triton cu creastă, specie aflată pe lista roșie a IUCN); precum și trei specii de coleoptere: croitorul mare al stejarului (*Cerambyx cerdo*), rădașca (*Lucanus cervus*) și croitorul cenușiu al stejarului (*Morimus funereus*).

Presiuni și amenințări:

Categorie	Presiuni și amenințări
Infrastructura	Infrastructura fizică deficitară la nivel de județ care minimizează procesul de dezvoltare - de ex: înființarea de ferme agricole, dezvoltarea ecoturismului și promovarea ariilor protejate din județ, etc..
Forma de proprietate a terenurilor	Lipsa de claritate în situația privind proprietatea forestieră se materializează adesea printr-o exploatare improprie, prin defrișări și deci prin reduceri apreciabile a resurselor forestiere cu consecințe negative asupra activității economico-sociale a comunităților rurale și asupra conservării biodiversității.
Relief	În județul Olt au apărut forme de relief antropoc - influența omului, cele mai răspândite sunt: - reprezentate de forme de acumulare - movile, depozite de materiale, de excavare și de nivelare, etc.
Ape	Inundațiile ca urmare a revărsării râurilor, ploilor torențiale, dezăpezirii bruste se manifestă în zonele neamenajate ale afluenților cursurilor de apă și ale

	torenților, albiile minore neavînd capacitate pentru debite mari. La acestea se adaugă podurile și podețele subdimensionate care determină blocarea cursurilor de apă, depunerile pe maluri a deșeurilor etc. Din totalul de 112 unități administrativ teritoriale ale județului Olt, 110 pot fi afectate de inundații, iar cursurile de apă care se revarsă frecvent sunt: Olteț, Vedea, Vedeța, Mamu, Dorofei, Beica și unele pâraie locale.
Vegetație	Zonele cu deficit de vegetație forestieră sunt în arealul Corabia unde există pericolul deșertificării. La nivelul anului 2006 s-au făcut împăduriri pe cca. 448 ha din care 198 împăduriri integrale și 190 regenerări naturale. Presiunile antropice exercitate asupra elementelor de biodiversitate constau în: - extinderea suprafețelor destinate construcțiilor; - exploatarea necorespunzătoare a sistemelor de desecare; - umectare; - depozitarea ilegală a deșeurilor și poluările accidentale; - incendierea vegetației uscate.
Zone critice	Nu exista la nivelul județului Olt zone critice sub aspectul poluării aerului; Pentru factorul apă se identifică ca zone critice anumite tronsoane de râu ca Gengea la Balș și Bârlui amonte confluența cu Olteț, Gologan în zona orașului Caracal și pe Teslui în zona Pielești; Pentru factorul sol zone critice sub aspectul degradării solului prin fenomene de deșertificare în areale din sud-estul județului Ianca-Potelu Stefan cel Mare.

PUG-ul este un document de planificare teritorială cu caracter general, care reglementează utilizarea terenurilor în intravilanul și extravilanul comunei, în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul. Obiectivele sale sunt de natură urbanistică și socio-economică și nu vizează în nicio măsură managementul sau conservarea habitatelor ori speciilor pentru care a fost desemnat situl ROSAC0168.

Această concluzie se susține pe următoarele argumente:

1. Suprafața sitului ROSAC0168 de pe teritoriul UAT Laloșu (4,92 ha) se află în extravilan, în zona fondului forestier din sud-vestul teritoriului administrativ, administrată de Direcția Silvică Olt. PUG-ul nu prevede nicio intervenție pe această suprafață.

2. Intravilanul propus prin PUG se află la o distanță minimă de 330 m față de limita sitului.

Niciun trup de intravilan existent sau propus nu se suprapune cu situl.

3. Obiectivele de conservare ale sitului ROSAC0168 — menținerea habitatelor forestiere de tip 91M0 și conservarea speciilor *Cerambyx cerdo*, *Lucanus cervus* și *Morimus funereus* — nu sunt afectate de propunerile PUG, care privesc exclusiv terenuri agricole și intravilane existente.

4. Planul de Management al sitului ROSAC0168, aprobat prin Ordinul MMAP nr. 626/2016 (M.Of. Partea I, nr. 921 bis din 16 noiembrie 2016), nu prevede nicio obligație specifică pentru PUG-ul comunei Laloșu în raport cu managementul sitului.

2.1.3. Evolutia localităților după 1990

Căderea regimului comunist în 1989 a însemnat pentru Laloșu, ca și pentru întreaga țară, o perioadă de tranziție marcată de restituirea proprietăților și reforme administrative și economice. Schimbările survenite la nivel de regim de proprietate din anii '90 a declanșat un proces complicat de retrocedare a terenurilor, deseori însoțit de litigii și discuții privind limitele proprietăților.

De-a lungul ultimelor decenii, investițiile în infrastructură (drumuri, utilități, rețele de apă și canalizare) au contribuit la îmbunătățirea condițiilor de trai și la extinderea intravilanului. Cu toate acestea, ca în multe alte așezări rurale ale României, migrația internă și externă, îmbătrânirea populației și scăderea natalității au condus la o diminuare treptată a numărului de locuitori. În paralel, s-a păstrat o parte a identității rurale, vizibilă în obiceiuri, tradiții și modul în care oamenii își valorifică pământurile și gospodăriile individuale.

Evoluții postcomuniste: transformări și tendințe contemporane

Scăderea demografică și impactul asupra fondului construit. După 1989, comuna Laloșu a intrat într-un proces de îmbătrânire și depopulare, aspect care se reflectă direct în evoluția locuințelor. Multe gospodării rămân nelocuite, iar noile construcții rezidențiale sunt sporadice. Tinerii, plecați spre orașe sau peste hotare, lasă în urmă un inventar de case vechi, unele părăsite, iar revitalizarea zonei apare ca o provocare majoră. Cu toate acestea, au avut loc intervenții notabile:

- Pietruirea ulițelor și repararea drumurilor județene: S-au modernizat DJ 644 și DJ 644 A, inclusiv la 24 februarie 2021 fiind turnat un nou strat asfaltic pe un sector al DJ 644.
- Reabilitarea școlilor și a noilor sedii administrative: S-a construit o școală nouă în satul Laloșu, s-a modernizat școala gimnazială din Mologești, iar primăria a fost relocată într-o clădire nouă și mai spațioasă.
- Consolidarea bisericilor: Bisericile din Mologești, Berbești și Laloșu au beneficiat de ample lucrări de reparații și refaceri ale picturilor interioare, precum și de construirea unor filii noi (de ex. biserica filială din satul Laloșu cu hramul Sf. Ilie și Sf. Nicolae, 2006).

Elemente de patrimoniu în dispariție. Distrugerea conacelor boierești și a unor anexe gospodărești vechi, mai ales după 1907 sau în perioada comunistă, a dus la pierderea unor mărturii importante pentru istoria locală. Muzeul satului din Berbești, care adăpostea peste 200 de obiecte, a fost și el devastat, astfel încât astăzi, păstrarea identității arhitecturale devine o sarcină dificilă.

Declinul agricol și renașterea societăților agricole după 1989

După 1989, Gospodăria Agricolă Colectivă și IAS-ul din comună s-au desființat, iar loturile de pământ au fost retrocedate. În anii următori, lipsa echipamentelor mecanizate (decăderea secțiilor de mecanizare, vânzarea sau uzura tractoarelor și utilajelor) a determinat un declin accentuat al agriculturii locale. Mulți proprietari au renunțat să-și lucreze pământul, ceea ce a dus la suprafețe întinse lăsate pârloagă și la scăderea veniturilor agricole.

Odată cu dispariția atelierelor de croitorie, a secțiilor de pufuleți, a secției de îmbuteliere de sucuri și a altor mici afaceri, serviciile locale s-au restrâns. Locuitorii comunei au devenit dependenți de centre urbane apropiate (Bălcești, Balș, Drăgășani, Craiova) pentru o serie de nevoi precum reparații sau prestări de servicii casnice.

Începând cu anii 2000, mai ales după 2005, au apărut societăți agricole și SRL-uri bazate pe arendarea terenurilor de la micii proprietari. Grație noilor investiții în utilaje moderne, aceste societăți au reușit să obțină producții importante de cereale (grâu, porumb) și plante tehnice. Cu toate acestea, pentru proprietari, beneficiul direct rămâne relativ redus (de pildă, circa 500 kg de cereale la hectar). Această formă de organizare subliniază tranziția de la subzistență la agricultură comercială, redând comunei Laloșu un anumit potențial de dezvoltare economică.

Deși ponderea mare a agriculturii mecanizate a crescut, în rândul gospodăriilor individuale se menține un sistem de subzistență sau semi-subzistență. Mulți localnici cultivă porumb, grâu, legume și viticultură în suprafețe mici, cultivarea viței-de-vie rămânând frecventă în gospodării. Creșterea animalelor (bovine, porcine, ovine și caprine) continuă, deși în număr mai mic decât în perioada comunistă. Acest sector asigură o sursă de lapte, brânzeturi și carne pentru uz familial și, uneori, pentru mic comerț la nivel local.

2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

2.2.1. Caracteristicile reliefului

Teritoriul administrativ al comunei Laloșu se desfasoara in Podisul Oltetului subunitate a Podișului Getic pe malul stang al raului Oltet.

Podișul Getic constituie în prezent cea mai mare unitate piemontană din țară, păstrată în relieful actual. S-a desăvârșit sub forma unei câmpii piemontane în Villafranchian, după care a fost înălțată și transformată într-un platou, fragmentat de văi.

Piemontul Getic reprezintă o treaptă de tranziție între Subcarpații Getici și Câmpia Română, având o lățime ce variază între 18 – 20 km în Podișul Căndești și 40 – 50 km în Podișul Oltețului.

Spre Subcarpați, unde altitudinile sunt mai mari, fragmentarea torențială este mai intensă și reduce uneori podurile interfluviale la culmi și vârfuri rotunjite. Către sud, interfluviile sunt mai puțin înalte, mai slab fragmentate, cu suprafața superioară relativ plană.

Podișul Oltețului, desfășurat între Gilort – Jiu (vest) și Olt (est), ocupând pe teritoriul județului Olt un spațiu restrâns în partea de nord-vest. Este reprezentat doar prin prelungirile sudice ale Dealurilor Geamărtăluului la vest de râul Olteț, respectiv dealurile Beicăi la est de Olteț.

Spre sud, se întinde până la aliniamentul Balș - Găneasa (Enciclopedia geografică a României – 1982). Relieful major este alcătuit din interfluvii cu aspect diferit de la nord-est spre sud-est pe măsura scăderii altitudinilor și a reducerii gradului de fragmentare. Pe baza considerațiilor morfologice și a poziției râului Olteț, podișul omonim a fost divizat în mai multe subunități, care în nord poartă denumirea de dealuri (Dealurile Amaradiiei, Dealurile Cernei), iar în sud de podiș (Podișul Tesluiului, Podișul Beicăi).

Comuna Lalosu este situată în Podișul Beicai și se caracterizează printr-un relief structural reprezentat prin poduri interfluviale întinse, fragmentate de văi relativ adânci și culoare epresionare cu lunci largi și terase, precum cele din lungul raului Oltet.

Dealurile din zona de nord-est sunt reprezentate printr-un ansamblu de culmi prelungi, cu suprafețe relativ plane la partea superioară, foarte slab înclinate de la vest spre est, separate de afluenții Oltetului: Valea Laloșului, Valea Bârluiului, Valea Bârluietului, Valea Clocotici, Valea Căprioara.

Altitudinea scade de la 258 m în Dealul La coasta Viilor la 247 m în Dealul Fusu până la 239,5 m în Dealul Bunget. Versantul nord-estic este mai abrupt, fragmentat de puține văi torențiale foarte scurte, în timp ce versantul sud-vestic coboară domol către șesul aluvial al Oltetului și este brăzdat de numeroase vâlcele care-i imprimă un aspect vălurit.

Raul Oltet traversează teritoriul administrativ, pe o direcție NV – SE, fiind limita naturală cu teritoriul comunei învecinate, luncu Jianu.

Albia Oltetului reprezintă elementul cel mai dinamic al văii și în special al luncii. Aceasta se remarcă printr-o excesivă meandrare. Lunca însoțea pe toată lungimea albia minoră, prezentând o dezvoltare bilaterală, cu abateri locale spre dreapta.

Formarea sa se datorește proceselor de eroziune și de acumulare efectuate de raul Oltet precum și afluenților săi.

Relieful văii raului Oltet este compus din formele fluviale specifice (albie majoră și terase, cu trepte între 1 m și 15 m). Sculptarea acestei subunități s-a făcut în etape succesive, în timpul pleistocenului, ajungându-se ca, în holocen, să se intensifice decantarea debitului solid al raurilor venite din zona înaltă și să se formeze luncile actuale inundabile și conurile de dejectie laterale.

Grosimea aluviunilor constituite din prundisuri și bolovanisuri, parțial acoperite de depozite nisipo-argiloase, atinge, în medie 6—10 m;

Raul Oltet și-a săpat o vale mai largă, în dreptul orașului Balș atingând lățimea de cca 10 km.

Terasele se întîlnesc în special pe partea stînga, distingîndu-se în zonă un fragment de terasă joasă — „terasă Teis” (5-10 m altitudine relativă), o terasă inferioară — „terasă Pîrscoveni” (15—20 m) și terasă superioară — „terasă Brănet” (27-35 m) care se racordează cu același nivel al Oltului. Denumirile acestor terase aparțin lui C o t e t (1957).

Lunca ocupă o mare parte din valea Oltetului , avînd lățimi pînă la 500-700 m și o pantă longitudinală de la 0,4 la 1 m/km; cu depozite cu grosimi de pînă la 10 m. În luncă, se disting grinduri longitudinale, numeroase cursuri părăsite, meandre vechi, sectoare cu exces de umiditate și vegetație adecvată, glacisuri, 1-3 trepte, cursuri paralele ale afluenților, albie secundare.

Altitudinea medie a teritoriului administrativ este de 204 m.

2.2.2. Rețeaua hidrografică

Administrarea apelor subterane, apelor de suprafață și a patrimoniului public al statului cuprins în Anexa 12 a H.G. nr. 1705/2006 este realizată de către A.N. „Apele Romane” – A.B.A. Olt respectiv în comuna Lăloșu de Sistemul de Gospodărire a Apelor Olt.

Din punct de vedere hidrografic teritoriul comunei se încadrează în Bazinul Hidrografic Olt cod bazin hidrografic VIII – 1.

Cursurile de apă cadastrate de pe teritoriul comunei sunt:

- Raul Oltet - cod cadastral RO8-1-173-0-0-0 S13 S14 S15;
- Paraul Lăloș – cod cadastral RO8-1-173-11-0-0-0 S1;
- Paraul Bărului (Burlui, Barlui) – cod cadastral RO8-1-173-14-0-0-0 S1.

Corpuri de apă de suprafață ce se regăsesc pe teritoriul comunei Lăloșu:

Nr. crt.	B.h.	Cursul de apă	Numele CA	Codul CA
0	1	2	3	4
1	Olt	Oltet	Oltet - aval cîl Taraia - amonte evacuare Bals	RORW8-1-173 B2
2	Olt	Lăloș	Lăloș - izvoare - confluența Oltet	RORW8-1-173-11 B1
3	Olt	Bărului (Burlui, Barlui)	Barlui (Burlui, Barlui) - Barlui și afluenții Gengea	RORW8-1-173-14 B1

sursa: <https://inspire-geoportal.ec.europa.eu/>: Date spațiale - Corpuri de apă de suprafață

Stațiile de monitorizare a calității apelor de suprafață și subterane de pe teritoriul comunei Lăloșu:

NR. CRT.	DENUMIRE STATIE DE MONITORIZARE	COD STATIE DE MONITORIZARE
1	LALOSU F1AD	RO084939052641

sursa: <https://inspire-geoportal.ec.europa.eu/>:

Date spațiale - Rețeaua de monitorizare a calității și cantității apelor de suprafață și subterane

Raul Oltețului este colectorul principal al interfluviului Olt – Jiu. Bazinul său este îngust, puțin dezvoltat în zonă Munților Căpățîni, unde își are obârșia (de la altitudinea de 1600 m), dar se extinde pe larg în zonă subcarpatică și mai ales în cea piemontană. Săpîndu-și valea în roci eruptive vechi, Oltețului străbate sectorul montan în linie dreaptă, cu pante mari (45-50 m/km) și fără afluenți. În amonte de Polovragi, în calea sa apare un masiv calcaros de vîrstă jurasică, prin care râul și-a tăiat impunătoarele chei de la Polovragi, loc în care s-a format și peștera cu același nume. Își continuă drumul tot în linie dreaptă, traversînd cele două depresiuni și șirul de dealuri longitudinale subcarpatice.

Râul Oltețului este situat în partea de est a comunei Lăloșu, avînd un traseu care nu traversează direct nicio localitate din cadrul comunei, dar se află în proximitatea imediată a intravilanului localității Oltetani. Acest curs de

apă prezintă o orientare generală de la nord-est la sud-vest. În cadrul comunei, râul prezintă un comportament caracteristic, pătrunzând repetat în limitele comunei și retrăgându-se, un proces de intrare și ieșire care marchează dinamica hidrografică locală.

Pârâul Laloș este un afluent cadastrat de dreapta al raului Oltetul, își are izvoarele în comuna Diculești, de pe pantele estice ale dealului Pietroasa, la o altitudine de 277 m și se varsă în raul Oltetul în partea nord a comunei Iancu Jianu, la cota de 161 m.

Pe parcursul său, paraul Lalos traversează următoarele unități administrativ-teritoriale de la izvoare până la vărsare: comuna Diculești, comuna Faurești, comuna Lalos și comuna Iancu Jianu. În drumul său, pârâul nu primește afluenți cadastrați. Are o lungime de aproximativ 14,98 km, o pantă medie de 7,7‰, iar suprafața bazinului său colector este de 22.46 km².

Pârâul Lalos curge pe teritoriul comunei Lalos, având un traseu din nord-vest către sud-est. Aproape de vărsarea în râul Oltețul, râul își schimbă direcția de la nord-est către sud-vest. Lungimea pârâului este de aproximativ 5,5 km și traversează satul Lalos în cadrul comunei.

Pârâul Bârlui (Burlui, Barlui) este un afluent cadastrat de dreapta al raului Oltetul, își are izvoarele în partea de est a comunei Faurești, de pe pantele sudice ale dealului Mare, la o altitudine de 257 m și se varsă în raul Oltetul în partea sud vest a satului Parscoveni, comuna Parscoveni, la cota de 104 m.

Pe parcursul său, paraul Bârlui (Burlui, Barlui) traversează următoarele unități administrativ-teritoriale de la izvoare până la vărsare: comuna Faurești, comuna Susani, comuna Lalos, comuna Morunglav, comuna Bobicești, comuna Barza, comuna Vioneasa și comuna Parscoveni. În drumul său, pârâul primește un afluent cadastrat respectiv paraul Gengea. Are o lungime de aproximativ 53,09 km, o pantă medie de 2,9‰, iar suprafața bazinului său colector este de 134.66 km² dintre care 39.16 km² aparținând de bazinul colector al paraului Gengea.

Pârâul Bârlui (cunoscut și sub denumirile de Burlui sau Barlui) curge pe teritoriul comunei Lalos. În prima parte a cursului său, pârâul se desfășoară de la nord spre sud. Ulterior, are loc o schimbare de direcție de la nord-vest către sud-est. Lungimea totală a pârâului este de aproximativ 7,5 kilometri. De-a lungul traseului său prin comuna Laloșu, pârâul nu traversează nicio localitate, aspect care subliniază caracterul său predominant natural și izolat în cadrul acestei zone.

2.2.3. Clima

Caracteristicile elementelor climatice sunt determinate de către un complex de factori, între care se distinge poziția comunei în cadrul regiunii.

Teritoriul administrativ al comunei se încadrează în zona climatului temperat continental moderat.

Factorii genetici ai climei

Acești factori, precum și interacțiunea proceselor pe care le creează, dau naștere aspectelor climatice de amănunt și variației lor în timp și spațiu, evidențiind caracteristicile mediului natural în acest domeniu și specificul său climatic.

Astfel, particularitățile climei teritoriului studiat rezultă din interacțiunea factorilor climatogenetici radiativi, dinamici, fizico-geografici și antropici.

Factorii radiativi dețin rolul hotărâtor în generarea particularităților climatice la nivelul teritoriului studiat, deoarece radiația solară globală reprezintă sursa energetică primară care condiționează manifestarea tuturor proceselor și fenomenelor meteo-climatice.

Radiația solară globală este între 110 și 122 kcal/cmp/min, iar durata de strălucire a soarelui este de 2.100 – 2.200 ore. Numărul zilelor cu cer senin variază între 60 - 80 pe an, iar numărul zilelor cu precipitații este de aproximativ 128 pe an.

Durata de strălucire a Soarelui, cu o importanță semnificativă în condiționarea evoluției regimului de căldură și lumină, depinde de circulația generală a atmosferei, pe de o parte și de condițiile geografice locale de pe altă parte. Durata medie de strălucire a soarelui este de 2203 ore anual, cu un maxim de 537 ore în iulie și un minim de 77 în decembrie.

În medie, într-un an se înregistrează 60 – 80 de zile cu cer senin, 110 – 120 cu cer noros și 140 – 160 de zile cu cer acoperit.

Factorii dinamici, își pun amprenta asupra stărilor de vreme, aceștia fiind principalii responsabili de producerea perturbațiilor din „ciclicitatea diurnă și anuală a diferitor elemente și fenomene” (Clima României, 2008), inclusiv a hazardelor meteorologice, extinzând nuanțele climatice în funcție de tipul maselor de aer care traversează arealul în studiu.

Climatul local este influențat iarna de anticlonul siberian, crivățul, uneori aduce geruri mari. Vara se întâlnește circulația ciclonului tropical african care permite pătrunderea maselor de aer cald, manifestat deseori de vânturi calde și uscate. Factorii dinamici care influențează timpul din zona sunt reprezentați de formațiunile barice ce se deplasează deasupra țării noastre, în sud-vestul acesteia.

În ceea ce privește suprafața activă-subiacentă, frecvențele variații altitudinale influențează asupra caracteristicilor climatice, condiționând diferențieri în zonalitatea lor verticală. De asemenea, înclinarea pantelor determină unghiul de incidență al razelor solare iar orientarea versanților intervine în nuanțarea condițiilor microclimatice, determinând nu numai variația acestora ci și timpul de expunere la soare și gradul diferit de intensitate a radiației solare radiante, contribuind astfel la zonarea vegetației și stabilirea posibilităților de locuire a versanților.

Caracterizarea generală a climatului este determinată în general de regimul termic, eolian și pluviometric.

Datele pentru caracteristicile climatice au fost preluate de la cea mai apropiată stație meteorologică respectiv Slatina.

Caracteristicile climatice

Regimul temperaturii aerului.

Regimul temperaturii aerului reflectă caracteristicile climatului continental tipic atât prin amplitudinea anuală a mediilor lunare care depășește 25°C.

Temperatura medie multianuală este 10,7 °C. În ultimii 20 de ani temperatura medie multianuală a depășit 11 °C, evidențiind o încălzire a vremii.

În cursul anului, temperatura aerului este într-o continuă evoluție de la valori medii negative în intervalul decembrie – ianuarie, la valori pozitive în intervalul februarie – noiembrie.

În cursul anului de la luna cea mai rece – ianuarie (-3,1 °C) spre luna cea mai caldă – iulie (22,8 °C) – creșterile interlunare cele mai pronunțate sunt consemnate între martie-aprilie 6,4 °C și aprilie – mai 5,5 °C.

Creșterile interlunare ale valorilor medii în intervalul cald, respectiv între lunile iunie-iulie, iulie-august și august-septembrie sunt apreciabile mai mici, oscilând doar între 0,9 – 4,4 °C.

Temperaturile minime absolute în zona au fost negative (în anumite condiții aerosinoptice) încă din luna septembrie și pot rămâne negative până în luna martie. Temperatura minimă absolută a fost de -31 °C și s-a consemnat în ianuarie 1942. Recordul de temperatură a fost înregistrat în august 1952, temperatura fiind de +40,5 °C. Intervalul de timp cu temperatură peste 10 °C este de aproximativ 200 de zile; începând din aprilie, apoi în perioada de vară, se înregistrează temperaturi tropicale de peste 30 °C, desfășurându-se până în luna octombrie. Gradul de continentalism, cu nuanță mai aridă este dat de amplitudini termice care ajung la 26-27 grade Celsius.

Regimul precipitațiilor atmosferice.

Element climatic de mare importanță care susține evoluția firească a tuturor sistemelor naturale, precum și a societății, în ansamblu, precipitațiile atmosferice sunt influențate în ceea ce privește distribuția în spațiu și evoluția în timp a cantității acestora, de către alte elemente climatice precum temperatură, dinamica generală a maselor de aer,

precum și de particularitățile suprafeței active regionale și locale (relieful cu caracteristicile sale: altitudine, expoziție, pantă etc).

Regimul precipitațiilor se caracterizează prin două maxime, unul principal în mai-iunie și altul secundar în octombrie-noiembrie, acesta din urmă evidențiază influențele climatului mediteraneean.

Cantitatea anuală de precipitații însumează în zona 516,6 mm.

În perioada de vegetație (aprilie-septembrie) cad cca. 60-70% din cantitatea anuală de precipitații.

În perioada rece a anului se înmagazinează în sol, iar cele din perioada de vară (aprilie-octombrie) prezintă o repartizare lunară și decadală neuniformă. Un alt aspect îl constituie ploile torențiale care în această zonă sunt rare și de obicei nu ridică probleme din punct de vedere al fenomenelor de eroziune sau al bălțirii apelor. Grindina cade în general în cantități mici și de mărime redusă în timpul verii iar atunci când aceasta apare conduce la producerea unor pagube însemnate.

Precipitațiile sub formă de zăpadă încep să cadă în prima decadă a lunii noiembrie și continuă până la sfârșitul lunii martie, numărul de zile fiind de cca. 20. Stratul de zăpadă ce se menține pe sol în majoritatea zilelor unei luni se poate considera în intervalul decembrie-februarie, însă stratul este discontinuu, din cauza acțiunii de spulberare și troienire de către vânt, cât și a oscilațiilor mari ale regimului termic determinat în special de invaziile calde din timpul iernii care conduc la topirea rapidă a acesteia. Stratul de zăpadă depășește uneori grosimea de 20 cm, și poate atinge grosimi de 45 cm, la 10 ani și de 1 m odată la 100 ani.

Regimul eolian.

Analiza frecvenței anuale a vântului și a vitezei vântului pe direcții reliefează relațiile existente între principale direcții de deplasare a vântului și particularitățile geomorfologice locale, redată prin dispunerea văilor sau a interfluviilor.

Direcția predominantă a vântului este din N-E (crivățul) care are o frecvență medie de 13,6% și din vest și sudvest (austrul) cu o frecvență medie de 11,9%, fiind concentrat de-a lungul văii Oltului. Crivățul bate iarna din direcția N-E și N, spulberând adesea zăpada provocând descoperirea semănăturilor de toamnă.

Austrul este un vânt cald, secetos, vara aduce arșiță dar și umezeală. Lunile în care bat frecvent vânturile sunt: februarie, aprilie, octombrie, decembrie.

Viteza medie multianuală a vântului este de 2-5 m/s.

Fenomene atmosferice

Cunoașterea acestora permite adoptarea de măsuri împotriva efectelor lor defavorabile îndeosebi asupra viticulturii și pomiculturii, precum și a căilor de transport, liniilor aeriene.

Unele fenomene atmosferice sunt caracteristice intervalului cald (roua grindina, fenomenele orajoase) iar altele celui rece (burnița, lapovița, mazăricea, bruma, ceața, chiciura, poleiul, viscolul)

Bruma se depune mai ales pe văi, în care umezeala, calmul și radiația nocturnă sunt pronunțate. Cele mai timpurii apar în septembrie, iar cele mai târzii în aprilie, cele mai frecvente fiind în decembrie. Numărul mediu anual al zilelor cu brumă este de 35,1. Brumele timpurii și târzii pot întrerupe procesul fiziologic al unor plante.

Ceața este un fenomen mai puțin caracteristic, care are o frecvență mare în anotimpul rece (20 zile), în restul anului apărând doar izolat, 1-2 zile pe lună. Media anuală este de 29,9 zile cu ceață. Variabilitatea numărului de zile cu ceață ne indică luni sau chiar anotimpuri fără manifestarea acestui fenomen (chiar și iarna), dar și altele în care ceața (fie cu cer vizibil sau invizibil, fie ceață generalizată sau în bancuri) a predominat în peste 15 zile lunar sau 40 de zile anotimpual.

Caracteristic perioadei reci al anului, acest fenomen apare frecvent în anotimpurile de tranziție, cu o variabilitate mare frecvenței mai ales în semestrul rece.

Fenomenul de ceață apare și în lunile sezonului cald, în număr mult mai redus decât în cel rece, cu o frecvență mai mare în aprilie, septembrie și mai.

Ceața persistentă perturbă serios transporturile rutiere, având în vedere faptul că sectoare extinse ale celor mai importante șosele urmează cursuri de văi sau străbat zone depresionare favorabile apariției ceții persistente.

Poleiul și chiciura. Acestea sunt fenomene caracteristice iernii. Se produc în condiții atmosferice deosebite, de obicei în condițiile trecerii fronturilor atmosferice și ale advecției aerului cald și umed peste suprafețele foarte reci, cu

temperaturi negative foarte reduse sau in conditiile racirilor radiative foarte intense, in cazul chiciurii. Poleiul are o frecventa anuala redusa, aproximativ 2,8 zile/an, in luna ianuarie iar chiciura de 6,8 zile.

Înghițelul și bruma pot avea aspect de risc climatic atunci când surprind culturile creând degerături ce pot afecta întreaga recoltă. Numărul mediu al zilelor cu înghițel (temperatura medie sub 0 °C) este în jur de 100 de zile. Data primei zile cu înghițel este estimată la 28 octombrie, iar ultima zi cu înghițel este la 7 aprilie. Rezultă că intervalul fără înghițel este de aproximativ 256 de zile și influențează pozitiv perioada de vegetație a plantelor și a lucrărilor agricole.

Numărul zilelor cu brumă este mult mai mic, 35,2 zile/an. Perioada de apariție a brumei este octombrie – aprilie, luna cu cele mai frecvente zile cu brumă este ianuarie (7,5 zile/an).

Data producerii primului înghițel poate să fie la sfârșitul lunii noiembrie, iar a ultimului înghițel în prima jumătate a lunii aprilie.

Fenomenele orajoase. Aceste fenomene nu sunt foarte numeroase, insa sunt semnalate aproape tot timpul anului. Exceptie fac lunile decembrie si ianuarie. Frecventa maxima a acestor fenomene este semnalata in intervalul iunie-august.

Grindina nu se produce în fiecare an, are o frecvență redusă, în ultimele două decade înregistrându-se sub 20 de cazuri. Se produce în intervalul aprilie-august, iar durata medie este de 15 minute.

Roua se așează mai ales în perioada aprilie-noiembrie, cel mai mare număr mediu de zile cu rouă fiind în septembrie 13. Numărul mediu anual este respectiv de 81, 36 și 22 zile, iar numărul maxim de 124, 65 și 56.

Conform CR-1-1-4-2012, incarcarea de referinta din zapada pe sol $sk = 2,0 \text{ kN/m}^2$ cu o perioada de revenire de 50 ani (sursa: <https://www.encyclopedia.org>).

Harta de zonare a încărcării din zăpadă pe sol conform CR-1-1-3/2012

Conform CR-1-1-4-2012 ,valorile presiunii de referinta a vantului mediata pe 10 min, la 10 m, avand intervalul de recurenta de 50 ani este de 0,5 kPa.

Harta de zonare a presiunii dinamice a vântului conform CR-1-1-4/2012

Adancimea maxima la inghet este de -100 -110 cm conform STAS 6054-77.

2.2.4. Caracteristicile geotehnice și hidrogeologice

2.2.4.1. Condiții geotehnice

Sintetizand datele din documentatiile executate anterior s-au identificat categoriile de teren de pe teritoriul comunei, ce pot constitui strat de fundare.

-teren dificil de fundare pentru zonele de versant cu pantă mare și potențial de risc la fenomenele de instabilitate mediu – foarte mare, pentru pământurile constituite din argile active / foarte active cu potențial de umflare – contracție mare; complex nisipor prafos argilos plastic moale; nisipuri afanate, maluri, etc

- teren mediu de fundare, pe zonele de la baza versanților cu pantă de până la 15 grade și pământuri argiloase – prăfoase – nisipoase, cu indicele de consistență în domeniul plastic consistent;

- teren bun de fundare, pe zonele de lunca și terasa inferioară, cu relief aproximativ plan și stabil, sau cu pantă mică și depozite constituite din pietrișuri cu bolovăniș și nisip, pământuri argiloase – prăfoase – nisipoase, plastic vâtoase – tari, nisipuri îndesate.

Clasificarea și identificarea pământurilor s-a făcut conform SR EN ISO 14688/1,2-2004,2005.

Nivelul hidrostatic apare la adâncimi variabile și este influențat de volumul precipitațiilor sau de litologia zonei.

Nivelul hidrostatic este prezent la adâncimi diferite după cum urmează: -1 -3 m în lunca ; 4 - 5 m în zona de terasa inferioară și peste 10 m în zona de versant. Nivelul hidrostatic variază în funcție de precipitații și nivelul râului Oltet.

Zonarea geotehnică

Funcție de condițiile geologice și morfologice, respectiv a riscurilor naturale identificate pe teritoriul au fost conturate următoarele zone:

- **Zone improprii de construit** : zona inundabilă cu grad de siguranță de 10%, zonele cu eroziune torentială intensă, zonele cu risc de inundabilitate, zonele de curs ale rețelei hidrografice, și zonele de protecție conducte, LEA, CF etc.
- **Zone de construit cu amenajări speciale**: zonele inundabile cu grad de asigurare 1% pentru care se va solicita aviz de la Apele Române și se vor întocmi studii de inundabilitate, zonele cu pantă mare pentru care se vor întocmi studii aprofundate și evaluarea stabilității terenului.

➤ **Zone bune de construit** reprezentate prin terasa inferioara.

Investigatiile geotehnice ulterioare de mare detaliu, pot schimba incadrarea zonelor in orice directie, in functie de rezultate, deoarece aceste informatii sunt generale si orientative, obtinute pe baza unei prospectiuni preliminare.

Pentru stabilirea cerințelor proiectării geotehnice se folosesc categoriile geotehnice conform SR EN 1974-1:2004, explicitate în NP 074-2023, cărora li se asociază riscul geotehnic.

Incadrarea unei lucrări într-o categorie de risc geotehnic sporit impune necesitatea realizării în condiții de exigență corespunzătoare a investigării terenului de fundare și a proiectării infrastructurii folosind modele și metode de calcul perfecționate spre a se atinge un nivel de siguranță necesar pentru rezistența, stabilitatea și condițiile normale de exploatare a construcției, în raport cu terenul de fundare.

La incadrarea in categoria geotehnica preliminara conform indicativ NP 074/2023 s-au avut in vedere urmatoarele:

- Teren bun-mediu de fundare 2...3 puncte
- Fara epuizmente -cu epuizmente 1...2 punct
- Categoria de importanta a constructiilor redusa-normala 2....3 puncte
- Din punct de vedere a vecinatatilor fara riscuri -cu riscuri 1....4 puncte
- Zona seismica $a_g=0,20$ 1 puncte

Categoria geotehnica pe baza acestor elemente variaza de la de risc redus la moderat.

Se va evalua in detaliu, pe fiecare amplasament ,in studiile geotehnice ce vor sta la baza proiectarii.

2.2.4.1. Date hidrogeologice

Teritoriul comunei Lalosu se suprapune peste urmatoarele corpuri de apa subterane:

- Corpul de apă subterană ROOT08 Lunca și terasele Oltului inferior, corp de apa subterana freatica;
- Corpul de apă subterană ROOT13 Vestul Depresiunii Valahe, corp de apa subterana de adancime;
- Corpul de apă subterană ROJ107 – Oltenia, corp de apa subterana de adancime.

Corpul de apă subterană ROOT08 Lunca și terasele Oltului inferior

Corpul apă subterană ROOT08 Lunca și terasele Oltului inferior este freatic, de tip poros permeabil, dezvoltat în depozitele de luncă și terasă ale Oltului și ale afluenților săi, având vârsta cuaternară.

Acviferul freatic este constituit din pietrișuri, nisipuri și bolovănișuri, se dezvoltă sub adâncimi de 15-20 m (în zona teraselor înalte), 5-15 m (în zona terasei superioare) și sub adâncimi de până la 5 m în zona de luncă.

În zona câmpului înalt se dezvoltă un strat acvifer cantonat în Formațiunea de Frătești, care este acoperit de depozite de nisipuri, nisipuri argiloase sau silturi nisipoase.

Stratul acoperitor este constituit din silturi argiloase sau nisipoase, nisipuri fine sau depozite loessoide cu grosimi de 2-10 m.

Diagramele Piper și Schoeller executate pe apele forajelor de observație ale Rețelei Hidrogeologice Naționale și a celor din arhiva PROSPECȚIUNI S.A. (Lazu et al., 1976; Lungu, 1967; Scafă, 1966, 1968, 1970) arată o foarte mare variație a chimismului apelor corpului. Această mare variație de la bicarbonat calcic magneziană, la clorocalcică, clorosodică sau bicarbonat sodică se poate datora întinderii corpului pe o suprafață mare, cu condiții de paragenză diferite.

Harta utilizării terenului elaborată pentru acest corp de apă subterană reliefează faptul că mare parte din suprafața corpului de apă subterană este acoperit de suprafețe cultivate (78%).

Corpul de apă subterană ROOT13 Vestul Depresiunii Valahe

Corpul de apă subterană ROOT13 Vestul Depresiunii Valahe este un corp de adâncime.

Depresiunea Valahă cunoscută și sub numele de Depresiunea Dunării de Jos sau Câmpia Română este una din cele mai reprezentative regiuni hidrografice și hidrogeologice din România, situată între Zona Piemontană la vest

și nord-vest, Subregiunea externă a Carpaților la nord, Platforma Moldovenească, la nord-est, Dobrogea la est și Platforma Prebalcanică, la sud și sud-vest.

Structural, Depresiunea Valahă se suprapune în cea mai mare parte, în sud, peste Platforma Moesică; în nord, peste Depresiunea Pericarpatică; iar la nord-est și est peste Depresiunea Precarpatică și Depresiunea Predobrogeană.

Prima subunitate care se deosebește morfotectonic în această mare unitate de relief, este situată la vest de râul Argeș (denumit și Domeniul Getic). Această subunitate a Depresiunii Valahe se află atât sub influența Depresiunii Lom, care a determinat mișcarea de torsionare spre sud-vest a Desnățuiului și a Jiului în sectorul Jiu-Dunăre cât și sub influența boltirii nord-bulgare în sectorul Jiu-Argeș.

Depozitele romaniene și pleistocen inferioare din domeniul vestic (Getic) menționat, cuprinse în spațiul situat la vest de Argeș, sunt reprezentate prin:

a) Depozitele romanian inferioare care sunt constituite din argile, argile siltice, subordonat nisipuri siltice și nisipuri argiloase cu grosimi de cca 35 m.

b) Partea superioară a Romanianului se dezvoltă în faciesul Formațiunii de Căndești cu grosimi de 10-15 m, la Dranic și de peste 200 m în perimetrele Mihăița, Filiași-Raznic-Argetoaia. În zonele Măciuca – Fumureni, alcătuirea sa litologică este compusă din nisipuri și pietrișuri mărunte, argile nisipoase, argile siltice, siltite argiloase, nisipuri argiloase, nisipuri cu una sau două intercalații cărbunoase foarte subțiri.

c) Între Jiu și Olt, Romanianul inferior este reprezentat printr-o alternanță de argile, argile nisipoase, nisipuri argiloase și nisipuri cu grosimi de 50-90 m, iar cel mediu este în bază predominant psamitic cu trecere la partea sa superioară la depozite pelitice cu una până la trei intercalații de cărbuni argiloși ce pot atinge 1 m grosime (fig. 4.28).

d) Depozitele Pleistocenului inferior constituite din strate lentiliforme de nisipuri cu pietriș, pietrișuri cu nisipuri, pietrișuri cu nisipi și bolovăniș, au răspândire largă în spațiul dintre Jiu și Olt, dispunându-se peste cele Romaniene. Pleistocenul inferior apare în baza terasei Slatina printr-o succesiune de argile nisipoase și argile siltice.

Alimentarea acestui sistem acvifer se face din apele de suprafață, din acvifere freatice de tip aluvial, proluvial, și deluvial aflate în contact direct cu nisipurile daciene și romaniene și din alte acvifere cuaternare mai noi (pleistocen superior). Rata de alimentare este estimată la 100 mm coloana de apă /an.

Domeniul de descărcare al sistemului acvifer din psamitele romaniene inferioare se găsește în partea vest-sud vestică a Platformei Moesice precum și în zona sa centrală, cum este cazul drenării naturale în râurile Desnățui, Terpezița, Jiu, Teslui și Olteț. Astfel, drenajul natural din extremitatea vestică s-a materializat prin gradienti de 1‰ în timp ce deversarea sistemului acvifer are loc sub incidența unui gradient de 0,14 ‰. Direcția de curgere este orientată aproximativ nord-sud cu gradienti de 0,4 ‰, în timp ce către valea Gilortului, direcția este nord nord-est către sud sud-vest cu o pantă de 1,2 ‰.

Valorile conductivităților hidraulice variază în jurul valorii de 15 m/zi (la sud de Craiova), iar transmisivitățile sunt cuprinse între 100 m²/zi și 800 m²/zi.

Din punct de vedere hidrochimic, apele subterane din Romanianul inferior și mediu sunt de tip preponderent bicarbonat sodic și mai rar calcosodic și magnezian.

În unele cazuri, râurile au erodat depozitele Formațiunii de Căndești în așa fel încât aluviunile din terase și lunci repauzează direct peste depunerile pliocene, dar în lunca Oltețului, la Colțești și în zona Craiova forajele executate au întâlnit depozitele romaniene la peste 100 m adâncime, iar în apropiere de Băbeni, sedimentele cuaternare ating grosimi de aproape 200 m.

La baza depozitelor de terasă și luncă din sudul Câmpiei Olteniei se întâlnesc nivele ale Pleistocenului inferior, acoperite de acumulări loessoide. Primul nivel este atribuit Romanianului (Formațiunea de Căndești) cu nisipuri, pietrișuri, nisipuri argiloase și argile nisipoase cenușii-negricioase, iar cel de-al doilea nivel se identifică stratigrafic cu Pleistocenul inferior, cu grosimi de 2-15 m, fiind alcătuit din nisipuri, pietrișuri și bolovănișuri (Formațiunea de Frătești).

Limita dintre Formațiunile de Căndești și Frătești din spațiul considerat poate fi marcată de o linie ce unește localitățile: est Sălcuța- Ișalnița-nord vest Slatina-nord Vedea –nord vest Pitești.

Între Olt și Argeș acviferul de adâncime, acumulat în depozitele de vârstă romanian - pleistocen inferioară, are o largă dezvoltare în Platforma Cotmeană fiind constituit din pietrișuri cu nisipuri, care sunt exploatate între adâncimile de 110 m și 300 m.

Acest acvifer sub presiune, cu nivel piezometric situat între 30 m și 100 m adâncime, are un potențial productiv prin foraje, de 1-10 l/s cu denivelări de 20-50 m.

În raport cu o linie ce unește orașele Pitești și Slatina, depozitele Formațiunii de Frătești se comportă diferit:

- la nord, Formațiunea de Căndești se dezvoltă la adâncimi cuprinse între 80-250 m furnizând însă debite foarte mici, sub 0,2 l/s/foraj.

- la sud de linia menționată, din acest acvifer se pot obține debite relativ mari (2-20 l/s/foraj), nivelurile piezometrice situându-se la adâncimi mici.

Urmărind extensiunea Formațiunii de Căndești spre sud, se poate constata că acestea se întâlnesc în foraje la adâncimi mai mari de 100 m, la Negrești și Stefan cel Mare, cu nivelul piezometric situat între 5-10 m adâncime și cu debite de cca 10 l/s pentru denivelări de 3-7 m.

Corpul de apă subterană ROJ107 - Oltenia

Corpul de apă subterană de adâncime, de vârstă daciană, este de tip poros-permeabil.

Pe parcursul realizării celui de-al doilea Plan de Management Bazinal a fost completată caracterizarea acestui corp de apă subterană.

Depozitele daciene, în cuprinsul Câmpiei Olteniei, au o largă răspândire, fiind întâlnite din valea Drincei până în valea Oltului. Ele lipsesc în sectorul Dunăre-Drincea și în lunca Dunării din sectorul Jiu-Olt.

În sectorul cuprins între Plenița, Giubega, Sud Cerătu, Horezu Poenari, Bechet, depozitele daciene se găsesc imediat sub depozitele aluvionare ale teraselor și luncilor Dunării și Jiului. În rest ele sunt acoperite de depozite romaniene. Se constată o creștere continuă a grosimii depozitelor daciene de la vest la est și de la sud la nord.

Complexul acvifer al Dacianului este constituit, la partea sa inferioară din nisipuri mărunte cu frecvente concrețiuni grezoase, care trec, spre partea superioară, la nisipuri fine cu intercalații argiloase. Creșterii în grosime a Dacianului, de la sud la nord, îi corespunde o înmulțire accentuată a nivelelor pelitice reprezentate printr-o succesiune de marne și argile, cu intercalații de nisipuri și nivele carbunoase. În zona Craiova depozitele daciene depășesc 150,0 m grosime.

Stratele acvifere din complexul Dacian au grosimi însemnate ajungând la peste 70 m în sectorul Drincea-Desnățui. În rest ele formează o alternanță continuă de strate permeabile și strate impermeabile care, în general comunică între ele.

Variația faciesului hidrogeologic are loc atât pe verticală, cât și lateral, trecându-se aproape brusc de la orizonturi permeabile la orizonturi impermeabile. Această situație se întâlnește în special în partea superioară a Dacianului, în bază depozitele fiind uniforme, chiar pe distanțe mari.

Culcușul complexului acvifer al Dacianului este constituit din mamele și argilele pontiene. În sectorul confluenței Jiului cu Dunărea nisipurile daciene repauzează peste un banc de nisipuri fine argiloase de vârstă pontiană. De asemenea, în extremitatea sud-estică a perimetrului depozitele daciene stau transgresiv peste marnele sarmațiene. Coperișul complexului acvifer Dacian, acolo unde se găsesc depozite romaniene, este constituit din argilele și marnele acestui etaj. În rest complexul acvifer dacian este în legătură hidrolică directă cu orizontul acvifer freatic (sectorul Drincea - Desnățui).

În perimetrul Piemontului Getic complexul acvifer dacian se întâlnește la adâncimi reduse în jumătatea vestică a perimetrului, adâncimi ce cresc treptat spre est.

Majoritatea forajelor adânci executate în principalele văi au captat depozitele de vârstă Pliocen superior (dacian și romanian) la un loc astfel că datele obținute la aceste foraje sunt cumulate și cu caracter informativ.

Litologic, complexul acvifer se caracterizează prin existența în bază a unor nisipuri cu rare elemente de pietrișuri, spre partea superioară stratele acvifere au o granulometrie mai fină (nisipuri și nisipuri fine) fiind separate de orizonturi impermeabile argiloase.

Grosimea stratelor acvifere este însemnată atingând valori de peste 50 m (perimetrul Jiu-Motru).

Culcușul complexului acvifer dacian este format din marne și argile pontiene sau din marne și nisipuri meotiene. Coperișul complexului este format din argile romaniene: în zonele în care Romanianul lipsește aluviunile luncilor stau direct peste depozitele Daciene. Această situație se întâlnește în nordul și vestul perimetrului unde depozitele luncilor Motrului superior, Hușniței și Coșuștei repauzează peste depozitele daciene, dar și în sud, în lunca Dunării.

În Câmpia Olteniei stratele acvifere din depozitele daciene se alimentează din precipitații în zonele situate în sudul perimetrului unde acestea afloră, din orizontul freatic acolo unde există legătură hidrolică directă între acestea, precum și din apele de suprafață ale Dunării, Jiului și Oltului unde acestea formează talvegul acestor cursuri de apă.

Direcția de curgere este orientată de la sud la nord conform cu zonele de afundare a depozitelor daciene. Tot în aceasta direcție crește și presiunea de strat, în zonele situate în jumătatea nordică a câmpiei apele devenind arteziene, în special în lunca Jiului.

Nivelul piezometric al apelor subterane cantonate în complexul acvifer Dacian este puternic ascensional și artezian.

Coeficientul de filtrație și transmisivitatea prezintă valori mici, marcând o deplasare redusă a apei în strat (0,9 m/zi în zona Ișalnița, 0,44 m/zi în zona Celaru).

În Piemontul Getic alimentarea stratelor acvifere din cadrul complexului acvifer dacian se realizează prin infiltrarea precipitațiilor în zonele în care acestea afloră și din orizonturile acvifere superioare în zonele în care există legătură hidrolică directă între acestea și complexul Dacian.

Direcția generală de curgere a apelor subterane din Dacian urmărește în general înclinarea stratelor.

Apele subterane din complexul acvifer Dacian prezintă niveluri piezometrice puternic ascensionale și arteziene. Toate forajele hidrogeologice săpate în principalele văi au confirmat caracterul ascensional și artezian al apelor din Dacian.

Caracterul ascensional sau artezian al apelor subterane din complexul acvifer dacian este funcție de morfologia terenului; în zonele de luncă acestea sunt arteziene.

Debitele obținute la pompările experimentale au valori ridicate, ajungându-se la valori de cca. 100 l/s. Aceasta se datorează atât granulometriei grosiere a stratelor cât și presiunii de strat ridicate.

Coeficientul de filtrare are valori constant ridicate, atingând valori de 21,2 m/zi (F Rogojelu). Valorile calculate ale transmisivității fiind dependente de coeficientul de filtrație și grosimea stratelor, indică și ele valori ridicate (466 m²/zi).

Din punct de vedere hidrochimic apele subterane cantonate în complexul acvifer Dacian îndeplinesc condițiile de potabilitate admisibile, fiind ape bicarbonate cu mineralizația totală până la 1 g/l și duritatea totală sub 30 grade germane în zona Motru- Rovinari-Tg. Cărbunești, unde sunt folosite la alimentarea cu apă a orașelor respective.

Importanța economică a acestui complex este cu totul deosebită datorită atât capacității mari de înmagazinare a apei cât și presiunii de strat ridicate.

Din punct de vedere litologic, stratele acvifere acumulate în Dacianul superior sunt constituite din nisipuri cu rare intercalații de pietrișuri, în alternanță cu strate impermeabile argiloase, uneori cu cărbuni, iar în cazul acviferului inferior, litologia este constituită dominant din nisipuri în care apar uneori argile cu dezvoltare lenticulară.

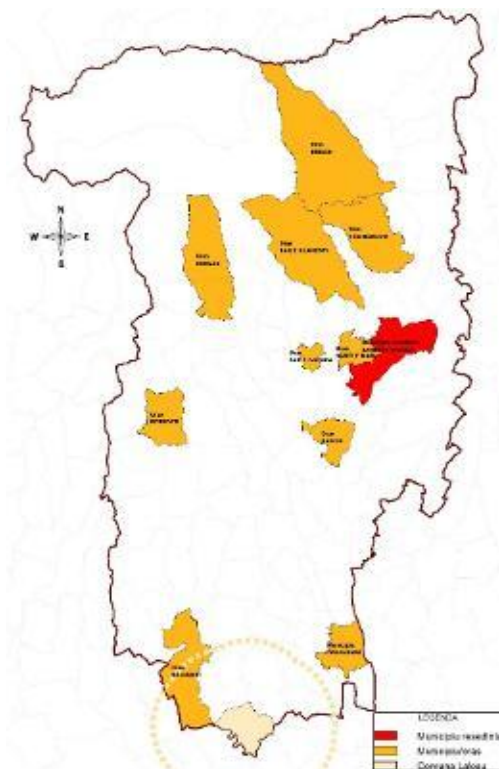
2.2.5. Riscuri naturale

Având în vedere caracteristicile reliefului și ale rețelei hidrografice, teritoriul comunei Laloșu este o zonă cu potențial redus de riscuri naturale.

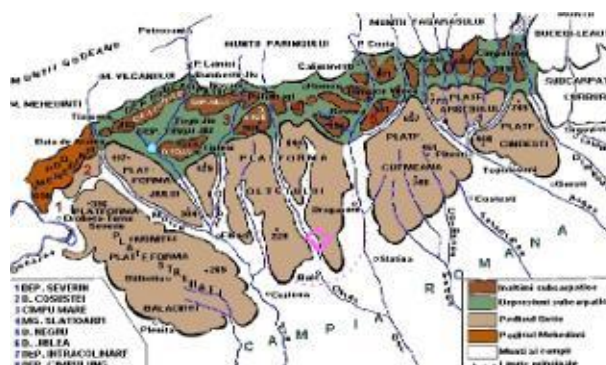
Pentru județul Vâlcea inundațiile și alunecările de teren constituie principalele hazarde naturale generatoare de pagube și situații de urgență.

Principalii factori de risc care pot afecta satele comunei Laloșu și impun acțiuni de evacuare sunt seismele, fenomenele meteorologice periculoase și alți condiții de natură antropică (detaliată la cap. 2.8. *Zone cu riscuri naturale*).

2.3. RELAȚII ÎN TERITORIU

Din punct de vedere **administrativ** comuna Laloșu se situează în extremitatea sudică a județului Vâlcea, la cca 90 km de reședința de județ, municipiul Râmnicu-Vâlcea și la cca 45 km de municipiul Drăgășani. Se învecinează direct cu teritoriul administrativ al orașului Bălcești.

Din punct de vedere **geografic**, comuna Laloșu este amplasată în Subcarpații Getici, pe malul stâng al râului Olteț.

Comuna Laloșu se învecinează cu:

- comunele Făurești și Susani la nord
- comunele Cârlogani și Morunglav, județul Olt la sud-est
- comuna Iancu Jiu, județul Olt, la sud-vest
- orașul Bălcești la vest.

Ca mărime, comuna se încadrează în categoria localităților mici, cu un teritoriu administrativ de 4498,28 ha¹ și o populație de 2428 locuitori².

Comuna Laloșu are în componență 6 sate:

Localități componente	Cod SIRUTA ³	Comuna
LALOȘU	170612	

¹ Registrul Electronic al Limitelor Unităților Administrativ - Teritoriale

² INS, iulie 2022

³ Sistemul Informatic al Registrului Unitatilor Teritorial - Administrative din Romania

LALOȘU	170621	(sat reședință comună de rangul IV)
BERBEȘTI	170630	(sat component de rangul V)
GHINDARI	170649	(sat component de rangul V)
MOLOGEȘTI	170658	(sat component de rangul V)
OLTEȚANI	170667	(sat component de rangul V)
PORTĂREȘTI	170676	(sat component de rangul V)

Accesul în teritoriu se realizează doar rutier. Cea mai apropiată gară CFR pentru transport de persoane și mărfuri se află la 27 de km depărtare de comună, în orașul Balș (județul Olt).

Drumurile clasate din localitate sunt:

- **DJ 643:** Limita județ Olt – Laloșu – Făurești – Dănciulești – Otetelișu – Bengești – Lăcustenii de Jos – Ganești (DN 67B)
- **DJ 644A:** Limita județ Olt – Oltețani – Berbești – Mologești – Portărești – Laloșu – Ghindari – Găinești – Bungețani – Făurești (DJ 643)
- **DC 66:** DJ 644A Mologești-Berbești (km 0+000 – km 1+200)

Prevederi ale P.A.T.N. cu privire la comuna Laloșu

PATN este suportul dezvoltării complexe și durabile inclusiv al dezvoltării regionale a teritoriului și reprezintă contribuția specifică a țării noastre la dezvoltarea spațiului european și premiza înscrierii în dinamica dezvoltării economico-sociale europene.

Planul de Amenajare a Teritoriului Național are caracter director și fundamentează programele strategice sectoriale pe termen mediu și lung și determină dimensiunile, sensul și prioritățile dezvoltării în cadrul teritoriului României, în acord cu ansamblul cerințelor europene.

Planul de Amenajare a Teritoriului Național - PATN - se elaborează pe secțiuni specializate, care sunt aprobate prin lege de către Parlamentul României. Planul de Amenajare a Teritoriului Național - secțiunile specializate:

- Secțiunea I – Rețele de transport (Legea nr. 363/2006):
- fără direcții de dezvoltare prevăzute pe teritoriul localității;
- Secțiunea II – Apa (Legea nr. 171/1997):
- rețeaua hidrografică de pe teritoriul comunei Laloșu aparține bazinului hidrografic Olt;
- zone cu resurse de apă subterană cu vulnerabilitate ridicată, care necesită măsuri prioritare de protecție la poluare;
- localitatea dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă;
- Secțiunea III – Zone protejate (Legea nr. 5/2000)
- zone construite: concentrarea în teritoriu a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național este medie;
- zone naturale: zone dominant agricole;
- Secțiunea IV – rețeaua de localități (Legea 351/2001): satul Laloșu este de rangul IV, iar satele componente de rangul V, cu nivelurile de dotare corespunzătoare;
- Secțiunea V – Zone de risc natural (Legea 575/2001):
- unitate administrativ-teritorială fără riscuri de alunecări sau inundații;
- Secțiunea VIII – Zone cu resurse turistice
- unitate administrativ-teritorială cu concentrare medie de resurse turistice naturale și antropice;

Prevederi ale P.A.T.J. Vâlcea cu privire la teritoriul comunei Laloșu

- Localitate inclusă în aria de influență a centrului coordonator Bălcești
- Calitatea factorilor de mediu, zone de risc:
- localitate afectată de inundații

- parțial zonă cu potențial de poluare cu petrol și apă sărată
- zone de planificare de urgență în caz de accident nuclear
- seism: perioada de colț 1,5 sec

- Patrimoniu natural și construit:
  - fără valori de patrimoniu cultural construit necesar a fi protejate prin reglementări specifice
  - fără vestigii arheologice de valoare națională

- Amenajări pentru gospodărirea apelor și amenajări pentru agricultură:
  - lucrări de regularizare r. Olteț
  - amenajări desecare (Sistem Făurești-Laloșu, cod 1046-1)

- Rețele de gaze naturale, fluide combustibile:
  - conductă de transport gaze
  - conductă de transport gazolină

Încadrare funcțională

Din punct de vedere funcțional, conform PATJ Vâlcea, comuna Laloșu se încadrează în zona cu profil mixt, predominant agricol. Aceasta se desfășoară în partea centrală și sudică a județului Vâlcea și corespunde platformei Oltețului și Cotmenei.

Această zonă include și exploatarea resurselor energetice de pe cursul Oltețului dar și industrie mică de prelucrare a altor resurse locale. Suprafața zonei reprezintă circa 37% din județ, concentrează aproximativ 28% din populația totală și are un grad de urbanizare și echipare tehnică relativ scăzut.

Agricultura, principala activitate, este bazată pe culturi vegetale (cereale, cartofi, legume), precum și pe activități de zootehnie, care favorizează dezvoltarea centrelor mici de prelucrare a produselor agricole.

Fondul forestier, deși ocupă suprafețe extinse, este constituit majoritar din păduri cu funcțiuni speciale de protecție, ceea ce limitează posibilitatea exploatării acestuia.

Singurul oraș din zonă este Bălcești, înființat cu ocazia ultimei restructurări administrative, care mai păstrează caracteristici rurale, centru industrial mic cu activități în industria energetică și prelucrătoare.

Zona are o infrastructură tehnică deficitară și este lipsită de centre urbane polarizatoare semnificative (orașul Bălcești nu exercită încă un rol teritorial important, având fizionomie parțial rurală). La nivel județean, reprezintă un areal cu probleme complexe și un nivel mai scăzut de dezvoltare socio-economică.

2.4. ACTIVITATI ECONOMICE

2.4.1. Resurse naturale

În județul Vâlcea, varietatea resurselor naturale se datorează diversității geologice a teritoriului (ape minerale, zăcămintă de sare, petrol, gaze naturale, rocă).

Teritoriul comunei Laloșu se suprapune cu mai multe perimetre aferente acordurilor petroliere, astfel (conform adresa 13428/05.10.2023 a Agenției Naționale pentru Resurse Minerale):

Denumire perimetru	Titular	Tip acord petrolier
CRAIOVA X	OMV PETROM S.A.	Acord petrolier de explorare – dezvoltare - exploatare
DEE V-11 FĂUREȘTI	S.C. LOTUS PETROL S.R.L. + PANGAEA ENERGY CORP.	Acord petrolier de exploatare
IANCU JIANU	DACIAN PETROLEUM S.R.L.	Acord petrolier de dezvoltare - exploatare

Terenurile agricole reprezintă de asemenea o resursă importantă, acestea ocupând 42% din teritoriul județului. O altă resursă naturală este fondul forestier, alcătuit din păduri localizate predominant în partea de nord a județului.

Comuna Laloșu aparține, din punct de vedere pedologic, zonei de deal. Tipologiile de sol care se regăsesc în această zonă sunt brune luvice, brune eumezobazice și argiloiluviale, vertisoluri, erodisoluri și/sau regosoluri. În lunca Oltețului și pe terasele acestuia sunt prezente aluvisoluri și eutricambisoluri, care se pretează la o gamă largă de folosințe: de la culturi cerealiere variate, legume și zarzavaturi (aluvisolurile), până la pajiști naturale, plantații pomi-viticole și păduri (eutricambisolurile).

2.4.1.1. Soluri

În funcție de forma de relief, de evoluția paleogeografică și ceilalți factori pedogenetici, în spațiul analizat se întâlnesc 2 clase de soluri ce cuprind mai multe tipuri, conform cu Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor - SRTS elaborat în anul 2003.

Clasa protisoluri - soluri neevoluate include solurile aflate în stadiul incipient de formare, cu un profil încă incomplet diferențiat, lipsit de orizonturi genetice, prezintă cel mult un orizont A în general slab format. Însușirile protisolurilor sunt determinate în primul rând de cele ale materialului parental. În general sunt sărace în substanțe nutritive și au fertilitate scăzută; excepție face majoritatea solurilor aluviale, care sunt favorabile unei game largi de culturi agricole sau altor folosințe conform Buza M., din 2006. aceste soluri se extind în tarasa de lunca a raului Suceava reprezentate de protosolurile aluviale cu textură nisipuloasă până la lutonisoasă.

Clasa cambisoluri cuprinde solurile care au un orizont B cambic Bv, fiind caracteristice unui relief întinerit mereu prin denudație lentă. Au o fertilitate ridicată, cu excepția versanților puternic înclinați. În general, în această categorie predomină solurile brune acide alternând cu soluri brune și insule de soluri brune feriiluviale și podzoluri, alături de soluri brune eu-mezobazice și brune luvice sau brune acide, la nivelul culmilor periferice, mai joase, cu insule de rendzine. În funcție de condițiile de relief și de aciditate sunt folosite pentru cultivarea de cereale, plante industriale, plante de nutreț, pomi, vie, fie pentru pășuni, fânețe sau păduri conform Buza M., din 2006.

La acestea se adaugă solurile azonale, reprezentate prin clasele protisoluri (aluvisoluri și litosoluri) și antrisoluri (erodosoluri). Suprafața cea mai importantă revine aluvisolurilor (tipic și entic, în funcție de stadiul de evoluție), prezente în zona de vale a Oltețului și afluenților acestuia. Aceste soluri se formează pe depozite fluviale care au ieșit de sub influența inundațiilor frecvente și se află în diferite stadii de evoluție, cu caracteristici variabile de fertilitate și favorabilitate. Dacă sunt bine gestionate (prin desecare, apărare împotriva inundațiilor, fertilizare) pot fi utilizate pentru diverse culturi de câmp. Litolsolurile reprezintă soluri neevoluate formate pe versanți cu pante mai accentuate. Sunt soluri bogate în

material scheletic, cu textură diversă (de la fină la grosieră), sărace în substanțe nutritive și humus. Sunt acoperite cu păduri și au o productivitate foarte scăzută. De asemenea, o suprafață foarte redusă în partea nordică-estică a teritoriului este ocupată de către erodosoluri, care constituie soluri al căror profil a fost puternic modificat ca urmare a proceselor erozive.

Repartiția în teren a acestor tipuri de sol, cu numeroasele subtipuri observate în condițiile staționare diverse, este variată și puternic influențată de roca parentală, de condițiile de pantă, grosimea stratului de sol, textura, conținutul de humus, conținutul în baze de schimb, gradul de saturație în baze, umiditate, expoziție, și altele asemenea.

2.4.1.2. Vegetația și fauna

Vegetația naturală se încadrează etajul fitoclimatic "Etajul deluros de cvercete cu stejar (și cu cer, gârniță, gorun și amestecuri ale acestora) – FD1"

Vegetația zonală. Stratul arborescent este alcătuit din cer – *Quercus cerris*, gârniță – *Quercus frainetto*, stejar pufos – *Quercus pubescens*, stejar pedunculat – *Quercus pedunculiflora*, carpen – *Carpenus betulus*, ulm – *Ulmus sp.*, tei – *Tilia tomentosa*, frasin – *Frasinus excelsior*. În nord, în Dealurile Balșului, speciile termofile de stejar sunt înlocuite de specii mezofile de stejar – *Quercus robur* și gorun – *Quercus petraea*.

Stratul arbustiv este bine dezvoltat și cuprinde: gherghinar – *Crataegus monogyna*, lemn câinesc – *Ligustrum vulgare*, 18 măceș – *Rosa canina*, porumbar – *Prunus spinosa*, sânger – *Cornus sanguinea*, corn – *Cornus mas*, soc – *Sambucus nigra*.

Covorul erbaceu este foarte bine reprezentat în cerete, mai ales în cele poienite, și este format din specii xerofile ca: păiușuri – *Festuca pseudovina*, *Festuca sulcata*, firuța de livadă – *Poa pratensis*, ruțșorul – *Thalictrum minus*, cinci degete – *Potentilla argentea*, fraga de câmp – *Fragaria viridis*, șovârful – *Origanum vulgare*, iarba fiarelor – *Cynanchuru vincetoxianu*. Mai apar și plante indicatoare ale umidității și compactității solului, precum: drețele – *Lysimachia nummularia*, ipcârigea – *Gypsophila muralis*.

Vegetația azonală. Este una de luncă și acvatică, adaptată la inundații și exces de umiditate, se întinde sub formă de fâșii de-a lungul râului. Vegetația de luncă este alcătuită din zăvoaie de plop, cu plop alb – *Populus alba*, plop negru – *Populus nigra*, plop tremurător – *Populus tremula*, de salcie, cu *Salix alba*, *Salix purpurea* și stejerețe.

Vegetația acvatică cuprinde buruienuri de mlaștini și bălți, asociații de plante plutitoare, stufiguri și rogozuri pitice. Vegetația plutitoare se dezvoltă în ape stagnante, puțin adânci, bogate în substanțe organice pe cale de descompunere și cuprinde: lintița de baltă – *Lemna minor*, otrățelul de baltă – *Utricularia vulgaris*, peștișoara – *Salvinia natans*, iarba broaștei – *Hydrocharis morsusraeae*, buzduganul de baltă – *Sparaganum erectum*. Vegetația înaltă de baltă este formată din: trestie – *Phragmites communis*, papură – *Typha latifolia*, *T. augustifolia*, rășățeaua – *Butomus umbellatus*, stânjenei de baltă – *Iris pseudocorus*, limba broaștei – *Alisma plantago-aquatica*, rogoz – *Carex riparia*, firuța – *Poa palustris*, pipirig – *Schoenoplectus tabernaemontani*, mana apei – *Catabrosa aquatica*. Pe aluviunile noi instalate se instalează o asociație pionieră de rogozuri pitice care fixează nisipurile provenite din aluviuni, pregătind terenul pentru asociațiile superioare.

Ecosistemelor naturale și celor secundare se adaugă ecosistemele agricole rezultate din înlocuirea vegetației spontane prin culturi agricole de câmp (terenuri arabile cultivate cu cartof, porumb, graminee furajere etc.) sau culturi complexe, situate în zona de lunca a râului Oltet.

Vegetația spontană din culturile agricole mai puțin îngrijite și întreținute, cunoscută și sub numele de vegetație segetală, are o componentă ce difera de la o cultură la alta.

În culturile agricole întâlnim o serie de buruieni ca: *Cynodon dactylon* (pirul gros), *setaria viridis*, glauca (mohorul), *Convolvulus arvensis* (volbura), *Cirsium arvense* (palamida), *Sonchitum*, *Amaranthus retroflexus* (stir).

Vegetația spontană este reprezentată de exemplare rare de *Prunus spinosa* (porumbar), *Tamarix palasii* (catina roșie), *Rosa canina* (macesul), *Crataegus monogyna* (paducelul) și *Rubus caesius* (murul).

Vegetația ierboasă spontană este constituită din ierburi mezoxerofile: *Poa pratensis* (firuța), *Festuca pseudovina* (festuca), *Lolium perenne* (lolium).

În intravilan întâlnim pomi fructiferi (mar, par, prun, cires, visin) și vita de vie.

Fauna

Dintre mamifere se remarcă prezența veveriței (*Sciurus vulgaris fuscoater*), iepurelui, căprioarei (*Capreolus capreolus*), mistrețului (*Sus scrofa attila Thomas*), șoarecelui de pădure.

Dintre păsări importante sunt: sturzul de vâsc, potârnichea (*Perdix perdix*), pițigoiul de livadă (*Parus lugubris*), gaița (*Garulus glandarius*), mierla (*Surdus merula*), pupăza (*Upopa epops*), ciocănitoarea, grangurele, uliul.

În afară de fauna obișnuită a păsărilor de apă, pe malul râului mai trăiește lăstunul (*Riparia riparia*) care este un oaspete de vară și codobatura (*Motocilla alba*). Dintre reptile cele mai reprezentative pot fi considerate gușterul (*Lacerta viridis*), alături de o serie de șerpi de apă sau de uscat, de napârcă, de sopârla cenușie. Dintre insecte amintim: lacustele, greierii, coropișnița, gărgărița, fluturi, cărăbuși.

Fauna acvatică: cleanul (*Luscius cephalus*), roșioara, crapul, mreana. Din clasa batracienilor întâlnim broasca.

Situl de importanță comunitară ROSCI0168 Pădurea Sarului este situat pe teritoriul județului Olt și sub 1% pe teritoriul județului Vâlcea. Situl are o suprafață totală de 6770.30 ha, cuprinsă între altitudinea minimă de 133 m și cea maximă de 240 m, cea medie fiind de 202 m.

Acesta este situat în regiunea biogeografică continentală (100.00 %) și ecoregiunea Silvestea Câmpiei Române. Din punct de vedere geomorfologic, este amplasat în partea centrală a Podișului Getic și în partea de sud-est a Piemontului Oltețului.

Relieful sitului este reprezentat de podiș colinar. Din punct de vedere hidrologic, situl prezintă valea principală a Oltețului, valea Pârâului Bârlui și o serie de cursuri temporare, care sunt afluenți ai Râului Olteț, Pârâului Bârlui și Râului Olt.

Importanța sitului este conferită de un tip de habitat natural de pădure, de importanță comunitară (91M0), o specie de mamifere (*Lutra lutra*), o specie de amfibieni (*Triturus cristatus*) și patru specii de nevertebrate (*Cerambyx cerdo*, *Euphydryas maturna*, *Lucanus cervus*, *Morimus asper funereus*). Situl prezintă habitate de păduri (păduri în tranziție), culturi (teren arabil), pășuni, păduri de foioase, vii și livezi, alte terenuri arabile și alte terenuri artificiale (localități). Prezintă arborete de gârniță, cer și gorun, pure și în amestec, cu vârsta medie de 60 ani. Aceste arborete creează un habitat propice pentru o floră specifică și specii de animale sălbatice. Situl cuprinde zona forestieră cea mai întinsă din județ.

În Formularul standard (2011), specia *Euphydryas maturna* nu este menționată ca fiind prezentă în sit, însă este menționată în Planul de management (2016) și Formularul Standard (2020). De asemenea, aceeași situație este și în cazul speciei *Lutra lutra*.

2.4.2. Funcțiuni economice

Raportat la distribuția și concentrarea spațială a principalelor tipuri de activități economico-sociale, a resurselor naturale și a infrastructurii tehnice a județului Vâlcea, comuna Laloșu se încadrează în zona funcțional-spațială cu profil mixt.

Zona cu profil mixt, predominant agricol, dar și cu exploatarea resurselor energetice de pe cursul Oltețului și cu industrie mică de prelucrare a altor resurse locale - se desfășoară în partea centrală și sudică a județului și corespunde platformei Oltețului și Cotmenei. Suprafața zonei reprezintă circa 37% din județ, concentrează aproximativ 28% din populația totală și are un grad de urbanizare și echipare tehnică relativ scăzut.

Comuna Laloșu deține o structură a fondului funciar favorabilă dezvoltării sectorului agricol, datorită ponderii ridicate a terenurilor agricole.

Localitatea Laloșu se înscrie între localitățile cu funcțiune dominant agricolă, suprafața terenului agricol fiind de 3114 ha (70% din suprafața comunei). În cadrul terenului agricol, suprafața ocupată de teren arabil este majoritară, respectiv 58%.

În comuna Laloșu activează o serie de agenți economici de dimensiuni mici, încadrați în sfera IMM-urilor, având capacitate financiară și patrimonială în general redusă.

Principalii agenți economici care desfășoară activitate pe teritoriul comunei Laloșu sunt listați, în ordine alfabetică în *Anexa 1*.

Calitatea gestiunii unei întreprinderi este validată prin aprecierea produselor sale pe piață, situație evidențiată prin *cifra de afaceri*. Cifra de afaceri reprezintă un indicator economic folosit pentru a evalua vânzările realizate de o entitate pe parcursul unei anumite perioade.

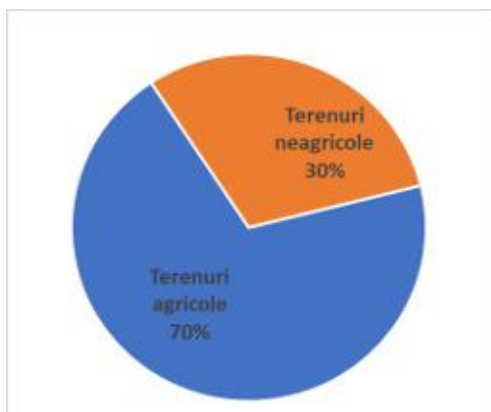
În funcție de principalii indicatori ai activităților economice locale (numărul de întreprinderi active, cifra de afaceri a acestora și numărul de salariați) se observă că numărul întreprinderilor active a stagnează, însă cifra de afaceri totală realizată de acestea, precum și numărul de salariați înregistrează creșteri.

Întreprinderile active din localitate au realizat în anul 2022 o cifră de afaceri totală de 14,1 mil lei, având în total 50 salariați.

2.4.2.1. Sectorul primar

Sectorul primar este acea parte a economiei care cuprinde toate activitățile care sunt responsabile pentru extragerea și colectarea resurselor naturale, în speță agricultura, silvicultura, pescuitul și industria extractivă. Agricultura este activitatea economică care valorifică fondul funciar existent, axată atât pe cultura plantelor cât și pe creșterea animalelor.

Comuna Laloșu deține o structură a fondului funciar favorabilă dezvoltării sectorului agricol, datorită ponderii ridicate a terenurilor agricole.

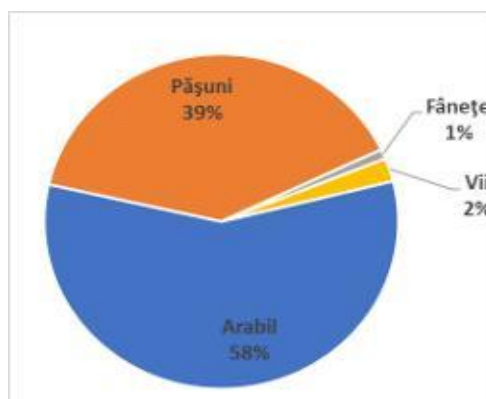
Localitatea Laloșu se înscrie între localitățile cu funcțiune dominant agricolă, suprafața terenului agricol fiind de 3114 ha (70% din suprafața comunei). În cadrul terenului agricol, suprafața ocupată de teren arabil este majoritară, respectiv 58%.

Agricultura în comuna Laloșu este una de subzistență și cu toate acestea rămâne principala preocupare a multor locuitori și una din principalele surse de venit.

Cea mai mare parte a terenurilor cultivate

sunt concentrate în exploatații agricole individuale de mici dimensiuni, majoritatea cu caracter de subzistență, asigurând doar autoconsumul.

În afara exploatațiilor individuale, în localitatea Laloșu își desfășoară activitatea o serie de exploatații cu personalitate juridică, prezentate în continuare:

Denumire exploatare	Suprafata utilizata -ha-	Efectiv de animale
I.I. POPESCU I. MARINELA	25,43	-

ALDUMIR AGRO	27,48	-
NEW BV AGRI	133,28	-
ART AGRI	49,56	-
MADTHERM	550,71	-

Sursa: Primăria comunei Laloșu

Aproape toată populația aptă de muncă este implicată în activități agricole în cadrul propriilor gospodării.

Conform datelor furnizate de primăria comunei Laloșu, principalele culturi din localitate (suprafețele cultivate și producțiile obținute) sunt redată mai jos:

Principalele e culturi	2014		2016		2018		2020		2023	
	Suprafața cultivată (ha)	Producția obținută (tone)	Suprafața cultivată (ha)	Producția obținută (tone)	Suprafața cultivată (ha)	Producția obținută (tone)	Suprafața cultivată (ha)	Producția obținută (tone)	Suprafața cultivată (ha)	Producția obținută (tone)
Grâu	201,05	341,82	252,73	383,12	278,55	410,03	398,84	12233,12	499,38	15399,52
Porumb			36,3	124,3					57,37	181,1
Floarea soarelui	201,3	539,44			372,6	796,55	671,37	117,3	67	117,18
Rapiță							188,34	603,19	76,98	310,22
Cartofi										
Legume					25,26	0	1,04	1,2		
Orzoaică							4,25	6,5	2,1	3
Lucernă					4	12,9	14,75	102,91	80,85	345,81
Orz			3						2,68	4

Sursa: Primăria comunei Laloșu

Suprafețele cultivate cu principalele culturi au avut în general o evoluție pozitivă. Suprafețele cultivate cu grâu și floarea soarelui sunt cele mai întinse, cu o ușoară tendință de creștere.

Productivitatea acestor culturi (to/ha) are, de asemenea, o evoluție majoritar crescătoare. Se observă dominanța culturilor de grâu și floarea soarelui, dar și apariția culturii de rapiță care câștigă teren în ultimii ani. Cultura de rapiță este una dintre cele mai profitabile culturi pentru fermierii români, datorită multiplelor sale întrebuințări. Semințele de rapiță reprezintă o sursă bogată de uleiuri vegetale, fiind folosite atât în industria alimentară, cât și în industria biodiesel. Mai mult, plantele de rapiță reprezintă și o sursă importantă de nutreț pentru animale, iar nectarul generat de flori este transformat de albine în miere.

Creșterea animalelor are o pondere importantă în agricultura românească, reprezentând una dintre activitățile de bază în sectorul rural. O mare parte a terenurilor cu folosință agricolă (69%) din comuna Laloșu sunt compuse din pășuni, astfel existând un cadru natural local favorabil creșterii animalelor.

Efectivele de animale crescute în exploatațile agricole sunt în general, în scădere, după cum reiese din tabelul de mai jos:

Specii de animale	2014	2023
Bovine	277	103
Ovine	5890	3251
Caprine	350	205
Porcine	2562	1329
Păsări	17250	12723
Cabaline	90	31
Familii de albine	283	432

Sursa: Primăria comunei Laloșu

Pe teritoriul localității nu funcționează ferme zootehnice mari. În ultimii 10 ani nu au funcționat în localitate întreprinderi active în sectorul primar.

Firmele cu activitate economică în sectorul primar înregistrate în comună sunt:

Nume firmă	Obiect de activitate
SĂNDULESCU AUREL ÎNTEPRINDERE FAMILIALĂ	Creșterea altor animale
POPESCU I. MARINELA ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Activități auxiliare pentru producția vegetală
IANCU NICOLAE PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Activități auxiliare pentru producția vegetală
NICU LILIANA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Creșterea altor animale
AVRAM GH. MARIAN PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Creșterea altor animale
AGRANAPRODUCT SRL (punct de lucru)	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase

Sursa: Primăria comunei Laloșu

2.4.2.2. Sector secundar

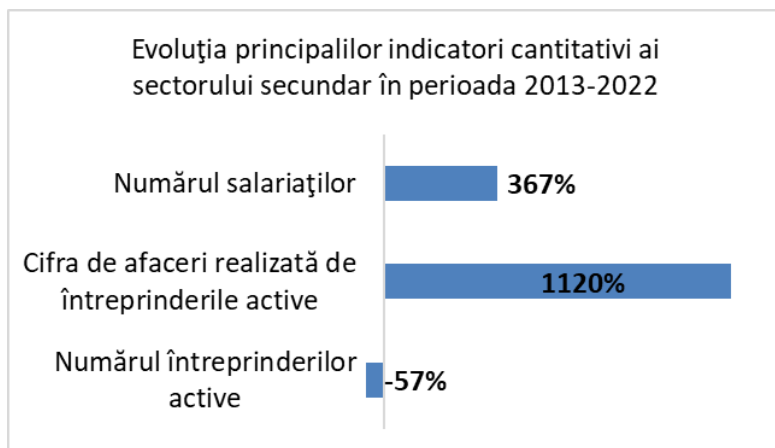
Sectorul **secundar** este segmentul economiei care include toate industriile care sunt responsabile pentru fabricarea unui produs finit. Sectorul secundar sau industrial este responsabil pentru transformarea resurselor din sectorul primar.

În comuna Laloșu industria este slab reprezentată, regăsindu-se câțiva agenți economici cu activitate în tâmplărie, fabricarea produselor de patiserie, articole de îmbrăcăminte, construcții, etc.

Din totalul firmelor înregistrate cu activitate în teritoriul comunei Laloșu, 45% au domenii de activitate incluse în sectorul secundar. Dintre acestea, 34% funcționează ca societăți cu răspundere limitată, 8% ca P.F.A.-uri, restul fiind I.I. sau I.F..

Ca număr de salariați, nu se remarcă nici-o firmă din industrie, Ivadanmin Trans S.R.L. având 4 angajați la nivelul anului 2022.

Evoluția principalilor indicatori cantitativi ai sectorului secundar în perioada 2013-2022		
	2013	2022
Numărul întreprinderilor active	7	3
Cifra de afaceri realizată de întreprinderile active (mil. lei)	0,2	2
Numărul salariaților	3	14

Evoluția indicatorilor economici pentru sectorul secundar arată că, deși numărul întreprinderilor active scade, numărul de salariați angajați în acest segment economic crește cu 367%, de asemeni și cifra de afaceri crește de la 0,2 mil. lei la 2 mil lei.

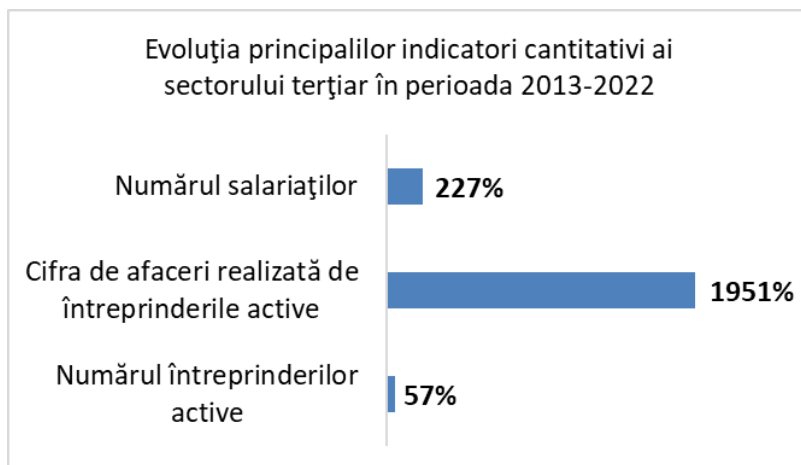
2.4.2.3. Sector terțiar

Sectorul terțiar local este caracterizat de un număr mic de întreprinderi active, respectiv 11 unități înregistrate în comuna Laloșu la sfârșitul anului 2022, care realizează împreună în total o cifră de afaceri de cca 11,8 mil lei, având în total un număr de 36 salariați.

Activitatea de comerț este bine reprezentată în satele comunei, incluzând magazine în care se comercializează produse alimentare și/sau nealimentare.

Cel mai mare angajator local (9 angajați) este, totodată și agentul economic cu cea mai cifră de afaceri, SC Raulavi Trans SRL.

Evoluția principalilor indicatori cantitativi ai sectorului terțiar în perioada 2013-2022		
	2013	2022
Numărul întreprinderilor active	7	11
Cifra de afaceri realizată de întreprinderile active (lei)	0,6	11,8
Numărul salariaților	11	36

În sectorul terțiar local toți indicatorii se prezintă favorabil dezvoltării, crește numărul salariaților, crește numărul întreprinderilor active din domeniu și, totodată, crește valoarea cifrei de afaceri pe care o realizează agenții economici din domeniu.

Domeniile de activitate ale firmelor cu activitate în sectorul terțiar din comuna Laloșu nu sunt foarte variate, cu toate că diversitatea este în creștere în ultimul deceniu. Activitățile ce se desfășoară în localitate, în prezent, sunt incluse în următoarele domenii:

- Intermedieri în comerțul cu material lemnos și materiale de construcții
- Intermedieri în comerțul cu textile, confecții din blană, încălțăminte și articole din piele
- Intermedieri în comerțul cu produse diverse
- Comerț cu ridicata
- Comerț cu amănuntul
- Transporturi rutiere de mărfuri
- Activități poștale
- Baruri și alte activități de servire a băuturilor
- Activități de asistență medicală generală
- Activități de jocuri de noroc și pariuri

Comerțul este subsectorul cel mai prolific, cele mai numeroase firme înregistrate în Laloșu având ca obiect de activitate o formă de comerț.

În afara societăților comerciale, servicii diverse și activități de comerț se desfășoară și prin PFA-uri și întreprinderi individuale.

*

Județul Vâlcea este înzestrat cu un potențial turistic de excepție care a favorizat dezvoltarea acestei activități, prin punerea lui în valoare. Apele minerale de la Călimănești- Căciulata, de la Băile Govora, Băile Olănești, Ocnele Mari-Ocnița, rezervațiile naturale din Munții Coziei și Munții Capățâni, Valea Oltului, Valea Lotrului străjuită de păduri seculare, se înscriu între cele mai pitorești arii turistice din țară, Mănăstirile Cozia, Hurezi, Govora, Bistrița, Mănăstirea Dintr-un Lemn, Surpatele, Amota, cetățile geto-dacice și castrele romane de la Buridava sau de pe Valea Oltului, celebra "Cale a lui Traian", muzeele amenajate în 16 unități de profil, etc., toate au dus la crearea unei importante baze de cazare, servire și tratament.

În comuna Laloșu turismul este slab reprezentat întrucât nu există puncte turistice de interes ridicat. Însă prin valoarea estetică, aspectele naturale și/sau istorice ale unei zone pot constitui un potențial valoros pentru dezvoltarea turismului. Teritoriul administrativ al comunei Laloșu este parțial intersectat pe latura sud-vestică a teritoriului administrativ de ROSCI0168, Pădurea Sarului (pe o suprafață de 4,92 ha).

Situl este amplasat aproape exclusiv în județul Olt și reprezintă o suprafață împădurită cu arboret de [gorun](#) (*Quercus petraea*), gămiță (*Quercus frainetto*) și cer (*Quercus cerris*), încadrată în [bioregiune](#) continentală aflată în lunca dreaptă a [Oltului](#); ce conservă [habitate](#) naturale de tip: *Păduri balcano-panonice de cer și gorun* și protejază o gamă diversă de faună și floră.

Condițiile naturale specifice comunei constituie o atracție deosebită cu rol esențial în dezvoltarea agroturismului. Datorită elementelor de cadru natural învecinate, comuna deține potențialul necesar pentru a încuraja turismul rural, de week-end, dar și activitățile terțiare ușoare.

Pe teritoriul comunei Laloșu sunt următoarele monumente istorice:

Cod LMI	Denumire	Localitate	Datare
VL-II-m-B-09662	Biserica "Sf. Voievozi"	sat BERBEȘTI;	1850
VL-II-m-B-09830	Biserica "Cuvioasa Paraschiva"	sat MOLOGEȘTI;	1859

Infrastructura de cazare

În localitatea Laloșu nu figurează structuri de primire turistică cu funcțiune de cazare. În segmentul economic *Restaurante și alte activități de servicii de alimentație*, sunt înregistrate 2 firme.

2.4.3. Disfuncționalități

- Resurse financiare la nivel local insuficiente pentru susținerea și promovarea unor investiții;
- Număr redus al locurilor de muncă pe piața locală;
- Spiritul antreprenorial slab dezvoltat;
- Lipsa persoanelor calificate în anumite domenii;
- Slaba diversificare a întreprinderilor;
- Lipsa canalelor de colectare a produselor agricole;
- Insuficienta procesare locală a produselor vegetale și animale;
- Slaba informare, cu privire la normele europene;
- Insuficienta coordonare între cererea și oferta de servicii prestate;
- Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită infrastructurii fizice și sociale neadecvate, raportat la potențialul comunei;
- Preferința antreprenoriatului local pentru activitățile de comercializare a bunurilor;
- Cererea insuficientă de forță de muncă în comună;
- Capacitatea redusă a microîntreprinderilor existente de a răspunde necesității de a furniza locuri de muncă pentru populația locală;
- Slaba infrastructură de asistență pentru afaceri;
- Slaba dezvoltarea a infrastructurii de petrecere a timpului liber;
- Slaba preocupare pentru introducerea noilor tehnologii și pentru activitatea de cercetare – dezvoltare;
- Dificultăți întâmpinate în inițiativele de asociere dintre producătorii locali;
- Investiții autohtone/străine în dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale la un nivel scăzut;
- Lipsa unei piete agroalimentare;
- Migrație masivă a populației active în zone mai dezvoltate ale României și în țări din spațiul european;
- Lipsa unui management calitativ la nivelul afacerilor mici;
- Absența implementării sistemului de calitate în cadrul proceselor de producție și a produselor;
- Fragmentarea suprafețelor agricole ce conduce la practicarea unei agriculturi tradiționale slab competitive economic;
- Productivitatea muncii scăzută în agricultură;
- Existența unor suprafețe cu destinație agricolă necultivate;
- Investiții insuficiente în agricultură;
- Inexistența instalațiilor moderne de irigare;
- Lipsa unui sistem centralizat de desfacere al produselor agricole; absența unor centre de colectare, prelucrare și valorificare superioară a produselor specifice pe raza comunei;
- Temerile producătorilor în ceea ce privește piața de desfacere a produselor agro alimentare din gospodărie;
- Utilaje agricole insuficiente pentru efectuarea la timp a lucrărilor agricole;
- Grad redus de asociere a proprietarilor agricoli;
- Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură și migrarea tinerilor către străinătate sau alte locuri atractive;
- Lipsa sau eficiența scăzută a programelor de formare în domeniul agricol și agro-alimentar;
- Lipsa calificării și instruirii agricultorilor;

- Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și cofinanțarea proiectelor finanțate prin fonduri europene;
- Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din fonduri europene;
- Lipsa inovării în agricultură;
- Lipsa certificării calității produselor locale în conformitate cu standardele europene, lipsa etichetelor ecologice;
- Nu există programe locale de calificare și recalificare a forței de muncă;
- Pondere scăzută a persoanelor școlare;
- Procent ridicat al persoanelor care beneficiază de ajutor social;
- Emigrarea locuitorilor spre zona urbană.

2.5. POPULAȚIE. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

2.5.1. Efectivul populației și structura demografică

2.5.1.1 Evoluția populației

Conform rezultatelor înregistrate la ultimele recensăminte, populația comunei Laloșu este în scădere, fiind înregistrați 2478 locuitori în 2011 și 2164 locuitori în 2021.

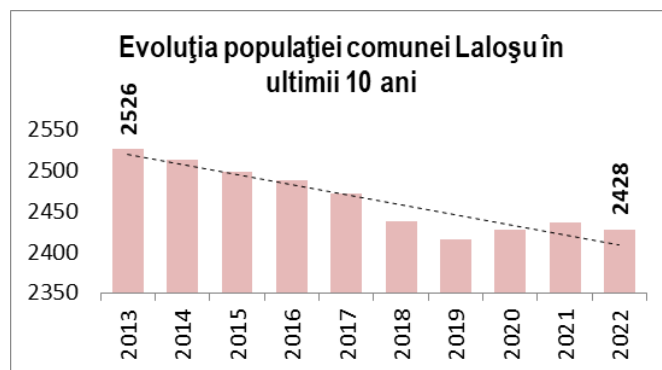
Date statistice mai recente (1 iulie 2022) relevă o populație de 2428 persoane cu domiciliul în comuna Laloșu, ceea ce reprezintă 0,01% din totalul populației României și 0,6% din totalul populației județului Vâlcea.

Studiul se va raporta la cifrele raportate statistic aferente perioadei 2013-2022, întrucât unii indicatori ce se utilizează pentru analize (mișcarea naturală și migratorie a populației) nu au fost publicați la acest moment și pentru anul 2023⁴.

Următoarele cifre se înregistrează în localitatea Laloșu la indicatorul *populația după domiciliu* la 1 iulie în ultimii 10 de ani:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total	2526	2513	2498	2488	2472	2437	2416	2427	2436	2428

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Graficul evoluției populației pe ultimii 10 de ani evidențiază diminuarea volumului populației cu domiciliul în localitate, înregistrându-se un minus de 98 de persoane, respectiv o scădere cu 3,9%.

Populația pe sate – recensământ 2021

⁴ Studiul a fost realizat în martie 2024

Distribuția populației comunei pe sate arată volumul cel mai ridicat (45%) în satul Laloșu, urmat de satul Mologești. Satul Ghindari este cel mai mic, populația acestuia ocupând doar un procent din total.

2.5.1.2 Densitatea populației

Legătura dintre efectivul populației la un moment dat și suprafața teritoriului pe care îl locuiește este pusă în evidență de indicatorii densității.

Valoarea densității generale a populației comunei Laloșu este de 48 loc./km², calculată la o suprafață de 45 km² (suprafața teritoriului administrativ conform R.E.L.U.A.T.) și o populație de 2164 locuitori (recensământ 2021). Aceasta este inferioară valorii la nivel județean, de 59 loc./km² (recensământ 2021).

2.5.1.3 Structura populației pe sexe

Analiza structurii pe sexe și grupe de vârstă este importantă deoarece schimbările de structură (cea mai importantă este îmbătrânirea demografică) influențează mai profund viața socio-economică a populației unei localități.

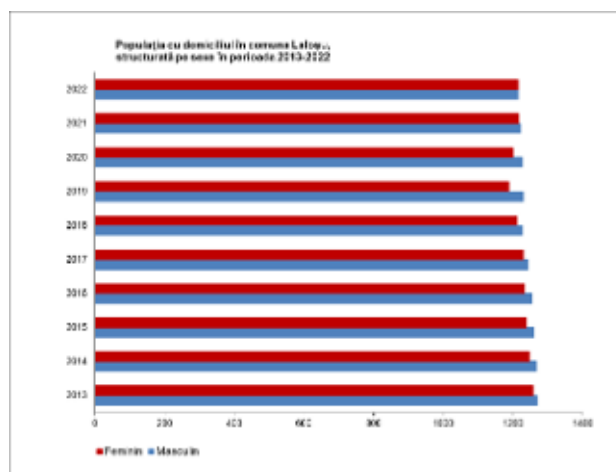
Conform statisticilor demografice mondiale, în țările dezvoltate, numărul populației feminine îl depășește pe cel al populației masculine.

La 1 iulie 2022, pentru totalul de **2428** locuitori ai comunei comuna Laloșu, s-a înregistrat următoarea repartitie pe sexe:

- persoane de sex masculin **1214**;
- persoane de sex feminin **1214**.

Distribuția pe sexe a populației comunei Laloșu arată egalitate între sexe, însă media raportului de masculinitate (număr de bărbați la 100 femei) în ultimul deceniu este de **101,5** bărbați la 100 femei (o populație masculină ușor superioară numeric celei feminine).

Raportul între cele două sexe este diferit în funcție de vârstă. Statistic, se nasc mai multe persoane de sex masculin însă, odată cu înaintarea în vârstă, proporția se schimbă în favoarea persoanelor de sex feminin. Fenomenul se datorează supramortalității masculine (mortalitatea este relativ mai mare în rândul populației masculine). Îmbătrânirea populației atrage după sine și o mai accentuată feminizare a populației. Pentru localitatea Laloșu tabloul reprezentat de datele raportate statistic la 1 iulie 2022 relevă o populație feminină superioară numeric pe categoriile de vârstă sub 5 ani, 10-14 ani, 20-24 ani, 30-34 ani și peste 60 de ani.

2.5.1.4 Structura populației pe grupe de vârstă

Structura populației pe grupe de vârstă este determinată în mare măsură de natalitate/mortalitate și de fenomenul migrației populației, dar și de alți factori. Echilibrul instabil dintre natalitate și mortalitate generează la nivelul unei populații o anumită structură pe grupe de vârstă și sexe. Aceasta nu are consecințe numai asupra ritmului de întinerire a generațiilor dar și asupra necesităților de consum, a infrastructurii educaționale sau de asistență socială, asupra capacității societății de a oferi locuri de munca populației active.

Structura pe grupe de vârstă este expresia împărțirii populației totale în trei categorii semnificative, corespunzătoare populației tinere, adulte și vârstnice. Reprezentarea structurii pe grupe de vârstă permite evaluarea gradului de îmbătrânire al populației. Astfel, populația tânără s-a considerat a fi cuprinsă între 0-19 ani, cea adultă între 20-64 ani și cea bătrână peste 65 ani conform clasificării folosite de Organizația Națiunilor Unite.

Distribuția populației pe principalele grupe de vârstă pentru localitatea Laloșu, în 2013, comparativ cu datele anului 2022, calculată în baza datelor furnizate de INSSE se prezintă astfel:

Grupe mari de vârstă	2013		2022	
	nr.	%	nr.	%
0-19	692	27,4	614	25,3
20-64	1431	56,7	1402	57,7
65 și peste	403	16,0	412	17,0

Date prelucrate după © 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

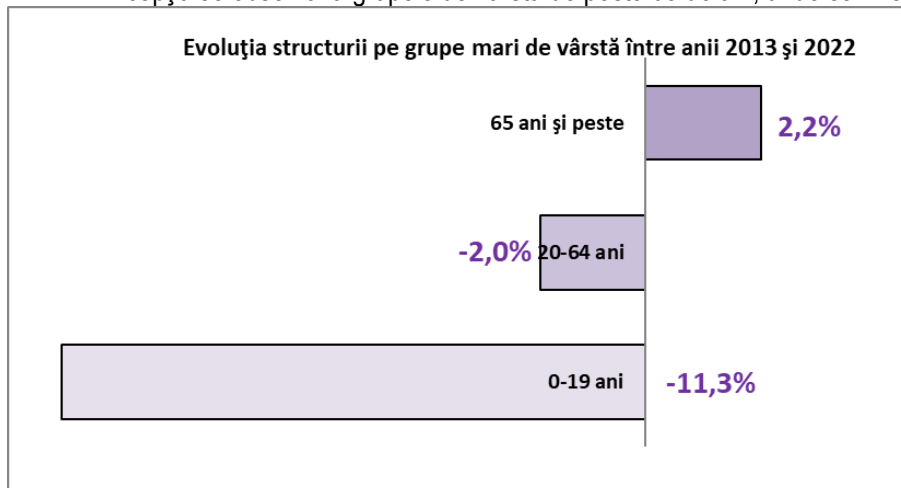
Modificările ce au intervenit în structura populației în perioada 2013-2022 sunt ilustrate mai jos:

	2013	2022	Diferență absolută	Diferență relativă %	
Total	2526	2428	-98	-3,9%	↓
0-19 ani	692	614	-78	-11,3%	↓
20-64 ani	1431	1402	-29	-2,0%	↓
65 ani și peste	403	412	9	2,2%	↑

Date prelucrate după © 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Volumul populației scade în perioada analizată cu 3,9%, distribuția pe grupe de vârstă relevând în general aceeași tendință descrescătoare, după cum reiese din graficul de mai jos.

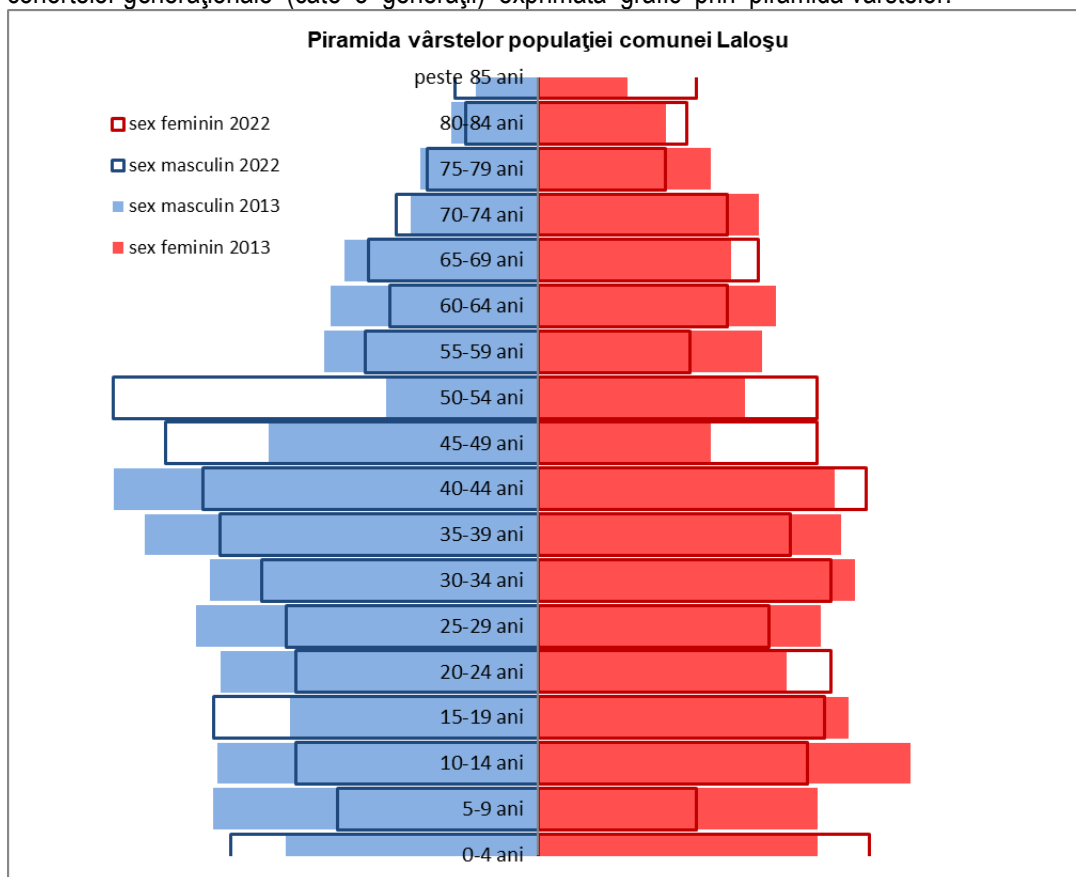
Excepția se observă la grupele de vârstă de peste 65 de ani, unde se înregistrează o creștere cu 2,2%.

Îmbătrânirea populației este un fenomen demografic complex care constă în modificarea structurii colectivităților umane pe grupe mari de vârstă, în sensul creșterii ponderii populației vârstnice pe seama reducerii ponderilor uneia sau a celorlalte două grupe mari de vârstă. Prin îmbătrânire demografică se înțelege creșterea relativă a populației vârstnice (60 sau 65 ani și peste) în totalul unei populații date, ca un proces de lungă durată, paralel cu scăderea numărului tinerilor (0-19 ani), în timp ce ponderea persoanelor de vârstă adultă (20-64 ani) înregistrează modificări nesemnificative.

Cea mai mare scădere se remarcă la grupa de vârstă 0-19 ani unde procentul este de -11,3%. Segmentul de vârstă adultă înregistrează o diminuare cu un procent mic. Acesta reprezintă populația activă, menținerea unei baze solide a populației active reflectându-se direct în resursa de muncă viitoare.

Distribuția detaliată pe sexe și grupe mici de vârstă este cea care arată mărimea comparativă a cohortelor generaționale (câte 5 generații) exprimată grafic prin piramida vârstelor.

Analiza piramidei vârstelor comparată arată următoarele fenomene demografice în desfășurare:

- O îngustare a bazei prin diminuarea volumului populației din grupele de vârstă 5-44 ani;
- Înălțarea zonei mediene consolidată a piramidei, respectiv populația adultă (care rămâne segmentul cel mai bine reprezentat), îndeosebi categoriile cuprinse între 45-54 ani;
- Lărgirea vârfului prin creșterea volumului populației din grupele de vârstă de peste 80 de ani;
- O populație vârstnică de sex feminin mai longevivă decât populația vârstnică de sex masculin;
- Copiii și tinerii de până la 19 ani și populația peste 65 ani reprezintă populație inactivă și cu risc social ridicat; această categorie se află în scădere în perioada analizată, pe fondul scăderii totale a populației și a dezechilibrelor pe grupe de vârstă; procentajul acestei categorii în total populație scade ușor, de la 43,4% în 2013 la 42,3% în 2022.

Calitatea, amploarea și ritmul vieții socio-economice sunt direct influențate de evoluția demografică în general și de mișcarea naturală și de procesul de îmbătrânire demografică în special. Efectele acestora pot fi puse în

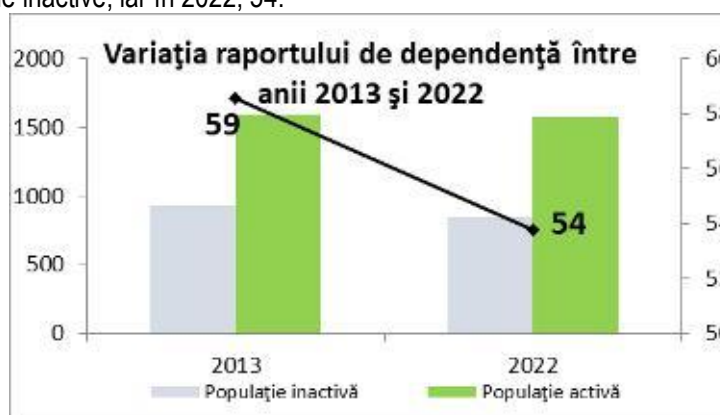
evidență de **raportul de dependență** după vârstă care exprimă raportul dintre populația tânără și vârstnică și populația în vârstă de muncă (14-64 ani) și ne arată sarcina socială pe care o suportă segmentul populației adulte care are cea mai importantă contribuție la realizarea bugetului familial și are de asemenea un rol activ în formarea tinerei generații.

Raportul de dependență demografică este raportul dintre numărul persoanelor de vârstă „dependentă” (persoane de sub 15 ani și de 65 ani și peste) și populația în vârstă de muncă (15-64 ani) exprimat la 100 de persoane.

	Total populație	Populație inactivă (0-14 și 65+)	Populație activă (15-64)	Raportul de dependență demografică
2013	2526	530+403	1593	59
2022	2428	437+412	1579	54

Date prelucrate după © 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Conform calculelor în baza datelor statistice disponibile, în 2013, 100 de persoane active susțineau economic 59 de persoane inactivă, iar în 2022, 54.

Rata de dependență economică a celor inactivi față de cei activi a scăzut, acest dezechilibru reducând presiunea asupra forței de muncă fiscalizate, respectiv „sarcina economică” a populației active, aspect favorabil dezvoltării economice.

2.5.1.5 Structura etnică și religioasă a populației

Structura etnică și religioasă va fi prezentată conform ultimelor recensăminte. Date mai recente nu sunt disponibile, întrucât colectarea informațiilor cu caracter etno-cultural se face exclusiv în cadrul recensămintelor populației.

Structura etnică a populației comunei Laloșu nu relevă o mare diversitate, majoritatea populației fiind de etnie română, respectiv 74,4% la recensământul din 2021, în scădere față de recensământul anterior. Următoarea etnie ca mărime este cea romă, cu 17,3%, fiind în scădere (procentual este în creștere pe fondul unei scăderi a volumului total al populației). Structura etnică este prezentată mai jos, comparativ, pentru ultimele două recensăminte.

Etnie	2011		2021		
	nr. pers.	%	nr. pers.	%	
Români	1924	77,6%	1592	74,4%	↓
Maghiari	*	-			

Romi	391	15,8%	374	17,3%	↕
Italiani			*		-
Informație nedisponibilă	162	6,5%	*		↕
TOTAL	2478	100,0%	2164	100,0%	↕

* număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3)
RPL 2011/RPL 2021

Majoritatea populației din comuna Laloșu este de religie ortodoxă (la ultimul recensământ 90,7%, în scădere față de recensământul anterior).

Structura religioasă a populației comunei Laloșu este prezentată mai jos, comparativ, pentru ultimele două recensăminte.

Religie	2011		2021		
	nr. pers.	%	nr. pers.	%	
Ortodoxă	2313	93,3%	1963	90,7%	↕
Reformată	*				↕
Penticostală			*		↗
Adventistă de ziua a șaptea	*				↕
Informație nedisponibilă	162	6,5%	200	9,2	↗
TOTAL	2478	100,0%	2164	100,0%	↕

* Număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3)
RPL 2011/RPL 2021

Pentru un procent de 9,2% din populație, religia nu este disponibilă.

2.5.1.6 Structura populației după starea civilă

Stabilirea structurii populației după starea civilă, constă în fapt, în determinarea stării specifice (ponderii sau proporției) a populației necăsătorite, căsătorite, divorțate sau văduve, în totalul populației.

Se consideră persoană *necăsătorită* (celibatară) orice persoană care nu a fost niciodată căsătorită.

Persoana *căsătorită* este aceea care a contractat o căsătorie în timpul vieții.

Persoana *văduvă* este aceea a cărei căsătorie a fost desfăcută prin decesul soțului, respectiv al soției, iar persoana *divorțată* este aceea a cărei căsătorie a fost desfăcută legal prin divorț.

Starea civilă a populației comuna Laloșu la recensământul din 2011:

Comuna Laloșu	Populația stabilă TOTAL	STAREA CIVILĂ LEGALĂ					STAREA CIVILĂ DE FAPT Persoane care trăiesc în uniune consensuală
		Necăsătorit(ă)	Căsătorit(ă)	Văduv(ă)	Divorțat(ă)	Informație nedisponibilă	
Ambele sexe	2478	1127	1048	261	40	*	122
Masculin	1231	630	523	60	17	*	61
Feminin	1247	497	525	201	23	*	61

* Număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3)
RPL 2011

2.5.1.7 Structura populației după nivelul de instruire

Nivelul de instruire poate fi de asemenea o variabilă importantă în evoluția structurii demografice, migrația fiind cu atât mai mare cu cât persoanele angrenate au un nivel înalt de instruire. În același timp, persoanele fără un loc de muncă sunt mai predispuse la migrație decât cele angajate.

	POPULAȚIA STABILĂ DE 10 ANI ȘI PESTE TOTAL	NIVELUL INSTITUȚIEI DE ÎN VĂTĂMÂNT ABSOLVITE									
		Superior		Postliceal și de maiștri	Secundar			Primar	Fără școala absolvită		
		Total	din care:		Total	Superior			Total	din care:	
			Universitar de licența			Liceal	Profesional și de ucenici	Inferior (gimnazial)		Persoane analfabete	
Ambele sexe	2116	49	48	20	1332	307	284	741	532	183	105
Masculin	1057	24	23	16	720	171	205	344	219	78	40
Feminin	1059	25	25	4	612	136	79	397	313	105	65

RPL 2011

În localitatea Laloșu, absolvenții învățământului superior cumulează 2,3% din total populației stabile cu vârsta de peste 10 ani, iar absolvenții de studii postliceale/de maștri 0,9%.

În distribuția pe sexe a absolvenților de studii superioare se observă o superioritate a persoanelor de sex feminin (51%), și în cadrul absolvenților de studii postliceale și de maștrii sexul masculin are superioritate (80%). În cadrul absolvenților de studii de nivel secundar predomină persoanele de sex masculin (54%).

În cadrul categoriei analizate, 8,6% reprezintă persoane care nu au absolvit nici-o școală, femeile deținând o pondere superioară bărbaților, respectiv 57,4%.

5% din totalul persoanelor cu vârsta de peste 10 ani sunt analfabete, 61,9% fiind de sex feminin.

2.5.1.8 Populația ocupată, resurse de muncă

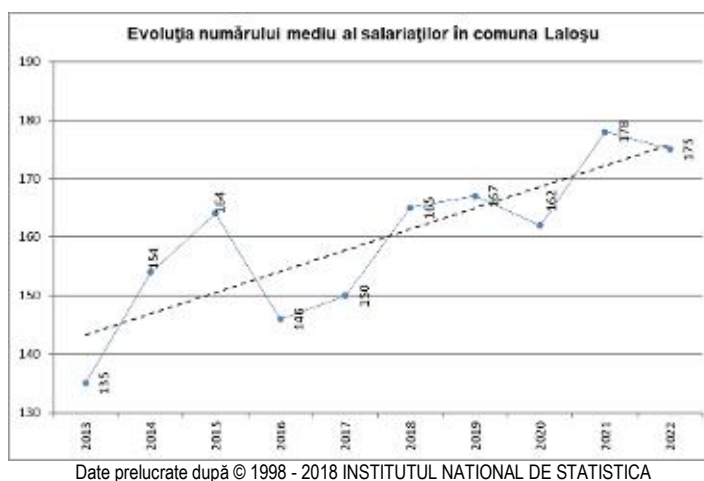
Resursele de muncă reprezintă acea categorie de populație care dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economiei naționale și includ: populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra (bărbați de 16 - 65 ani și femei de 16 - 63 ani, vârste ce se modifică în funcție de legile referitoare la vârsta de pensionare), precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate.

Disponibilul actual și de perspectivă de resurse umane poate fi estimat utilizând **raportul de substituție** a populației, calculat prin raportarea populației cu vârsta între 15 și 24 de ani la segmentul de vârstă 55-64 de ani. O substituție a generațiilor favorabilă trebuie să înregistreze un echilibru între cele două segmente, respectiv valori peste 100%.

Acest indicator, în condițiile perpetuării factorilor care au dictat evoluția actuală a populației, arată că înlocuirea cu succes a generațiilor este posibilă pentru comuna Laloșu, raportul de substituție având valoarea de **173%** în 2022.

Din datele Institutului Național de Statistică, în 1991 comuna avea 91 salariați, la o populație de 2689 persoane. Evoluția numărului de salariați a variat în ultimele decenii, în funcție de schimbările economice și de dimensiunea populației active locale.

Evoluția numărului mediu de salariați pe plan local, în perioada 2013-2022, înregistrează o tendință crescătoare.

Pe domenii de activitate, salariații întreprinderilor active din comuna Laloșu sunt repartizați astfel:

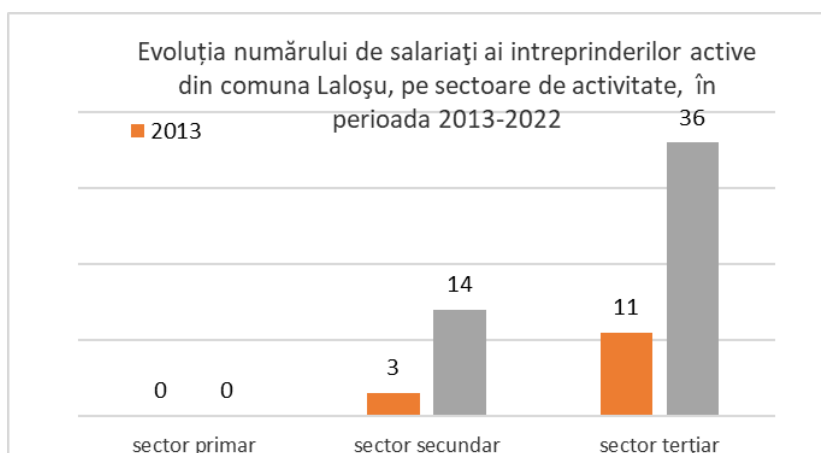
	2013	2022	
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte		2	↑
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	3	7	↑
Construcții de clădiri	0	5	↑
Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete		1	↑
Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	3	1	↓
Transporturi terestre și transporturi prin conducte	4	29	↑
Restaurante și alte activități de servicii de alimentație	1		↓
Activități referitoare la sănătatea umană	3	5	↑
TOTAL	14	50	↑

Date prelucrate după © 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA, Numărul mediu al salariaților întreprinderilor active

Se poate observa că numărul salariaților întreprinderilor active crește în ultimul deceniu de 3,6 ori. Până nu demult, cea mai mare capacitate a resursei umane rurale era concentrată în activități agricole. În prezent nu apar întreprinderi active cu domenii de activitate în agricultură (sectorul primar).

Sectorul terțiar (servicii) este cel unde se regăsesc cei mai numeroși salariați (36 în anul 2022). Atât sectorul secundar și cel terțiar marchează creșteri ale numărului de salariați.

Aceste segmente economice includ domenii diverse ce oferă locuri de muncă și reale posibilități de dezvoltare locală pentru viitor.

Totodată se poate remarca o diversificare a activităților economice, în 2022 fiind prezente domenii care nu apar în 2013 (*Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete*).

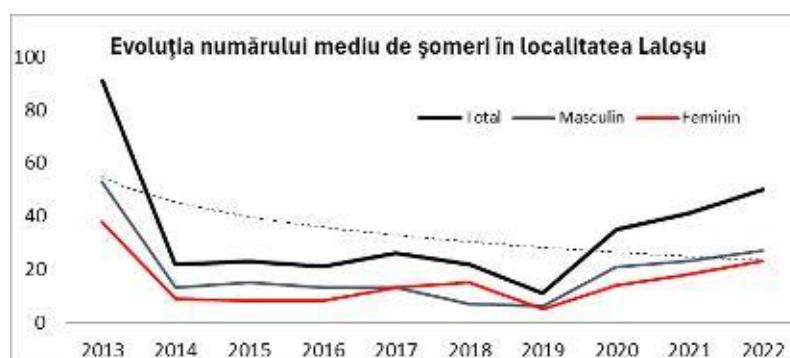
Șomajul

În analiză au fost utilizați indicatori primari precum numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii/anului și ponderea șomerilor înregistrați la sfârșitul anului în totalul resurselor de muncă, pe sexe, indicatori furnizați de Institutul Național de Statistică prin bazele de date online.

Cu o diminuare totală de 45% în perioada 2013-2022, numărul șomerilor menține un trend descrescător. La sfârșitul anului 2022 se înregistrează în medie 50 șomeri înregistrați din care 27 sunt de sex masculin.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total	91	22	23	21	26	22	11	35	41	50
Masculin	53	13	15	13	13	7	6	21	23	27
Feminin	38	9	8	8	13	15	5	14	18	23

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Numărul șomerilor de sex masculin se menține în general superior celui al șomerilor de sex feminin. Ponderea șomerilor în totalul resurselor de muncă scade de la 6,3% la 3,5% în perioada 2013-2022.

Totodată, aproape toată populația aptă de muncă și nesalarizată este implicată în activități agricole în gospodăriile proprii.

Se poate concluziona că în ultimii ani activitățile economice din zonă au evoluat pozitiv, ocupând forța de muncă din localitatea Laloșu și imprimând ratei șomajului un trend descrescător.

2.5.2. Mișcarea naturală și migratorie a populației

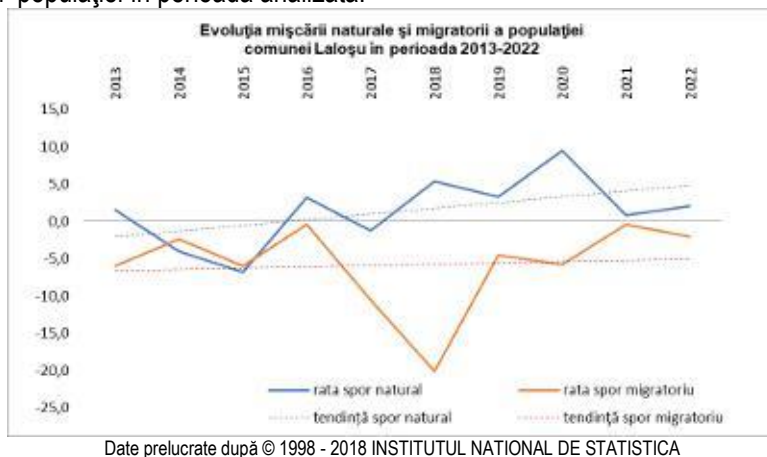
Schimbările demografice generale sunt determinate de interacțiunea a două componente: sporul natural al populației și migrația. Aceste componente se pot combina pentru a stimula creșterea populației (ratele pozitive ale migrației și sporul natural) sau pentru a stopa scăderea numărului populației (migrația negativă și o scădere a sporului natural) sau se pot anula reciproc într-o anumită măsură atunci când evoluează în direcții diferite.

2.5.2.1. Intrări și ieșiri în efectivul populației

Dintre componentele care determină evoluția populației se remarcă ca importanță cele două tipuri de mișcări ale populației: mișcarea naturală cu cele două fenomene pe care le surprinde – natalitatea și mortalitatea – și mișcarea migratorie.

Nașterile și imigrările determină „intrări” de populație, iar decesele și emigrările, „ieșiri”.

Evoluția comparativă a sporului natural și migrator arată factorii demografici care au condus la modificarea efectivului populației în perioada analizată.

Sporul natural este majoritar pozitiv în perioada analizată (mai multe nașteri decât decese), ceea ce determină creșterea populației. Comuna Laloșu pierde însă populație prin sporul migratoriu care este exclusiv negativ (mai multe plecări cu domiciliul din localitate decât stabiliri).

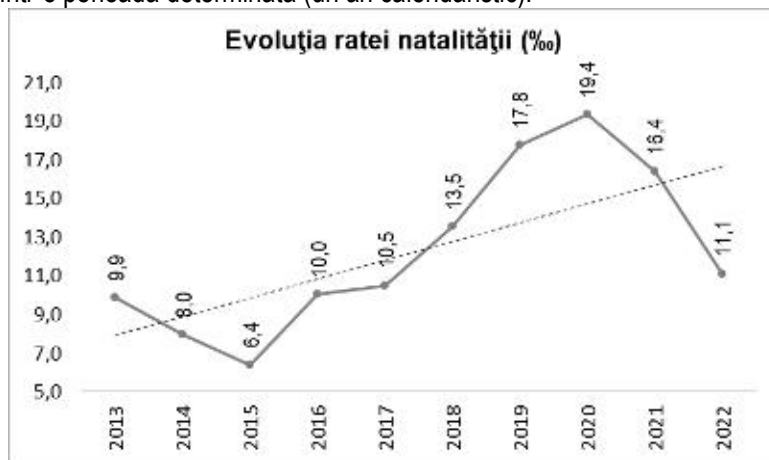
2.5.2.2. Rata brută a natalității și mortalității

Seriile de date pentru indicatorii analizați sunt:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total populație	2526	2513	2498	2488	2472	2437	2416	2427	2436	2428
Nascuti vii	25	20	16	25	26	33	43	47	40	27
Decedați	21	30	33	17	29	20	35	24	38	22

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Natalitatea, ca fenomen demografic, este măsurată prin rata natalității care reprezintă numărul de copii născuți vii la 1000 de locuitori într-o perioadă determinată (un an calendaristic).

Date prelucrate după © 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Se observă o tendință generală crescătoare a natalității în perioada 2013-2022.

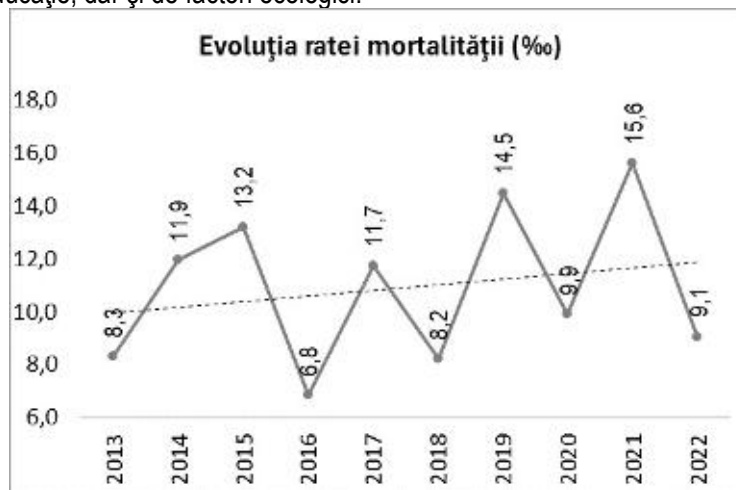
Fertilitatea, exprimată prin rata de fertilitate, este un indicator ce măsoară frecvența născuților vii în raport cu numărul femeilor de vârstă fertilă (15-49 ani) în cursul unei perioade de timp determinate, de obicei un an. La nivel național comportamentul reproductiv a suferit în ultimele decenii transformări importante, fertilitatea scade într-un ritm accelerat, situându-se sistematic sub nivelul de înlocuire a generațiilor (2,1 copii), calendarul nașterilor suferă o deplasare spre vârstele mature (în jur de 30 ani), în același timp crescând ponderea copiilor născuți în afara căsătoriei atât de mame aflate în coabitare cât și de către femei singure.

Pentru localitatea Laloșu ratele de fertilitate pe grupe de vârstă au fost determinate prin raportarea numărul născuților vii dintr-un an la populația feminină de 15 - 49 ani de la 1 iulie din statistica curentă a anului respectiv și se exprimă în numărul de născuți-vii la 1000 femei de vârstă fertilă (15 - 49 ani). Valorile înregistrate în 2013 în comuna Laloșu rezultă într-o rată a fertilității de 45 născuți vii la 1000 femei, în timp ce în 2022 același indicator relevă 47 copii la 1000 femei. În evoluție, se remarcă o creștere a ratei fertilității.

O creștere a fertilității se poate susține numai prin politici demografice, printr-o politică de natură stimulative, cu respectarea dreptului individului sau al cuplului la decizie proprie, informare și acces la mijloacele contraceptive moderne.

*

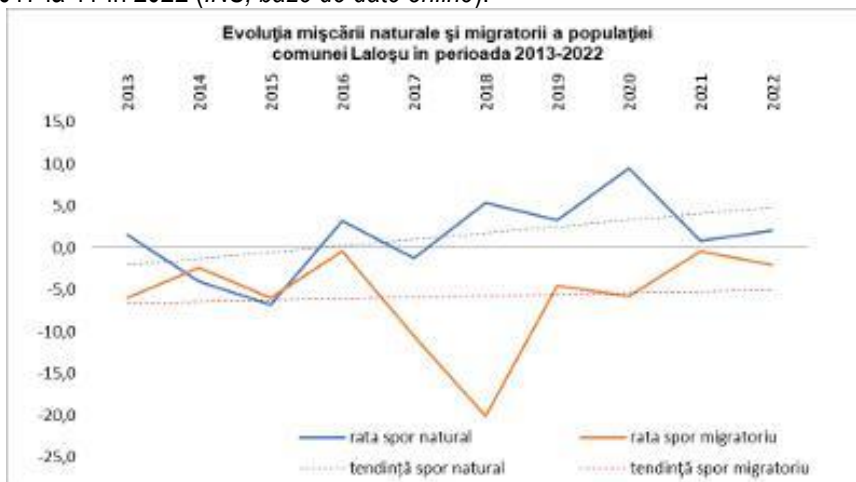
Mortalitatea se măsoară tot cu ajutorul unei rate care reprezintă numărul celor decedați la 1000 de locuitori într-o perioadă determinată (un an calendaristic), iar importanța acestui fenomen demografic derivă din faptul că el este și un indicator al calității vieții, fiind direct influențat de factori socio-economici, precum accesul la serviciile de sănătate și nivelul de educație, dar și de factori ecologici.

Date prelucrate după © 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Mortalitatea înregistrează o tendință slab crescătoare, cu valori inferioare celor ale natalității.

Una dintre cele mai frecvente cauze ale mortalității, boala cardiovasculară reprezintă un indicator de importanță maximă în evaluarea stării de sănătate a populației, fiind raportat statistic prin intermediul datelor furnizate de medicii de familie. Numărul persoanelor care au boli cardiovasculare din localitatea Laloșu a crescut cu 37%, de la 30 în 2017 la 41 în 2022 (INS, baze de date online).

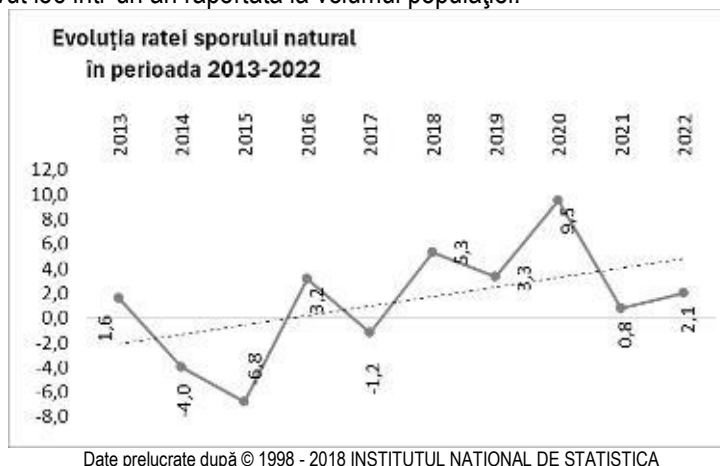

Valoarea medie a născuților vii este de cca 30 persoane/an iar valoarea medie a decedaților este de asemeni cca 30 persoane/an.

Rata medie a natalității este de 12,3 persoane la 1000 de locuitori în timp ce rata medie a mortalității este 10,9 persoane la 1000 de locuitori.

2.5.2.3. Sporul natural

Sporul natural este un indicator care reflectă echilibrul existent între cele două fenomene: natalitate și mortalitate. El evidențiază creșterea naturală a unei populații și se calculează ca diferență între numărul de nașteri și cel de decese care au avut loc într-un an raportată la volumul populației.

La nivelul comunei Laloșu s-a înregistrat pentru perioada 2013-2022 un spor natural pozitiv (mai multe nașteri decât decese), cu o tendință crescătoare. Rata medie a sporului natural în această perioadă este de 1,4 persoane la 1000 de locuitori.

2.5.2.4. Sporul migrației

Evoluția volumului populației este influențată nu doar de mișcarea naturală a acesteia, ci și de mișcarea migratorie.

În România statisticile referitoare la mișcarea migratorie a populației, conform metodologiei elaborată de Institutul Național de Statistică, sunt obținute dintr-o cercetare statistică exhaustivă bazată exclusiv pe date administrative. Înregistrarea curentă a evenimentelor mișcării migratorii interne și internaționale determinată de schimbarea domiciliului, se efectuează de către organele de poliție conform normelor tehnice ale Ministerului Administrației și Internelor. Datele privind schimbările de domiciliu (schimbarea domiciliului se înregistrează în cazul persoanelor care fac dovada că au o locuință în localitatea respectivă) reprezintă mișcarea migratorie (oficială), întrucât aceste date se obțin prin prelucrarea înregistrărilor individuale nenominale, furnizate de Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

Migrația internă reprezintă totalitatea stabilirilor și plecărilor cu domiciliul înregistrate la nivelul unei unități administrativ-teritoriale. La modificarea direcției fluxurilor migratorii de la rural-urban la urban-rural au contribuit elementele care au transformat economia și societatea românească din primii ani post-comuniști: privatizarea industriei, retrocedarea terenurilor agricole ca urmare a puneri în aplicarea Legii nr. 18/1991 Legea fondului funciar, precum și imposibilitatea reintegrării profesionale a unor categorii ale populației disponibilizate, ca urmare a restructurării unor ramuri ale industriei. La nivel național până în anul 1995 fluxul din rural în urban a constituit principala direcție a migrației, începând însă cu anul 1996, mobilitatea teritorială a populației din mediul urban spre rural înregistrează creșteri importante de la un an la altul.

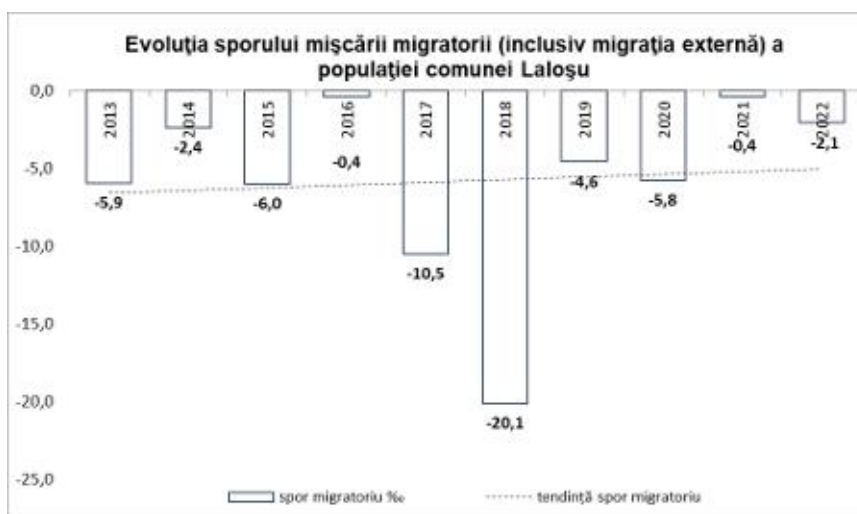
Stabilirile de domiciliu se datorează reîntoarcerii în localitate a unor persoane, dar există și persoane care și-au stabilit domiciliul în localitate pentru muncă sau prin căsătoria cu persoane care locuiesc în comuna Laloșu.

Plecările cu domiciliul din localitate se pot datora atât căsătoriilor, prin care unele persoane din localitate aleg domiciliul partenerului de viață din afara localității, dar și plecărilor pentru muncă, prin care unele persoane migrează în alte zone ale țării, sau chiar în străinătate.

Seriile de date pentru indicatorii analizați sunt:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total populație	2526	2513	2498	2488	2472	2437	2416	2427	2436	2428
Persoane stabilite	1269	1267	1260	1255	1243	1226	1229	1227	1221	1214
Persoane plecate	1257	1246	1238	1233	1229	1211	1187	1200	1215	1214

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Date prelucrate după © 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Se observă că sporul mișcării migratorii înregistrează majoritar valori pozitive, însă tendința este de ușoară descreștere în perioada analizată.

Analiza ratei medii a sporului migrator arată o medie de 5,8‰, aceasta însemnând că populația din localitate câștigă prin efectul migrației în medie 5,8 persoane la fiecare 1000 de locuitori pe an.

2.5.3. Disfuncționalități

Analiza prezentată relevă o serie de concluzii privind caracteristicile socio-demografice ale populației comunei Laloșu:

- Diminuare populației cu domiciliul în localitate, înregistrându-se un minus de 98 de persoane, respectiv o scădere de cca 3,9%.
- Distribuția pe sexe a populației comunei Laloșu arată egalitate între sexe, însă media raportului de masculinitate (număr de bărbați la 100 femei) în ultimul deceniu este de **101,5** bărbați la 100 femei (o populație masculină ușor superioară numeric celei feminine).
- Volumul populației scade în perioada analizată cu 3,9%, distribuția pe grupe de vârstă relevând în general aceeași tendință descrescătoare, cu excepția grupelor de vârstă de peste 65 de ani, unde se înregistrează o creștere cu 2,2%.
- Copiii și tinerii de până la 19 ani și populația peste 65 ani reprezintă populație inactivă și cu risc social ridicat; această categorie se află în scădere în perioada analizată, pe fondul scăderii totale a populației și a dezechilibrelor pe grupe de vârstă; procentajul acestei categorii în total populație scade ușor, de la 43,4% în 2013 la 42,3% în 2022.

- Sporul natural este parțial negativ, cu tendință de creștere, factor ce aduce un plus de populație în perioada de analiză;
- Comuna Laloșu pierde populație prin sporul migratoriu care este negativ întreaga perioadă (mai multe plecări cu domiciliul în localitate decât stabiliri).
- Tendință generală crescătoare a natalității în perioada 2013-2022.
- Rata medie a natalității este de 12,3 persoane la 1000 de locuitori în timp ce rata medie a mortalității este 10,9 persoane la 1000 de locuitori.
- Analiza ratei medii a sporului migrator arată o medie de 5,8‰, aceasta însemnând că populația din localitate câștigă prin efectul migrației în medie 5,8 persoane la fiecare 1000 de locuitori pe an.

Populația localității Laloșu va fi afectată în viitor de evoluțiile următoarelor fenomene:

- modificarea comportamentului reproductiv în sensul raționalizării numărului de copii pe care o familie decide să-i aibă;
- migrația externă (fenomen amplificat în România în perioada post-integrare în comunitatea europeană) cu efecte socio-economice multiple și complexe, greu de proiectat într-un orizont de timp dat;
- creșterea speranței de viață, cu efect în volumul populației vârstnice.

2.6. CIRCULATIA

Accesibilitatea la căile de transport reprezintă un indicator foarte important în aprecierea posibilităților de dezvoltare economico-socială a localităților rurale.

Accesul direct la o infrastructură rutieră corespunzătoare, asigură premisele dezvoltării unor activități economice, facilitează accesul populației la locurile de muncă, satisfacerea anumitor servicii.

Cele șase sate sunt așezate de-al lungul DJ 644A de la nord la sud în următoarea ordine: Ghindari, Laloșu, Portărești, Mologești, Berbești, Oltețani. Gospodăriile sunt așezate de-a lungul străzii, cu puține ramificații de ulițe, urmând linia dealurilor și a teraselor, altele sunt așezate în lunca râului Olteț.

Drumurile clasate din teritoriul administrativ al comunei Laloșu sunt asfaltate, prezintă marcaje și sunt în stare bună.

Majoritatea străzilor nu sunt asfaltate, îmbrăcăminte fiind pământ cu balast sau doar pământ.

Conform nomenclator stradal, străzile din intravilan poartă următoarele denumiri:

Sat Laloșu	Sat Ghindari	Sat Portărești	Sat Mologești	Sat Berbești	Sat Oltețani
Str. Bujorului	Str. Rozelor	Str. Principală	Str. Principală	Str. Principală	Str. Principală
Str. Principală	Str. Romanitei	Str. Macului	Str. Lelițelor	Str. Crizantemei	Str. Cocorăilor
Str. Liliacului	Str. Brândușei	Str. Narciselor	Str. Anemonei	Str. Lăcrămioarei	Str. Leandruului
Str. Crinului	Str. Crăițelor	Str. Panselelor	Str. Orhideei	Str. Garoafei	Str. Mușetelului
Str. Vioarelor		Str. Rozmarinului	Str. Trandafirilor	Str. Năsturel	Str. Lămâiței
Str. Florilor			Str. Regina Noptii	Str. Gherghinei	Str. Irisului
Str. Socului			Str. Lujerului	Str. Albăstrelelor	Str. Tufănicilor
Str. Petuniilor			Str. Freziei	Str. Cactusului	Str. Floarea Soarelui
Str. Lalelor			Str. Teiului	Str. Gladiolei	Str. Floare de Colț
Str. Zambilei			Str. Magnoliei	Str. Violetelor	
Str. Iasomieii			Str. Mușcatelor	Str. Cameliilor	
Str. Busuiocului			Str. Pelinului	Str. Lavandei	
Str. Mielușeilor			Str. Ghiocelilor	Str. Nalbei	
			Str. Gura Leului	Str. Zorelelor	
			Str. Nufărului	Str. Pădăiei	
			Str. Margaretelor		

În teritoriul extravilan al comunei există o rețea de drumuri de exploatare către exploatațile agricole, aceste fiind din pământ, în stare proastă.

Legătura între localitățile comunei și localitățile importante din zonă se face cu mijloace de transport în comun sau individual, cu autoturisme proprii. Există transport public de persoane ce efectuează curse tur - retur către orașul Bălcești ce se realizează cu mijlocul de transport al comunei.

Disfuncționalități:

Din analiza datelor existente, a normelor tehnice în vigoare pentru proiectarea străzilor, intersecțiilor, profilurilor caracteristice, parcajelor etc., și din discuțiile cu factorii locali de specialitate s-au evidențiat o serie de disfuncționalități, semnalându-se cu precădere următoarele:

- profile necorespunzătoare parțial;
- rețea stradală nemodernizată;
- trotuare nemodernizate;
- intersecții nemodernizate
- șanțuri/podețe nemodernizate;
- insuficiența marcajelor rutiere pe drumurile din comună;
- desfășurarea circulației bicicliștilor pe carosabil;
- lipsa de parcaje amenajate aferente principalelor dotări ale comunei, în zonele de interes social și comercial.

2.7.INTRAVILANUL EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL

2.7.1. Intravilan existent

Comuna Laloșu are o **suprafață totală de 4498,28 ha** conform Registrului Electronic al Limitelor Unitatilor Administrativ-Teritoriale, cu un **intravilan aprobat de 315,42 ha**.

SITUATIA EXISTENTĂ A TRUPURILOR DE INTRAVILAN DISTRIBUITE ÎN TERITORIU CONFORM P.U.G. APROBAT (ha)	
Ghindari	17,97
Laloșu	96,32
Portărești	21,93
Mologești	91,13
Berbești	49,07
Oltețani	38,99
TOTAL	315,42

ZONE FUNCTIONALE	SITUATIA EXISTENTA	
	TOTAL	
	Supraf. (Ha)	Supraf. (%)
LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE	199,11	63,1%
ZONA UNITATI AGRICOLE/ZOOTEHNICE	26,08	8,3%
ZONE INDUSTRIALE SI DEPOZITE	2,41	0,8%
INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII DE INTERES PUBLIC	6,46	2,0%
CAI DE COMUNICATIE SI TRANSPORT - STRAZI	17,83	5,7%
GOSPODARIRE COMUNALA, CIMITIRE	2,59	0,8%
ZONA ECHIPARE TEHNICO-EDILITARA	0,00	0,0%
SPATII PLANTATE, AGREMENT, SPORT	35,06	11,1%
ZONA CU DESTINATIE SPECIALA	0,05	0,0%
APE	1,03	0,3%
TERENURI NEPRODUCTIVE	24,81	7,9%
ZONE MIXTE - LOCUNTE, INSTITUTII SI SERVICII	0,00	0,0%
ZONE MIXTE - INDUSTRIE SI SERVICII	0,00	0,0%
TOTAL	315,42	100,0%

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITATII DE BAZA	CATEGORII DE FOLOSINTA (ha)									Total
	Agricol				Neagricol					
	Arabil	Pășuni și fânețe	Vii	Livezi	Padure	Ape	Cai de comuni catie	Curti constructii	Nepro d	

EXTRAVILAN	2275,7	432,05	3,27	91,41	1298,54	43,09	25,14	9,4	4,27	4182,86
INTRAVILAN EXISTENT	144,37	13,55	0,15	1,22	0,00	1,03	17,83	112,45	24,81	315,42
TOTAL	2420,07	445,6	3,42	92,63	1298,54	44,12	42,97	121,85	29,08	4498,28
% din total	65,84%				34,16%				100,00%	

Ponderea intravilanului în suprafața totală a localității este în prezent 7%.

2.7.2. Caracteristici ale principalelor zone funcționale

2.7.2.1. Zona pentru locuințe

Fondul locativ constituie totalitatea încăperilor locative, indiferent de forma de proprietate, inclusiv case de locuit, case specializate, apartamente, încăperi de serviciu și alte încăperi locative în alte construcții utile pentru locuit.

Fondul locativ pe forme de proprietate se divizează astfel:

- fondul locativ public;
- fondul locativ;
- fondul locativ cu forma de proprietate;
- proprietatea întreprinderilor mixte - fondul locativ care se află în proprietatea întreprinderilor mixte cu participare străină.

La sfârșitul anului 2022, numărul total de locuințe din comuna Laloșu era de 1069, toate aflându-se în proprietate privată. Fondul de locuințe al localității crește cu doar 0,3% în perioada 2013-2022.

Locuințe existente	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total	1066	1066	1066	1069	1069	1069	1069	1069	1069	1069
Proprietate publica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Proprietate privata	1066	1066	1066	1069	1069	1069	1069	1069	1069	1069

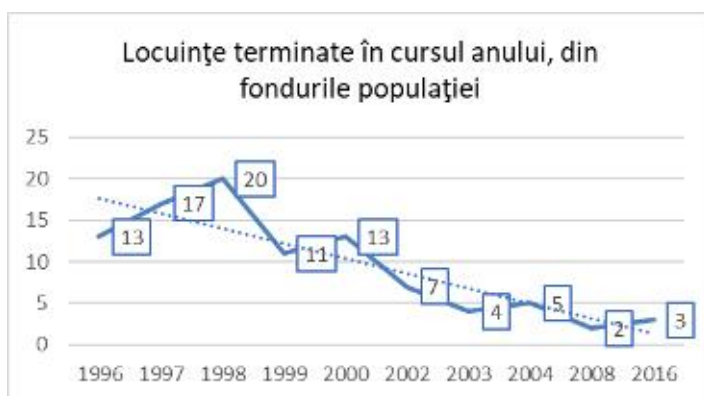
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Totodată, și suprafața locuibilă stagnează în ultimul deceniu.

Suprafața locuibilă (mp)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total	51239	51239	51239	51511	51511	51511	51511	51511	51511	51511
Proprietate publica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Proprietate privata	51239	51239	51239	51511	51511	51511	51511	51511	51511	51511

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Dinamica locuințelor terminate în cursul anului în perioada 1996-2016 (date disponibile) arată o evoluție generală descrescătoare, toate locuințele edificate în această perioadă fiind realizate din fondurile private ale populației.

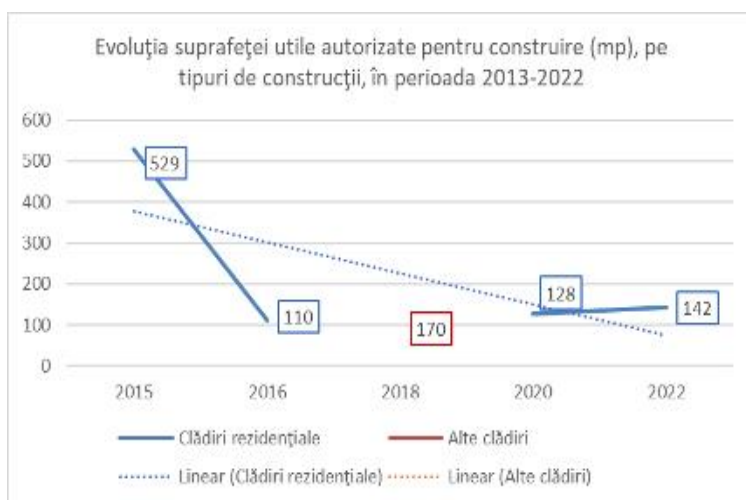

Date prelucrate după © 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Numărul de autorizații de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale are un trend descrescător în ultimul deceniu, în 2022 fiind eliberată o singură autorizație de construire pentru o suprafață utilă totală de 142 mp.

Date prelucrate după © 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Date prelucrate după © 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Pe fondul unei reduceri a populației totale în comuna Laloșu, se poate constata o evoluție pozitivă a indicatorilor sociali ai locuirii. Astfel, toți indicatorii analizați înregistrează o îmbunătățire în 2022 față de anul de referință:

- numărul locuințelor raportate la 1000 locuitori crește cu 4,3%
- suprafața locuibilă raportată la o locuință crește cu 0,25%
- suprafața locuibilă raportată la numărul de locuitori crește cu 4,6%
- numărul de persoane dintr-o locuință scade cu 4,1%

Principalii indicatori ai locuirii:	2013	2022
Nr. locuinte/1000 locuitori	422,01	440,28
Suprafata locuibila/locuinta	48,07	48,19
Suprafata locuibila/locuitori	20,28	21,22
Nr. persoane/locuinte	2,37	2,27

Date prelucrate după © 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Evoluția acestor indicatori reflectă o îmbunătățire a condițiilor de locuit din comuna Laloșu. Teoretic, toate aceste date demonstrează că, în medie, o persoană are la dispoziție acces sporit la o locuință, mai mult spațiu în casa în care stă și împarte locuința cu mai puține persoane.

2.7.2.2. Zona pentru instituții publice și servicii

Zona este alcătuită din instituții și servicii publice, ce funcționează în clădiri dedicate sau comune, astfel:

- Instituții administrative
- Educație
- Sănătate și asistență socială
- Cultură
- Culte

Educație

În comuna Laloșu nivelurile de instruire asigurate de rețeaua de învățământ existentă sunt preșcolar, primar și gimnazial prin următoarele unități:

Denumire unității de învățământ cu personalitate juridică	Denumirea unității de învățământ fără personalitate juridică (arondată)
Școala gimnazială at Mologești (pimar, gimnazial)	Școala primară Laloșu
	Grădinița cu program normal Laloșu
	Grădinița cu program normal Mologești

Populația școlară scade în ultimul deceniu cu 35%.

Populația școlară, pe niveluri de educație	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total	307	297	294	267	264	219	208	190	199	200
Copii înscriși în grădinite	64	61	59	44	51	45	42	38	37	37
Elevi înscriși în învățământul primar	139	122	118	111	101	97	97	83	80	87
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	104	114	117	112	112	77	69	69	82	76

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Personalul didactic, pe niveluri de educație	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total	21	21	21	19	18	16	16	19	19	14
Invatamant prescolar	4	3	2	2	2	2	2	2	2	2
Invatamant primar	21	21	21	19	18	16	16	19	19	14
Invatamant gimnazial	4	3	2	2	2	2	2	2	2	2

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Personalul didactic se diminuează numeric, scăzând de la 21 de cadre didactice la 14, ceea ce reprezintă o scădere cu cca 33% în ultimii 10 ani.

Dotările sistemului educațional din comuna Laloșu sunt (anul 2022):

- 11 săli de clasă (în scădere față de 2013 cu 31%);
- 1 laborator;
- 1 teren de sport;
- 81 PCuri (în creștere față de 2013 când erau doar 14)

Disfuncționalități:

- Lipsa parțială a echipamentelor IT;
- Necesitatea reabilitării parțiale a unităților de învățământ;

Sănătate și asistență socială

Comuna Laloșu, fiind situată într-o zonă rurală prezintă o dotare sanitară minimă, rezumându-se numai la servicii sanitare de bază - un cabinet medical individual și o farmacie aflate în proprietate privată.

Calitatea serviciilor medicale este, în general, redusă, din cauza lipsei infrastructurii și a dotărilor cu echipamente medicale vechi sau insuficiente, cadre medicale insuficiente.

Insuficiența personalului medical cu pregătire superioară, precum și numărul redus de cadre medicale conduce la o calitate medie a serviciilor medicale, prin organizarea prezentă. Accesul la serviciile medicale din Drăgășani și Craiova este facil ca urmare a distanței față de acestea.

Principala problemă în domeniul sănătății o reprezintă lipsa fondurilor pentru dotare cu echipamente și aprovizionarea cu medicamente, neexistând posibilitatea acoperirii cheltuielilor curente.

Furnizorii de servicii medicale aflați în contract cu CNAS sunt:

- 1 cabinet medic de familie (SC Umimed SRL);
- 1 farmacie (SC Adidana Farm SRL);

În baza infrastructurii existente, reiese că în localitate există 0,4 cabinete medicale/1000 locuitori.

Compartimentul de asistență socială al comunei Laloșu este structura specializată în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, înființată la nivel de compartiment funcțional în aparatul de specialitate al primarului comunei, cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

Cheltuielile pentru asistență socială finanțate de la bugetul primăriei comunei Laloșu au fost în anul 2022 de 2 mil. lei, în creștere de 5 ori față de anul 2016.

Cheltuieli pentru asistență socială pe tipuri de ajutoare sociale, perioada 2016-2022

Cheltuieli pentru asistenta socială pe tipuri de ajutoare sociale – Total, din care (lei):	2016	2020	2022
Asistenta sociala în caz de boli si invaliditati	400000	393000	1809594
Alte cheltuieli in domeniul asigurarilor si asistentei sociale			268260

Sursa: INS, baze de date online

Cultură

Situată la intersecția zonelor folclorice: Vâlcea, Romanați și Dolj, comuna Laloșu și-a construit în timp o identitate culturală proprie.

În anul 1926, pe lângă școală s-a înființat un cerc cultural, care avea sarcini cultural-educative în rândul locuitorilor comunei. La 2 iulie 1938, se hotărăște crearea Căminului Cultural „Unirea”. Activitatea acestui așezământ de cultură a fost condusă de un sfat și un director. A ajutat mult la ridicarea spiritual a sătenilor prin conferințe, spectacole și, mai târziu, prin difuzarea de filme.

După anul 1960, în cadrul căminului cultural au luat ființă noi formații artistice.

Formația de teatru, înființată în 1962, având a reușit, în anul 1972, să obțină o mențiune județeană cu piesa *Comedie cu oțteni* de Gh. Vlad, iar în anul 1989, a obținut locul I la faza națională de teatru pentru amatori, cu piesa *Vaca de aur*, scrisă de scriitorul vâlcean Doru Moțoc.

În prezent în comună funcționează un cămin cultural în satul Mologești, aflat în stare bună și cu dotările necesare.

Localnicii au acces la o bibliotecă publică ce deține un număr de 5774 volume (în scădere cu 51% față de anul 2011 când erau 11735 volume). Și numărul cititorilor activi s-a diminuat, ajungând la doar 148 (în anul 2022) față de 462 (în anul 2011).

Principalele obiective culturale din Comuna Laloșu sunt:

- Muzeul Satului din satul Berbești;
- Lacul și cabana Teodoriei – lac de pescuit;
- Căminul cultural Laloșu, înființat la 2 iulie 1938;
- Biserica “Sfinții Voievozi” – sat Berbești, care deține un monument istoric în memoria războaielor purtate între anii 1914-1918 și 1941-1945;
- Biserica “Sfânta Paraschiva” – sat Mologești;
- Biserica Sf. Ilie – sat Laloșu.

În Lista Monumentelor Istorice figurează două edificii valoroase: Biserica “Sf. Voievozi” și satul Berbești și biserica “Cuvioasa Paraschiva” din satul Mologești.

Disfuncționalități

- Servicii de sănătate reduse la nivel de comună (schimbarea demografică necesită modificări substanțiale în infrastructura de sănătate/asistență socială: mai mulți pensionari și persoane care necesită asistență necesită o mai mare cerere de îngrijire);
- Necesitatea reabilitării unor clădiri publice, îndeosebi cele pentru educație și cultură;
- Lipsa unui cabinet medical școlar;
- Lipsa unui cabinet stomatologic;
- Lipsa unei grădinițe cu program prelungit;
- Lipsa finanțării pentru investiții de modernizare a imobilelor;
- Lipsa unei unități de cazare;
- Facilități reduse de agrement/de petrecere a timpului liber pentru copii și tineri (spații amenajate reduse numeric, spații publice neamenajate/degradate, etc);

Dezvoltarea durabilă a comunei Laloșu și creșterea calității vieții populației va fi rezultatul identificării proiectelor prioritare ce vor sta la baza măsurilor ce vor fi aplicate de către autoritatea publică.

2.7.2.3. Zona pentru spații verzi

Conform P.U.G. aprobat, suprafața spațiului verde pentru sport, agrement și de protecție era de 35,06 ha, fiind compusă în principal din trupurile destinate agrementului din satul Oltețani. Dotările propriu-zise sunt sumare, în

localitate fiind amenajate două terenuri de sport în satele Mologești și Berbești. Restul de spațiu verde este reprezentat de alinimentele stradale și de alte zone mici, neamenajate.

Disfuncționalități:

- Nu a fost elaborat Registrul Local al Spațiilor Verzi

2.7.2.4. Zona cu destinație specială

Pe teritoriul administrativ al comunei Laloșu, Ministerul Afacerilor Interne deține în administrare un imobil cu destinația de sediu al Postului de Poliție, în suprafață de 500 mp, aflat în domeniul public al statului și administrarea M.A.I., situat pe DJ 644A, km 10+500.

2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE

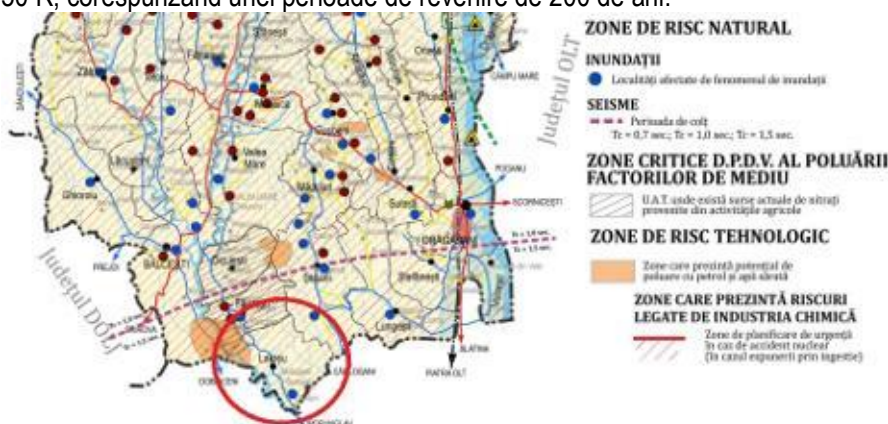
2.8.1. Riscul seismic

Județul Vâlcea este situat în partea de sud a țării și este supus efectelor a două tipuri de mișcări seismice:

❖ mișcări cu caracter local - seisme legate de falia Loviștei cu focare în zona Rm. Vâlcea, Govora, Călimănești, Olănești etc., seisme cu focare în zona Câmpulung, Curtea de Argeș (focare făgărășene), toate aceste focare caracterizându-se prin hipocentre puțin adânci (<60 km.). Aceste cutremure au, în general, intensități mai mici sau egale cu 40 R, intensități > 50 de apărând la intervale de 89, 97, 187 ani (>73 ani), intensități > 60 apărând la intervale de 89, 187 ani (>170 ani);

❖ mișcări cu caracter regional - cele determinate de zona de seismicitate maximă a țării, regiunea Vrancea, zona care cuprinde o suprafață de aproximativ 5.500 km² (95 x 58 km.) în care se concentrează majoritatea focarelor determinate până acum, cele mai multe dintre ele având hipocentre de adâncime medie (>100 km.).

Aceste cutremure au intensități mari (6, 7, 7, 50 R), intensitatea maximă credibilă posibilă fiind de 8-9, 50 R, corespunzând unei perioade de revenire de 200 de ani.

Sursa: P.A.T.J. Vâlcea

Mișcarea seismică poate fi însoțită de apariția unor fluidizări, tasări, falieri, surpări, alunecări etc. ale terenului datorită configurației geologice sensibile la anumite frecvențe ale undelor seismice și datorită apelor subterane, a infiltrațiilor din apele meteorice de suprafață, care modifică capacitatea de rezistență la forfecare a rocilor și stivelor de depuneri sedimentare.

Dinamica cutremurelor in timp

Distribuția cutremurelor ca magnitudine $M > 4$, produse în regiunea Valcea arată că cea mai importată activitate seismică s-a observat în perioada 1276-2003, în anii 1571, 1746, 1886, 1904, 1912, 1916, 1942, 1975, 1976, 1977, 1986, 1987, 1991, 1993, 1995.

În perioada 1971-2003 se remarcă o creștere semnificativă a numărului de cutremure pe unitatea de timp.

Având în vedere toate categoriile semnificative de cutremure, intensitatea maximă observată (I.B.=7) a fost determinată de cutremurele vranceane intermediare din 26.10.1802 și 04.03.1977.

Privind cutremurele locale, intensitatea maximă observată a fost determinată de cutremurul maxim cu epicentrul la circa 45 km. nord de Râmnicu-Valcea în data de 19.02.1832 ($I_0 = 8$).

Analiza condițiilor seismotectonice evidențiază o corelație stransă între faliile cunoscute și cutremurele locale cu intensități epicentrale ($I_0 = 5-6$).

Pentru perioada de revenire de 200 de ani, corespunzand cutremurului maxim posibil - falia Loviștei - se propun evaluările: ($I = 8$, $K_s = 0, 2$, accelerația orizontală a $H = 200 \text{ cm/s}^2$, perioada de colt $T_c = 1 \text{ s}$).

Activitatea seismică posibilă

Este definită de către indicele de seismicitate, activitatea seismică și ritmul seismic.

1. indicele de seismicitate - reprezintă numărul mediu anual de cutremure de pământ cu magnitudinea M_4 .
2. activitatea seismică - dă o imagine mai reprezentativă seismicității și este definită ca numărul mediu anual de cutremure cu magnitudinea M_4 care afectează unitatea de suprafață ($ds = 1 \times 10^4 \text{ km}^2$) și indică valori medii pentru regiunea Valcea (sursa: PAAR-Judetul Valcea)

Zonarea seismică

Conform STAS 11 100/1993, comuna Laloșu se situează în interiorul izoliniei de intensitate macroseismica $I = 7_1$ (sapte) pe scara MSK.

Zonarea valorii de vârf a accelerației terenului pentru proiectare „ a_g ”, având intervalul mediu de recurență (al magnitudinii) $IMR = 225$ ani (și 20 % probabilitate de depășire în 50 de ani) este de $0,20_g$ iar perioada de colt „ T_c ” are valoarea de 1,0 sec. pe întreg arealul aflat în studiu (sursa: <https://www.encyclopedia.org>).

2.8.2. Risc de instabilitate

Conform Legii 575 din 2001 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a V – a Zone de risc natural localitatea nu este încadrată ca zonă de risc la alunecări de teren.

Harta cu distribuția geografică a coeficientului mediu de hazard în sistem GIS, a sintetizat următoarele categorii de zone:

Km

- 0-0,1 (probabilitate redusă) pentru zonele situate în lunca și albia majoră a râurilor, terasa superioară sau la partea superioară a formelor de relief;
- 0,1-0,30 (probabilitate redusă) pentru zonele de versant cu panta până la 10%;
- 0,31-0,50 (probabilitate medie-mare) pe zonele de versant cu înclinare mare, despădurite și/sau afectate de eroziune torentială.

Alunecările de teren de pe teritoriul administrativ sunt unele active, altele stabilizate temporar, provocate de cauze naturale. Alunecările de teren active afectează drumul județean 644 A de la km 0+00 până la km 0+300 m atât pe partea dreaptă cât și pe partea stângă a drumului.

Riscul de instabilitate se manifestă pe zonele cu panta mare și prin eroziunile de mal a râului Oltet.

2.8.3. Risc de inundabilitate

Conform Legea 575/2001, Secțiunea V, Zone de risc natural, comuna Laloșu nu se înscrie între localitățile expuse riscului de inundații.

Râul Olteț curge printr-o zonă depresionară mărginită de localități stânga, dreapta, iar limita de inundabilitate pentru viitura de 1% ocupa zona joasă dintre cele două zone adiacente mai înalte, fiind o limită continuă, centrată cu zone inundabile naturale între intravilanele localităților.

Ca parte a proiectului RO-FLOODS, în conformitate cu prevederile Directivei UE privind Inundațiile, s-au realizat Hărți de Hazard și de Risc la Inundații (HHRI) - Ciclul 2 luând în considerare diferitele surse (fluviale, din viituri rapide, pluviale, marine, cauzate de breșe ale digurilor) pentru toate Zonele cu Risc Potențial Semnificativ la Inundații (APFSR).

În anumite zone desemnate ca A.P.S.F.R. în anul 2012, în cadrul *Evaluării Preliminare a Riscului la Inundații*, au fost executate lucrări în perioada 2010 – 2015, care au condus la diminuarea riscului la inundații:

APFSR nr. 34 r. Olteț – aval localitatea Igoiu

o Apărare de mal pe râul Olteț în zona Morunglav, etapa I, jud. Olt (3,3 km diguri, 2,492 km consolidări de mal, 0,5km reprofilare albie)

o Regularizarea și consolidarea malurilor râului Olteț, comuna Dobrun, jud. Olt (0,815 km regularizare albie, 3,28 km consolidări de mal, 3,335 km dig)

o **Regularizare râul Olteț la Laloșu, jud. Vâlcea (0,895 km diguri de dirijare, 0,990 km consolidări de mal, 0,75km canal de deviere, 0,177km traverse de colmatare).**

În urma inundațiilor istorice înregistrate în anul 2014 au fost realizate cu fonduri de la bugetul de stat alocate în baza Hotărârii de Guvern nr. 390/2014, în regim de urgență, următoarele lucrări de investiții cu rol de apărare împotriva inundațiilor în aval de comuna Laloșu:

• **APFSR nr. 34 r. Olteț – aval localitatea Igoiu**

o Apărare de mal râul Olteț în zona localității Morunglav, jud. Olt – etapa I+II (0,265 km consolidări mal, 0,130km refacere taluz exterior dig apărare, 0,085 km amenajare zonă remuu)

o Lucrări de deviere ale râului Olteț în zona comunei Morunglav, jud. Olt (amenajarea albiei pe o lungime de 500 m).

Teritoriul comunei Laloșu este încadrat într-un APSFR respectiv:

➤ **R. Olteț – aval localitate Igoiu**

Zonele inundabile identificate pe teritoriul administrativ al comunei au fost evidențiate pe plansele PUG.

Modul de gestionare al riscului la inundații consta în lucrări de întreținere pe cursul de apă, pentru asigurarea secțiunii de curgere, precum și pentru mentenanța lucrărilor de regularizare existente.

Alte zone inundabile și obiectivele aflate în zona de risc la inundații sunt prezentate în tabelul următor.

Date caracteristice de apărare ale obiectivelor inundabile

Comitetul local	Sursele de risc: Curs de apă/toate cursurile de apă de pe raza localității (permanente sau nepermanente) formațiuni torențiale	Cod cadastral curs apă	Cauzele inundației: revărsare, scurgeri de pe versanți, blocaje ghețuri/plutitori, bălțiri, ape interne, accidente la construcții hidrotehnice (diguri, baraje), incapacitate de preluare rețea canalizare, etc	Amplasament stație hidrometrică avertizoare/post pluviometric avertizor	Mărimi de apărare avertizoare			Amplasament stație hidrometrică locală	Mărimi locale de apărare			Timpul de propagare a viiturilor sau concentrare a precipitațiilor periculoase de la postul pluviometric la obiective	Obiective aflate în zona de risc la inundații și accidente la construcții hidrotehnice	Lucrări hidrotehnice de apărare existente - caracteristici/cursul de apă pe care sunt amplasate. Caracteristici tehnice	Probabilitățile de depășire asociate debitelor caracteristice de calcul/de tranzitare actuale ale construcției hidrotehnice existente, cu valorile debitelor aferente
					CA / F1	CI / F2	CP / F3		CA / F1	CI / F2	CP / F3				
Sat Laloșu	Pârâul Laloșu		scurgeri de pe versanți										Teren agricol 12 ha gospodării populație 12		
Sat Laloșu	Pârâul Olteț		revărsare, accidente la construcții hidrotehnice	Bălcești	120	170	200						Ferma agricolă SC Mari Trans SRL	Diguri protecție	
Sat Mologești	Ganta (curs de apă nepermanent)												Gospodării 1		
Sat Oltețani	Rudărie (curs de apă nepermanent)												6 gospodării teren agricol 16 ha		
Sat Oltețani	Valea Rea												gospodării 5		

Sursa: Planul de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, incidente/accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă al Comitetului Local pentru Situații de Urgență Laloșu 2022 - 2025

2.8.4. Riscuri climatice

Pentru sezonul cald sunt specifice următoarele fenomene meteorologice: averse de ploaie, ce pot avea și caracter torențial, descărcările electrice, vijeliile și grindina. De cele mai multe ori aceste fenomene sunt asociate.

Aversele de ploaie pot genera situații de risc prin cantitățile însemnate de precipitații căzute în scurt timp. În zona nivelul mediu anual al zilelor cu precipitații lichide se situează între 60-80 zile. Caracterul precipitațiilor este stric legat de dinamica și structura maselor de aer ce tranzitează această regiune.

Grindina este fenomenul care se manifestă în situația unor mișcări convective puternice ale aerului și devine fenomen meteorologic periculos, ori de câte ori se produc căderi de grindina, chiar dacă nu sunt însoțite de descărcări electrice. Acest fenomen meteorologic devine factor de risc atunci când se produc căderi de grindina de mari dimensiuni, ori când grindina se așterne sub forma unui strat continuu și/sau se produc pagube materiale,

Descărcările electrice apar în condițiile unor mișcări convective puternice ale aerului și sunt înregistrate mai ales în sezonul cald al anului, din luna aprilie până în luna august. Ele pot fi insolite de creșterea turbulentei aerului manifestată prin intensificări violente ale vântului care pot avea și aspect de vijelie. Numărul mediu anual al zilelor în care se înregistrează descărcări electrice este cuprins între 20-25 zile/an.

Pentru sezonul rece sunt caracteristice fenomenele meteorologice periculoase de ninsoare sau strat gros de zăpadă, viscol, depuneri de gheață pe conductorii aerieni.

Ninsoarea poate constitui fenomen meteorologic de risc atunci când se produc creșteri ale stratului de zăpadă cu 50 cm sau mai mult în 24 de ore, determinând înzăpezirea drumurilor și a cailor ferate, creând pericolul de prăbușire a acoperișurilor și a unor construcții. În zona riscul provocat de ninsori abundente nu este mare datorită climatei.

Viscolul (transport de zăpadă la înălțime) se înregistrează atunci când se produce transport de zăpadă deasupra nivelului ochiului observatorului meteo.

Viscolul este factor de risc atunci când ninsorile abundente sunt însoțite de vânt cu viteză mai mare sau egală cu 16 m/s (viscol puternic), care produce: troienirea zăpezii pe porțiunile deschise de teren, împiedicând desfășurarea normală a activităților economice.

Acest fenomen meteorologic - poate avea urmări deosebit de grave pentru viața economică provocând izolarea unor așezări umane, distrugerea unor construcții, a rețelelor electrice și îngreunarea transporturilor rutiere sau feroviare.

Depunerile de gheață se produc pe sol sau pe diferite obiecte (polei, chiciura, zăpadă îngheață, lapoviță) și sunt fenomene meteorologice de risc atunci când prin prezența lor pot periclita circulația rutieră (polei) sau prin dimensiunile lor pot avaria conductorii aerieni.

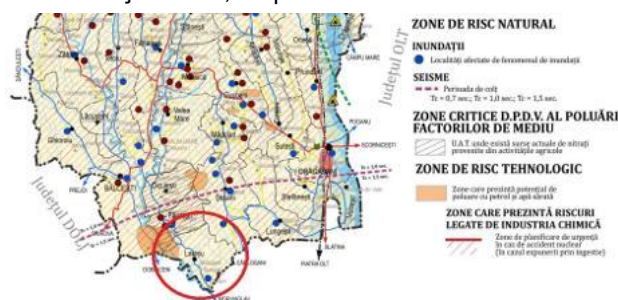
Prin producerea fenomenelor de înzăpezire, polei sau blocaje de gheață pe cursurile de apă pot fi afectate:

- comunicațiile rutiere pe drumurile naționale datorită reducerii traficului sau a blocării acestuia precum și drumurile județene / comunale / sătești
- terenurile pot fi afectate în special de poduri / blocajele de gheață datorită consecințelor acestor fenomene (eroziune, inundație, etc);
- obiectivele socio – economice pot fi afectate prin reducerea sau oprirea activității, lipsa sau reducerea traficului rutier sau prin fenomenele indirecte ce se pot produce (eroziunea terenului, inundații).

Până în prezent producerea fenomenelor de înzăpezire, polei sau blocaje / poduri de gheață nu au impus evacuarea populației și nu au avut impact asupra activității socio – economice fenomenul fiind temporar și în cazul manifestării se intervine rapid pentru rezolvarea situației și degajarea cailor de comunicații. Se recomandă amplasarea de perdele de protecție.

2.8.5. Riscuri antropice

Riscurile tehnologice din județul Vâlcea cuprind o gamă largă de accidente posibile legate de activitățile industriale (explozii, incendii, scurgeri de substanțe toxice, exploatarea necontrolată a unor substanțe minerale, emisii și poluări accidentale etc.) și de managementul defectuos al întreprinderilor, cu impact asupra omului și mediului ambiant. Zonele care prezintă riscuri legate de industria chimică sunt localizate în Râmnicu Vâlcea. Industria minieră poate constitui un risc tehnologic în zona de exploatare a cărbunelui Berbești - Alunu (în satul Turcești, comuna Mateești s-a produs deja alunecarea haldei de steril care a afectat zona de locuințe). Se mai pot semnală areale cu potențial de poluare cu petrol și apă sărată localizate în zona exploatărilor petroliere de la nord de Băbeni și, cele mai multe, în sudul județului, la est de orașul Bălcești.

Accidentele tehnologice mai pot fi provocate de ruperile de baraje (cei mai mare fiind Vidra pe Lotru, dar și cele 11 baraje de la lacurile de acumulare mai mici de pe râul Olt), de exploziile unor instalații sau pot fi inițiate de cauze naturale (inundații, cutremure) putând avea loc o succesiune de evenimente extreme complexe sub forma unor reacții în lanț.

Jumătatea sudică a județului face parte din zona de planificare de urgență în caz de accident nuclear (centrala nucleară de la Koslodui).

Existența obiectivelor industriale în arealele intens poluate, cu densitate mare a populației și a construcțiilor amplifică riscul producerii unor accidente de amploare.

Prevenirea și protecția față de riscurile tehnologice se poate realiza prin promovarea unui management adecvat al companiilor care să elimine posibilitatea producerii de accidente tehnologice.

*

Teritoriul administrativ al comunei Laloșu este traversat de conducte de transport gaze naturale, țigii, gazolină (Conpet S.A., OMV Petrom S.A., Transgaz S.A.). Aceste rețele prezintă un risc în situația avarierii lor și de aceea la amplasarea construcțiilor se va avea în vedere distanța impusă de reglementările în vigoare iar la autorizarea proiectelor de construcție se va solicita avizul de la instituțiile competente.

În comuna Laloșu nu funcționează obiective cu grad ridicat de pericol de accident tehnologic. Pe comunei Laloșu sau al celor învecinate nu își desfășoară activitatea operatori economici/instituții publice care să intre sub incidența *Legii nr. 59 din 11 aprilie 2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase*.

Comuna Laloșu este traversată de drumuri județene, unde există posibilitatea unor accidente precum coliziuni și răsturnări de autovehicule în care sunt angrenate persoane, mărfuri, produse inflamabile sau toxice.

Eșecul utilităților publice include acesle situații în care se poate produce întreruperea alimentării cu energie electrică a localității și întreruperea alimentării cu apă de la sistemul centralizat în comuna Laloșu.

2.9. ECHIPARE EDILITARA

2.9.1. Gospodărirea apelor

Administrarea apelor subterane, apelor de suprafață și a patrimoniului public al statului cuprins în Anexa 12 a H.G. nr. 1705/2006 este realizată de către A.N. „Apele Romane” – A.B.A. Olt respectiv în comuna Lalosu de Sistemul de Gospodărire a Apelor Vâlcea.

Din punct de vedere hidrografic teritoriul comunei se încadrează în Bazinul Hidrografic Olt cod bazin hidrografic VIII – 1.

Corpuri de apă de suprafață ce se regasesc pe teritoriul comunei Lalosu:

Nr. crt.	B.h.	Cursul de apă	Numele CA	Codul CA
0	1	2	3	4
1	Olt	Oltet	Oltet - aval cfl Taraia - amonte evacuare Bals	RORW8-1-173 B2
2	Olt	Lalos	Lalos - izvoare - confluenta Oltet	RORW8-1-173-11 B1
3	Olt	Bârlui (Burlui, Barlui)	Barlui (Burlui, Barlui) - Barlui si afluentul Gengea	RORW8-1-173-14 B1

sursa: <https://inspire-geoportal.ec.europa.eu/> : Date spatiale - Corpuri de apă de suprafață

Corpuri de apă subterane în teritoriul comunei Lalosu:

Teritoriul comunei Lalosu se suprapune peste următoarele corpuri de apă subterane:

- Corpul de apă subterană ROOT08 Lunca și terasele Oltului inferior, corp de apă subterană freatică;
- Corpul de apă subterană ROOT13 Vestul Depresiunii Valahe, corp de apă subterană de adâncime;
- Corpul de apă subterană ROJ107 – Oltenia, corp de apă subterană de adâncime.

Stații de monitorizare a calității apelor de suprafață și subterane de pe teritoriul comunei Lalosu:

NR. CRT.	DENUMIRE STATIE DE MONITORIZARE	COD STATIE DE MONITORIZARE
1	LALOSU F1AD	RO084939052641

sursa: <https://inspire-geoportal.ec.europa.eu/> : Date spatiale - Rețeaua de monitorizare a calității și cantității apelor de suprafață și subterane

2.9.2. Alimentare cu apă

Operatorul local care asigură alimentarea cu apă a comunei Lalosu este *Serviciul Public de Alimentare cu Apă Lalosu*.

În prezent comuna Lalosu dispune de un sistem de alimentare cu apă însă nu deservește întreaga comună. Acesta are în componența următoarele obiecte:

1. Sursa de apă

Sursa de apă o constituie Corpul de apă subterană ROOT13 Vestul Depresiunii Valahe

2. Volume și debite de apă autorizate:

- zilnic maxim - 1036 mc 12 l/s - anual 378,14 mmc
- zilnic mediu - 150 mc 1.73 l/s - anual 54,75 mmc
- zilnic minim - 68 mc 0.78 l/s - anual 24,82 mmc

Funcționarea este permanentă (365 zile/an, 7 zile/săptămână, 24 ore/zi).

3. Instalații de captare:

Captarea apei se realizează prin 3 foraje, de mare adâncime, amplasate în satul Mologești.

Forajul F1 - cu următoarele caracteristici: $Q_{\text{sursa}} = 3,50 \text{ l/s}$; $H = 200 \text{ m}$; $D = 160 \text{ mm}$, echipat cu pompa submersibilă tip Grundfos, model SP 17-8, cu $Q = 2-22 \text{ mc/h}$, $H = 90-42 \text{ mCA}$, $P = 5,5 \text{ kW}$.

Cu ajutorul pompei submersibile, apa este trimisă în rezervorul de înmagazinare.

Coordonate STEREO 70 (foraj F1): X: 337640; Y: 424537

Forajul F2 - cu următoarele caracteristici: $Q_{\text{sursa}} = 4,00 \text{ l/s}$; $H = 206 \text{ m}$; $D = 160 \text{ mm}$, echipat cu pompa submersibilă tip Grundfos, model SP 17-9, cu $Q = 2-22 \text{ mc/h}$, $H = 100-48 \text{ mCA}$, $P = 5,5 \text{ kW}$.

Cu ajutorul pompei submersibile, apa este trimisă în rezervorul de înmagazinare. Coordonate STEREO 70 (foraj F2): X: 337657; Y: 424523

Forajul F3 - cu următoarele caracteristici: $Q_{\text{sursa}} = 4,50 \text{ l/s}$; $H = 200 \text{ m}$; $D = 160 \text{ mm}$;

Forajul F3 este echipat cu pompa submersibilă tip Grundfos, model SP 17-10, cu $Q = 2-22 \text{ mc/h}$, $H = 110 - 50 \text{ mCA}$, $P = 5,5 \text{ kW}$.

Cu ajutorul pompei submersibile, apa este trimisă în rezervorul de înmagazinare Coordonate STEREO 70 (foraj F3): X: 337848; Y: 424721

4. Instalații de tratare: stație de filtrare prevăzută cu 2 filtre cu carbune activ, instalațiile hidraulice, instalațiile electrice și de automatizare.

- Instalatie de clorinare cu hipoclorit de sodiu

5. Instalații de înmagazinare a apei: - înmagazinarea apei se realizează într-un rezervor metalic, cu $V = 600 \text{ mc}$.

6. Reteaua de aducțiune: conductă PEHD, PN 6, $D_n = 90 \text{ mm}$, $L = 200 \text{ m}$ până la rezervorul de înmagazinare.

7. Reteaua de distribuție: conductă PEHD, cu PN 6, $D_n = 63 - 200 \text{ mm}$, $L = 23 \text{ Km}$.

Distribuția apei către consumatori se realizează prin pompare cu ajutorul a unei stații de pompare cu rezervor tampon ($V = 1 \text{ mc}$).

Grupul de pompare este dotat cu 2 electropompe tip Grundfos (1A+1R) cu $Q = 18.7 \text{ l/s}$, $H = 16/120 \text{ mCA}$, $P = 11 \text{ kW}$, $n = 2924 \text{ rot/min}$.

Pe traseul rețelei de distribuție au fost prevăzuți 34 hidranți de incendiu subterani.

8. Rezerva intangibilă pentru incendiu: $V = 176 \text{ mc}$.

9. Instalații de măsurare a debitelor și volumelor de apă;

- apometru Zenner cu $D_n 100 \text{ mm}$ rezervor de înmagazinare și 3 apometre Zenner $D_n 80$ pentru cele 3 foraje.

2.9.3. Canalizare

În prezent în comuna Lăloșu nu există un sistem centralizat de canalizare menajeră.

Apele uzate menajere de la locuințele și obiectivele social-culturale se evacuează la bazine vidanjabile, o mare parte din locuitori folosind latrine uscate.

Disponerea construcțiilor de colectare a apelor reziduale în incinta proprietăților, respectiv în spațiile imobiliare face dificil accesul utilajelor de vidanjarie ceea ce conduce deseori la situații de deversare a dejecțiilor la suprafața terenului pe proprietăți și scurgerea în cursurile de apă ce străbat teritoriul comunei.

În procesul de fermentare și descompunere a dejecțiilor se produc astfel mirosuri pestilențiale. De asemenea, infiltrarea apelor uzate menajere în pământ conduce la infestarea stratului acvifer freatic.

Dezvoltarea centrelor populate implică creșterea gradului de confort al populației și consumul unor cantități sporite de apă.

Prin PUG se considera că asigurarea evacuării apelor uzate menajere se înscrie în rândul problemelor majore, acute și dificil de rezolvat integral. Acest element, precum și creșterea gradului de urbanizare, ridică probleme deosebite din punct de vedere al asigurării salubrității centrelor populate și al evacuării apelor rezultate de la folosință.

Actualmente se pune din ce in ce mai mult in lume problema protectiei calitatii resurselor de apa de suprafata, atat pentru asigurarea necesarului de apa, cat si pentru protejarea sanatatii locuitorilor. Astfel, in centrele populate, rezulta zilnic cantitati importante de deseuri de natura organica sau minerala. Toate aceste deseuri, in special cele de natura organica, precum si cele nocive de natura minerala constituie un pericol pentru sanatatea oamenilor.

In scopul protectiei sanatatii oamenilor, toate deseurile care se produc, trebuie sa fie evacuate cat mai rapid si neutralizate in conditii care sa asigure distrugerea lor si reducerea efectului lor daunator, in limitele admise de normele igienico-sanitare.

Aceste aspecte avand implicatii majore asupra dezvoltarii economice si sociale a comunei, asupra mediului inconjurator, justifica necesitatea infiintarii unui sistem centralizat de canalizare si de epurare a apelor.

Avand in vedere Strategia de dezvoltare durabila a comunei, normele de mediu, potentialul comunei de a se dezvolta si necesitatea imbunatatirii calitatii vietii locuitorilor, se impune cu stringenta realizarea sistemului de canalizare menajera in comuna Lalos, astfel incat cat mai multi consumatori sa beneficieze de avantajele acestuia, cu impact pozitiv atat asupra gradului de confort al populatie cat si asupra sanatatii oamenilor si a factorilor de mediu.

Avand in vedere Strategia de dezvoltare durabila a comunei, prevederile din PUG, normele de mediu, potentialul comunei de a se dezvolta si necesitatea imbunatatirii calitatii vietii locuitorilor, se propune realizarea sistemului centralizat de canalizare menajera la nivelul intregii comune.

2.9.4. Alimentarea cu energie electrică

Consumatorii de energie electrica sunt alimentati prin posturi de transformare aeriene pozate pe stalpi din beton. Toate posturile de transformare sunt de utilitate publica.

Obiectivele situate pe teritoriul comunei Laloșu au fost furnizate prin grija **Distribuție Energie Oltenia** și sunt reprezentate în planurile P.U.G. (conform aviz **16241/18.07.2025**). Acestea sunt:

	DEO	TERTI	TOTAL
LEA/LES JT [km]	23,4		23,4
LEA/LES MT [km]	13,6	0,2	13,8
Post trafo	7	1	8
consumatori	1076	1	1077
L400 kV Tintareni - Slatina [km]		2,4	2,4

Alimentarea cu energie electrică a comunei Laloșu este realizată din Stația 110/20kV IANCU JIANU prin linia LEA 20Kv IANCU JIANU – PETROL 2.

Există posturi de transformare, distribuite uniform pe teritoriul localității. Numărul total de posturi de transformare pe întreaga localitate este 8, și anume:

- PTA 20KV BERBEȘTI LALOȘU;
- PTA 20KV BLOC LALOȘU;
- PTA 20KV IAS LALOȘU;
- PTA 20KV LALOȘU CENTRU;
- PTA 20KV LALOȘU INTERSECȚIE;
- PTA 20KVMOLOGEȘTI;
- PTA 20KV OLTEȚANI;
- PTA 20KV PIGBAY LALOȘU.

De asemenea, pe raza comunei Laloșu regăsim un număr de 1074 de consumatori, și 1 post de transformare de terți, și anume:

- PTA 20KV PIGBAY LALOȘU.

Dezvoltarea urbanistică a comunei Laloșu se va realiza în fiecare dintre satele comunei.

Actualmente clădirile din interiorul teritoriului satelor și a trupurilor izolate existente sunt racordate la rețelele de alimentare cu energie electrică. În măsura mobilării suprafețelor nou introduse în intravilan, cu destinație cu precădere ca zone pentru locuințe și zone destinate unităților de industrie prelucrătoare, în fiecare sat, construcțiile se vor putea racorda la rețelele de joasă tensiune din zona amplasamentelor, acestea existând în teren.

Noii consumatori de energie electrică vor fi alimentați prin posturi de transformare aeriene, amplasate astfel încât împreună cu posturile de transformare existente să realizeze căderi de tensiune minime.

2.9.5. Alimentarea cu căldură

Comuna Laloșu nu beneficiază de alimentare cu gaz metan a imobilelor și nici a instituțiilor publice și private din localitate.

Alimentarea cu căldură a gospodăriilor și a clădirilor de utilitate publică din comuna Laloșu se face în general cu combustibil solid (lemne, cărbuni și deșeuri agricole).

2.9.6. Alimentarea cu gaze naturale

Comuna Laloșu nu este racordată la rețeaua de gaze naturale.

În prezent pe teritoriul UAT Laloșu se utilizează următoarele tipuri de combustibil:

Pentru prepararea hranei - gaze lichefiate (butelii) la mașinile de gătit tip aragaz și lemne de foc la sobele cu plite. Pentru încălzire și preparare apă caldă - combustibili solizi (lemn în special la sobe sau centrale pe lemne sau peleti).

Înființarea distribuției de gaze naturale va duce la dezvoltarea zonei prin creșterea investițiilor în zonă, prin creșterea gradului de confort al populației, prin eliminarea poluării rezultate din arderea combustibililor convenționali (reducerea numărului de sobe pe lemne sau a altor aparate pentru încălzit și preparare hrană și apă caldă), prin reducerea tăierilor de păduri - masă lemnoasă folosită la încălzire, iar natura impactului construirii unei rețele de distribuție gaze naturale în această zonă va fi unul pozitiv și pe termen lung.

Debitul de calcul estimat pentru alimentarea cu gaze a unui număr de 1348 de consumatori casnici, 16 instituții publice care nu desfășoară activități economice și 16 operatori economici este estimat la 6.137 Nmc/h.

Este în curs de implementare proiectul "STUDIUL DE FEZABILITATE PRIVIND ÎNFIINȚAREA UNUI SISTEM INTELIGENT DE DISTRIBUȚIE A GAZELOR NATURALE ÎN COMUNA LALOȘU, JUDEȚUL VALCEA"

Soluția tehnică de principiu constă în racordarea la conductă de înaltă presiune Lăncu Jianu - Oveselu, DN 400, PN 40 bar, a unui modul SRMP de PN 40 bar, cu o capacitate tehnologică de $Q=11.600 \text{ Sm}^3/\text{h}$ care va fi amplasat (la cerere) la limita zonei administrativ teritoriale a localității Faurești, prin intermediul unei conducte de racord DN 200, PN 40 bar în lungime de cca. 0,287 km.

2.9.7. Telecomunicații, televiziune, internet

Serviciile de telefonie, internet și televiziune sunt asigurate de Orange, Vodafone și Digi, precum și posibilitatea de conectare la internet este asigurată de rețelele de telefonie mobilă.

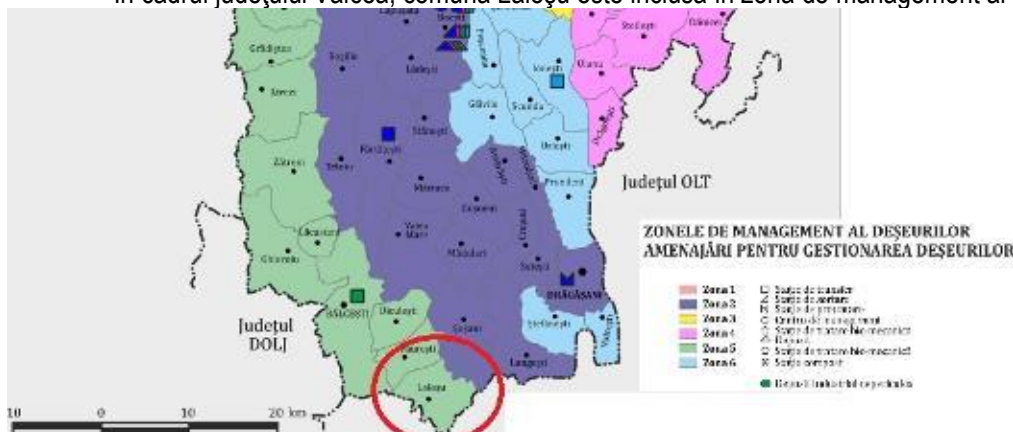
Conform aviz nr. AFO834155/31005/01.08.2025, compania Orange România S.A. deține infrastructură FO și echipamente telecom, care au fost preluate în planurile P.U.G..

Conform aviz nr. 3037006529/01.08.2025, Digi România S.A. deține rețea de fibră optică amplasată aerian pe stâlpii rețelei JT, MT aparținând Distribuție Energie Oltenia.

Accesul la internet se realizează prin intermediul distribuitorului de cablu TV și acoperă 100% din necesarul comunei.

2.9.8. Gospodărie comunală

În cadrul județului Vâlcea, comuna Laloșu este inclusă în zona de management al deșeurilor 5.

În cadrul zonei 5 există stație de transfer Bălcești, teritoriul arondat: orașul Bălcești și comunele Diclești, Făurești, Ghioroiu, Grădiștea, Lăcușeni, Laloșu, Livezi, Popești, Sinești, Zătrești. Deșeurile colectate din localități sunt transportate (punct intermediar stația de transfer Bălcești) la stația de sortare Roești (cele propuse pentru reciclare) și stația de tratare bio-mecanică Roești (compoenentele biodegradabile). Deșeurile reziduale de la aceste stații și direct de la localități (din pubelele aferente) se neutralizează la depozitul din Roești.

Conform hotărârii C.L. Laloșu nr. 45/2022 privitoare la aprobarea delegării gestiunii serviciului public de salubritate din comuna Laloșu prin încredințare directă a activității privind colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor menajere de pe raza comunei Laloșu, atribuirea s-a făcut către SC BRAI-CATA SRL Sucursala Rm Valcea.

Obiectul activității îl constituie colectarea separată și transportul separat al Deșeurilor Municipale și al Deșeurilor Similare provenind din activități comerciale din industrie și instituții, inclusiv fracțiile colectate separat, fără a aduce atingere fluxului de deșuri din echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori.

Deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale se vor colecta separat, în funcție de cantitatea acceptată într-un an calendaristic de către stațiile de sortare.

Cantitatea totală generată de deșuri de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale se calculează pe baza determinărilor de compoziție realizate de către operatorul de salubritate. În lipsa determinărilor de compoziție a deșeurilor municipale, cantitatea de deșuri de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale se consideră a fi 33%.

Cantitate de deșuri din construcții și desființări colectată separat de la populație și trimisă la tratare în vederea valorificării raportat la cantitatea totală de deșuri din construcții și desființări colectată de la populație în anul respectiv.

2.9.9. Alte rețele/magistrale

Teritoriul administrativ al comunei Laloșu, jud. Valcea, este traversat de LEA 400kV Tantăreni - Slatina (stalpi comuni cu LEA 400kV Tantăreni - Sibiu), tronsonul cuprins între stalpii nr. 158 - 164 (158 - 164), pe o distanță de aproximativ 2,5 km.

Traseul acestei linii în coordonate Stereo70 a fost recepționat de la **C.N.T.E.E. "Transelectrica" SA** și preluat în planurile P.U.G..

*

Pe teritoriul comunei Laloșu, **S.C. CONPET S.A.** administrează o conductă magistrală de transport gazolină Ø6 5/8", cu instalațiile aferente (SPC, prize potențial, robineti secționare, aerisitoare, bazine retenție, camere, etc.), conductă trasată informativ pe planșele PUG. Conducta aparține **Sistemului Național de Transport al Petrolului**, face parte din **Domeniul Public al Statului** și este de interes strategic.

Se instituie zonă (culoar) cu restricții de construire în vecinătatea conductei/instalațiilor administrate de S.C. CONPET S.A., conform prevederilor ordinului nr. 196/2006 al A.N.R.M.. Zona de siguranță la conducta de transport gazolină este de 15 m de o parte și de alta a conductei și 15 m față de instalațiile aferente amplasate suprateran (SPC, prize potențial, robineti secționare, aerisitoare, bazine retenție, etc.).

Este obligatorie obținerea avizului CONPET S.A. pentru orice lucrare de introducere teren în intravilan, eliberări de „*Autorizații de construire*”, avizări de P.U.Z.-uri, P.U.D.-uri, modernizări de drumuri, înființări livezi/păduri/culturi, etc., amplasate în vecinătatea conductelor și instalațiilor administrate de CONPET S.A., și va fi menționată societatea CONPET S.A. în Certificatele de Urbanism necesare vânzări/cumpări de terenuri aflate în vecinătatea S.N.T.P.

*

Transgaz SA administrează în teritoriu conductele de transport gaze naturale DN 400 Iancu Jianu - Oveselu, DN 300 Traversare subterană Râu Olteț (Fir 1 + Fir 2). Traseul conductelor a fost recepționat de la gestionar și preluat în planșele P.U.G..

*

Prin aviz DCNP Nr. 372 / 21.08.2025, **DACIAN PETROLEUM S.A.** ne furnizează amplasamentele sondelor pe care le administrează în teritoriu:

Nr Crt	Nume Obiectiv	Tip Facilitate	Zacamant	Suprafata (mp)	Coordonate Stereo70	
1	42 Iancu Jianu	sonda	Iancu Jianu	1103	337461.2	421980.46
2	264 Iancu Jianu	sonda	Iancu Jianu	1103	337412.13	421583.63
3	269 Iancu Jianu	sonda	Iancu Jianu	1100	337312	421997.03
4	49 Iancu Jianu	sonda	Iancu Jianu	1101	337893.66	420636.05

Acestea au fost preluate, fiind reprezentate pe planșele de reglementări urbanistice și de echipare edilitară.

*

Conform anexă la comunicarea nr.1307/23.04.2024 emisă de **OMV Petrom SA** (Zona de Producție Oltenia), au fost preluate amplasamentele sondelor existente în teritoriul comunei Laloșu, pe planșele de reglementări urbanistice și de echipare edilitară.

2.10. PROBLEME DE MEDIU

2.10.1. Probleme de mediu

Mediul în care trăiește omul este definit în primul rând de calitatea aerului, a apei, a solului, locuințelor, alimentele pe care le consumă, precum și mediul în care muncește. Factorii de mediu influențează în mod direct și indirect starea de sănătate a populației. În acest sens, pentru păstrarea sau îmbunătățirea stării de sănătate, definită ca integritatea sau buna stare fizică, psihică și socială a individului și colectivităților, sunt absolut necesare cunoașterea și determinarea unor factori de risc.

În comuna Laloșu nu există factori industriali majori care să contribuie la poluarea mediului înconjurător. Depășirile nivelurilor admisibile de noxe pot apărea punctiform (ca localizare și durată), în urma arderii vegetației ierboase, a tufișurilor, foioaselor, păioaselor, deșeurilor menajere.

În comuna Laloșu nu există sistem centralizat pentru colectarea și epurarea apelor uzate menajere, deversarea apelor uzate menajere, facându-se în puțuri absorbante, care poluează solul și pânza freatică de suprafață, sau în bazine vidanjabile.

Poluarea apei subterane se datorează folosirii îngrășămintelor chimice în agricultură, existenței unor fose rudimentare folosite de gospodăriile locale. Există posibilitatea poluării apei pe traseele de transport și de distribuție în cazul apariției unor avarii.

Principalele disfuncționalități în ceea ce privește calitatea factorilor de mediu sunt:

- Poluarea apelor cu deșeuri menajere
- Lipsa sistemelor de canalizare și a unei stații de epurare
- Consumul ridicat de lemne și cărbuni pentru încălzirea locuinței
- Nivel scăzut de educație ecologică a populației

Tipurile de poluare din zonă sunt datorate activităților umane sau lipsei de preocupare pentru protecția mediului:

- poluarea cu deșeuri menajere și dejectii provenite de la animale;
- poluarea generată de traficul auto (în zona drumurilor județene);
- poluarea terenurilor agricole datorată utilizării excesive a îngrășămintelor chimice, dar și datorată utilizării necorespunzătoare a pesticidelor, ierbicidelor etc.;
- alte forme de poluare/surse de poluare:
- unități economice, industriale și agro-zootehnice;
- gropi de gunoi necontrolate;
- deversarea apelor reziduale neepurate;
- utilizarea unor fose septice nebetonate;
- scurgeri de ulei mineral și combustibili din utilajele agricole.

2.10.2. Schimbările climatice și efectele asupra mediului urban, sănătății și calității vieții

Schimbările climatice globale provoacă o creștere periculoasă a nivelului mării, vreme instabilă și imprevizibilă, daune mediului și, în consecință, o stare de înrăutățire a sănătății umane. Consecințe ale schimbărilor climatice sunt: rata sporită a morbidității și morbiditatea umană generală prin incidența bolilor infecțioase (diaree, dizenterie, salmoneloză) și bolilor netransmisibile (ale sistemului vascular, sistemului respirator și tumorilor). Dacă nu se iau în continuare măsuri de adaptare și diminuare a efectelor acestora, amenințările actuale, cum ar fi siguranța alimentară și deficitul de apă, pot lua amploare.

Schimbările climatice aduc două mari provocări: reducerea drastică a emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea, prin dezvoltare durabilă, cu trecerea la o economie decuplată de carbon care să asigure, în

același timp, o calitate bună a vieții cetățenilor și o protecție eficientă a vieții și proprietății lor, în cazul noilor vulnerabilități și riscuri de dezastre naturale.

Schimbările climatice reprezintă un motiv de îngrijorare major nu numai pentru oameni ci și pentru biodiversitate, la fel fiind și expansiunea speciilor invazive ce vor înlocui plantele și animalele autohtone. Natura este amenințată și de poluare, exploatarea necontrolată a resurselor naturale și abandonarea terenurilor.

În fața acestui declin alarmant, oamenii de pretutindeni din Europa și-au exprimat îngrijorarea pentru pierderea moștenirii naturale și a biodiversității de care depindem toți pentru sănătatea și bunăstarea noastră.

În ultimii 100 de ani, temperatura medie anuală la nivel global a crescut cu 1° Celsius, iar cercetările arată că această creștere a fost accelerată în ultimii 20 de ani. Majoritatea speciilor faunistice din lume sunt foarte sensibile la schimbările climatice. Unele populații de păsări s-au confruntat cu o scădere a efectivului de până la 90%, iar altele au fost incapabile să se reproducă din cauza acestor modificări de climă. Schimbările climatice asociate și cu pierderea sau fragmentarea habitatului și poluarea pun în pericol orice specie de pe glob. Se estimează că până în 2100, 10% dintre speciile actuale de plante și animale nu vor mai exista, iar cele mai pesimiste surse afirmă că acest declin se va produce până în 2050.

În al patrulea raport (2007) al Comitetului Internațional pentru Schimbări Climatice (IPCC) pentru perioada 2020 – 2030 față de anul 2000 într-o variantă optimistă se estimează o creștere globală a temperaturii medii cu 0,5°C și într-o variantă mai pesimistă cu 1,5°C iar în perioada 2030 – 2100 creșterea în cele două variante se situează între 2,0°C și 5,0°C, ceea ce este extrem de mult.

Dacă am lua nivelul anului 2070 cu o creștere de numai 3°C față de nivelul actual, atunci 68 % din teritoriul României situat sub 500 m altitudine va fi supusă aridizării și deșertificării, respectiv o suprafață mai mult decât dublă cea a zonei montane actuale.

Prin creșterea temperaturii medii a aerului cu numai 3°C până în anul 2070 conform prognozelor, peste 30 % din teritoriul țării va fi afectat de deșertificare și cca. 38% de aridizare accentuată, care vor îngloba toate câmpiile noastre, până la 85 % din zona de dealuri și aproape 20 % din zona premontană și montană joasă.

Tinând cont de aceste prognoze, adaptarea la efectele schimbărilor climatice este și va rămâne un element important în politica națională a României privind schimbările climatice și în dezvoltarea țării în general.

2.11. DISFUNȚIONALITĂȚI

DOMENII	DISFUNȚIONALITĂȚI
Fondul construit și utilizarea terenurilor	• Zone de activități destructurate, cu probleme funcționale • Servicii de sănătate reduse la nivel de comună (lipsa unui cabinet medical școlar, a unui cabinet stomatologic); • Necesitatea reabilitării unor clădiri publice; • Lipsa unei grădinițe cu program prelungit; • Lipsa finanțării pentru investiții de modernizare a imobilelor; • Infrastructură tehnico-edilărită deficitară la nivel local • Izolare termică necorespunzătoare a clădirilor de locuit; • Facilități reduse de agrement/de petrecere a timpului liber pentru copii și tineri (spații amenajate reduse numeric, spații publice neamenajate/degradate, etc); • Lipsa unei piețe agroalimentare;
Spații plantate, agrement și sport	• Facilități reduse de agrement/de petrecere a timpului liber pentru tineri (lipsa unor zone amenajate pentru agrement – spații pentru grătare, spații amenajate pentru practicarea activităților sportive, camping); • Nu a fost elaborat Registrul Local al Spațiilor Verzi;
Căi de comunicație și transport	• Profile necorespunzătoare parțial; • Rețea stradală nemodernizată (profile necorespunzătoare, trotuare, intersecții, șanțuri și podețe nemodernizate; • Insuficiența marcajelor rutiere pe drumurile din comună; • Desfășurarea circulației bicicliștilor pe carosabil; • Drumuri de exploatare agricole din pământ, în stare proastă; • Lipsa/insuficiența parcajelor publice;
Echipare edilitară	• Lipsa sistemului de canalizare/evacuare ape uzate; • Lipsa rețelei de distribuție și repartiție a gazului metan; • Dirijarea necontrolată a apelor meteorice; • Rețea de iluminat public învechită (modernizată parțial); • Izolare termică necorespunzătoare a clădirilor de locuit;
Protejarea zonelor cu valoare de patrimoniu	• Monumente istorice în comuna Laloșu: biserica "Sf. Voievozi" sat Berbești și biserica "Cuvioasa Paraschiva"; • Lipsa cercetărilor arheologice sistematice la nivelul comunei; • Inventarierea incompletă a construcțiilor cu valoare arhitecturală;
Probleme de mediu	• Poluarea aerului din cauza traficului rutier (emisii de pulberi/gaze de ardere, etc); • Potențial de poluare a apelor de suprafață și/sau subterane prin evacuarea apelor uzate din gospodării, fără epurare; • Lipsa unei educații ecologice și de protecție a mediului la nivelul populației comunei; • Consumul ridicat de lemne și cărbuni pentru încălzirea locuinței; • Colectarea neselectată a deșeurilor, în vederea reciclării, recuperării, re folosirii sau valorificării lor; • Teritoriul administrativ al comunei Laloșu se suprapune parțial cu situl de

	importanță comunitară ROSCI0168, Pădurea Sarului;
Dezvoltare economică	• Resurse financiare la nivel local insuficiente pentru sprijinirea/promovarea unor investiții; • Spirit antreprenorial redus; • Ofertă redusă de locuri de muncă pe plan local; • Lipsa centrelor de colectare, prelucrare și valorificare superioară a produselor specifice; • Fragmentarea suprafețelor agricole și folosirea în agricultură a unor tehnologii vechi conduc la productivitate redusă și eficiență economică scăzută; • Lipsa unei piețe agroalimentare; • Slaba diversificare a sectoarelor economice locale; • Grad de ocupare al forței de muncă în economia locală scăzut; • Migrația forței de muncă tinere spre zone atractive din punct de vedere economic (în țară sau străinătate);
Evoluție demografică	• Populația comunei are o evoluție descendentă; • Spor natural parțial negativ; • Structura demografică pe grupe de vârstă și sexe este afectată de procesul de îmbătrânire; • Migrarea populației tinere la oraș sau în alte țări;

2.12. NECESITĂȚI ȘI OPȚIUNI ALE POPULAȚIEI

2.12.1. Analiza S.W.O.T.

Identificarea punctelor tari și a celor slabe, a oportunităților și amenințărilor ce definesc comuna Laloșu reprezintă un aspect important în demersul de formulare a viziunii strategice de dezvoltare durabilă și a unei optici în ceea ce privește viitorul comunității.

La elaborarea analizei SWOT a fost utilizată o serie de metode, procedee și instrumente caracteristice cercetării calitative, precum ancheta sociologică, observația, analiza documentelor, interviul etc.

Procesul implică trei etape principale: colectarea, prelucrarea și analiza informațiilor. Utilizând datele obținute a fost elaborată analiza SWOT a comunei Laloșu.

Reperarea și realizarea situației actuale a comunei Laloșu, reliefată în puncte tari și puncte slabe, a condus la evidențierea oportunităților și amenințărilor prezente și viitoare.

INFRASTRUCTURĂ ȘI UTILITĂȚI	
Puncte tari	Puncte slabe
• Poziție avantajoasă în centrul țării, cu o infrastructură de transport și tehnico-edilitară relativ dezvoltată; • Acces facil în toate satele comunei aloșu; • Existența de drumuri asfaltate care asigură accesul în satele componente; • Traversarea comunei de drumuri județene; • Rețea de alimentare cu energie electrică în întreaga comună; • Existența rețelei de alimentare cu apă de 24 km; • Existența de dotări sociale, culturale, sportive, medicale; • Rețea de telefonie fixă și mobilă cu acoperire pe întreg teritoriul comunei Laloșu; • Conexiune la internet care acoperă aproape tot teritoriul UAT;	• Inexistența sistemului de canalizare și stație de epurare și tratare a apelor uzate; • Inexistența rețelei de gaze naturale; • Alunecările de teren reprezintă o problemă majoră; neefectuarea de lucrări de stabilizare în zonele ce prezintă pericole de alunecări de teren; • Rețeaua de drumuri necesită lucrări de modernizare; • Lipsa drumurilor asfaltate pe anumite porțiuni; • Lipsa unui sistem video de supraveghere stradală și a instituțiilor publice; • Existența drumurilor agricole neamenajate parțial; • Lipsa terenurilor de sport; • Lipsa unei piețe agroalimentare; • Lipsa trotuarelor în unele zone; • Lipsa unui sistem adecvat de iluminat public în anumite zone în comună; • Infrastructură verde insuficient dezvoltată; spații verzi insuficiente și lipsa parcurilor de agrement; • Locuri de joacă insuficient echipate; • Existența unor spații publice degradate și neutilizate; • Lipsa unor dotări corespunzătoare pentru servicii de urgență;

	Fonduri insuficiente în bugetul local, necesare pentru efectuarea de reparații curente și capitale la clădiri existente în comună;
Oportunități	Amenințări
- Posibilitatea accesării unor programe de finanțare comunitare ale Uniunii Europene pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii în mediul rural; - Existența unor programe guvernamentale în vederea dezvoltării infrastructurii; - Modernizarea drumurilor comunale; - Realizarea rețelei de canalizare și a stației de epurare în paralel cu realizarea unor proiecte integrate de infrastructură care vor contribui la ameliorarea și conservarea protecției mediului; - Realizarea stației de epurare și tratarea apelor reziduale; - Realizarea rețelei de gaz metan; - Modernizare sistem rutier; - Reabilitarea termică a clădirilor din domeniul public al comunei; - Introducerea surselor regenerabile de energie; - Iluminat panouri fotovoltaice; - Reamenajarea spațiilor verzi de pe raza comunei Laloșu; - Dotarea de utilaje și echipamente pentru serviciul de gospodărire comunală; - Extinderea și modernizarea trotuarelor în comună; - Înființarea unui serviciu profesionist pentru situații de urgență; - Posibilitatea amenajării unor locuri speciale pentru scaldat; - Posibilitatea amenajării unui teren de sport.	- Nerealizarea unor lucrări de reparații la drumul județean va duce la îngreunarea traficului rutier; - Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din fondurile structurale pentru proiecte de infrastructură; - Schimbările climatice reprezintă o amenințare pentru cadrul natural: temperaturile cresc, tiparele precipitațiilor se schimbă fapt ce contribuie la distrugerea infrastructurii; - Schimbări climatice globale pot duce la alunecări de teren; - Degradarea infrastructurii rutiere prin neefectuarea lucrărilor de întreținere de către factori responsabili; - Lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse; - Lipsa informației în legătură cu programele de finanțare europeană; - Instabilitate legislativă și monetară; - Instabilitate politică.
POPULAȚIA ȘI RESURSELE UMANE	
Puncte tari	Puncte slabe
- Forță de muncă calificată în domeniul agricol și zootehnic; - Existență unor exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă;	- Nu există programe locale de calificare și recalificare a forței de muncă; - Pondere scăzută a persoanelor școlarizate;

Rata scăzută a infracționalității;	- Procent ridicat al persoanelor care beneficiază de ajutor social; - Emigrarea locuitorilor spre zona urbană.
Oportunități	Amenințări
- Posibilitatea accesării unor programe de finanțare pentru formarea resurselor umane, reconversie profesională, ce ar duce la creșterea ponderii populației ocupate în populația activă; - Implicarea autorităților locale în problemele comunității; - Formarea profesională poate ajuta la îmbunătățirea competențelor fermierilor;	- Numărul populației este în descreștere; - Scăderea continuă a ponderii populației tinere din totalul populației; - Reducerea ponderii populației active; - Îmbătrânirea populației; - Adaptarea mai lentă a populației la schimbările actuale din punct de vedere profesional, tehnic și tehnologic;
EDUCAȚIE	
Puncte tari	Puncte slabe
- Rețeaua unității de învățământ este dezvoltată, cuprinzând următoarele trepte de învățământ: preșcolar, primar, gimnazial; - Existența școlilor și grădinițelor în comuna; - Structura școlară este bine echilibrată; - Frecvența școlară este relativ ridicată; - Cadre didactice calificate;	- Infrastructura școlară trebuie extinsă și modernizată; unitățile de învățământ necesită renovare și modernizare, dotările fiind învechite și nu corespund standardelor legislative; - Lipsa sălilor de sport în cadrul școlilor conformă (cu vestiare pentru elevi); - Lipsa de grădinițe cu program prelungit; - Lipsa terenurilor de joacă pentru grădinițele din localități; - Lipsa dotărilor, a cadrelor didactice auxiliare care să faciliteze învățarea prin acțiune; - Absenteismul sau abandonul școlar, în special în rândul categoriilor defavorizate ale populației; - Apariția pandemiei Covid 19 la începutul anului 2020 a determinat desfășurarea în condiții improprii a actului educațional; - Lipsa cursurilor de instruire a cadrelor didactice pentru desfășurarea actului educațional online; - Subfinanțarea sistemului educațional; - Insuficiente organizații civile preocupate de învățământ și cultură; - Necorelarea ofertei educaționale cu nevoile de pe piața muncii; - Scăderea natalității care implică scăderea numărului de elevi; - Numărul elevilor scade constant la nivelul

	întregii comune prin plecarea multor copii la oraș; • Uzura fizică și morală a materialelor didactice; • Activități extrașcolare slab dezvoltate; • Posibilitățile financiare reduse ale persoanelor interesate să urmeze cursuri de formare profesională continuă pentru adulți; • Necesitatea conștientizării importanței formării profesionale continue a adulților în raport cu schimbările inerente de pe piața muncii; • Slaba implicare în realizarea unor proiecte de finanțare la nivel instituțional;
Oportunități	Amenințări
• Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru dotarea școlilor; • Accesul la tehnologie/ informative/ e-learning prin introducerea infrastructurii informatice; • Dezvoltarea capacităților de comunicare, relationare și leadership; • Dezvoltarea unor proiecte în parteneriat cu organizațiile nonguvernamentale; • Posibilitatea stabilirii de parteneriate care să favorizeze dezvoltarea unor servicii social- educative noi și de calitate; • Programe menite să sprijine grupurile dezavantajate;	• Lipsa interesului instituțiilor ca urmare a procedurii greoaie și a personalului insuficient pentru accesarea fondurilor structurale; • Sistemul de învățământ și ansamblul competențelor forței de muncă nu țin pasul cu cerințele moderne și viteza de evoluție a societății; • Dezinteresul pentru educație și scăderea calitativă a învățământului românesc; • Frecvențele schimbări legislative privind sistemul românesc de învățământ; • Scăderea natalității și îmbătrânirea populației; • Migrația în creștere și modificarea cifrei de școlarizare; • Lipsa de interes a cetățenilor față de cultură; • Migrația părinților în afara granițelor duce la o instabilitate a efectivelor claselor; • Tendința de reducere a exigenței în procesul de evaluare didactică; • Ponderea mare a șomerilor tineri cu vârste cuprinse între 18-24 de ani; • Nivelul de trai redus limitează și oportunitățile de dezvoltare socială și educațională; • Lipsa nivelului de educație duce la creșterea gradului de violență și

	infraționalitate și reduce șansa găsirii unui loc de muncă.
SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
Puncte tari	Puncte slabe
- Existența unei infrastructuri de sănătate pentru locuitorii comunei – cabinet de medicină de familie; existența unui dispensar în cadrul comunei; - Existența unui medic de familie; - Existența a 2 puncte farmaceutice;	- Existența unui singur medic de familie pentru toată populația comunei; - Personal medical insuficient; - Inexistența cabinetelor medicale în școli; - Număr mare de persoane aflate în situație de risc social; - Servicii comunitare nedezvoltate pentru persoanele vârstnice/cu handicap, etc.; - Lipsa unor programe de promovare a sănătății; - Indicator medic/locuitor necorespunzător; - Inexistența unui cămin de bătrâni la nivel local sau cel puțin al unui centru de zi pentru bătrânii comunei; - Lipsa unor dispensare moderne în satele aparținătoare; - Necesitatea consilierii copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate pe o perioadă mai îndelungată; - Societatea civilă insuficient implicată în problemele de asistență socială; - Nivelul de trai scăzut; - Buget redus, necesar domeniului de asistență socială; - Numărul insuficient de specialiști în vederea înființării/furnizării de servicii sociale;
Oportunități	Amenințări
- Accesarea programelor cu finanțare europeană și/sau națională destinate reabilitării și extinderii clădirilor, respectiv dotării cu echipamente a unităților medicale; - Construire și dotare de cabinete medicale în toate satele; - Campanii de conștientizare a populației privind domeniul asistenței sociale; - Înființarea unui cămin de bătrâni / centru de zi; - Posibilitatea accesării de fonduri structural destinate dezvoltării sectorului social prin Fondul Social European; Existența	- Îmbătrânirea populației; - Natalitatea scăzută; - Depopularea comunei prin migrație; - Reacție nefavorabilă la sistemul de norme sanitare impuse; - Adâncirea crizei economice la toate nivelurile; - Costurile ridicate pot conduce la renunțarea la dotări; - Creșterea ratei sărăciei și scăderea gradului de calitate a vieții; - Nivelul de trai redus poate duce la deteriorarea stării de sănătate a populației comunei și creșterea

programelor și fondurilor naționale și europene accesibile pentru grupuri dezavantajate: programe sociale, programe de incluziune, programe educative, programe de mică infrastructură; • Cadru legislativ care stimulează implicarea sectorului privat în furnizarea de servicii sociale; • Promovarea unui stil de viață sănătos, a unei nutriții echilibrate, de combatere a consumului de tutun și alcool; • Promovarea voluntariatului.	morbidității în mediul rural;
Cultură, culte și turism	
Puncte tari	Puncte slabe
• Cadru natural propice pentru dezvoltarea turismului rural; Pădurea Sarului - arie naturală protejată de importanță comunitară; • Existența a 2 elemente de patrimoniu înregistrate în Lista Monumentelor Istorice a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național; • Existența bisericilor în toate satele comunei; • Existența bibliotecilor școlare cu un fond de carte îmbunătățit periodic; • Potențial turistic complex – natural și antropic, cu posibilitati de utilizare în toate anotimpurile; • Tradiții locale și obiceiuri folclorice; • Puncte turistice de interes local și național;	• Ofertă scăzută a posibilităților de agrement la acest moment; • Inexistența unităților de cazare; • Slaba dezvoltare a infrastructurii de utilități publice; • Promovarea slabă a obiectivelor turistice ale comunei; • Căminul cultural din comună necesită lucrări de reabilitare, pentru organizarea de activități culturale și artistice; • Nevalorificarea corespunzătoare a potențialului cultural, sportiv; • Accesul turistilor îngreunat de starea drumurilor; • Promovare slabă sau necorespunzătoare a resurselor turistice, prin lipsa materialelor sau mijloacelor informatice; • Spirit antreprenorial slab dezvoltat; • Dispariția meșteșugurilor tradiționale, care ar fi constituit o atracție pentru turiști.
Oportunități	Amenințări
• Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru modernizarea căminului cultural, a bibliotecii și a structurilor sportive; • Dezvoltarea ecoturismului, agroturismului prin conservarea identității și specificului rural; • Implicarea administrației publice locale în promovarea turismului;	• Scăderea cererii pentru servicii turistice cauzată de criza economică globală; • Degradarea și nerealizarea infrastructurii de drumuri; • Neadaptarea raportului calitate – pret funcție de piața internă și europeană; • Schimbările climatice au efecte negative asupra activităților turistice, reducând numărul de turiști;

• Posibilitatea derulării de parteneriate cu ONG-uri sau operatori economici care activează în turism pentru dezvoltarea de proiecte de investiții în turism; • Posibilitatea atragerii resurselor financiare pentru dezvoltarea turismului de către operatorii publici și/sau privați prin programele de finanțare, crescând gradul de accesibilizare și atractivitatea teritoriului; • Politica națională încurajează dezvoltarea de noi forme de turism (religios, rural, ecologic, agroturism, silvoturism etc.).	• Calamități naturale sau situații excepționale (epidemii, pandemii, etc) care blochează activitatea turistică; • Concurența zonelor deja consacrate din punct de vedere turistic la nivelul județului; • Costurile ridicate ale investițiilor în turism;
Mediu	
Puncte tari	Puncte slabe
• Existența ariei naturale protejate Pădurea Sarului - arie naturală protejată de importanță comunitară; • Nu există factori poluatori importanți, comuna se află într-o zonă neafectată de dezvoltarea industrială excesivă; • Utilizarea redusă a pesticidelor și îngrășămintelor; • Depărtarea față de centrele urbane; • Resurse însemnate de apă potabilă; • Calitatea deosebită a aerului;	• Inexistența sistemului de canalizare și stație de epurare și tratare a apelor uzate; • Alunecările de teren reprezintă o problemă majoră; neefectuarea de lucrări de stabilizare în zonele ce prezintă pericole de alunecări de teren; • Infrastructură verde insuficient dezvoltată; spații verzi insuficiente și lipsa parcurilor de agrement; • Existența unor spații publice degradate și neutilizate; • Interesul scăzut al agenților economici în protecția mediului înconjurător; • Educația ecologică este superficială; • Necolectarea selecționată a deșeurilor, în vederea reciclării, re folosirii, recuperării sau valorificării lor; • Lipsa monitorizării mediului înconjurător;
Oportunități	Amenințări
• Realizarea rețelei de canalizare și a stației de epurare în paralel cu realizarea unor proiecte integrate de infrastructură care vor contribui la ameliorarea și conservarea protecției mediului; • Realizarea stației de epurare și tratarea apelor reziduale; • Existența fondurilor nerambursabile europene direcționate către proiecte în domeniul salubrității, canalizării, apelor uzate și protecției mediului în general;	• Lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători; • Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din fondurile structurale pentru proiecte de infrastructură și mediu; • Schimbările climatice reprezintă o amenințare pentru cadrul natural: temperaturile cresc, tiparele precipitațiilor se schimbă fapt ce contribuie la distrugerea infrastructurii;

• Introducerea surselor regenerabile de energie; • Iluminat panouri fotovoltaice; • Reamenajarea spațiilor verzi de pe raza comunei Laloșu; • Dotarea de utilaje și echipamente pentru serviciul de gospodărire comunală; • Fonduri disponibile din surse europene sau naționale pentru susținerea proiectelor de mediu; • Implicarea populației în activitățile de educație ecologică; • Dezvoltarea de parteneriate în vederea protecției mediului; • Existența programelor de finanțare susținute din Fondul pentru Mediu, precum: programul Rabla, programul de îmbunătățire a calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate, programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități etc.	• Lipsa de colaborare a populației pentru colectare selectivă a deșeurilor; • Schimbări climatice globale pot duce la alunecări de teren; • Mentalitatea de indiferență față de protecția mediului; • Depozitarea necontrolată a deșeurilor din activități gospodărești pot conduce la infiltrații în pânza freatică, deci impurificarea apei și a solului; • Instabilitate legislativă și monetară; • Instabilitate politică.
Agricultură și dezvoltare rurală	
Puncte tari	Puncte slabe
• Suprafața teritorial administrativă a comunei Laloșu este de 4474 ha este împărțită în: teren arabil 1789 ha, pășune 1226 ha, pădure 1054 ha, fâneată 29 ha, vii și pepiniere viticole 70 ha; • Potențial agricol ridicat (existența culturilor agricole); • Existența suprafețelor de pășuni și fânețe; • Posibilitatea extinderii activităților agricole și zootehnice; • Existența mediului propice unor culturi ecologice; • Climă și tipuri de sol favorabile diversificării activităților agricole; • Proprietatea privată asupra terenului suprafeței agricole și a efectivului de animale; • Condiții naturale propice dezvoltării agriculturii capabile să obțină produse ecologice; • Costuri scăzute pentru terenurile agricole; • Potențial pentru dezvoltarea unui puternic	• Fragmentarea suprafețelor agricole ce conduce la practicarea unei agriculturi tradiționale slab competitive economic; • Productivitatea muncii scăzută în agricultură; • Existența unor suprafețe cu destinație agricolă necultivate; • Scăderea efectivelor de animale; • Investiții insuficiente în agricultură; • Inexistența instalațiilor moderne de irigare; • Lipsa unui sistem centralizat de desfacere al produselor agricole; absența unor centre de colectare, prelucrare și valorificare superioară a produselor specifice pe raza comunei; • Temerile producătorilor în ceea ce privește piața de desfacere a produselor agro alimentare din gospodărie; • Utilaje agricole insuficiente pentru efectuarea la timp a lucrărilor agricole; • Grad redus de asociere a proprietarilor

sector zootehnic; - Existența forței de muncă disponibilă la costuri rezonabile; - Existența forței de muncă în comună;	agricoli; - Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură și migrarea tinerilor către străinătate sau alte locuri atractive; - Lipsa sau eficiența scăzută a programelor de formare în domeniul agricol și agro-alimentar; - Lipsa calificării și instruirii agricultorilor; - Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și cofinanțarea proiectelor finanțate prin fonduri europene; - Cunoștințe insuficiente legate de laborarea și administrarea proiectelor finanțate din fonduri europene; - Lipsa inovării în agricultură; - Lipsa certificării calității produselor locale în conformitate cu standardele europene, lipsa etichetelor ecologice;
Oportunități	Amenințări
- Tendință de creștere a sectorului de produse ecologice; - Creșterea interesului consumatorilor pentru alimentele naturale și sănătoase; - Înființarea de forme asociative cu rol economic și cooperarea între fermieri; - Existența fondurilor europene ce pot fi absorbite în vederea impulsiei afacerilor în agricultură (ex. Programul Național de Dezvoltare Rurală / Planul Național Strategic); - Accesarea fondurilor europene pentru finanțarea agriculturii; - Adaptarea cerințelor de formare, cercetare / consultanță în raport cu nevoile fermierilor; - Promovarea produselor tradiționale locale pe piața regională; - Amenajarea unui spațiu pentru înființarea unei piețe agroalimentare; - Acordarea subvențiilor pentru agricultori; - Potențial pentru dezvoltarea sectorului agricol, cu accent pe dezvoltarea de produse biologice sau organice conform cerințelor Uniunii Europene.	- Creșterea numărului de fenomene climatice extreme; - Creșterea prețurilor la energie și inputuri; - Producția insuficientă raportată la piața locală și europeană; - Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și cofinanțarea proiectelor finanțate prin fonduri europene; - Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din fonduri europene; - Frecvență ridicată a perioadelor secetoase, care afectează agricultura; - Degradarea solurilor care diminuează fertilitatea și rata de regenerare; - Depopularea mediului rural; - Mărirea numărului de concurenți pentru produsele agroalimentare de pe piața UE; - Cadrul legislativ instabil; - Lipsa unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne;
Economie	
Puncte tari	Puncte slabe

• Creșterea numărului de persoane juridice active economic la nivelul comunei; existența unui număr de 78 agenți economici înregistrați care își au sediul sau punctele de lucru pe teritoriul comunei; • Existența în localitate a agenților economici, care ajută la dezvoltarea localității și la crearea de noi locuri de muncă; • Accesibilitatea comunei din punct de vedere rutier; așezare relativ bună a comunei în cadrul județului și a țării, cu conexiuni rutiere; • Existența materiilor prime pentru industria alimentară; • Existența unor resurse naturale, spații întinse de păduri și pășuni; • Capacitate de prelucrare a lemnului; • Existența potențialului pentru obținerea de produse ecologice; • Existența terenurilor disponibile pentru dezvoltarea economică; • Agricultură reprezintă o resursă importantă pentru economia locală; • Existența unei infrastructuri convenabile de comunicații și IT; • Forța de muncă existentă și nefructificată la valoarea reală; • Prezența unor activități economice neagricole în ultimii ani;	• Resurse financiare la nivel local insuficiente pentru susținerea și promovarea unor investiții; • Număr redus al locurilor de muncă pe piața locală; • Spiritul antreprenorial slab dezvoltat; • Lipsa persoanelor calificate în anumite domenii; • Slaba diversificare a întreprinderilor în domeniul industrial și zootehnic; • Lipsa canalelor de colectare a produselor agricole; • Insuficiența procesare locală a produselor vegetale și animale; • Slaba informare, cu privire la normele europene; • Insuficiența coordonare între cererea și oferta de servicii prestate; • Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită infrastructurii fizice și sociale neadecvate, raportat la potențialul comunei; • Preferința antreprenoriatului local pentru activitățile de comercializare a bunurilor; • Cererea insuficientă de forță de muncă în comună; • Capacitatea redusă a microîntreprinderilor existente de a răspunde necesității de a furniza locuri de muncă pentru populația locală; • Slaba infrastructură de asistență pentru afaceri; • Lipsa unui sistem de sprijin pentru implementarea noțiunilor de marketing; • Slaba dezvoltarea a infrastructurii de petrecere a timpului liber; • Slaba preocupare pentru introducerea noilor tehnologii și pentru activitatea de cercetare – dezvoltare; • Dificultăți întâmpinate în inițiativele de asociere dintre producătorii locali; • Investiții autohtone/străine în dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale la un nivel scăzut; • Lipsa unei piețe agroalimentare;

	• Migrație masivă a populației active în zone mai dezvoltate ale României și în țări din spațiul european; • Lipsa unui management calitativ la nivelul afacerilor mici; • Absența implementării sistemului de calitate în cadrul proceselor de producție și a produselor;
Oportunități	Amenințări
• Atragerea unor noi investitori în comună; • Existența și posibilitatea accesării programelor de finanțare erambursabilă din fonduri europene pentru dezvoltarea activității sau susținerea antreprenoriatului; • Programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM; • Posibilitatea dezvoltării sectorului turistic; • Dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare care să conecteze producătorii și consumatorii, inclusiv să asigure o legătură mai bună între mediul rural și urban; • Posibilitatea realizării de parteneriate public-private între agenții economici și • Primărie; disponibilitatea de a încheia relații de parteneriat a autorităților locale, cu investitori locali sau străini; • Punerea la dispoziție de terenuri și spații din comună care pot fi folosite pentru dezvoltări antreprenoriale; • Existența resurselor locale, care pot fi valorificate la potențialul maxim al lor; • Valorificarea tradițiilor locale în diverse activități economice.	• Politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase); • Cadrul legislativ instabil; • Lipsă de cunoștințe în ceea ce privește creșterea competitivității întreprinderilor; • Oferte de creditare greu accesibile (garanții mari); • Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită infrastructurii fizice și sociale neadecvate, raportat la potențialul comunei; • Lipsa totală a întreprinderilor în domeniul dezvoltării cercetării și a transferului de tehnologie; • Invadarea pieței cu produse din import; • Lipsa serviciilor de consiliere de specialitate pentru întreprinderi; reducerea ponderii populației active; • Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă; • Lipsa măsurilor de reținere a populației tinere în mediul rural; • Migrația forței de muncă specializată și calificată spre mediul urban sau spre alte țări; • Creșterea ratei inflației și ratei șomajului conduce la scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației; • Crize economice.
Capacitate administrativă	
Puncte tari	Puncte slabe
• Management performant al Primăriei;	• Lipsa unui sistem de control intern

• Personal angajat cu studii superioare și cu experiență în administrația publică locală; • Asigurarea liberului acces la informațiile de interes public și transparență decizională; • Răspuns prompt către cetățean; • Implementarea de proiecte de investiții care au dus la dezvoltarea comunității sub aspect economic, social, cultural etc.	managerial implementat; • Lipsa unui sistem informatizat, inclusiv online; • Lipsa resurselor financiare proprii pentru realizarea de investiții în vederea dezvoltării capacității administrative; • Absența la nivel național a unui sistem de monitorizare și evaluare a modului de furnizare a serviciilor publice; • Lipsa unui sistem informatic integrat în administrația publică; • Complexitatea formalităților/ procedurilor administrative care trebuie îndeplinite în relația administrație – cetățean; • Implicarea redusă a societății civile în stabilirea strategiilor locale pe termen mediu și lung.
Oportunități	Amenințări
• Existența cadrului legal privind autonomia financiară și administrativă la nivelul autorității administrației publice locale; • Existența unui program operațional dedicat dezvoltării capacității administrative; • Dezvoltarea socio-economică ascendentă la nivelul unității administrativ-teritoriale; • Existența unei surse alternative generatoare de venituri proprii, prin proiectele finanțate din fonduri nerambursabile; • Existența mecanismelor de cooperare/ colaborare/ parteneriat, cum ar fi: asociații de dezvoltare intercomunitară, grupuri de acțiune locală, parteneriate public-public, public-privat, etc.; • Extinderea serviciilor publice furnizate online.	• Legislație neclară, generată de întârzierea adoptării normelor de aplicare a unor acte normative, contradicții între prevederile legale și suprapuneri de acte normative; • Regulile de finanțare, atât regulile specifice ale finanțatorului, cât și legislația națională aplicabilă, nu sunt corelate și armonizate astfel încât să permită o aplicare facilă, unitară, previzibilă și sustenabilă, de natură să contribuie la dezvoltarea capacității beneficiarilor și la eficientizarea activităților acestora; • Influența și presiunile factorului politic; • Ciclurile electorale perturbă uneori funcționarea administrației publice locale.

2.12.2. Studiu consultativ

Elaborarea *Studiului de fundamentare cu caracter consultativ* face parte din demersul amplu de actualizare a Planului Urbanistic General și RLU al comunei Laloșu, din județul Vâlcea. Acesta are drept scop evidențierea cerințelor și opțiunilor populației legate de dezvoltarea rurală a comunei Laloșu, atât a zonelor construite, cât și a celorlalte zone din spațiul rural, care afectează modul de trai al populației comunei.

Obiectivul general al cercetării este identificarea problemelor existente la nivel de comună prin analiza percepției populației referitoare la satele acestora și la întreg ansamblul său, evidențierea unor aspecte disfuncționale care pot fi soluționate prin planificarea zonelor rurale sau opțiuni ale populației de care această planificare ar trebui să țină cont.

Studiul sociologic s-a bazat pe o cercetare cantitativă de evaluare a satisfacției privind locuirea, condițiile economice și de mediu, spațiul public, serviciile publice-educație, sănătate, transport, salubritate, etc.

Profilul participantului la studiu: bărbat (70%), cu vârsta cuprinsă între 41 și 50 ani (33%), absolvent de liceu (50%), angajați într-o slujbă manuală (43%), fără copii cu vârsta mai mică de 14 ani (60%), cu o gospodărie formată din 4 persoane (43%) și un venit/gospodărie de peste 3000 lei (47%).

Probleme identificate:

Accesibilitate: În ordine descrescătoare în funcție de accesibilitate, cel mai la îndemână sunt unitățile de educație. Pentru magazine, farmacie, poștă, stație de autobuz și primărie, opiniile au fost similare, toate fiind considerate obiective ușor de accesat. 13,3% dintre respondenți consideră că ajung la **dispensar/medic de familie destul de greu/greu**. Tot 13,3% dintre respondenți consideră **parcul/locul de joacă** un loc greu de accesat. În comună nu este amenajată o **piață agro-alimentară** iar 93,3% dintre respondenți consideră **destul de greu/greu** să ajungă la piață.

Spații verzi: La întrebarea *Cum apreciați situația zonei în care locuiți cu privire la parcuri și locuri de joacă pentru copii?* 86,7% dintre respondenți și-au exprimat încrederea că **spațiile verzi** sunt suficiente și amenajate corespunzător.

În alte segment al chestionarului, la întrebarea *Considerați satisfăcătoare situația spațiilor verzi amenajate (parcuri, terenuri de sport, locuri de joacă pentru copii, amenajări pentru grătar) în localitate? Unde considerați că s-ar mai putea amenaja astfel de zone?* 97% dintre răspunsuri au fost pozitive.

Utilități și infrastructură: Iluminatul stradal, principalele utilități și sistemul de educație au cele mai numeroase aprecieri pozitive (fiecare 96,7%). Solicitățile exprimate de respondenți sunt înființarea sistemelor de canalizare și gaze naturale, dar și asfaltarea străzilor.

Mediu: Reținem principalele trei situații apreciate de participanții la studiu ca fiind, în general, problematice (calificativul *nu prea grav* fiind considerat de proiectant ca indicator al unei probleme, chiar dacă nu are o însemnătate foarte mare), listate în ordinea gravității:

1. **tăierile ilegale de copaci** (în proporție de 90% s-a notat *foarte grav/destul de grav*)
2. **depozitarea necorespunzătoare a gunoierului** (în proporție de 10% s-a notat *foarte grav/destul de grav*)
3. **deficitul de spații verzi** (3,3% au considerat acest aspect *destul de grav*)

Respondenții au avut posibilitatea să facă propuneri pentru îmbunătățirea vieții în satele unde locuiesc și în comună în ansamblu, acestea fiind:

- **sistem de canalizare;**
- **asfaltare;**
- **alimentare cu gaze;**
- **înființarea în comună a unei stații de alimentare cu carburanți;**
- **înființarea unui magazin mare;**
- **încurajarea investitorilor pentru crearea de locuri de muncă.**

La finalul studiului au fost prezentate recomandări corelate cu obiectivele Strategiei de dezvoltare locală a comunei Laloșu 2021-2027. Acestea sunt prezentate global în capitolul 3.13. *Strategia de dezvoltare spațială, politicile și programele de investiții publice necesare implementării P.U.G..*

Pentru rezolvarea majorității problemelor identificate anterior pot fi accesate fonduri nerambursabile europene, fonduri guvernamentale, fonduri non-guvernamentale, fonduri de investiții, etc. Acestea pot fi accesate de către Administrația Publică Locală pentru rezolvarea problemelor existente la nivelul comunei Laloșu prin depunerea de proiecte individuale pentru fiecare tip de investiție în parte.

3. PROPUNERI DE REGLEMENTARE URBANISTICĂ

3.1. SINTEZA STUDIILOR ANALITICE ȘI PROSPECTIVE, DIAGNOSTICUL GENERAL ȘI PROSPECTIV

Analizele ce au furnizat elemente de reper în ceea ce privește dezvoltarea așezărilor comunei Laloșu au fost următoarele studii de fundamentare:

3.1.1. Studii analitice

Studiul de fundamentare privind **actualizarea suportului topografic** are ca obiect asigurarea bazei cartografice necesare elaborării Planului Urbanistic General, prin integrarea și corelarea datelor provenite din măsurători topografice recente cu informațiile existente (planuri anterioare, date cadastrale, ortofotoplanuri). Acesta urmărește reprezentarea cât mai fidelă a situației din teren, inclusiv a limitelor administrative, a intravilanului existent, a rețelei de circulații, a fondului construit și a principalelor elemente naturale.

În cadrul studiului sunt identificate și analizate eventualele neconcordanțe între diferitele surse de date, generate în special de utilizarea unor planuri mai vechi sau de lipsa intabulării unor imobile, fiind realizată o armonizare a acestora la un nivel de precizie adecvat scării PUG. Suportul topografic actualizat constituie astfel referința unitară pentru elaborarea pieselor desenate și pentru corelarea tuturor informațiilor spațiale din cadrul documentației de urbanism.

Condiții geotehnice și hidrogeologice

Studiul identifică fenomenele de risc și principalele caracteristici ale terenurilor de fundare. Conform PATN, comuna Laloșu nu se înscrie printre localitățile expuse risurilor de alunecări de teren sau inundații. Conform PATJ Vâlcea, comuna se regăsește printre localitățile afectate de fenomenul de inundații. Sunt descrise totodată și riscurile climatice, precum și riscurile antropice.

Studiul geotehnic este valabil numai pentru elaborarea planului urbanistic general pentru comuna Laloșu. Pentru fazele de proiectare ale viitoarelor construcții, se vor întocmi studii geotehnice conform prevederilor Normativului NP 074-2014 „Normativ privind întocmirea documentațiilor geotehnice pentru construcții”.

În funcție de condițiile geologice și morfologice, respectiv a riscurilor naturale identificate pe teritoriul au fost conturate zone improprii de construit, zone de construit cu amenajări speciale și zonele bune de construit din cadrul teritoriului localității Laloșu.

Protecția mediului, riscuri naturale și antropice

În aprecierea evoluției probabile a diferitelor componente de mediu în cazul implementării P.U.G., s-a avut în vedere faptul că acesta creează un cadru pentru modernizarea și dezvoltarea zonei prin mijloace specifice. Obiectivul principal este îmbunătățirea calității vieții, atragerea investitorilor și crearea locurilor de muncă, fapt prevăzut de administrația locală și susținut cu fermitate de comunitatea locală.

Modernizarea drumurilor, investiții în infrastructura de utilități, dezvoltarea economică locală, investițiile în infrastructura educațională și culturală sunt câteva din prioritățile pe care administrația locală le are în vedere în permanență.

Implementarea obiectivelor propuse va contribui în principal la limitarea poluării apelor de suprafață și subterane, îmbunătățirea calității vieții, dezvoltarea infrastructurii, îmbunătățirea calității aerului.

Studiul istoric evidențiază necesitatea protejării și valorificării patrimoniului cultural și natural al comunei, în contextul existenței a două monumente clasate și a unui fond construit valoros, reprezentat de peste 50 de clădiri cu valoare arhitecturală. În acest sens, sunt formulate principii generale care vizează conservarea identității locale, protejarea caracterului tradițional al așezării și integrarea coerentă a intervențiilor

noi în țesutul existent. Se subliniază importanța instituirii și respectării zonelor de protecție aferente monumentelor istorice, precum și a unor reguli specifice pentru intervențiile asupra construcțiilor valoroase, astfel încât să fie păstrate elementele definitorii de arhitectură și ambianță.

Totodată, studiul abordează corelarea măsurilor de protecție cu necesitățile de dezvoltare ale localității, prin reglementarea spațiilor publice în acord cu specificul local și prin orientarea investițiilor în infrastructură (circulații, canalizare, iluminat public) într-un mod care să nu afecteze valorile patrimoniale. Sunt avute în vedere și condiționările generate de riscurile naturale (inundații, alunecări de teren), pentru care se propun măsuri de limitare a vulnerabilității, în concordanță cu protejarea zonelor sensibile și a cadrului construit existent.

Tipuri de proprietate

Principalele obiective de interes public sunt grupate în zona centrală a localității. Ele necesită reparații curente sau capitale (consolidare sau modernizare, după caz).

Obiectivele de utilitate publică au fost revizuite împreună cu administrația publică locală și au fost identificate unele oportunități în completarea listei acestor obiective.

Infrastructura tehnico-edilitară

Studiul prezintă analiza infrastructurii tehnico-edilitare existente, identifică deficiențele și formulează recomandări pentru înlăturarea disfuncționalităților.

Analiza echipării tehnico-edilitare are o relevanță deosebită deoarece este instrumentul prin care se identifică gradul de dezvoltare al comunei și măsura în care infrastructura și serviciile existente răspund nevoilor populației și deservesc teritoriul.

3.1.2. Studii consultative

Consultarea populației: Anchete sociale

În general, majoritatea rezidenților intervievați, indiferent de satul în care locuiesc, au considerat că localitatea Laloșu nu are mari deficiențe nici în ceea ce privește serviciile publice nici în aspectele legate de mediu. Gradul de satisfacție față de faptul că locuiesc în localitatea Laloșu este foarte ridicat, toate răspunsurile fiind pozitive. Toți respondenții se declară mulțumiți că locuiesc în comuna Laloșu, cei mai numeroși fiind foarte mulțumiți (93%).

Puncte slabe au fost asociate stării drumurilor locale, 90% dintre respondenți menționând că ulițele/străzile/drumurile nu sunt asfaltate sau sunt praf.

Printre cele mai importante probleme existente la nivelul comunei Laloșu, respondenții au identificat: lipsa sistemelor de canalizare și gaze naturale, dar și starea proastă a străzilor.

3.1.3. Studii prospective

Evoluția activităților economice

Potențialul economic și specificul activităților economice la nivelul comunei Laloșu s-a determinat prin analiza unor indicatori relevanți pentru descrierea performanței economice și anume cifra de afaceri și numărul de salariați înregistrate de firmele locale, reprezentând exclusiv mediul privat, considerat a fi creator de valoare adăugată.

Analiza evoluției activităților economice a relevat potențial economic local și creștere economică (cifra de afaceri și numărul de salariați au înregistrat creșteri în industrie și servicii).

Proiecția evoluției anterioare a rezultatelor sectorului terțiar (servicii) local indică o tendință de creștere ulterioară. Această creștere va fi condiționată de dezvoltarea infrastructurii fizice și sociale, și de aspecte de adaptabilitate a sistemelor de producție la cerințele economiei.

Evoluția socio-demografică

În contextul mutațiilor economice globale, este aproape imposibil de realizat o estimare exactă a evoluției demografice. Proiecția evoluției anterioare a populației pe un orizont de 10 ani arată o scădere demografică în comuna Laloșu.

Pentru stimularea creșterii volumului populației sunt necesare unele măsuri pentru fixarea populației, dar mai ales pentru asigurarea condițiilor de locuire decente și altor necesități specifice pe grupe de vârstă.

Acest fapt susține necesitatea luării unor măsuri care să aibă ca scopuri finale îmbunătățirea în continuare a potențialului demografic, dezvoltarea resurselor umane și creșterea gradului de ocupare a forței de muncă.

Impactul schimbărilor climatice

În contextul actualizării Planului Urbanistic General al comunei Laloșu, județul Vâlcea, pe lângă aspectele legate strict de dezvoltarea valențelor economice și a infrastructurii aferente asigurate de necesarul de dezvoltare, studiul urmărește evidențierea aspectelor definitorii legate de impactul generat de schimbările climatice la nivelul întregii comune.

3.1.4. Alte studii și strategii

Strategie de dezvoltare durabilă comunei Laloșu pentru perioada 2021-2027

Strategia de dezvoltare locală a comunei Laloșu, județul Vâlcea pentru perioada 2021-2027 este documentul care reflectă viziunea de dezvoltare a comunei pe termen mediu și lung, pornind de la analiza factorilor economico-sociali, a celor demografici și politici, completată de analiza punctelor tari și a punctelor slabe, precum și a oportunităților și amenințărilor, cu scopul de a identifica soluțiile optime pentru dezvoltarea durabilă a comunei.

Studiul arheologic analizează contextul istoric și potențialul arheologic al teritoriului administrativ, evidențiind descoperirea unui sit arheologic inedit, neînregistrat până în prezent în Repertoriul Arheologic Național. Acesta este delimitat și caracterizat din punct de vedere al valorii științifice, fiind propus pentru instituirea unei zone de protecție specifice, în vederea conservării integrității sale și prevenirii intervențiilor necontrolate. Totodată, studiul inventariază datele existente privind vestigiile cunoscute și conturează o imagine de ansamblu asupra evoluției istorice a localității.

Pe baza acestor analize, sunt formulate reguli și condiționări pentru intervențiile în zonele cu potențial arheologic, inclusiv necesitatea realizării de cercetări de specialitate în cazul investițiilor care implică lucrări asupra solului. Se recomandă integrarea acestor reglementări în documentația de urbanism, astfel încât dezvoltarea localității să se realizeze în mod controlat, cu respectarea și protejarea patrimoniului arheologic identificat.

3.1.5. Diagnostic general

În comuna Laloșu, s-au identificat mai multe caracteristici pozitive care relevă potențial economic local și creștere economică (evoluție pozitivă a indicatorilor din toate sectoarele economice).

Aceste aspecte pozitive oferă comunei un avantaj competitiv și îi conferă posibilitatea de a se remarca la nivel local și regional ca o entitate cu o dezvoltare economică și socială dinamică și în continuă ascensiune.

Pe de altă parte, s-au identificat și caracteristici negative, cum ar fi deficiențele în infrastructura edilitară, problemele legate de resursele umane, subutilizarea potențialului cultural și natural, dezvoltarea slabă a sectorului turistic și deficiențele în dotarea sectorului educațional.

Pentru a maximiza potențialul comunei Laloșu, este important să se valorifice la standarde superioare resursele naturale și construite existente, rezerva de terenuri și tradiția în anumite sectoare economice, cum ar fi industria și cercetarea. Această abordare ar putea duce la o dezvoltare armonioasă pe termen lung a comunei, în paralel cu diversificarea surselor de finanțare pentru proiecte locale menite să îmbunătățească calitatea vieții locuitorilor.

Infrastructură și servicii: Este important să evaluăm starea infrastructurii din comună, inclusiv calitatea drumurilor, accesul la apă potabilă și la energie electrică, precum și disponibilitatea altor servicii de bază.

Accesul în teritoriu se realizează rutier, pe drumurile județene DJ 643 și DJ 644A. Drumurile județene din teritoriul administrativ al comunei Laloșu sunt asfaltate, prezintă marcaje și sunt în stare bună. Cea mai apropiată gară CFR pentru transport de persoane și mărfuri se află la 27 de km depărtare de comună, în orașul Balș (județul Olt). Principalele disfuncționalități generale ale rețelei stradale sunt generate de existența străzilor neasfaltate, profiluri necorespunzătoare parțial, absența trotuarelor, insuficiența marcajelor rutiere pe drumurile din comună, desfășurarea circulației bicicliștilor pe carosabil.

În prezent, satele comunei sunt alimentate cu energie electrică din sistemul energetic național, prin intermediul posturilor de transformare alimentate din LEA 20kV. În prezent sistemul centralizat de alimentare cu apă potabilă acoperă parțial necesitățile locale din comuna Laloșu. În prezent există un sistem de alimentare cu apă centralizat, care include următoarele localități: Mologești, Laloșu, Ghindari, Berbești, Oltețani. Unitatea administrativ teritorială Laloșu nu dispune de rețea de canalizare. Este prevăzută realizarea sistemului de canalizare/epurare, proiectul fiind finalizat iar lucrările fiind în execuție pentru stația de epurare și 22300 m de rețea. De asemenea, comuna nu beneficiază de alimentare cu gaz metan a imobilelor și nici a instituțiilor publice și private din cadrul comunei. A fost prevăzută realizarea sistemului de alimentare cu gaze naturale în comună, fiind realizat studiu de fezabilitate. Sistemul inteligent proiectat are o lungime totală de 31148,41 metri liniari. Serviciile de telefonie, internet și televiziune sunt asigurate de Telekom, Orange, Vodafone și Digi. Teritoriul administrativ al comunei Laloșu, jud. Valcea, este traversat de LEA 400kV Tantareni - Slatina (stalpi comuni cu LEA 400kV Tantareni - Sibiu).

În comuna Laloșu nivelurile de instruire asigurate de rețeaua de învățământ existentă sunt preșcolar, primar și gimnazial prin două școli și două grădinițe. Populația școlară are o evoluție descendentă, ca și personalul didactic. În prezent în comună funcționează un cămin cultural în satul Mologești, aflat în stare bună și cu dotările necesare. Localnicii au acces și la o bibliotecă publică.

Serviciile de sănătate din comună sunt deficitare, rezumându-se la cele de bază, respectiv un cabinet medical individual și o farmacie aflate în proprietate privată.

Instituțiile publice necesită modernizarea la nivel de parcelă și construcții dar și echiparea cu dotări moderne. Spațiile verzi publice și dotările sportive se regăsesc sub forma parcurilor/locurilor de joacă. Alături de spațiile verzi neamenajate, acestea asigură mult peste procentul de 26 mp spațiu verde /locuitor, se propune îmbunătățirea calitativă prin modernizări/amenajări.

Un aspect crucial al dezvoltării unei comunități este infrastructura și accesibilitatea la servicii de bază. Acestea includ drumuri în stare bună, apă curentă, canalizare, electricitate, servicii medicale, educație și alte facilități publice esențiale. Este important să se modernizeze echipamentele actuale și să se realizeze noi echipamente în zonele neconstruite și în zonele nou introduse în intravilan.

Economie locală: Evaluarea economiei locale poate oferi indicii importante despre nivelul de trai al locuitorilor și despre oportunitățile de dezvoltare. În Laloșu și în satele componente, agricultura și creșterea

animalelor au constituit coloana vertebrală a economiei locale. Localitatea Laloșu se înscrie între localitățile cu funcțiune dominant agricolă, suprafața terenului agricol fiind de 3114 ha (70% din suprafața comunei). În cadrul terenului agricol, suprafața ocupată de teren arabil este majoritară, respectiv 58%. Un procent semnificativ din populație lucrează în agricultură, dar se observă o evoluție de la agricultura de subsistență la una orientată spre profit, evidențiind astfel potențialul de dezvoltare economică al regiunii.

Alte meșteșuguri tradiționale includ dulgheria, în trecut funcționând în comună numeroase ateriere de tâmplărie. În secolul XIX, comuna Laloșu era o localitate cunoscută prin abatorul pentru vite mici (oi, capre), singura de acest tip din plasa Oltețului de Sus.

În comuna Laloșu activează o serie de agenți economici de dimensiuni mici, încadrați în sfera IMM-urilor, având capacitate financiară și patrimonială în general redusă. Statistic, evoluția economică a localității Laloșu în ultimul deceniu relevă o stagnare a numărului de întreprinderi, însă cifra de afaceri totale realizată de acestea, precum și numărul de salariați înregistrează creșteri. Proiecția evoluției anterioare a rezultatelor sectorului terțiar (servicii) local indică o tendință de creștere ulterioară. Această creștere va fi condiționată de dezvoltarea infrastructurii fizice și sociale, și de aspecte de adaptabilitate a sistemelor de producție la cerințele economiei.

Mediu înconjurător: Evaluarea stării mediului înconjurător este esențială pentru garantarea unui mediu sănătos și durabil pentru comunitate. Aspectele urmărite sunt gestionarea deșeurilor, calitatea aerului și a apei, conservarea resurselor naturale și protecția ecosistemelor locale.

Conform PATN, comuna Laloșu nu se înscrie printre localitățile expuse risurilor de alunecări de teren sau inundații. Conform PATJ Vâlcea, comuna se regăsește printre localitățile afectate de fenomenul de inundații. Riscul de inundabilitate se poate manifesta în lunca râului Olteț. Riscurile climatice sunt cele specifice la nivel național (averse de ploaie, ce pot avea și caracter torențial, descărcările electrice, vijeliile și grindina, ninsoare sau strat gros de zăpadă, viscol, depuneri de gheață pe conductorii aerieni). Riscurile antropice pot fi generate local de deficiențe și erori de proiectare și construcție ale instalațiilor industriale, de gradul ridicat de uzură fizică și morală, de exploatarea necorespunzătoare, de eroare umană, de managementul defectuos al operatorilor economici, de transportul substanțelor / deșeurilor periculoase, de rușeri ale barajelor sau explozii ale unor instalații sau eșecul utilităților publice (riscuri tehnologice).

În comuna Laloșu nu există factori industriali majori care să contribuie la poluarea mediului înconjurător. Tipurile de poluare din zonă sunt datorate activităților umane sau lipsei de preocupare pentru protecția mediului, respectiv poluarea cu deșeuri menajere și dejectii provenite de la animale, poluarea generată de traficul auto (în zona drumurilor județene), poluarea terenurilor agricole datorată utilizării excesive a îngrășămintelor chimice, gropi de gunoi necontrolate, deversarea apelor reziduale neepurate, utilizarea unor fose septice nebetonate sau scurgeri de ulei mineral și combustibili din utilajele agricole. Calitatea apelor poate fi deteriorată prin deversări de reziduri necontrolate direct în apele curgătoare de la unități de producție și gospodării individuale. Serviciului public de salubritate din localitate este în gestiunea SC BRAI-CATA SRL Sucursala Rm Valcea.

Pe teritoriul comunei Laloșu rețeaua hidrografică este completată de un sistem de canale administrate de către Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare (amenajare desecare). Teritoriul administrativ al comunei Laloșu este parțial intersectat pe latura sud-vestică a teritoriului administrativ de ROSCI0168, Pădurea Sarului (pe o suprafață de 4,92 ha). Acest sit a fost desemnat pentru protejarea unor specii faunistice enumerate în anexa I-a a *Directivei Consiliului European 92/43/CE*.

Cultură și comunitate: O comunitate puternică și coezivă este construită pe baza valorilor culturale și a identității locale. Analiza identității culturale și a coeziunii sociale în comuna Laloșu poate oferi indicii importante despre starea comunității și despre oportunitățile de dezvoltare culturală și socială.

Situată la intersecția zonelor folclorice: Vâlcea, Romanați și Dolj, comuna Laloșu și-a construit în timp o identitate culturală proprie. În anul 1926, pe lângă școală s-a înființat un cerc cultural, care avea sarcini cultural-educative în rândul locuitorilor comunei. În 1962 a fost înființată și o formație de teatru care a avut succes, câștigând chiar premii în concursuri de teatru pentru amatori. Viața religioasă este o altă componentă

importantă. Două dintre bisericile din comuna Laloșu sunt clasate ca monument istoric, biserica „Sf. Voievozi” din satul Berbești și biserica „Cuvioasa Paraschiva” din satul Mologești.

Din punctul de vedere al evoluției istorice și contextului politic, comuna Laloșu a trecut prin diverse perioade istorice, influențate de schimbările politice și sociale din regiune. De la perioada medievală până în prezent, comuna a fost martoră la transformări semnificative în organizarea administrativă, în economie și în viața comunității locale. Structura socială a comunității rurale se reflectă în organizarea gospodăriilor, care sunt de obicei deținute de familii extinse, cu mai multe generații locuind împreună. Aceasta permite o distribuție eficientă a sarcinilor și resurselor, asigurând coeziunea și stabilitatea comunității.

În ultimul deceniu se înregistrează diminuarea volumului populației cu domiciliul în localitate, înregistrându-se un minus de 98 persoane, respectiv o scădere cu cca 3,9%. Este important ca administrația publică să implice populația în diverse activități sociale. Consiliul local organizează și finanțează Ziua comunei Laloșu la începutul lunii septembrie. Comuna are și o echipă de fotbal AS Recolta Laloșu, înscrisă în Liga a IV-a a Campionatului județean de fotbal.

Planificare urbană și dezvoltare durabilă: Un aspect esențial al dezvoltării comunei Laloșu este planificarea urbană și gestionarea dezvoltării într-un mod durabil și echilibrat. Aceasta implică evaluarea planurilor de urbanism, gestionarea resurselor naturale, conservarea patrimoniului cultural și istoric și promovarea unei creșteri economice sustenabile.

Evoluția și organizarea comunei Laloșu reflectă un proces istoric de adaptare la condițiile geografice și economice locale, influențat de măsurile administrative din perioada Regulamentului Organic. Structura sa actuală, cu sate adunate și răsirate, ilustrează o combinație de tradiție și modernitate, menită să asigure viabilitatea și dezvoltarea durabilă a comunității. Comuna Laloșu reprezintă un exemplu de așezare rurală care a evoluat printr-o sinteză de influențe istorice, geografice și economice, contribuind la diversitatea și complexitatea județului Vâlcea. Însă, întrucât nu a existat în istoria comunei nicio etapă de dezvoltare accelerată, populația rămânând relativ constantă cu mici variații, nici extinderile fondului construit nu au fost însemnate. În localitate, terenul și profilul ocupațional preponderent de agricultură au condus la configurarea parcelară îngustă și lungă a locuințelor (cu o împărțire în curtea gospodăriei, de dimensiuni reduse față de cea folosită pentru agricultura la scară mică, pentru folosința proprie, precum și la un număr redus de anexe în gospodărie).

Suprafața intravilanului existent este de **315,42** ha conform PUG-ului localității. Din suprafața totală ponderea pe zone funcționale se face astfel: locuințe și funcțiuni complementare 199 ha; zona unități agricole/zootehnice 26 ha; instituții publice și servicii de interes public 6,5 ha; căi de comunicație și transport – străzi 18 ha; gospodărire comunala – cimitire 3 ha, spații plantate, agrement, sport, protecție 35 ha. Prin analiza teritoriului s-au identificat alte zone propuse pentru introducerea în intravilan pentru dezvoltarea unor zone de tip: industrial, locuire, spații verzi și servicii.

Acces la resurse și oportunități: Evaluarea accesului la resurse și oportunități este importantă pentru a asigura că toți locuitorii comunei Laloșu au posibilitatea de a-și atinge potențialul. Acest lucru poate include accesul la educație de calitate, la servicii medicale, la locuri de muncă și la alte resurse esențiale pentru dezvoltarea personală și profesională. În comuna Laloșu există resurse și oportunități care nu sunt valorificate la maxim. Obținerea Fondurilor Europene ar putea susține punerea acestora în valoare.

Guvernare și administrație locală: Eficiența și transparența guvernării locale sunt esențiale pentru o dezvoltare adecvată și pentru satisfacerea nevoilor comunității. Este important să se evalueze capacitatea și responsabilitatea autorităților locale de a răspunde nevoilor locuitorilor și de a promova o guvernare deschisă și participativă. În comuna Laloșu se realizează întâlniri între membrii administrației publice și locuitorii comunei și există o comunicare constantă și o încercare de a răspunde necesităților.

Prin urmare, un diagnostic prospectiv pentru comuna Laloșu ar indica potențialul său de dezvoltare și ar identifica direcțiile strategice pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și prosperitate pe termen lung.

3.1.6. Diagnostic prospectiv

Comuna Laloșu poate aspira să devină o comunitate prietenoasă și ecologică, în care participarea activă a cetățenilor în luarea deciziilor publice să reprezinte o valoare fundamentală. În acest context, dezvoltarea localității trebuie să valorifice nu doar potențialul economic și resursele naturale, ci și patrimoniul cultural existent – construit și arheologic – ca resursă identitară și vector de dezvoltare. Conectivitatea la nivel regional ar trebui îmbunătățită, iar calitatea vieții crescută printr-o abordare integrată, care să includă protejarea și punerea în valoare a elementelor de patrimoniu, inclusiv a construcțiilor cu valoare arhitecturală și a zonelor cu potențial arheologic identificate.

Pentru atingerea acestor obiective, administrația locală și comunitatea trebuie să se angajeze în realizarea unor strategii clare și a unor planuri de acțiune bine definite. Dezvoltarea infrastructurii rămâne un pilon important, alături de creșterea competitivității sectorului agricol, diversificarea activităților economice și revitalizarea vieții comunitare. Planul Urbanistic General trebuie să asigure terenurile necesare dezvoltării, în condițiile unei utilizări echilibrate a teritoriului, cu respectarea zonelor de protecție ale monumentelor istorice și ale siturilor arheologice, precum și a specificului local construit.

Pe termen lung, comuna Laloșu ar trebui să se concentreze pe valorificarea integrată a resurselor naturale și culturale, inclusiv prin promovarea patrimoniului local și integrarea acestuia în circuite culturale sau turistice de interes local. Protejarea identității locale, reflectată atât în fondul construit tradițional, cât și în vestigiile arheologice, trebuie corelată cu dezvoltarea economică și socială, contribuind la creșterea atractivității comunei.

Infrastructură și servicii: Modernizarea infrastructurii rămâne esențială, incluzând rețelele de drumuri, alimentarea cu apă, gaze și canalizare, precum și accesul la servicii de comunicații și sănătate. Intervențiile asupra infrastructurii trebuie realizate cu respectarea zonelor de protecție instituite pentru patrimoniul construit și arheologic, evitând afectarea acestora.

Economie locală: Dezvoltarea economică trebuie să valorifice atât sectoarele tradiționale (agricultură, comerț), cât și oportunitățile generate de patrimoniul cultural, prin inițiative care pot susține turismul local sau activitățile conexe. Parteneriatele public-private pot contribui la diversificarea economiei și la atragerea de investiții.

Mediu înconjurător: Protecția mediului trebuie corelată cu conservarea patrimoniului natural și cultural, inclusiv prin măsuri de gestionare a riscurilor naturale (inundații, alunecări de teren) și de protejare a zonelor sensibile.

Cultură și comunitate: Consolidarea identității locale presupune protejarea construcțiilor cu valoare arhitecturală, respectarea regulilor de intervenție în zonele de protecție și valorificarea patrimoniului arheologic identificat. Susținerea evenimentelor culturale și implicarea comunității contribuie la coeziunea socială și la păstrarea specificului local.

Planificare urbană și dezvoltare durabilă: Politicile de dezvoltare trebuie să integreze principiile de conservare a patrimoniului, utilizarea eficientă a terenurilor și protejarea zonelor cu valoare culturală și arheologică, asigurând un echilibru între dezvoltare și conservare.

Acces la resurse și oportunități: Promovarea educației, inclusiv a celei privind patrimoniul local, și sprijinirea inițiativelor antreprenoriale pot contribui la dezvoltarea durabilă a comunității.

Guvernare și administrație locală: O administrație eficientă trebuie să asigure aplicarea reglementărilor privind protecția patrimoniului, consultarea publică și transparența decizională, în vederea unei dezvoltări coerente și sustenabile.

Prin abordarea integrată a acestor direcții, comuna Laloșu își poate valorifica atât resursele economice, cât și patrimoniul cultural și arheologic, asigurând o dezvoltare durabilă și o creștere a calității vieții pentru locuitori.

3.2. EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI

Dezvoltarea comunei din punct de vedere economic și social rezidă în demararea acelor investiții care să creeze pentru locuitorii satelor comunei condiții superioare de muncă și locuire, cât mai apropiate de mediul urban.

Realizarea acestora se va putea face numai în funcție de fondurile de care dispune comuna, fonduri proprii sau alocate de la bugetul statului. Ordinea acestor priorități se va stabili de consiliul local, pe baza consultării populației.

Din analiza stadiului actual al dezvoltării urbanistice a localității Laloșu, în baza necesităților semnalate, rezultă o serie de priorități, prezentate mai jos pe domenii.

DOMENII	PRIORITĂȚI
Fondul construit si utilizarea terenurilor	• Modernizarea/reabilitarea/dotarea instituțiilor publice; • Înființare centru cultural în comuna Laloșu; • Înființare dispensar uman și cabinet stomatologic; • Construire gradiniță cu program prelungit în comuna Laloșu • Construire sală de sport multifuncțională; • Construire centru de desfășurare activități didactice de tip “Școala după școală”; • Construire de locuințe sociale pentru comunitățile defavorizate; • Dezvoltarea unor zone de agrement și recreere în comuna Laloșu • Crearea de condiții propice diversificării funcționale și dezvoltării de servicii și activități comerciale; • Înființarea rețelelor de utilități publice, construirea de noi spații verzi, modernizarea drumurilor; • Înființare piață agroalimentară în comuna Laloșu;
Spatii plantate, agrement si sport	• Construire sală de sport multifuncțională; • Dezvoltarea unor zone de agrement și recreere în comuna Laloșu • Amenajarea de spații verzi cu loc de joacă pentru copii și loc de recreere pentru localnici, în satele comunei; • Amenajare unor locuri speciale pentru scăldat
Căi de comunicație și transport	• Reabilitarea străzilor, trotuarelor, șanțurilor și podețelor de pe raza comunei; • Îmbrăcăminte rutieră definitivă pe străzile neasfaltate; • Lărgirea și modernizarea unor străzi; • Realizarea de parcuri în zonele mai aglomerate din localitate; • Construirea/modernizarea drumurilor agricole;
Echipare edilitară	• Extinderea sistemului de alimentare cu apă potabilă; • Realizarea sistemului de canalizare și evacuare a apelor uzate; • Introducerea sistemului de alimentare cu gaze naturale; • Eficientizarea, modernizare și extinderea sistem de iluminat public în comuna Laloșu;
Protejarea zonelor cu valoare de patrimoniu	• Reabilitarea și introducerea în circuitul turistic a monumentelor istorice de pe raza comunei Laloșu; • Continuarea cercetărilor arheologice și protejarea sitului descoperit; • Protejarea și conservarea construcțiilor cu valoare arhitecturală identificate conform R.L.U.;

	• Organizare de expoziții de produse tradiționale și de artizanat;
Probleme de mediu	• Reabilitarea și modernizarea sistemului rutier și a drumurilor de exploatare; • Înfiiințare rețea canalizare și sistem de epurare; • Înfiiințare parc în vederea utilizării energiei regenerabile (biomasa, biogas, geotermala sau fotovoltaica) în comuna Laloșu; • Reabilitarea termică a clădirilor publice; • Instalarea de pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor; • Amenajare platformă de colectare selectivă a deșeurilor menajere în comuna Laloșu; • Plantare de perdele forestiere pe marginea drumurilor, împădurirea terenurilor degradate, a celor nefolosite, etc.; • Reabilitare spații verzi din interiorul localității; • Organizare acțiuni de ecologizare a zonelor verzi poluate (păduri, parcuri etc.); • Infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor; • Lucrări de amenajare a cursurilor de apă; • Achiziționare/instalare panouri fotovoltaice pentru energie electrică în instituțiile publice, parcuri, intersecții, terenuri de sport;
Dezvoltare economică	• Înfiiințare piață agroalimentară în comuna Laloșu; • Campanii privind încurajarea tinerilor în dezvoltare sectorului agricol în comuna Laloșu; • Realizarea de proiecte de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în mediul rural în comuna Laloșu; • Înfiiințarea unei cooperative pentru micii producători locali; • Înfiiințarea unui târg comunal pentru desfacerea produselor agricole și a celor de origine animală; • Dezvoltarea sectorului turistic (organizare de expoziții de produse tradiționale și de artizanat, dezvoltarea unor zone de agrement și recreere în comuna Laloșu, îmbunătățirea infrastructurii rutiere/edilitare, etc);
Evoluție demografică	• Reabilitarea/modernizarea școlilor, unităților de cultură, sport și agrement; • Construire centru de desfășurare activități didactice de tip "Școala după școală"; • Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la serviciile medicale (construire/modernizarea dispensar/cabinet stomatologic, laborator medical, dotare cu echipamente medicale); • Construire de locuințe sociale pentru comunitățile defavorizate; • Dezvoltarea unor parteneriate durabile ONG-instituții locale pentru implementarea de proiecte în domeniul educației adulților; • Organizare de programe de calificare și reconversie profesională; • Organizare de campanii de conștientizare a populației privind abandonul de copii, abandonul școlar, metodele contraceptive etc.; • Proiect de voluntariat privind asistarea copiilor cu părinți plecați în străinătate; • Proiect de voluntariat pentru îngrijirea vârstnicilor;

3.3. OPTIMIZAREA RELAȚIILOR ÎN TERITORIU

Formularea recomandărilor pentru optimizarea relațiilor și dezvoltarea teritorială a comunei Laloșu, prin prisma amplasării în cadrul județului Vâlcea, se face pe baza analizei infrastructurii rutiere actuale, a legăturilor cu zonele economice din apropiere și posibilitățile de îmbunătățire a accesibilității. Din punct de vedere funcțional, conform PATJ Vâlcea, comuna Laloșu se încadrează în zona cu profil mixt, predominant agricol. Zona are o infrastructură tehnică deficitară și este lipsită de centre urbane polarizatoare semnificative (orașul Bălcești nu exercită încă un rol teritorial important, având fizionomie parțial rurală). La nivel județean, reprezintă un areal cu probleme complexe și un nivel mai scăzut de dezvoltare socio-economică. Principalele recomandări:

Îmbunătățirea infrastructurii rutiere

- Este esențial ca drumurile comunale și sătești să fie modernizate pentru a facilita accesul și siguranța deplasărilor. Modernizarea acestor drumuri poate încuraja și aflulul de persoane din alte zone, fie pentru locuire, fie pentru tranzit.
- Asigurarea semnalizării adecvate pentru orientarea șoferilor și pentru prevenirea accidentelor, mai ales pe drumurile recent modernizate.

Dezvoltarea și promovarea transportului public

- Transportul public regulat poate deservi nu doar locuitorii fără mijloc de transport propriu, ci și tinerii care fac naveta pentru educație sau muncă.

Amenajarea de piste pentru biciclete și trasee pietonale

- Se recomandă amenajarea unor piste pentru biciclete pe toate străzile unde acest lucru este posibil, dar mai ales pe drumurile județene, aceasta reprezentând o necesitate, dar fiind și o soluție pentru promovarea unui mod de transport alternativ, ecologic și sănătos.
- Încurajarea accesului pietonal prin amenajarea trotuarelor, dar și prin amenajarea unor trasee de drumeții. Astfel se poate atrage turiști și vizitatori, oferind totodată locuitorilor opțiuni recreative.

Identificarea și dezvoltarea rutelor turistice locale

- Identificarea elementelor de interes cultural, istoric sau natural și includerea într-un traseu turistic local care să încurajeze vizitele din exterior.
- Rutele identificate vor fi promovate prin panouri informative și alte elemente de promovare turistică; Acest lucru poate aduce beneficii economice și pentru afacerile locale, cum ar fi pensiunile, restaurantele și producătorii locali.

Amplasarea stațiilor de încărcare pentru vehicule electrice

- Întrucât transportul electric devine din ce în ce mai utilizat, este recomandabil să se exploreze posibilitatea amplasării unor stații de încărcare pentru mașini electrice în comună. Acest lucru ar putea atrage vizitatori care preferă mijloace de transport ecologice, contribuind totodată la sustenabilitatea transportului local.

Optimizarea căilor de acces pentru vehicule agricole

- Comuna Laloșu, fiind o zonă rurală, poate beneficia de modernizarea drumurilor către exploatațile agricole (amenajate pentru mașini și utilaje agricole). Acest lucru ar sprijini sectorul agricol și ar reduce deteriorarea drumurilor principale.
- Crearea unor puncte strategice de colectare/depozitare a produselor agricole poate eficientiza transportul către piețele mai mari din județ, facilitând astfel procesul de vânzare pentru fermieri.

Digitalizarea și monitorizarea traficului local

- Instalarea de camere de supraveghere în punctele cheie poate ajuta la monitorizarea traficului și la creșterea siguranței rutiere, descurajând și eventualele comportamente nepotrivite ale șoferilor.

- O aplicație sau o platformă online dedicată ar putea oferi informații actualizate despre starea drumurilor, lucrările în desfășurare și posibilele rute alternative, îmbunătățind astfel experiența de transport pentru locuitori și vizitatori.

Aceste recomandări pot ajuta la îmbunătățirea accesibilității și conectivității comunei Laloșu în județul Vâlcea, sporind astfel atât calitatea vieții locuitorilor, cât și atractivitatea comunei pentru potențiali vizitatori și investitori.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR

Alături de agricultură, care rămâne ramura de bază, dezvoltarea comerțului, a activităților de semiprosesare și prelucrare a produselor agro-zootehnice, dar și a industriei nepoluante, constituie posibilități reale de dezvoltare a comunei Laloșu.

Dezvoltarea serviciilor în mediul rural (comerciale și financiare, de consultanță agricolă și edilitară, transport și agroturism, medicale și sanitar-veterinare etc.), va permite valorificarea unei surse suplimentare pentru creșterea veniturilor prin atragerea unei părți din populația ocupată în agricultură. Aceasta va conduce în același timp la creșterea veniturilor populației din mediul rural și poate crea premise pentru reducerea ponderii agriculturii de subsistență în favoarea dezvoltării fermelor agricole comercial viabile.

Se recomandă încurajarea inițiativei particulare pentru o formulă de agroturism pretabilă zonei care sa ofere și unele preparate locale. De asemenea este de așteptat să fie realizate investiții și în amenajarea unor structuri de cazare.

Analiza evoluției activităților economice a relevat potențial economic local și creștere economică (cifra de afaceri și numărul de salariați au înregistrat creșteri în industrie și servicii).

Proiecția evoluției anterioare a rezultatelor sectorului terțiar (servicii) local indică o tendință de creștere ulterioară. Această creștere va fi condiționată de dezvoltarea infrastructurii fizice și sociale, și de aspecte de adaptabilitate a sistemelor de producție la cerințele economiei.

3.5. EVOLUȚIA POPULAȚIEI

Proгноza demografică este cea variantă a proiectărilor demografice care are probabilitatea cea mai mare de a se realiza, prin proiectare demografică determinându-se volumul unei populații plecând de la structura pe vârste și sexe la un moment dat și emițând ipoteze asupra evoluției probabile a celor trei componente care modifică în timp numărul și structura populației: mortalitate, fertilitate și migrație.

Analiza brută a evoluției populației comunei Laloșu după indicatorul „Populația după domiciliu” relevă pentru perioada 2013-2022 o scădere de 98 persoane, ceea ce reprezintă o diminuare medie a volumului populației de cca 10 persoane/an.

Proiecția evoluției anterioare a populației pe un orizont de 10 ani indică o scădere demografică în comuna Laloșu.

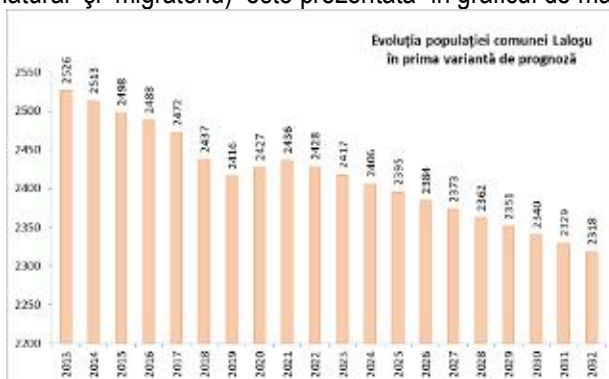
3.5.1. Modelul de creștere tendențială

Pentru a realiza prognoza populației s-a luat în considerare mișcarea totală, naturală și migratorie în perioada precedentă. Sporul natural și migrator s-au considerat constante pentru perioada previzionată.

Sporul natural înregistrează pentru intervalul 2013-2022 o medie de +3,3 persoane/an, în timp ce sporul migrator aduce o scădere medie de -14,3 persoane/an, rezultând un bilanț real mediu de -11 persoane în minus în fiecare an.

Presupunând constant ritmul scăderii populației cu 11 persoane/an, volumul populației comunei Laloșu se va diminua până în 2033 cu 121 locuitori, ajungând la un efectiv de 2307 locuitori.

Prognoza populației, folosind modelul creșterii tendențiale prin luarea în considerare a sporului mediu anual total (spor natural și migratoriu) este prezentată în graficul de mai jos:

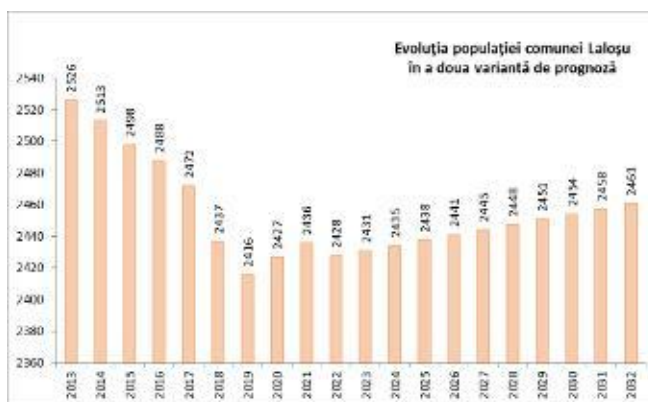

Această variantă de prognoză imprimă evoluției populației o tendință descrescătoare.

3.5.2. Modelul de creștere biologică

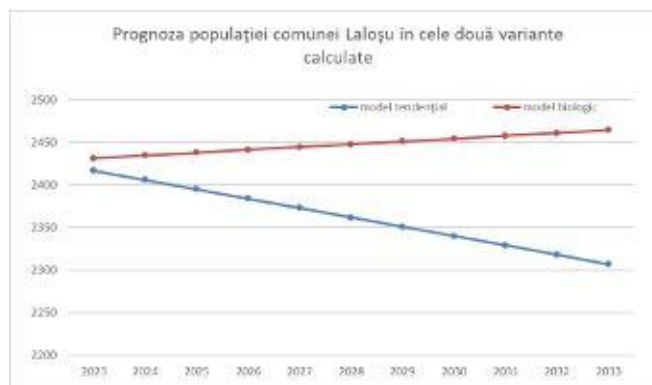
O altă variantă a prognozei demografice s-a realizat folosind modelul de creștere biologică, luând în considerare doar sporul natural. Au fost luate în considerare valorile sporului natural în perioada 2013-2022. Presupunând în aceasta variantă că populația comunei Laloșu va fi influențată doar de sporul natural (medie de +3,3 persoane/an) rezultă un ritm de creștere demografică cu cca 3 locuitori/an.

Considerând că sporul natural se va menține constant, populația va cunoaște o creștere numerică de 36 locuitori până în anul 2033, ajungând la 2464 locuitori.

Evoluția populației capătă o evoluție crescătoare.

3.5.3. Propuneri privind evoluția populației

În contextul mutațiilor economice globale, este aproape imposibil de realizat o estimare exactă a evoluției demografice. Propunem a lua în calcul varianta optimistă, aceea de creștere a populației.

Pentru stimularea creșterii volumului populației sunt necesare unele măsuri pentru fixarea populației, dar mai ales pentru asigurarea condițiilor de locuire decente și altor necesități specifice pe grupe de vârstă.

Acest fapt susține necesitatea luării unor măsuri care să aibă ca scopuri finale îmbunătățirea în continuare a potențialului demografic, dezvoltarea resurselor umane și creșterea gradului de ocupare a forței de muncă:

- investiții în dezvoltarea infrastructurii locale și creșterea calității factorilor de mediu;
- susținerea natalității prin flexibilizarea oportunităților pe care le au femeile tinere de a se dezvolta profesional, concomitent cu procesele de întemeiere a unei familii și de naștere și creștere a copiilor;
- facilități economico-financiare și privind locuirea acordate tinerelor familii;
- creșterea cantitativă și calitativă a serviciilor oferite familiilor tinere;
- asigurarea accesului la servicii de sănătate de calitate și dezvoltarea serviciilor de asistență socială;
- stimularea încadrării în muncă a tinerilor;
- creșterea gradului de ocupare a forței de muncă prin dezvoltarea unor programe destinate tinerilor, femeilor și șomerilor;
- îmbunătățirea nivelului de instruire și a abilităților profesionale și tehnice în vederea asigurării unei forțe de muncă adaptabilă la cerințele pieței.

3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

Rețeaua de drumuri de pe teritoriul comunei este satisfăcătoare deservirii relațiilor între satele comunei și cu localitățile învecinate.

Pe baza analizei situației existente se fac următoarele propuneri:

- lărgirea și modernizarea drumurilor (aliniament propus);
  - modernizarea unor poduri/podețe;
  - construirea unei piste de biciclete;
  - străzi/alei propuse pe trasee noi.
-
- Conform **acord de principiu 505022/06.03.2026** emis de **Serviciul Rutier** din cadrul **Inspectoratului de Poliție Județean Vâlcea**:
    - pentru realizarea amenajărilor rutiere, se vor respecta prevederile STAS 863- 85 "Elemente geometrice ale traseelor. Prescripții de proiectare,, și ale Normativului pentru amenajarea intersecțiilor la nivel, pe drumurile publice - AND 600-2015 și prev. OG 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor;
    - pentru realizarea semnalizării rutiere se va depune o documentație diferită (proiect de semnalizare rutieră), cu respectarea prevederilor SR 1848-1,2,3 și 7;
    - se vor respecta prevederile Hotărârii Guvernului 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism;
    - în contextul elaborării proiectelor de modernizare și ulterior de execuție a lucrărilor în zona drumului public, se vor întocmi documentații în vederea obținerii avizelor în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare precum și în conformitate cu prevederile Legii nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului, cu modificările și completările ulterioare, care vor fi înaintate structurilor de poliție rutieră competente, precum și administratorului drumului public afectat de lucrare;
    - înainte cu cel puțin 20 de zile de începerea lucrărilor în zona drumului public, beneficiarul/executantul lucrării va întocmi documentația pentru instituirea restricțiilor de circulație și va obține avizele și aprobările conform prevederilor specificate în Normele metodologice privind condițiile de închidere a circulației și de instituire a restricțiilor de circulație, în vederea executării de lucrări în zona drumului public și/sau pentru protejarea drumului, aprobate prin Ordinul comun al ministrului de interne și ministrului transportului nr. 1112/411/2000, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 379/24.08.2000 desemnând totodată și persoana responsabilă cu siguranța circulației.

3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANȚ TERITORIAL

3.7.1. Intravilan propus

Limita intravilanului localităților comunei Laloșu se modifică, astfel că noua limită include toate suprafețele de teren ocupate de construcții, precum și suprafețele de teren necesare dezvoltării pentru următorii 5-10 ani.

Intervenția asupra limitei de intravilan însumează următoarele tipuri de modificări:

- extinderi în toate satele, destinate locuirii și/sau serviciilor;
- scoaterea din intravilan a trupurilor izolate destinate echipării edilitare ce nu s-au materializat;
- scoaterea din intravilan a unor zone ce nu mai prezintă interes în dezvoltarea urbanistică a localității;
- rectificări ale limitei intravilanului pe limite de parcele conform reambulare topografică.

Sunt propuse 6 trupuri de intravilan, astfel:

SITUAȚIA PROPUȘĂ A TRUPURILOR DE INTRAVILAN DISTRIBUITE ÎN TERITORIU		
Nr.	Denumire sat/trup	Suprafața (ha)
1	Satele Laloșu, Berbești, Ghindari, Mologești, Oltețani și Portărești	298,162
2	Zonă unități agricole sat Laloșu	9,761
3	Zonă unități agricole sat Laloșu	2,237
4	Zonă cimitire sat Laloșu	0,873
5	Zonă industrie, echipare edilitară și gospodărie comunală sat Portărești	17,381
6	Zonă spații verzi - agrement sat Oltețani	11,334
TOTAL		339,75

Față de suprafața cuprinsă în intravilanul existent al comunei Laloșu de **315,42 ha**, se propune creșterea intravilanului propus la o suprafață de **339,75 ha**, ceea ce reprezintă cca 7% din suprafața U.A.T. Laloșu. Această limită a fost recepționată O.C.P.I. cu PV 737/2026.

Pe categorii de folosință, bilanțul teritorial al terenurilor din intravilan și total U.A.T. este următorul:

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITATII DE BAZA	CATEGORII DE FOLOSINTA (ha)										Total
	Agricol				Neagricol						
	Arabil	Pășuni și fânețe	Vie	Livadă	Tufăriș	Pădure	Ape	Căi de comunic.	Curți construcții	Neprod	
EXTRAVILAN	2176,60	478,32	26,49	49,81	0,00	1255,41	41,10	51,13	2,01	77,66	4158,53
INTRAVILAN PROPUȘ	114,55	24,12	19,8	2,79	11,11	0,00	1,44	34,87	105,87	25,20	339,75
TOTAL	2291,15	502,44	46,29	52,6	11,11	1255,41	42,54	86,00	107,88	102,86	4498,28
% din total	50,9%	11,2%	1,0%	1,2%	0,2%	27,9%	0,9%	1,9%	2,4%	2,3%	100,0%
	64,3%				35,7%						

Analiza zonelor funcționale pentru suprafețele din intravilan evoluează astfel:

ZONE FUNCTIONALE	SITUATIA EXISTENTA		SITUATIA PROPUZA	
	TOTAL		TOTAL	
	Supraf. (Ha)	Supraf. (%)	Supraf. (Ha)	Supraf. (%)
LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE	199,11	63,1%	178,17	52,4%
ZONA UNITATI AGRICOLE/ZOOTEHNICE	26,08	8,3%	18,41	5,4%
ZONE INDUSTRIALE SI DEPOZITE	2,41	0,8%	27,91	8,2%
INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII DE INTERES PUBLIC	6,46	2,0%	13,30	3,9%
CAI DE COMUNICATIE SI TRANSPORT - STRAZI	17,83	5,7%	35,00	10,3%
GOSPODARIRE COMUNALA, CIMITIRE	2,59	0,8%	3,58	1,1%
ZONA ECHIPARE TEHNICO-EDILITARA	0,00	0,0%	1,44	0,4%
SPATII PLANTATE, AGREMENT, SPORT	35,06	11,1%	24,92	7,3%
ZONA CU DESTINATIE SPECIALA	0,05	0,0%	0,05	0,0%
APE	1,03	0,3%	0,93	0,3%
TERENURI NEPRODUCTIVE	24,81	7,9%	0,00	0,0%
ZONE MIXTE - LOCUNTE, INSTITUTII SI SERVICII	0,00	0,0%	19,14	5,6%
ZONE MIXTE - INDUSTRIE SI SERVICII	0,00	0,0%	16,90	5,0%
TOTAL	315,42	100,0%	339,75	100,0%

Extinderea intravilanului existent vine în întâmpinarea unor solicitări în acest sens. Ca urmare a implicării publicului în elaborarea P.U.G., în conformitate cu *Ordin nr. 2701/2010 pentru aprobarea Metodologiei de informare și consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism* cu modificările și completările ulterioare, *Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul* cu modificările și completările ulterioare, *Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică* cu modificările și completările ulterioare, *Legea nr. 544 din 12 octombrie 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public* cu modificările și completările ulterioare, s-au înregistrat unele solicitări pentru introducerea unor terenuri în intravilan.

Se propune introducerea în intravilan a suprafeței totale de 45,05 ha, din care 35,87 ha reprezintă terenuri agricole.

SUPRAFEȚE CE SE INTRODUC ÎN INTRAVILAN / SUPRAFEȚE CE SE EXCLUD DIN INTRAVILAN	Supr (ha)
INTRAVILAN EXISTENT (ha)	315,42
SUPRAFATA PROPUA PENTRU INTRODUCERE IN INTRAVILAN (ha), din care:	45,05
<i>terenuri agricole</i>	35,87
<i>terenuri neagricole</i>	9,18
SUPRAFATA PROPUA PENTRU EXCLUDERE DIN INTRAVILAN (ha), din care:	20,72
<i>terenuri agricole</i>	14,16
<i>terenuri neagricole</i>	6,56
INTRAVILAN PROPUȘ (ha)	339,75

ZONA	TERENURI INTRODUSE ÎN INTRAVILAN, COMUNA LALOȘU		TOTAL
	TERENURI AGRICOLE	TERENURI	

	Arabil	Pășune	Fâneată	Livadă	Vie	NEAGRICOLE	
1	2,22				0,1	0,51	2,83
2	0,48				0,03	0,31	0,82
3	1,53				0,46	1,07	3,06
4						0,26	0,26
5	0,73	0,03			0,05	0,68	1,49
6	0,34	0,02		0,01	0,09	0,32	0,78
7	2,57	0,03		0,01	0,02	0,19	2,82
8						0,08	0,08
9	0,32				0,04	0,03	0,39
10	0,35	0,11			0,23	0,65	1,34
11	2,61	0,35		0,09	0,2	0,88	4,13
12	1,65	0,03	0,04	0,01	0,55	0,98	3,26
13	2,79	0,09		0,13	0,79	1,1	4,9
14	0,57	0,03		0,04	0,2	0,64	1,48
15						0,03	0,03
16		15,93				1,45	17,38
TOTAL	16,16	16,62	0,04	0,29	2,76	9,18	45,05
	35,87					9,18	

Conform studiului pedologic (752/12.12.2025) realizat de O.S.P.S. Vâlcea, clasele de calitate pentru terenurile în suprafața de 358744 mp (35.87 ha) sunt:

Teren arabil în suprafața de 161599 mp (16,16 ha)

- 45177mp (4,51 ha) de clasa a II-a de calitate;
- 91144mp (9,11 ha) de clasa a III-a de calitate;
- 25278mp (2,52ha) de clasa a IV-a de calitate;

Teren ocupat de livada în suprafața de 2909 mp (0,29 ha)

- 420mp (0,042 ha) de clasa a I-a de calitate;
- 149 mp (0,015 ha) de clasa a II-a de calitate;
- 1503 mp (0,15 ha) de clasa a III-a de calitate;
- 837 mp (0,083 ha) de clasa a IV-a de calitate;

Teren ocupat de vie în suprafața de 27609 mp (2,76 ha)

- 13169 mp (1,31ha) de clasa a II-a de calitate;
- 9904 mp (0,99 ha) de clasa a III-a de calitate;
- 4536mp (0,45 ha) de clasa aIV-a de calitate

Teren ocupat de pășune în suprafața de 166225 mp (16,62 ha)

- 163709 mp (16,37ha) de clasa a II-a de calitate;
- 2516 mp (0,25 ha) de clasa a III-a de calitate;

Teren ocupat de fanete în suprafața de 402 mp (0,04 ha)

- 402 mp (0,04 ha) de clasa a III-a de calitate;

Extinderea intravilanului comunei Laloșu este justificată prin necesitatea armonizării reglementărilor urbanistice cu situația funcțională și juridică actuală a terenurilor, cu dinamica dezvoltării economice locale și cu actualizarea limitelor cadastrale. Demersul are caracter de regularizare și optimizare teritorială, urmărind configurarea unei limite de intravilan coerente, funcționale și adaptate realităților din teren.

Propunerile de introducere în intravilan au în vedere:

- corectarea și regularizarea limitelor existente, în vederea eliminării disfuncționalităților generate de necorelarea cu situația cadastrală actuală și cu configurația morfologică a parcelelor;
- realizarea unor ajustări punctuale pentru echilibrarea față de vecinătăți și stabilirea unei adâncimi construibile coerente, în special în cazul parcelelor cu dezvoltare mare în profunzime, fără includerea integrală a terenurilor cu caracter agricol;
- valorificarea amplasamentelor cu potențial economic, prin consolidarea și completarea zonelor destinate activităților industriale și de servicii;
- asigurarea unor rezerve de teren pentru dezvoltare controlată, etapizată și compatibilă cu structura existentă a localităților;
- completarea și eficientizarea infrastructurii tehnico-edilitare, prin integrarea integrală în intravilan a zonelor aferente echipamentelor publice;
- consolidarea nucleelor de servicii și a funcțiunilor publice, prin clarificarea regimului urbanistic și crearea premiselor pentru modernizare și extindere.

• **Zonă industrie – 17,34 ha** (include zonă mixtă industrie/servicii – 0,13 ha)

Fundamentare

✓ **Reconversie funcțională strategică**

La confluența satelor Mologești și Berbești se propune modificarea funcțiunii din locuire în zonă industrială, cu includerea unei subzone mixte industrie + servicii. Amplasamentul include fostul sediu CAP (în conservare), ceea ce:

- valorifică un sit cu vocație productivă istorică;
- evită fragmentarea funcțională;
- reduce presiunea asupra zonelor rezidențiale.

✓ **Crearea unui pol economic local**

Extinderea intravilanului pentru completarea zonei industriale din satul Mologești și constituirea unui trup nou aferent satului Portărești:

- stimulează investițiile productive;
- generează locuri de muncă la nivel local;
- reduce migrația forței de muncă.

✓ **Compatibilitate teritorială**

Zona este poziționată la marginea localităților, limitând conflictele de vecinătate cu funcțiunea de locuire.

✓ **Corectare pe limite cadastrale (zona industrie + servicii)**

Extinderea este realizată strict pentru alinierea la limitele cadastrale existente, fără generarea unor suprafețe speculative.

• **Locuințe și funcțiuni complementare – 14,95 ha**

Fundamentare

✓ **Corelare cu situația cadastrală actuală**

În toate satele comunei se realizează corecturi ale intravilanului pe limite cadastrale, pentru:

- evitarea situațiilor în care o parcelă este parțial în intravilan;
- clarificarea regimului juridic și urbanistic;
- facilitarea autorizării construcțiilor.

✓ **Extindere semnificativă în satul Berbești**

Se justifică prin:

- existența cererii pentru locuire;
- continuitatea țesutului construit;
- accesibilitate la infrastructura existentă.

✓ **Dezvoltare controlată**

Extinderile sunt compacte, adiacente intravilanului existent, evitând dispersia și consumul excesiv de teren agricol.

• **Zonă mixtă locuințe și servicii – 2,62 ha**

Fundamentare

✓ **Diversificarea funcțională a satului Portărești**

Pe lângă corecturile pe limite cadastrale, se introduce o zonă mixtă mai substanțială în satul Portărești, cu rol de:

- nucleu local de servicii (comerț, servicii profesionale, mică prestări);
- susținere a noii zone industriale din proximitate.

✓ **Reducerea deplasărilor**

Asigură servicii de proximitate pentru populație, diminuând necesitatea deplasărilor către centre urbane.

• **Instituții și servicii – 0,75 ha**

Fundamentare

✓ **Corectare pe limite cadastrale**

Unele zone destinate instituțiilor și serviciilor publice sunt în prezent parțial în intravilan. Introducerea completă:

- asigură regim juridic unitar;
- permite intervenții de modernizare/extindere.

✓ **Consolidarea zonei centrale**

Corectarea și completarea zonei centrale:

- întărește rolul administrativ și social al nucleului local;
- permite organizarea coerentă a funcțiunilor publice.

• **Echipare tehnico-edilitară – 0,11 ha**

Fundamentare

✓ Se completează zona aferentă forajului de apă, aflat parțial în intravilan. Introducerea integrală în intravilan:

- permite reglementarea corespunzătoare a zonei de protecție;
- facilitează investiții în infrastructura de alimentare cu apă;
- asigură conformitatea cu normele sanitare și tehnice.

✓ **Unități agricole – 0,10 ha**

Fundamentare

- ✓ Se realizează exclusiv corecturi pe limite cadastrale.
- ✓ Completarea unei zone existente în satul Mologești, fără schimbarea funcțiunii.
- ✓ Măsura are caracter tehnic, de regularizare a documentației urbanistice.

Prin aceste introduceri în intravilan se creează premisele unei dezvoltări echilibrate, etapizate și sustenabile a teritoriului administrativ, în concordanță cu tendințele socio-economice locale și cu necesitatea eficientizării utilizării terenurilor.

3.7.2. Caracteristici ale principalele zone funcționale propuse

În baza analizelor efectuate, zonele funcționale se modifică parțial, completându-se conform necesităților de dezvoltare.

3.7.2.1. Zona centrală

Zona centrală nou definită ocupă în principal aceeași zonă a satului Mologești, completându-se cu o mică parte a satului Portărești, are o suprafață de 11,50 ha și include sediile principalelor instituții locale.

3.7.2.2. Zona pentru instituții și servicii

Zona pentru instituții și servicii se mărește, incluzând toate instituțiile publice și unitățile economice, inclusiv noi zone destinate amenajărilor în scopuri turistice.

3.7.2.3. Zona pentru locuințe

Zona pentru locuințe se mărește, incluzând zonele destinate dezvoltării ulterioare.

În toate zonele, noile construcții de locuit vor respecta prevederile regulamentului de urbanism, după aprobarea acestuia de către organele în drept.

În funcție de posibilitățile populației vor continua îmbunătățirea nivelului de confort a locuințelor, prin:

- repararea, consolidarea și modernizarea construcțiilor existente;
- extinderea cu dependințe și anexe gospodărești;
- racordarea la lucrările de alimentare cu apă și canalizare (pe măsura executiei acestora);

Construcțiile noi de locuințe se vor face pe terenuri proprietate particulară în conformitate cu legislația în vigoare pe baza unor documentații întocmite de proiectanți autorizați și numai după obținerea tuturor avizelor.

3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE

3.8.1. Masuri pentru reducerea riscului seismic

Diminuarea vulnerabilității seismice a construcțiilor existente se poate realiza prin acțiuni de intervenție și consolidare.

În ceea ce privește modul de utilizare a terenurilor, a amplasării construcțiilor care urmează a fi cuprinse în planurile de urbanism nu sunt identificate reglementări pe plan internațional care să impună restricții de autorizare și amplasare a unor construcții.

Specialiștii, prin măsuri adecvate de evaluare a efectelor seismelor și prin estimarea cât mai exactă a efectelor condițiilor locale de amplasament (studii, investigații geotehnice și geofizice, investigații seismice) printr-o proiectare la standarde internaționale, utilizare de materiale de calitate și sisteme moderne, pot executa toate tipurile de construcții.

3.8.2. Măsuri în zone afectate de inundații

- Se va ține cont de zonele de protecție a cursurilor de apă, conform "Legii Apelor";
- Se vor redimensiona podurile și podetele subdimensionate;
- Se vor redimensiona profilele santurilor și se va realiza un sistem unitar de santuri și rigole pentru a prelua apele excedentare în urma precipitațiilor maxime;
- Se recomandă efectuarea unei rețele de canalizare pluvială unitară dimensionată pe tot teritoriul;
- Se recomandă înălțarea malurilor în zonele cu slabă încăstrare a albiilor minore;
- De reabilitat aparările de mal în zonele unde acestea sunt compromise datorită eroziunii intense;
- Se recomandă efectuarea de curățire și decolmatare a albiilor pentru a permite scurgerea în parametri optimi;
- Regularizarea afluenților.

În scopul asigurării stabilității și integrității digurilor, barajelor și a altor lucrări de apărare împotriva acțiunilor distructive ale apelor, se interzic:

- a) extragerea pământului sau a altor materiale din diguri, baraje sau din alte lucrări de apărare, ca și din zonele de protecție a acestora;
- b) plantarea arborilor de orice fel pe diguri, baraje și pe alte lucrări de apărare;
- c) pasunarea pe diguri sau baraje, pe maluri sau în albiile minore, în zonele în care sunt executate lucrări hidrotehnice și în zonele de protecție a acestora;
- d) realizarea de balastiere sau lucrări de excavare în albie, în zona captării de apă din riu, a captării cu infiltrare prin mal, a subtraversărilor de conducte sau alte lucrări de artă.

Cu acordul Regiei Autonome "Apele Române" sunt permise:

- a) depozitarea de materiale și executarea de construcții pe diguri, baraje și în zona altor lucrări de apărare;
- b) circulația cu vehicule sau trecerea animalelor pe diguri sau baraje prin locuri special amenajate pentru astfel de acțiuni;
- c) traversarea sau strapungerea digurilor, barajelor sau a altor lucrări de apărare cu conducte, linii sau cabluri electrice sau de telecomunicații, cu alte construcții sau instalații care pot slăbi rezistența lucrărilor sau pot împiedica acțiunile de apărare.

3.8.3. Măsuri în zone afectate de alunecări de teren

Principalele elemente și măsuri necesare pentru reducerea instabilității zonelor de risc.

Pentru prevenirea alunecărilor de teren se prevăd următoarele măsuri:

- interzicerea executării de săpături și construcții în versanți;
- interzicerea tăierii copacilor;
- restricționarea aratului și pășunatului în aceste zone;
- în zonele fără vegetație, se vor lua măsuri de plantare de pomi (salcâm, anin, pin, frasin, catina)
- retalizarea și înierbarea pantelor mari cu executarea de lucrări de dirijare a apelor.
- se vor efectua lucrări de drenare a apei din precipitații și organisme torentiale.

Suprafețele afectate pot fi ameliorate prin terasări și taluzări urmate de acțiuni de înierbare, plantare de arbuști sau pomi.

Pentru zonele de hazard se va evalua gradul de stabilitate a terenului și propuneri de lucrări în cazul în care este necesar.

La proiectarea construcțiilor se va evalua gradul de stabilitate al versanților limitrofi și se va stabili distanța de amplasare față de versanții instabili.

3.8.4. Evacuarea populației în situații de urgențe civile generate de dezastre

Conducerea acțiunilor de evacuare la nivel local se realizează de Centrul de Conducere și Coordonare a Evacuării condus de vicepreședintele C.L.S.U. al comunei LALOSU.

La primirea ordinului de evacuare (transmis de C.J.S.U. Vâlcea) se verifică autenticitatea și după confirmare se analizează situația generală și cea din zona de responsabilitate, se stabilesc măsurile de primă urgență și se transmit dispoziții preliminare, trecându-se de îndată la elaborarea deciziei de evacuare.

Pentru executarea acțiunilor de evacuare se realizează dispozitivul de evacuare, format din:

- posturi de observare și posturi de înștiințare și alarmare;
- puncte de adunare a populației și de depozitare a bunurilor care se evacuează;
- puncte de îmbarcare și puncte de debarcare;
- puncte de primire/repartiție a populației și a bunurilor evacuate.

Pentru o conducere unitară a acțiunilor de evacuare centrul de conducere și coordonare a evacuării își desfășoară activitatea în sediul primăriei.

Punctele de adunare, îmbarcare, debarcare și primire-repartiție se stabilesc din timp de normalitate de către Comitetul Local pentru Situații de Urgență.

Punctele de adunare, îmbarcare, debarcare și primire-repartiție trebuie să fie situate în apropierea căilor de acces, să poată fi identificate și recunoscute, să asigure posibilități pentru protecția populației și bunurilor materiale, să asigure condiții de desfășurare a activităților.

Pentru instituțiile publice și operatorii economici punctele de adunare se organizează, de regulă, la sediu acestora, iar pentru populație, în SCOLILE DIN FIECARE SAT

Principalele date privind executarea acțiunilor de evacuare se înscriu în „Jurnalul acțiunilor de evacuare, primire/repartiție”, întocmit din timp de normalitate și ținut la Comitetul Local pentru Situații de Urgență.

Comitetul local pentru situații de urgență raportează ierarhic despre începerea și executarea acțiunilor de evacuare la Comitetul Județean pentru Situații de Urgență, iar acesta, la rândul său la Comitetul Național pentru Situații de Urgență, printr-un „Raport-sinteză”.

Stabilirea și pregătirea punctelor de îmbarcare a evacuaților din zonele afectate se realizează în termen de 2 (două) ore de la primirea ordinului/deciziei de evacuare.

Punctele de adunare, îmbarcare, debarcare și primire-repartiție se încadrează cu personal, astfel:

- șef punct;
- înlocuitor șef punct;
- grupă pentru constituirea eșaloanelor/indicativelor de evacuare, evidența populației și a bunurilor care se evacuează;
- personal pentru îndrumarea și fluidizarea circulației;
- grupă medicală;
- personal pentru ordine și siguranță publică;

- grupă logistică.

Șeful punctului se subordonează șefului centrului de conducere și coordonare a evacuării.

3.8.4.1. Inundații și fenomene meteorologice periculoase

La nivelul localității inundațiile pot fi provocate de fenomenele meteorologice periculoase: ploi abundente, scurgeri de pe versanți dezghețuri

Evacuarea se execută în baza ordinului Șefului Centrului de Conducere și Coordonare a Evacuării, transmis prin mijloace fir și radio comitetelor locale pentru situații de urgență.

Comitetul local pentru situații de urgență al localității emite, în baza ordinului primit, decizia de evacuare. Pentru transmiterea acesteia se folosesc telefoane fixe și mobile de la nivelul localității.

Evacuarea se execută pe urgențe, avându-se în vedere și posibilitatea autoevacuării.

În prima urgență intră populația și salariații din zonele de risc cu pericol iminent, iar în urgența a doua animalele, bunurile materiale, valorile culturale, de patrimoniu și arhivistice.

În zonele în care se execută evacuarea se realizează dispozitive de evacuare, conform prevederilor prezentului plan.

Pentru o conducere unitară a acțiunilor de evacuare centrul de conducere și coordonare a evacuării își desfășoară activitatea în sediul primăriei localității LALOSU

Punctele de adunare, îmbarcare, debarcare și primire-repartiție se stabilesc de către comitetul local pentru situații de urgență și se mediatizează prin afișe din timp de normalitate.

Punctul(le) de adunare este în SAT LALOSU, punct biserica

Punctul(le) de îmbarcare este în SAT LALOSU, punct biserica

Punctul(le) de debarcare este în SAT MOLOGESTI, punct teren fotbal

Punctul(le) de și primire-repartiție este în PRIMARIA LALOSU

Acestea se află amplasate în afara zonei afectată de situația de urgență.

3.8.4.2. Seisme, alunecări și prăbușiri de teren

Comuna LALOSU este supusa fenomenelor de alunecari și prabusiri de teren.

Evacuarea se execută pe urgențe, avându-se în vedere și posibilitatea autoevacuării.

În prima urgență intră populația și salariații din zonele de risc cu pericol iminent, iar în urgența a doua animalele, bunurile materiale, valorile culturale, de patrimoniu și arhivistice.

Itinerariile de deplasare și mijloacele de transport pentru asigurarea acțiunilor de evacuare se stabilesc prin planurile de evacuare proprii ale comitetelor locale pentru situații de urgență și se actualizează funcție de distrugerile produse de situația de urgență asupra căilor de comunicații. La evacuare se folosesc și mijloace de transport ale populației.

În zonele în/din care se execută evacuarea se realizează dispozitive de evacuare, conform prevederilor prezentului plan.

Pentru o conducere unitară a acțiunilor de evacuare centrul de conducere și coordonare a evacuării LALOSU în caz de seism/alunecare de teren își desfășoară activitatea în sediul primăriei localității LALOSU

Punctele de adunare, îmbarcare, debarcare și primire-repartiție se stabilesc din timp de normalitate de către comitetul local pentru situații de urgență.

Punctul(le) de adunare este în SCOLILE DIN FIECARE SAT

Punctul(le) de îmbarcare este în SCOLILE DIN FIECARE SAT

Punctul(le) de debarcare este în SAT MOLOGESTI, teren fotbal

Punctul(le) de și primire-repartiție este în PRIMARIE LALOSU

Acestea se află amplasate în afara zonei afectată de situația de urgență.

3.9. DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE

3.9.1. Gospodărirea apelor

Se propune realizarea de studii de specialitate, urmate de lucrări de apărări de maluri și regularizări de albie în vederea combaterii efectelor inundațiilor.

3.9.2. Alimentare cu apă

Este în curs de implementare proiectul „Extindere sistem de alimentare cu apă în comuna Lăloșu, județul Valcea”.

Reteaua de distribuție apă potabilă se va realiza din conducte din PEID, PE100, SDR17, PN10, De 63 și 90 mm și va avea lungimea totală $L = 5148$ m.

Reteaua va fi împartită în funcție de diametre și lungimi după cum urmează:

- Retea de distribuție cu Dn 50 mm (De 63mm), PN10, SDR17 - $L = 3245$ m;
- Retea de distribuție cu Dn 80 mm (De 90 mm), PN10, SDR17 - $L = 1903$ m.

Pe rețeaua de distribuție se vor amplasa, pentru buna funcționare a acesteia 13 camine de sectorizare și golire, 5 camine de sectorizare, 8 camine de golire, 4 camine de aerisire/deaerisire și 8 vane montate îngropat.

Caminele de sectorizare și caminele de golire, au fost propuse pentru a se asigura posibilitatea de intervenție în caz de avarie pe rețea. Toate caminele de pe traseul rețelei de alimentare cu apă, vor fi realizate din beton armat, dimensiunile acestora variind în funcție de echiparea fiecăruia în parte. Caminele vor fi prevăzute cu capace carosabile conform SR EN 124-2/2015 pentru clasa D400.

Subtraversări ale rețelei de distribuție drumuri

Pe traseul viitoarei rețele de distribuție este necesară realizarea a 5 (cinci) subtraversări conductele de alimentare cu apă, prevăzute a se realiza cu foraj orizontal dirijat, în conformitate cu prevederile STAS-ului 9312-1987 - *Subtraversări de cai ferate și drumuri cu conducte. Prescripții de proiectare*. Lungimea totală a subtraversărilor executate cu foraj orizontal pentru conductele de alimentare cu apă este $L = 47$ m.

Supratraversări ale rețelei de distribuție cursuri de apă

Pe traseul viitoarei rețele de distribuție este necesară realizarea a 2 (două) supratraversări parauri ce vor fi executate cu masive de reazem din beton.

Pentru a evita pericolul de îngheț precum și pentru o stabilizare mai bună, s-a prevăzut ca pe toată lungimea supratraversării conductă de distribuție să fie protejată în tub de oțel izolat termic cu vată minerală și tablă zincată. Lungimea totală a supratraversărilor este $L = 35$ m. În dreptul fiecărei supratraversări se vor monta ventile de aerisire, protejate în cutie metalică.

Bransamente

Prin acest proiect vor fi deserviti 608 locuitori, corespunzând unui număr de 174 gospodării. Astfel sunt prevăzute 174 bransamente individuale (inclusiv cămin de bransament din PEID cu doi robineti, fitinguri, contor și capac termoizolat) cu diametrul conductei de bransament De 25 mm.

Reteaua de distribuție propusă prin proiect este o rețea ramificată și va fi alimentată prin pompă. Din punct de vedere al presiunii asigurate aceasta va fi de joasă presiune (va asigura presiunea de funcționare H_b la bransamentul consumatorilor iar în caz de incendiu presiunea minimă de 7 mCA la hidranții exteriori).

Presiunea maximă care va fi asigurată în rețea nu va depăși 60 mCA pentru respectarea prevederilor NP 133/2013.

Reteaua de distribuție va fi alcătuită din conducte din PEID, cu diametrele De 63 și 90mm.

Camine de vane amplasate pe rețeaua de distribuție

Pentru buna functionare, exploatare facila si asigurarea posibilitatilor de interventie in cazul avariilor cu izolarea numai a unor tronsoane restranse si implicit afectarea unui numar cat mai mic din viitorii consumatori, pe reseaua de distributie vor fi montate camine de vane (de sectorizare, golire, aerisire-dezaerisire, sectorizare si golire, precum si vane cu montaj ingropat).

Caminele de golire au fost amplasate in zonele cele mai joase ale retelei de distributie pentru a se putea realiza golirea apei in cazul avariilor si dupa realizarea interventiilor de spalare si dezinfectare a retelei.

Caminele de aerisire-dezaerisire au fost amplasate in punctele inalte ale retelei de distributie pentru functionarea corespunzatoare a acesteia (introducerea/ evacuarea aerului).

Caminele de sectorizare cu vane de inchidere sau vanele cu montaj ingropat au fost amplasate pe baza urmatoarelor considerente impuse prin NP 133/2013 :

- La intersecțiile dintre tronsoanele secundare si principale pentru tronsoanele secundare cu lungimea $L \geq 300\text{m}$;
- In lungul tronsoanelor astfel incat sa nu fie scosi din uz mai mult de 3 hidranti ;
- In lungul tronsoanelor de distributie la distante de maxim 300 m ;
- La subtraversarile drumurilor judetene/ nationale sau a cailor ferate dupa caz realizate prin foraj orizontal dirijat conform prevederilor NP 133/2013 si STAS 9313-1987 Subtraversari de cai ferate si drumuri cu conducte.

Subtraversarile de drum au fost proiectate in conformitate cu prevederile STAS 9312-87-*“Subtraversari de cai ferate si drumuri cu conducte”*, astfel, conductele de alimentare cu apa vor fi protejate in tub metalic si se va respecta adancimea de pozare de minim 1,50 m pana la generatoarea superioara a tubului de protectie, in dreptul axului drumului. Acestea se vor executa prin forat orizontal dirijat. In dreptul subtraversarilor de drumuri, de o parte si de alta a acestora, au fost prevazute camine de sectorizare/sectorizare si golire.

3.9.3. Canalizare

Este in curs de implementare proiectul *„Înfiintare retea de apa uzata (canalizare si statie de epurare) in comuna Lalos, judetul Valcea”*. In cadrul prezentei investitii se urmareste infiintarea sistemului de canalizare menajera pentru satele Lalos, Portaresti, Mologesti si Berbesti.

Retea de canalizare Colectarea si transportul apelor uzate menajere se va face prin intermediul unei retele de canalizare independente alcatuita din tuburi din PVC-U multistrat cu diametrele De 200 mm si De 250 mm, montate sub adancimea de inghet, conform standardelor SR EN 13476-1, SR EN 13476-2 si a normativului NP 133-2/2013. Adancimea de pozare a colectoarelor realizate din PVCU multistrat variaza in functie de panta colectorului data astfel incat sa indeplineasca viteza minima de autocuratie de 0,7 m/s. Vitezele maxime pe colectoare nu vor depasi valoarea $v=3\text{m/s}$. Adancimea minima de pozare a colectoarelor a vizat si preluarea racordurilor consumatorilor, avand valoarea de 1,2 m la creasta. Pantele de pozare ale colectoarelor au valoarea de minim 1/DN, conform prevederilor normativului NP 133-2/ 2023.

Statii de pompare apa uzata menajera In reseaua de canalizare statiile de pompare sunt necesare in zone depresionare unde nu se poate asigura curgerea gravitationala si in diferite sectiuni ale retelei unde se realizeaza adancimi de pozare mari ($>7-8\text{ m}$) din cauza pantelor impuse de realizarea vitezei minime de autocuratie.

Pentru buna functionare a sistemului de canalizare menajera si pentru evitarea adancimilor mari de sapatura, pe traseul retelei de canalizare nou proiectate au fost prevazute 11 (unsprezece) statii de pompare apa uzata menajera.

Acestea se vor realiza din elemente prefabricate din beton : bazine cilindrice pentru statii de pompare cu diametrul interior $Di=1.80\text{m}$ si $Di=2.30\text{m}$, diametrul exterior $De=2.04\text{m}$, respectiv $De= 2.54\text{m}$, elemente (inele) de supranaltare, placi de acoperire, 3 capace de acces.

Statie de epurare ape uzate menajere Amplasamentul statiei de epurare va avea suprafata $S=1350$ mp.

În etapa actuala va fi deservit un numar de 1400 locuitori din satele Lalosu, Portaresti, Mologesti si Berbesti, insa componentele sistemului de canalizare menajera propus (retea de colectare, statiile de pompare si statia de epurare ape uzate) au fost dimensionate pentru etapa finala, cand vor fi deserviti in total 2377 locuitori din cele sase sate apartinatoare comunei Lalosu.

Capacitatea statiei de epurare proiectate pentru etapa finala va fi de 308 mc/zi pentru un numar de 2377 locuitori ai celor 6 sate din comuna Lalosu.

Statia de epurare proiectata este mecano-biologica. Principiul biologic are la baza epurarea cu biomasa in suspensie, aerata cu bule fine. Statia de epurare este echipata si cu sistem pentru precipitarea fosforului.

3.9.4. Alimentare cu energie electrică

Acolo unde este posibilă o creștere a numărului de locuințe, pentru alimentarea cu energie electrică a noilor consumatori, se propun:

- amplasarea de noi posturi de transformare
- marirea capacitatii posturilor de transformare existente;
- extinderea liniilor electrice de medie tensiune pentru alimentarea posturilor de transformare noi;
- extinderea rețelilor de joasa tensiune pentru distribuția energiei electrice la consumatori
- extinderea și modernizarea iluminatului stradal.

Lucrările de instalații electrice se vor proiecta și executa numai de către firme autorizate.

Eficientizarea si modernizarea iluminatului public in comuna Lalosu, jud. Valcea

Realizarea unui iluminat corespunzător determină în special reducerea cheltuielilor indirecte, reducerea numărului de accidente pe timp de noapte, reducerea riscului de accidente rutiere, reducerea numărului de agresiuni contra persoanelor, îmbunătățirea climatului social și cultural prin creșterea siguranței activităților pe durata nopții.

Pentru modernizarea iluminatului public stradal din comuna Lalosu se va realiza următoarea soluție aprobată în cadrul documentației de avizare a lucrărilor de intervenții: modernizarea iluminatului public prin înlocuirea aparatelor de iluminat existente, cu aparate de iluminat cu tehnologie LED echipate cu un modul telegestiune - controller, înlocuirea kiturilor de montaj și implementarea sistemului de telegestiune.

Soluția tehnica constă în schimbarea corpurilor de iluminat respectiv montarea de aparate de iluminat cu surse LED, după cum reies din calculele lumino tehnice pentru iluminat rutier amplasate pe stâlpi existenți.

Pentru alimentare se va utiliza rețeaua aeriană existentă. Având în vedere scăderea puterii instalate la nivelul întregului sistem, cât și pentru fiecare circuit în parte, nu se impun măsuri speciale de suplimentare sau protejare a instalațiilor electrice de alimentare.

Racordul la rețeaua LEA 0,4kV iluminat public existența se va face cu cleme de derivație cu dinți tip CDD.

Față de liniile electrice aeriene se vor respecta zonele de protecție, cu interdicție de construire, având mărimea conform Legii nr. 123/2012 „Legea energiei electrice și a gazelor naturale”, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

Distanța minimă de siguranță, ds este de:

- 3 m, în cazul LEA cu tensiunea nominală ≤ 110 kV;
- 4 m, în cazul LEA cu tensiunea nominală de 220 kV;
- 5 m, în cazul LEA cu tensiunea nominală de 400 kV;
- 8 m, în cazul LEA cu tensiunea nominală de 750 kV.

Lățimile normate ale culoarelor de trecere pentru LEA simplu/dublu circuit, sunt următoarele:

- 24 m, pentru LEA cu tensiuni între 1 și 36 kV;

37 m, pentru LEA cu tensiuni de 110 kV;
55 m, pentru LEA cu tensiuni de 220 kV;
75 m, pentru LEA cu tensiuni de 400 kV;
81 m, pentru LEA cu tensiuni de 750 kV.

Lățimile normate ale culoarelor de trecere pentru LEA simplu/dublu circuit, sunt următoarele:

24 m, pentru LEA cu tensiuni între 1 și 36 kV;
32 m, pentru LEA cu tensiunea de 110 kV;
44 m, pentru LEA cu tensiunea de 220 kV;
54 m, pentru LEA cu tensiunea de 400 kV;
81 m, pentru LEA cu tensiunea de 750 kV.

În cazul LEA construite pe terenuri silvice sau pe terenuri din domeniul public sau privat, precum grădini, curți, livezi, zăvoaie, marginea drumurilor etc., unde există arbori/pomi fructiferi, lățimile normate ale culoarelor de trecere pentru LEA simplu/dublu circuit sunt următoarele:

24 m, pentru LEA cu tensiuni între 1 și 36 KV;
32 m, pentru LEA cu tensiunea de 110 kV;
44 m, pentru LEA cu tensiunea de 220 kV;
54 m, pentru LEA cu tensiunea de 400 kV;
81 m, pentru LEA cu tensiunea de 750 kV.

Dimensiunile culoarului de trecere (funcționare) pot fi mai mari decât cele prevăzute mai sus în cazurile și în panourile LEA în care acestea:

- se realizează cu stâlpi echipați cu mai mult de două circuite;
- necesită deschideri mari, impuse de configurația terenului (traversarea unor elemente naturale etc.);
- au în vecinătate obiective, construcții, depozite cu materiale explozive, instalații etc., pentru care condițiile de coexistență cu acestea impun măsuri speciale sau distanțe de siguranță mai mari;
- traversează zone în care configurația terenului favorizează căderea de arbori pe echipamentele LEA.

Se va respecta obligativitatea obținerii avizului de amplasament de la deținătorul rețelelor electrice de transport și distribuție de pe teritoriul administrativ al comunei Laloșu pentru toate lucrările de construcție, modernizare sau amenajare care urmează să se efectueze în apropierea liniilor electrice și a stațiilor electrice, prevăzute de lege.

În proiectarea și executarea instalațiilor, echipamentelor electrice și anexelor acestora, se vor respecta standardele și prescripțiile în vigoare.

- Conform **Aviz CTE nr. 16241 / 18.07.2025** emis de **DISTRIBUȚIE ENERGIE OLTENIA** în certIFICATELE de urbanism este necesar să se solicite obținerea avizului de amplasament. Totodată se vor respecta următoarele acte normative care reglementează activitatea de distribuție a energiei electrice:
  - a. Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012;
  - b. Norma tehnică privind delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacitaților energetice, aprobată prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 239/2019;
  - c. Legea nr. 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - d. Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - e. Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006;
  - f. Hotărârea Huvnului nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism, republicată;
  - g. Ordinul ANRE nr. 59/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public;

h. Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 1430/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările ulterioare;

i. Ordinul ANRE nr. 128 / 11.12.2008 „Codul Tehnic al rețelelor electrice de distribuție”;

j. Ordinul președintelui Autorității Naționale de reglementare în Domeniul Energiei nr. 20/2004 pentru aprobarea Codului tehnic al rețelei electrice de transport, cu modificările și completările ulterioare;

k. Ordinul președintelui Autorității Naționale de reglementare în Domeniul Energiei nr. 38/2007 pentru aprobarea Procedurii de soluționare a neînțelegerilor legate de încheierea contractelor dintre operatorii economici din sectorul energiei electrice, a contractelor de furnicare a energiei electrice și a contractelor de racordare la rețea.

3.9.5. Telecomunicații, televiziune, internet

Aceste servicii nu sunt deficitare în localitate. Gratie progresului tehnologic, fiecare sector al telecomunicațiilor poate satisface creșterea exponențială a cererii pentru servicii.

Dezvoltarea acestor sectoare este dependentă de evoluția pieței serviciilor de telecomunicații, respectiv de planurile de extindere ale fiecărui operator în parte.

Rețeaua de telefonie, atât fixă cât și mobilă, se va extinde astfel încât fiecare locuință să poată să beneficieze de telefonie fixă și/sau mobilă și acces la internet. În acest sens societățile TELEKOM, VODAFONE, ORANGE, RCS-RDS, etc. au emis sau vor emite, specificații sau avize pentru protejarea și funcționarea instalațiilor și rețelelor pe care le dețin pe raza comunei, buna lor funcționare având repercusiuni asupra accesului la telefonie și informație a populației comunei.

Evoluțiile naturale ale rețelelor pentru satisfacerea cererii crescând, convergența echipamentelor terminale și a serviciilor, împreună cu proliferarea soluțiilor wi-fi, vor face rețelele fixe și mobile să semene tot mai mult în ceea ce privește experiența de utilizare, iar terminalele tot mai inteligente vor contribui la erodarea barierelor structurale privind accesul la rețele. Deși nu beneficiază de protecție radioelectrică (situație ce poate afecta calitatea serviciilor), Wi-Fi-ul este pe cale să devină punctul central de convergență a rețelelor și echipamentelor.

Cablurile instalate aerian au început să împânzească localitățile, odată cu primele servicii de televiziune prin cablu, iar ulterior au constituit un mijloc de extindere rapidă și convenabilă a rețelelor de bandă largă, aducând o contribuție importantă la dezvoltarea unei concurențe durabile pe bază de infrastructuri. Înmulțirea excesivă și problemele de urbanism, amenajare a teritoriului și siguranța cetățeanului asociate cablurilor aeriene au început să preocupe unele autorități locale și centrale, fiind adoptate măsuri pentru stimularea instalării acestora în subteran sau chiar eliminarea lor. Cu toate acestea, numărul cablurilor aeriene continuă să rămână destul de mare și în prezent, inclusiv în locuri unde prezența lor este activ descurajată de autorități.

Eliminate din zonele cu regim urbanistic special, cablurile aeriene vor continua să fie prezente în afara zonelor de concentrare a cererii, dar și în localități cu o mare densitate a cererii.

- Conform **aviz nr. AFO834155/31005/01.08.2025**, compania **Orange România S.A.** deține infrastructură FO și echipamente telecom, care au fost preluate în planurile P.U.G.. Condițiile tehnice privind respectarea măsurilor menite a proteja instalațiile de telecomunicații aflate în exploatare, execuția lucrărilor proiectate:
  - În cazul avarierii instalațiilor de comunicații va fi suportată contravaloarea pagubelor rezultate și valoarea lucrărilor de restabilire a funcționalității lor, conform reglementărilor tehnice în vigoare și legii specifice în vigoare;
  - Prin documentele de urbanism emise pentru investițiile amplasate în vecinătatea infrastructurilor Orange va fi solicitat avizul de amplasament emis de SC Orange Romania SA;

- Solicitantul avizului răspunde conform legii, de respectarea condițiilor generale și speciale cu privire la proiectarea și executarea de lucrări în zona de protecție a rețelelor de telecomunicații;
- Constructorul este OBLIGAT SA COMUNICE IMEDIAT LA ORANGE ROMÂNIA S.A., telefon nr. 0374443275, 0374744741, email: NSG2@orange.ro, orice deteriorare (sau afectare) a rețelei de telecomunicații din zona lucrărilor.

3.9.6. Alimentarea cu căldură

Comuna Lalosu va rămâne în continuare, până la introducerea sistemului de gaze naturale, pe sistem de încălzire local - sobe cu lemne și combustibili solizi.

Utilizarea combustibilului solid se poate face, ca și până acum, în sobe clasice de teracotă cu acumulare de căldură, precum și în alte surse de energie termică care pot alimenta mai multe încăperi, unele dintre ele fiind cazanele care funcționează pe principiul gazeificării lemnului.

România dispune de o gamă diversificată, dar redusă cantitativ de resurse de energie primară: titei, gaze naturale, carbune, precum și un potențial semnificativ de resurse regenerabile precum: energie hidroelectrică, biomasa, energie solară, eoliană și geotermală.

Este recomandabil ca pe termen mediu, *alimentarea cu căldură* să se realizeze cu o contribuție din ce în ce mai crescută de energie din surse *regenerabile*.

3.9.7. Alimentare cu gaze naturale

Soluția tehnică de principiu constă în racordarea la conductă de înaltă presiune Ianu Jianu - Oveselu, DN 400, PN 40 bar, a unui modul SRMP de PN 40 bar, cu o capacitate tehnologică de $Q=1.600 \text{ Sm}^3/\text{h}$ care va fi amplasat (la cerere) la limita zonei administrativ teritoriale a localității Faurești, prin intermediul unei conducte de racord DN 200, PN 40 bar în lungime de cca. 0,287 km.

Coordonatele STEREO 70 estimate ale punctului de racordare la ST, pentru această soluție propusă, sunt: X:(420166) și Y:(341716).

Terenurile pe care se vor amplasa rețelele de distribuție ce vor alimenta obiectivele și imobilele aparțin domeniului public vor fi puse la dispoziția concesionarului cu titlu gratuit pe toată perioada concesiunii.

După încheierea lucrărilor de montare a conductelor de alimentare cu gaze naturale, suprafețele afectate vor fi aduse la starea inițială, anterior lucrărilor de săpătură, fără a afecta suprafețele adiacente.

Mentionăm faptul că, atât conductă de racord cât și sistemul de distribuție gaze naturale va fi amplasată pe cât posibil subteran (îngropată), pe marginea drumurilor străbatute, iar suprafețele afectate vor fi aduse la starea inițială anterior lucrărilor de săpătură, fără a afecta suprafețele adiacente.

Toate aceste elemente ce alcătuiesc sistemul inteligent de distribuție a gazelor naturale va fi montat pe domeniul public al UAT Lalosu, pe marginea drumurilor comunale.

Prin studiul de fezabilitate pentru care se solicită eliberarea certificatului de urbanism se vor stabili: soluția de alimentare cu gaze naturale a comunei, traseele rețelei distribuție de gaze naturale, dimensiunile acestora (diametre și lungimi).

Totusi, pentru estimarea cât mai precisă a lungimii rețelei de distribuție gaze naturale cât și a conductei racord de alimentare cu gaze naturale au fost efectuate o serie de studii premergătoare, cum ar fi: studiu geotehnic și ridicarea topografică a drumurilor pe marginea cărora se va amplasa rețeaua de gaze naturale.

Sistemul inteligent delimitat pe tronsoane are lungimea de 27.673,41 m, la care se adaugă lungimea medie a bransamentelor operatorilor casnici și obiectivelor socio-culturale, respective 3.475 m pentru 695 bransamente (5m²/bransament), astfel rezulta lungimea totală de 31.148,41 metri liniari.

Sistemul inteligent delimitat pe tronsoane are lungimea de 27.673,41 m, la care se adauga lungimea medie a bransamentelor operatorilor casnici si obiectivelor socio-culturale, respective 3.475 m pentru 695 bransamente (5m²/bransament), astfel rezulta lungimea totala de 31.148,41 metri liniari.

Pe perioada executiei lucrarilor in comuna Lalosu, jud. Valcea, pentru montarea conductelor de distributie gaze naturale se va ocupa temporar o portiune de teren cu latimea de 2 m pe toata lungimea de 27.673,41 metri liniari, adica o suprafata afectata de aproximativ 55.347,82 m². Pe lungimea de 27.673,41 metri liniari, vor fi construite un numar de 695 bransamente, adica o suprafata afectata de 3.475 m².

Suprafata totala afectata temporar este de 31.148,41 m².

Dupa incheierea lucrarilor de montare a elementelor sus mentionate, suprafetele afectate vor fi aduse la starea initiala, anterior lucrarilor de sapatura, fara a afecta suprafetele adiacente.

Sistemul de alimentare cu gaze naturale, inclusiv constructiile si instalatiile aferente, se proiecteaza si executa astfel incat sa corespunda cerintelor esentiale de calitate in constructii, in conformitate cu Legea nr. 10/1995 - privind calitatea in constructii, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, nr. 12 din 24 ianuarie 2005, cu modificarile si completarile ulterioare.

Sistemul inteligent de distributie gaze naturale va fi alcatuita din urmatoarele componente:

1. Conducta racord de alimentare cu gaze naturale de la punctul de cuplare in conducta furnizorului de gaze naturale si statia de reglare masurare-predare SRMP;
2. Statia de reglare masurare si predare a gazelor naturale vehiculate, SRMP;
3. Sistemul propriu-zis de distributie gaze naturale;
4. Dispecerat pentru operatorul de distributie gaze naturale.
5. Bransamentele ce fac legatura intre conducta de distributie si instalatia de utilizare gaze naturale ale viitorilor consumatori.

Pentru a raspunde cerintelor specificate in Ghidul solicitantului elaborat de Autoritatea de Management pentru Programul Operational Infrastructura Mare (POIM) in vederea dezvoltarii retelelor inteligente de distributie a gazelor naturale in cadrul POIM 2014 - 2020, aprobat prin Decizia CE C(2020) 4680 / 07.07.2020, Axa Prioritara (AP) 8 Sisteme inteligente si sustenabile de transport al energiei electrice si gazelor naturale, Cod apel: POIM/...78/2/ Dezvoltarea retelelor inteligente de distributie a gazelor naturale, aceasta va fi dotata cu urmatoarele sisteme inteligente in vederea cresterii nivelului de flexibilitate, siguranta, eficienta in operare, precum si de integrare a activitatilor de transport, distribuite si consum final:

6. Sistemul de automatizare al retelei care asigura comanda manuala si / sau automata a principalelor elemente de executie din SISTEM, preluarea si afisarea tuturor informatiilor legate de functionarea retelei care sunt necesare pentru operarea in conditii de siguranta si cu eficienta ridicata a instalatiei tehnologice.

7. Sistem de detectare, semnalizare si avertizare incendiu avand rolul de supraveghere automata a aparitiei unui inceput de incendiu (aparitia focului, fumului sau modificarea temperaturii in incaperi), semnalizarea manuala a incendiului, semnalizarea / comanda functionarii sau opririi altor instalatii auxiliare (automatizare SCADA), avertizarea sonora si vizuala a persoanelor prin sirenele amplasate atat in interiorul baracii tehnologice a SRMP-lui, a camerei de automatizare si control cat si la exterior, de-alungul retelei de distributie gaze naturale, in puncte sensibile cu risc mare de incendiu (camine de vane, grupuri de reglare-masurare (GRM), etc.

8. Sistem de detectie si alarmare la efracție, supraveghere video care va asigura urmatoarele functii: detectia rapida a tentativelor de efracție, alarmarea in cazul aparitiei unui eveniment (efracție) cu indicarea zonei elementului de detectie, detectia in cazul sabotajului elementului de detectie (tamper), detectia in cazul sabotajului liniei de transmise date, memorie nevolatila cu stocarea unui jurnal de evenimente de tip data/ora/eveniment comunicatia spre dispecerat operatorului de distributie gaze.

Rețelele principale de distributie - sunt reprezentate de sistemul de conducte conectate intre ele, accesorii si teurile de bransament pentru obiectivele si imobilele situate de-a lungul rețelei sau vanele de sectionare prevazute la inceputul traseelor rețelelor secundare de distributie:

Rețelele secundare de distributie - sunt reprezentate de sistemul de conducte conectate intre ele si accesorii, cuprins intre conductele rețelei principale de distribuite delimitate prin vanele de sectionare si teurile de bransament pentru obiectivele si imobilele situate de-alungul acestei rețele de distributie.

Bransamentele si retele de distributie vor fi realizate din conducte de polietilena de inalta densitate PEHD 100 SDR 11, vor functiona in regim de medie presiune si vor fi dimensionate astfel incat sa satisfaca necesitatile de debit si presiune ale solicitantilor.

3.9.8. Gospodărie comunală

Obiectivul general al PJGD îl reprezintă stabilirea cadrului general pentru asigurarea unui sistem durabil de gestiune a deșeurilor la nivel județean, pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor și țințelor specifice stabilite de legislație, prind deșeurile. Acest plan va servi drept bază, atât pentru stabilirea necesarului de investiții și a politicii în domeniul gestionării deșeurilor, realizarea și susținerea sistemelor de management integrat al deșeurilor la nivelul județului, cât și obținerea finanțărilor pentru proiectele de profil.

Prevederile strategiei de dezvoltare privind „Reabilitarea colectării, transportului, tratării și depozitării controlate a deșeurilor solide în județul Valcea” cuprinde, în principal:

- a)colectarea separată și transportul separat al deșeurilor ;
- b)sortarea deșeurilor municipale și a deșeurilor similare în stațiile de sortare;

Este in curs de implementare investitia “Înființarea unui centru de colectare a deșeurilor prin aport voluntar in comuna Lalosu, județul Valcea”.

Obiectivul face parte din grupa clădirilor civile (publice), cu funcție de centru de colectare deșeuri.

Pe terenul aferent lucrarilor se vor executa următoarele lucrări:

- Platformă carosabilă pentru amplasarea containerelor de tip ab-roll pentru deșeuri și circulația autoturismelor cetățenilor care aduc deșeuri, respectiv a camioanelor (cap- tractor) care aduc/ridică containerele de mai sus;
- Platformă betonată pentru amplasarea containerelor de tip baracă;
- Canalizare pentru colectarea apelor pluviale;
- Zonă verde cu gazon și plantație perimetrală de protecție;
- Copertină pe structură metalică ușoară (conform proiect de rezistență) pentru protecția containerelor deschise;
- Imprejmuire a amplasamentului cu gard din panouri bordurate prinse pe stâlpi rectangulari din oțel, cu poartă de acces culisantă - acționare manuală;
- In zona de acces principal se va monta un cântar carosabil pentru camioane (cap- tractor).

3.9.9. Alte rețele/magistrale

CNTEE Transelectrica SA administrează în teritoriu LEA 400kV Tantareni - Slatina (stalpi comuni cu LEA 400kV Tantareni - Sibiu), tronsonul cuprins între stalpii nr. 158 - 164 (158 - 164), pe o distanta de aproximativ 2,5 km.

Pentru liniile electrice 400kV, în conformitate cu precizările *Normei tehnice privind delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacităților energetice (aprobată prin Ord. ANRE nr. 239/2019)*, lățimea normală a zonei de protecție și de siguranță este de 75 m (37,5 m stânga – dreapta, măsurat perpendicular pe axul LEA de 400kv).

- **Precizările CNTEE Transelectrica SA - S.T.T. Pitești, conform acord nr. 6652/15.07.2025:**

1. În prezent, regimul juridic al capacităților energetice este stabilit prin **Legea nr. 123/ 2012 - Legea energiei electrice și gazelor naturale**, art 15, care instituie zonele de protecție și de siguranță, astfel:

- 1) Pentru protecția și funcționarea normală a capacităților energetice și a anexelor acestora, precum și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului se instituie zone de protecție și de siguranță.
- 2) Zonele de protecție și de siguranță se determină pentru fiecare capacitate, în conformitate cu

normele tehnice elaborate de autoritatea competentă.

3) *Asupra terenurilor aflate în proprietatea terților, cuprinse în zonele de protecție și de siguranță, se stabilește drept de servitute legală.*

2. Pentru LEA 400kV, în conformitate cu precizările *Normei tehnice privind delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacităților energetice* (aprobată prin Ord. ANRE nr. 239/2019), dimensiunile culoarelor de trecere (de funcționare), ale zonelor de protecție și ale zonelor de siguranță se stabilesc conform Cap. II, art. 2.3, alin. (1).

*

Pe teritoriul comunei Laloșu, **S.C. CONPET S.A.** administrează o conductă magistrală de transport gazolină Ø6 5/8", cu instalațiile aferente (SPC, prize potențial, robineti secționare, aerisitoare, bazine retenție, camere, etc.), conductă trasată informativ pe planșele PUG. Conducta aparține **Sistemului Național de Transport al Petrolului**, face parte din **Domeniul Public al Statului** și este de interes strategic.

• Conform **aviz nr. 42951 / 14.10.2025** emis de **S.C.CONPET.S.A.:**

- Este obligatorie obținerea avizului CONPET S.A. pentru orice lucrare de introducere teren în intravilan, eliberări de „*Autorizații de construire*”, avizări de P.U.Z.-uri, P.U.D.-uri, modernizări de drumuri, înființări livezi/păduri/culturi, etc., amplasate în vecinătatea conductelor și instalațiilor administrate de CONPET S.A., și va fi menționată societatea CONPET S.A. în Certificatele de Urbanism necesare vânzări/cumpări de terenuri aflate în vecinătatea S.N.T.P.
- Se instituie zonă de siguranță de 15 m de o parte și de alta a conductei de transport gazolină, și 15 m față de instalațiile supraterane (prize de potențial, manifold, SPC-uri, aerisiri, bazine de retenție, etc.). Zona de protecție este de 5 m de o parte și de alta a conductei. În zona de protecție sunt interzise următoarele:
  - Efectuarea oricăror lucrări de construcții și montaj, chiar și a celor cu caracter provizoriu, cu excepția celor care servesc conductele / instalațiile respective;
  - Ocuparea terenului cu diverse obstacole care să obstrucționeze / limiteze circulația;
  - Montarea oricăror rețele de serviciu / utilități care nu servesc conducta / instalațiile în cauză.

*

Transgaz SA administrează în teritoriu conductele de transport gaze naturale DN 400 Iancu Jianu - Oveselu, DN 300 Traversare subterană Râu Olteț (Fir 1 + Fir 2).

• **Condiții tehnice conform aviz SNTGN Transgaz SA nr 63135/1867/25.07.2025:**

1. Conform „Norme tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de transport gaze naturale”, aprobate prin Ordinul președintelui A.N.R.E. nr.118/2013, publicate în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 171 bis/10.03.2014, vor fi respectate distanțele minime, pe orizontală - menționate în Anexa 10 - între conductele de transport gaze naturale DN 400 Iancu Jianu - Oveselu, DN 300 Traversare subterană Râu Olteț (Fir 1 + Fir 2) și viitoarele obiective/ lucrări ce vor fi amplasate/realizate.

Distanțele de siguranță față de orice obiectiv învecinat necuprins în tabelul menționat (Anexa 10) se vor stabili prin proiect cu acordul părților interesate și avizarea de către operatorul conductei.

În extravilan, zona de siguranță a conductelor de oaze existente (20m de o parte și de alta) se va păstra liberă, ca urmare nu se vor edifica construcții.

2. În vederea obținerii avizelor de amplasament și pentru alte obiective, cum ar fi: construcții, drumuri, rețele de utilități (apă și canalizare, distribuție gaze, energie electrică și de telecomunicații etc.), care afectează conductele de transport gaze naturale și/sau instalațiile aferente acestora, se vor depune documentații întocmite conform Ordinului nr.47/1203/509/2003, emis de M.E.C.,M.T.C.T.,M.A.I., publicat în Monitorul Oficial nr. 611/29.08.2003. Acestea vor cuprinde următoarele:

- cerere (tip) adresată S.N.T.G.N. Transgaz S.A. Mediaș, cu datele de identificare ale solicitantului și obiectul solicitării;
- memoriu tehnic privind lucrarea avută în vedere;

- certificat de urbanism (în copie);
- plan de încadrare în zonă (la scara 1: 25.000 sau 1: 10.000);
- plan de situație (la scara de 1: 500 sau 1: 1.000), care să cuprindă amplasarea construcțiilor în perimetrul propus, precum și drumurile de acces aferente;
- dovada plății taxei de avizare, dacă este cazul.

Planurile se vor viza de către Exploatarea Teritorială Craiova, Sector Craiova - str. Arh. Ioan Mincu, nr. 35, tel. 0251 - 419 88(5),...(6),...(7) (sau on-line, la adresa de e-mail: regcraiova@transgaz.ro, în cazul în care planurile sunt în format < A3), iar documentațiile vor fi analizate și avizate de S.N.T.G.N. Transgaz S.A. Mediaș.

3. La intersecția drumurilor cu conductele de transport gaze naturale se vor respecta prevederile Normelor tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de transport gaze naturale și STAS 9312 - 87. De asemenea, conductele se vor proteja în tuburi metalice (conform aceluiași STAS) sau cu dale prefabricate din beton armat, după caz. Protejarea și/sau devierea conductelor se va realiza pe baza unor proiecte tehnice întocmite de firme autorizate de A.N.R.E. și care vor fi avizate în C.T.E. Transgaz S.A. Mediaș, cheltuielile aferente fiind suportate de beneficiarul avizului (conform Legii Energiei Electrice și a Gazelor Naturale nr. 123/2012, art. 190, litera a., cu modificările și completările ulterioare).

4. În conformitate cu art.109 - 113 din Legea Energiei Electrice și a Gazelor Naturale nr. 123/2012, actualizată, S.N.T.G.N. Transgaz S.A. Mediaș, în calitate de concesionar al S.N.T., beneficiază de dreptul de uz și de servitute legală asupra terenurilor pe care sunt amplasate conductele și/sau instalațiile aferente, în vederea lucrărilor de reabilitare, re tehnologizare, exploatare și întreținere a acestora pe toată durata lor de existență.

*

• Condiții **aviz DCNP Nr. 372 / 21.08.2025 emis de DACIAN PETROLEUM S.A.:**

- Se vor respecta distanțelor impuse de ORDIN ANRE nr. 41/21.03.2018 privind modificarea și completarea Normelor tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de transport gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui A.N.R.E. nr. 118/2013, Publicat în MO nr. 291 din 30 martie 2018. Anexa 9; anexa 10 punct 9. Distanțe de siguranță (în metri) între conducte, inclusiv instalațiile aferente și diferite obiective învecinate, conducte subterane și supraterane de gaze.
- Se va respecta Ordinul MEC/MTCT/MAI nr. 47/1203/509 din 21 iulie 2003 pentru aprobarea Procedurii de emitere a avizului în vederea autorizării executării construcțiilor amplasate în vecinătatea obiectivelor/sistemelor din sectorul petrol și gaze naturale.
- Respectarea Legii nr. 10/1995 – notificarea părților interesate, respectiv a reprezentantului Operatorului de rețele DCP pentru toate proiectele ce solicită avizare/CU, obiective civile sau industriale, în cazul identificării unor facilități utilizate în operarea zăcămintelor țiței și gaze, în zonele construcțiilor

*

• Conform **aviz favorabil condiționat nr. 283/05.05.2026** emis de **OMV Petrom SA** distanța de siguranță de la sonde la centre populate și de locuințe este de 50 m. Conform anexă la **comunicarea nr.1307/23.04.2024:**

- la eliberarea Certificatului de Urbanism pentru realizarea proiectelor de construcții în vecinătatea obiectivelor OMV Petrom, se va menționa obținerea avizului OMV Petrom, urmând ca o comisie OMV Petrom, Zona de Producție Oltenia să efectueze verificări pe teren ale amplasamentelor proiectate în vederea emiterii avizului;
- distanța de siguranță, conform normativelor în vigoare, de la sonde la centre populate și de locuit este de 50 m iar pentru conducte, în funcție de fluidul transportat și regimul presiunii de lucru, distanța de siguranță variază între 3 m și 35 m de o parte și alta a axului conductei.

3.10. PROTECȚIA MEDIULUI

Protecția și îmbunătățirea calității factorilor de mediu reprezintă o prioritate regională pentru care sunt necesare măsuri pentru dezvoltarea unui sistem eficace de monitorizare și control al calității apei, aerului și solului, pentru reducerea riscului de poluare industrială (tehnologii moderne) și de poluare menajeră (dezvoltarea infrastructurii de utilități, a sistemelor de gestionare a deșeurilor).

Comuna Laloșu se confruntă cu problemele specifice unei comunități medii, iar autoritățile locale trebuie să își asume cu adevărat rolul de coordonator al procesului de transformare, fructificând oportunitățile de care beneficiază comuna.

Realizarea obiectivelor propuse este în strânsă dependență cu sursele de finanțare nerambursabile care pot fi atrase, deoarece bugetul local nu are capacitatea de a susține realizarea acestora. Obiectivul principal este îmbunătățirea calității vieții, atragerea investitorilor și crearea locurilor de muncă, fapt prevăzut de administrația locală și susținut cu fermitate de comunitatea locală.

Modernizarea drumurilor, investiții în infrastructura de utilități, dezvoltarea economică locală, investițiile în infrastructura educațională și culturală sunt câteva din prioritățile pe care administrația locală le are în vedere în permanență.

În viitor se va urmări dezvoltarea potențialului economic prin atragerea forței de muncă, sprijinirea inițiativelor particulare și a investițiilor din fonduri bugetare, atragerea fondurilor europene în scopul realizării de proiecte sustenabile care să răspundă nevoilor comunității cât și atragerea capitalului privat autohton în scopul realizării unor unități de prelucrare a produselor autohtone.

3.10.1. Măsuri pentru îmbunătățirea calității factorilor de mediu, a sănătății și calității vieții

- Reabilitare și asfaltare drumuri comunale și străzi în satele Berbești, Ghindari, Laloșu (reședința), Mologești, Oltețani și Portărești, comuna Laloșu
- Realizare de investiții destinate siguranței rutiere pentru pietoni și bicicliști, construirea de trotuare, inclusiv semnalizare verticală pentru trecerea de pietoni cu alimentare fotovoltaică în comuna Laloșu
- Dalarea și amenajarea de șanțuri, rigole, podețe și intrările în gospodării, amenajare spații verzi stânga/dreapta în comuna Laloșu
- Reparații poduri în comuna Laloșu
- Modernizarea drumurilor de exploatare agricolă în comuna Laloșu
- Amenajare șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale în comuna Laloșu
- Pietruire drumuri agricole, vicinale, rute alternative
- Refacere zonă afectată de calamități
- Înființarea rețelei de canalizare în comuna Laloșu
- Înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în comuna Laloșu
- Modernizarea rețelei de alimentare cu apă
- Modernizare iluminat public
- Dezvoltarea unor zone de agrement și recreere în comuna Laloșu
- Amenajare spații de joacă în comuna Laloșu
- Amenajare unor locuri speciale pentru scăldat
- Ecologizarea cursurilor de apă în comuna Laloșu
- Program de curățare a tuturor zonelor naturale (în special de deșeuri de plastic) și organizarea de programe de educare a populației, precum și înăsprirea penalităților
- Înființare parc în vederea utilizării energiei regenerabile (biomasa, biogaz, geotermala sau fotovoltaica) în comuna Laloșu
- Reabilitare termică a clădirilor ce aparțin domeniului public în comuna Laloșu

- Campanii de conștientizare a populației în vederea colectării selective a deșeurilor menajere în comuna Laloșu
- Instalarea de pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor
- Amenajare platformă de colectare selectivă a deșeurilor menajere în comuna Laloșu
- Campanii privind împădurirea suprafețelor defrișate în Laloșu
- Plantare de perdele forestiere pe marginea drumurilor
- Împădurirea terenurilor degradate, a celor nefolosite, etc.
- Reabilitare spații verzi din interiorul localității
- Organizare acțiuni de ecologizare a zonelor verzi poluate (păduri, parcuri etc.)
- Infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor
- Lucrări de amenajare a cursurilor de apă
- Achiziționare/instalare panouri fotovoltaice pentru energie electrică în instituțiile publice, parcuri, intersecții, terenuri de sport
- Reabilitare și modernizare școlilor din comuna Laloșu
- Campanii de informare și sănătate publică
- Campanii de analize și investigații medicale gratuite pentru categoriile defavorizate

3.10.2. Măsuri recomandate în vederea adaptării la schimbările climatice

- Respectarea legislației și conformarea la măsurile de adaptare la efectele schimbărilor climatice implementate la nivel național
- Promovarea sistemelor de prevenire și intervenție rapidă eficientă în cazul apariției fenomenelor meteorologice extreme
- Creșterea eficienței energetice a construcțiilor
- Accelerarea dezvoltării utilităților publice locale
- Optimizarea infrastructurii în scopul eficientizării mobilității urbane, pentru a putea reprezenta o alternativă atractivă la transportul motorizat individual
- Creșterea suprafețelor spațiilor verzi amenajate pentru sport și agrement în localitate
- Creșterea suprafețelor ocupate cu vegetație forestieră prin împădurirea terenurilor degradate
- Administrarea culturilor și utilizarea rațională a terenului
- Gestionarea eficientă a resurselor naturale
- Colectarea/valorificarea deșeurilor
- Managementul depozitării necontrolate a deșeurilor
- Stimularea adoptării și implementării altor măsuri de adaptare la schimbările climatice
- Ridicarea nivelului de conștientizare privind schimbările climatice și impactul acestora asupra mediului prin implementarea unei serii de programe educaționale.

3.11. REGLEMENTĂRI URBANISTICE

Solutia adoptata prin prevederile P.U.G. (planșele "3. Reglementari urbanistice – Zonificare") se constituie in oferta urbanistica a autoritatilor locale, pentru a se atrage investitori si populatie in zona, astfel crescand zestrea comunei, creandu-se premisele unei dezvoltari durabile in teritoriu.

Zonificarea functionala si indicatorii urbanistici din P.U.G.-ul aprobat s-au putut modifica prin planuri urbanistice de detaliu aprobate, descrise și integrate în P.U.G.

Modul de aplicare a prevederilor P.U.G. s-au materializat in plansele ce stabilesc unitatile teritoriale de referinta pentru fiecare localitate si plansele ce ilustreaza proprietatea asupra terenurilor.

Teritoriul administrativ al comunei Laloșu a fost împărțit în 6 de trupuri de intravilan.

3.11.1. Soluția generală de organizare și dezvoltare

Organizarea teritoriului intravilan pe trupuri

Teritoriul intravilan este format din suprafetele de teren destinate constructiilor si amenajarilor, fiind structurat, la nivel teritorial pe TRUPURI: trupul principal al localitatii si celelalte trupuri apartinatoare acestuia.

Trupurile sunt unitati de suprafata ale teritoriului intravilan cu functiuni diverse (vatra principala ale localitatii sau subunitati apartinatoare, precum si alte subunitati izolate, dispersate in teritoriu).

Intravilanul propus pentru comuna Laloșu este compus din 6 trupuri, astfel:

- 1 Satele Laloșu, Berbești, Ghindari, Mologești, Oltețani și Portărești
- 2 Zonă unități agricole sat Laloșu
- 3 Zonă unități agricole sat Laloșu
- 4 Zonă cimitire sat Laloșu
- 5 Zonă industrie, echipare edilitară și gospodărie comunală sat Portărești
- 6 Zonă spații verzi - agrement sat Oltețani

Zone si subzone functionale

Zona functionala este o categorie urbanistica si reprezinta un teritoriu pe care se desfasoara activitatile umane ce se pot inscrie intr-o functiune principala si alte functiuni secundare; zonele functionale sunt puse in evidenta in Plansa nr. 3 - "Reglementari urbanistice - zonificare".

Subzonele functionale reprezinta subdiviziuni ale zonelor, avand functiuni specializate, caracteristici urbanistice similare posibil de circumscris acelorasi reguli.

Teritoriul intravilan al comunei Laloșu este impartit in urmatoarele zone functionale:

ZONELE FUNCȚIONALE DIN INTRAVILAN

C - ZONA CENTRALĂ

- C - Subzona centrală
- Cm – subzona centrală situată

I – ZONA INSTITUȚII PUBLICE

S – ZONA COMERȚ ȘI SERVICII

L - ZONA LOCUINȚE

- L –subzona locuințe și funcțiuni complementare
- Lm – subzona locuințe și funcțiuni complementare situate în zone construite protejate

M – ZONA MIXTĂ

- M1 – subzona mixtă locuințe și servicii

- M1m – subzona mixtă locuințe și servicii situate în zone construite protejate
  - M2 – subzona mixtă unități industriale și servicii
- ID – ZONA UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE
 UA – UNITATI AGROZOOTECHE
 SP - ZONA SPAȚII VERZI AMENAJATE, SPORT ȘI AGREMENT
- SP1- subzona spații verzi
  - SP2 – subzona sport și agrement
- GC - ZONA GOSPODĂRII COMUNALE
 TE - ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ
 CC - CĂI DE COMUNICAȚII ȘI TRANSPORTURI
 THi - ZONA AFLATĂ PERMANENT SUB APA
ZONELE FUNCȚIONALE DIN EXTRAVILAN
 TA – TERENURI AGRICOLE
 TF – FOND FORESTIER
 TH – ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE
 TC – CĂI DE COMUNICAȚII ȘI TRANSPORTURI
 TN – ZONA TERENURI NEPRODUCTIVE

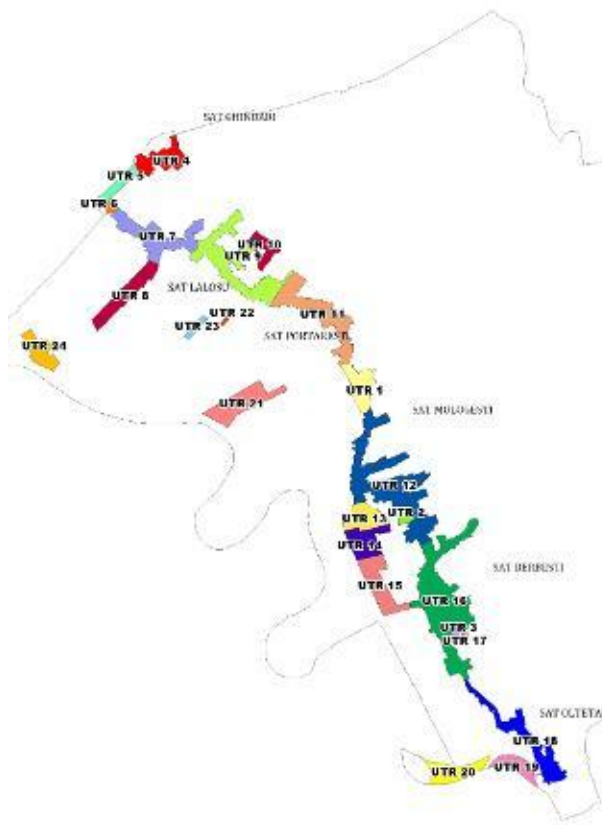
Unități teritoriale de referință

Unitatea Teritorială de Referință (UTR) este o reprezentare convențională cuprinzând o zonă a teritoriului localității cu o funcțiune predominantă și care prezintă caracteristici morfologice unitare și ridică probleme specifice de gestiune.

Teritoriul intravilan al Comunei Laloșu a fost împărțit în 24 unități teritoriale de referință (UTR), ținând seama de:

- I. Limite fizice existente în teren (limite cadastrale, străzi, elemente naturale)
- II. Funcțiunea predominantă a zonei;
- III. Caracteristici comune care să conducă la reguli comune pentru cea mai mare parte din suprafață;

DISPUNEREA UNITĂȚILOR TERITORIALE DE REFERINȚĂ ÎN CADRUL TERITORIULUI ADMINISTRATIV

3.11.2. Organizarea căilor de comunicație

Organizarea rețelei de circulație în comuna Laloșu urmărește modernizarea și echilibrarea fluxurilor de trafic printr-o infrastructură rutieră sigură, accesibilă și adaptată nevoilor actuale și viitoare ale comunității. Reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale, alături de amenajarea străzilor, trotuarelor, podețelor și zonelor de acces în noile zone de extindere a intravilanului, au rolul de a asigura o conectivitate optimă între satele comunei, între gospodării și zonele agricole, dar și între localitate și rețeaua rutieră județeană și națională. Prin aceste intervenții se urmărește

creșterea siguranței circulației, reducerea timpilor de deplasare și îmbunătățirea accesului serviciilor de urgență, utilităților și transportului de mărfuri.

Introducerea pistelor pentru biciclete reprezintă o direcție strategică pentru diversificarea modurilor de mobilitate, încurajând deplasările nemotorizate și reducând presiunea asupra rețelei rutiere. Integrarea acestora în structura stradală contribuie la crearea unei mobilități durabile și la îmbunătățirea calității mediului prin diminuarea emisiilor provenite din traficul auto.

Modernizarea sistemului de iluminat public, prin trecerea la corpuri LED și instalarea de soluții fotovoltaice în zonele insuficient acoperite, susține siguranța circulației atât pentru pietoni, cât și pentru vehicule. De asemenea, implementarea unui sistem de monitorizare și supraveghere video la nivelul comunei completează infrastructura de mobilitate, contribuind la creșterea gradului de securitate pe căile publice și la gestionarea eficientă a fluxurilor de trafic.

Prin aceste măsuri integrate, comuna Laloșu urmărește dezvoltarea unui sistem coerent de comunicații rutiere, capabil să susțină extinderea intravilanului, dezvoltarea economică locală și mobilitatea populației, în concordanță cu standardele actuale de siguranță, accesibilitate și durabilitate.

3.11.3. Destinația terenurilor, zonele funcționale rezultate

Prin prezenta documentație de urbanism, structura funcțională a teritoriului comunei Laloșu se menține, în ansamblu, în concordanță cu caracterul și modul actual de utilizare a terenurilor. Zonificarea generală existentă nu suferă modificări semnificative, intervențiile propuse având un caracter punctual și urmăresc în principal corelarea limitelor intravilanului cu necesitățile reale de dezvoltare ale localității, precum și asigurarea unui cadru coerent pentru evoluția viitoare a acesteia.

Extinderile de intravilan propuse vizează terenuri care, prin poziția lor în raport cu zonele construite existente, prezintă potențial pentru integrarea în structura funcțională a localității. În cadrul acestor suprafețe sunt stabilite zone funcționale compatibile cu specificul comunei și cu direcțiile de dezvoltare identificate la nivel local, urmărindu-se utilizarea eficientă a terenurilor și asigurarea condițiilor necesare pentru dezvoltarea echilibrată a comunității. Totodată s-au propus și unele reconversii funcționale, precum cea de la confluența satelor Mologești și Berbești, unde se propune modificarea funcțiunii din locuire în zonă industrială, cu includerea unei subzone mixte industrie + servicii. Amplasamentul include fostul sediu CAP (în conservare), ceea ce valorifică un sit cu vocație productivă istorică și evită fragmentarea funcțională. Se extinde zona industrială din satul Mologești și se constituie un trup nou cu aceeași destinație aferent satului Portărești.

Ponderea cea mai importantă în cadrul noilor suprafețe introduse în intravilan este reprezentată de zona de locuințe și funcțiuni complementare, destinată dezvoltării fondului locativ și amplasării unor activități compatibile cu locuirea, precum servicii de proximitate, comerț de mici dimensiuni, activități administrative sau sociale. Această zonă contribuie la consolidarea țesutului construit existent și la satisfacerea cererii de terenuri pentru locuire. În satul Berbești se propune extinderea cea mai semnificativă pentru această funcțiune.

În vederea diversificării funcționale, se creează o zonă mixtă (locuire și servicii) în satul Portărești, cu rol de nucleu local de servicii (comerț, servicii profesionale, mică prestări) și susținere a noii zone industriale din proximitate.

În concluzie, zonele funcționale rezultate prin actualizarea documentației urbanistice păstrează caracterul general al organizării teritoriale existente, intervențiile propuse având rolul de a răspunde necesităților actuale și perspectivelor de dezvoltare ale comunei Laloșu, în condițiile unei utilizări raționale și sustenabile a terenurilor.

3.11.4. Zonele protejate și limitele acestora

3.11.4.1. Propuneri de includere a unor imobile în Lista Monumentelor Istorice

Nu se fac propuneri.

3.11.4.2. Zonele construite protejate, elemente de gestiune și reglementare

3.11.4.2.1. Zone de protecție propuse

Monumente istorice

În zonele de protecție (reprezentate mai jos) se vor respecta următoarele reguli:

- Restaurarea cu păstrarea imaginii a ansamblului morii și punerea în valoare a acesteia.
- Obținerea unui unei imagini de ansamblu a zonei unitare, cu regim mic de înălțime armonizat cu clădirile din zonă. Clădirile vor urmări să se înscrie în volumul general al clădirilor prototip pentru zonă și vor ține cont de recomandările prezentului studiu pentru obținerea unei unități compoziționale a fațadei. Se va păstra inia de coamă și cornișă generală. Se pot admite depășiri ale regimului de înălțime doar dacă se face dovada, prin intermediul imaginilor de ansamblu, ca viitorul obiectiv nu depășește înălțimea clădirilor înconjurătoare, nu afectează vizibilitatea monumentelor și se înscrie în volumetria generală și specificul clădirilor tradiționale.
- Folosirea de materiale și culori care să se înscrie în caracterul zonei și să se armonizeze cu clădirile din jur.
- Folosirea de materiale naturale pentru învelitori: țiglă naturală, tradițională, culori naturale (se interzic culorile verde, albastru, roșu, etc. pentru țiglă). Nu se admite tabla care imită țigla.
- Intervențiile în spațiile publice domeniului public vor avea în echipa de proiectare specialiști din domeniul urbanismului, arhitecturii, peisagisticii, pentru a realiza inserții potrivite contextului și pentru a se asigura că propunerile de vegetație, mobilier urban, rețele tehnico- edilitare, elemente statuare, nu afectează imaginea zonei.
- Se va urmări punerea în valoare a elementelor valoroase identificate: arhitecturale, peisagistice, de circulații, spații publice, incinte.
- Se va urmări respectarea caracteristicilor de ocupare și utilizare a terenurilor în funcție de caracteristicile subzonelor istorice de referință.
- Se vor respecta toate procedurile și condițiile de avizare/autorizare pentru clădirile monument, imobilele sau spațiile publice situate în zonele de protecție ale monumentelor și/sau în zonele construite protejate, conform legislației în vigoare.
- Noile construcții sau intervențiile pe construcțiile existente se vor realiza în așa fel încât clădirile să fie în afara conului de vizibilitate a unui monument sau ansamblu important de clădiri.
- Analizele calitative ale locuințelor din zona protejată sunt extrem de importante deoarece, cu ajutorul lor, se pot identifica elementele care nu au ținut cont de specificul local și deci au nevoie de restricții mai severe și reguli mai clare sau elementele de valoare ce trebuie păstrate și replicate în viitor, pentru viitoare construcții. Se recomandă ghiduri de construire aplicate pe situația reală, cu exemple de posibilități de intervenție pe clădirile din zona analizată.
- Amenajările peisagistice și plantările din zonă se vor realizeze în asemenea fel încât să nu afecteze vizibilitatea monumentelor și a ansamblului și să ofere o amenajare minimalistă, cu materiale naturale, cu o divizare minimală a spațiilor. Sunt interzise gardurile în amenajările publice ce nu presupun deferente de nivel ce necesită siguranța persoanelor cu dizabilități.
- Pentru rețele tehnico- edilitare și elementele de rețea se vor găsi soluții de îngropare sau încastrare

- Obținerea pentru orice intervenție a avizului Direcției de Cultură Vâlcea și Ministerului Culturii
- Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Patrimoniului Național sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național. Sau conform Ordinului nr. 3.037 din 20 iulie 2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă și emiterea acordului scris, în cazul executării lucrărilor.
- În paralel cu prezentul studiu, se va ține cont de analiza și recomandările Studiului Arheologic PUG. Intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii și Patrimoniului Național sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Zona de protecție și clădirea Biserica „Cuvioasa Paraschiva” Mologești

Coordonate Stereo 70 pentru monument:

Numar ID	Coordonate X	Coordonate Y
0	425649.8614000000	334843.6234000000
1	425649.8436000000	334838.7275000000
2	425646.4536000000	334838.7399000000
3	425646.4521000000	334838.3314000000
4	425632.0430000000	334838.3841000000
5	425632.0693000000	334845.5504000000
6	425646.4783000000	334845.4977000000
7	425648.3144000000	334845.4910000000
8	425649.5133000000	334844.5350000000
9	425649.8614000000	334843.6234000000

Coordonate Stereo 70 pentru zona de protecție:

Numar ID	Coordonate X	Coordonate Y
0	424823.4611130483	335928.9830048227
1	424850.0029317051	335945.7767311048
2	424841.7978101765	336034.9015054328
3	424836.5674809631	336053.9847493817
4	424820.4576942977	336078.2248970063
5	424806.9198596271	336100.5811493959
6	424795.3111702440	336114.1012422847
7	424785.4019321112	336118.7757637485
8	424766.1975323010	336121.1787514763
9	424756.6394252872	336120.9333811968
10	424755.0203769296	336121.6934543469
11	424749.7706215300	336121.5114978996
12	424748.8950657586	336124.5697186555
13	424863.6721937013	336158.3738277998
14	424887.6442482076	336165.4340667295
15	424934.6678255879	336184.1090326114
16	424940.5748629977	336192.8660477448
17	424987.3829445610	336214.4455258792
18	425044.4255508643	336241.2253890352
19	425049.4160629715	336230.0197286812
20	425046.7052901368	336228.3313930275
21	425047.2745014983	336227.3693071844
22	425052.5041680752	336216.0139905523
23	425089.2038326733	336232.1470402768
24	425094.2486151344	336204.6857459889
25	425098.0208517547	336183.7940237819
26	425103.2328490474	336149.3940285949
27	425101.3858436508	336148.6380439800
28	425102.1998879584	336145.2590117732
29	425106.7498618264	336126.1320317110
30	425104.3070904016	336123.9367937738
31	425114.9219934181	336095.7554669461
32	425118.8928364383	336087.8050273984
33	425044.6880686824	336053.2071527918
34	425016.8710739694	336046.7256030855
35	425021.3063740536	336030.2066301601
36	425020.8554488606	336028.2816600035
37	425019.5293426555	336026.1610400910
38	425016.7045343492	336023.8545754873
39	424997.5396727757	336010.8785166507

40	424995.1208644563	336009.1748648606
41	424994.3859445958	336007.6259574894
42	424994.5847699098	336006.4004224813
43	424995.5086424072	336004.4965428716
44	424996.4811569539	336003.0651096033
45	424998.2700536031	336000.7958524095
46	425002.1007364481	335990.6064221236
47	424955.7642967960	335967.6052457855
48	424948.6093672808	335956.2472700804
49	424823.4611130483	335928.9830048227

Zona de protecție și clădirea Biserica „Sf. Voievozi” Berbesti

Coordonate Stereo 70 pentru monument:

Numar ID	Coordonate X	Coordonate Y
0	424973.2231000000	336115.3898000000
1	424971.1799000000	336113.5770000000
2	424968.9386000000	336113.2405000000
3	424966.7254000000	336114.2165000000
4	424960.7815000000	336113.1432000000
5	424959.3092000000	336121.2973000000
6	424965.3812000000	336122.3938000000
7	424967.0918000000	336124.3051000000
8	424969.5144000000	336124.6357000000

9	424971.7506000001	336123.5440000000
10	424974.1745000000	336123.4957000001
11	424976.0260000000	336122.8240000000
12	424976.9500000000	336121.6944000000
13	424977.2267000000	336119.5144000000
14	424976.7984000001	336117.7961000000
15	424975.3128000000	336116.1506000000
16	424973.2231000000	336115.3898000000

Coordonate Stereo 70 pentru zona de protecție:

Numar ID	Coordonate X	Coordonate Y
0	425560.6198262500	334920.1160064398
1	425573.2027881025	334920.0729931633
2	425586.8798907597	334920.6342408490
3	425613.7609176901	334922.9242273078
4	425638.8728123920	334925.0450098363
5	425652.3517793317	334925.6769862391
6	425667.8127762095	334927.0000056185
7	425679.1458313772	334927.2110085527
8	425683.9258171032	334927.0330115189
9	425685.3681660248	334917.9080325912
10	425685.5614757464	334915.2634622038
11	425686.7858855761	334902.0520299261
12	425687.8379450768	334894.5949805079
13	425687.7348800905	334893.3115678390
14	425685.6286373238	334867.0836630173
15	425685.8373092897	334860.6364144195
16	425686.7763491301	334855.2390218288
17	425688.8737858686	334850.3196327304
18	425697.0675477681	334834.7711212591
19	425701.1943262756	334826.6819196175
20	425709.0713991378	334814.2342959874
21	425711.9514722336	334809.6831811123
22	425715.1648501350	334803.2047961285
23	425709.7545146299	334794.3089633424
24	425702.4302048125	334800.7078473892
25	425694.9802709665	334807.2164828821
26	425683.0802167066	334812.8169381622
27	425675.5262948264	334808.2410730706
28	425680.9197190732	334771.7796959408
29	425681.2726215309	334767.0127878080
30	425682.8348839801	334762.0770841926
31	425625.5256100354	334736.6269979989
32	425578.4887844017	334715.4949752147
33	425528.5879130395	334691.5004341754

34	425514.5254212333	334685.9904585504
35	425467.9358130287	334726.0159738876
36	425454.7017762740	334750.0030425412
37	425508.0768207251	334769.1990290510
38	425506.5472992269	334773.0304349375
39	425529.5659836617	334781.6304174232
40	425540.0512874228	334838.9499416257
41	425550.4718274793	334879.0799945719
42	425553.2162273892	334889.1089912015
43	425560.6198262500	334920.1160064398

Situri arheologice

Recomandările elaboratorului studiului arheologic

- înregistrarea tuturor descoperirilor arheologice în Repertoriul Arheologic Național și în Lista Monumentelor Istorice;
- marcarea în teren a tuturor descoperirilor arheologice în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- implicarea instituțiilor Ministerului de Interne și a celor administrative locale, în acțiunea de protejare a patrimoniului arheologic și istoric;
- desfășurarea unor campanii de informare la nivelul comunităților de pe raza teritoriului U.A.T. Laloșu, județul Vâlcea, în legătură cu necesitatea protejării propriului patrimoniu arheologic și istoric.

Pe terenurile cu potențial arheologic semnalat:

- se recomandă culturi agricole care nu depășesc adâncimea de săpare a pământului de 25-30 cm și nu necesită deplasarea de utilaj greu;
- se recomandă amenajarea de pășuni;
- se recomandă amplasarea de mijloace de semnalizare și punere în valoare a monumentului;
- se recomandă cercetarea arheologică;
- se recomandă interzicerea arăturilor mai adânci de 30 cm;
- se recomandă interzicerea oricăror activități care implică construirea de clădiri, anexe, instalații, rețele etc., înainte de obținerea certificatului de descărcare de sarcină arheologică;
- se recomandă ca toate lucrările care urmează să afecteze solul, să fie supravegheate din punct de vedere arheologic, în condițiile legii;
- se recomandă ca în cazul în care, în timpul executării lucrărilor, vor fi identificate materiale arheologice (bunuri mobile), lucrările să fie oprite atât timp cât va fi necesar instituției de specialitate pentru înregistrarea și prelevarea lor;
- se recomandă ca în cazul în care se vor descoperi vestigii arheologice construite, să fie solicitată descărcarea de sarcină arheologică a suprafeței de teren aferente investiției propuse, iar lucrările vor fi sistate în porțiunea respectivă atât timp cât va fi necesar instituției de specialitate pentru cercetarea arheologică preventivă exhaustivă a acestora;

Obligativități pentru RLU

Pe lângă situl Boșogari, în cazul în care, din întâmplare sau în cadrul unor cercetări sistematice vor mai fi evidențiate și alte situri, acestea urmează a fi înregistrate în Repertoriul Arheologic Național și după caz, clasate în Lista Monumentelor istorice.

Pentru zonele unde au fost semnalate situri arheologice, în cazul efectuării oricăror intervenții edilitare care afectează solul sau subsolul, se instituie obligativitatea realizării unor cercetări arheologice preventive, sub conducerea unui arheolog expert atestat de Ministerul Culturii.

Pentru orice fel de intervenție edilitară care afectează solul sau subsolul din interiorul zonei de protecție a siturilor arheologice, se instituie obligativitatea supravegherii arheologice, sub conducerea unui arheolog expert atestat de Ministerul Culturii.

Pentru orice documentație aferentă unui Plan Urbanistic Zonal, care are ca obiect introducerea în intravilan a unui teren, se va elabora un studiu arheologic teoretic.

Pentru orice punct din cadrul zonei de protecție a siturilor arheologice este obligatoriu ca eliberarea autorizației de construire sau alte intervenții în sol să fie acordată doar cu avizul Direcției Județene de Cultură și Patrimoniu a Județului Vâlcea.

3.11.4.2.2. Recomandările elaboratorului studiului istoric

3.11.4.2.2.1. Principii generale de protecție și valorificare a patrimoniului natural și cultural

Protejarea și potențarea valorilor locale

- Dezvoltarea unei identități spațiale autentice: orice intervenție (construcții noi, amenajări, infrastructură) trebuie să se raporteze la morfologia, stilul arhitectural și caracterul peisajelor tradiționale din Laloșu.
- Conservarea elementelor vechi de arhitectură vernaculară: case tradiționale, conace, biserici, troițe, fântâni cu valoare istorică sau ambientală.

Integrarea factorului peisagistic în strategiile de dezvoltare

- Identificarea și protejarea peisajelor valoroase: clasificate drept „zone cu intervenții restricționate” (lunca Oltețului, sectorul forestier, nucleee istorice), „zone cu intervenții controlate” (nucleu civic, vetre de sat), „zone flexibile” (extravilan cu predominanță agricolă).
- Respectarea contextului natural: adaptarea intervențiilor la topografie (văi, dealuri), protecția cursurilor de apă, amenajări ecologice pentru a evita degradarea solului și pierderea biodiversității.

Creșterea calității vieții și coeziunea socială

- Spații publice atractive: trotuare, zone pietonale, mobilier urban din materiale naturale, mică arhitectură (lemn, piatră locală), locuri de odihnă și agrement în satele principale.
- Monitorizarea și gestionarea factorilor de poluare: amplasarea activităților industriale și agrozootehnice la periferie, controlul deșeurilor și investiții în infrastructură de bază (apă-canal, iluminat public eficient).

3.11.4.2.2.2. Protecția zonelor cu risc natural (inundații, alunecări de teren)

Evitarea construcțiilor în zone de risc

- Autorizarea se face numai în baza unui studiu geotehnic și hidrotehnic care să demonstreze măsuri de reducere a riscului.
- În zonele inundabile, înainte de a se permite construirea, se aplică soluții ecologice de protecție: împăduriri, coridoare verzi, amenajări de mal discrete (gabioane, plante iubitoare de apă).
- Prevenirea inundațiilor prin amenajarea și menținerea coridoarelor verzi, diguri vegetale, împăduriri, drenaje locale controlate.

Adaptări tehnice și arhitecturale

- Clădirile din zonele cu potențial de inundație vor fi amplasate la o cotă mai înaltă, cu fundații rezistente și materiale care să suporte umiditatea crescută.
- Se recomandă sisteme de drenaj și de colectare a apelor pluviale care să nu afecteze restul gospodăriilor.

Soluții de amenajare a spațiului public în zone de risc

- Folosirea de materiale permeabile în amenajări și vegetație de mal adaptată la apele crescute, evitând structurile masive de beton sau asfalt care accelerează scurgerea și pot agrava inundațiile.

3.11.4.2.2.3. Reguli privind spațiile publice și specificul local

Amenajarea spațiilor publice cu materiale și cromatică armonioase

- Mobilier urban: din lemn, metal forjat vopsit în tonuri neutre și piatră locală, care se integrează în peisajul rural.
- Pavaje pietonale: preferabil realizate din piatră naturală, pietriș stabilizat sau dale înierbate; se evită pavelele colorate intens sau betonul amprentat cu aspect urban.
- Elaborarea unui manual de detalii pentru bănci, coșuri de gunoi, pavaje, garduri publice și iluminat stradal, adaptat mediului rural.
- Colaborare cu specialiști în design rural pentru selectarea materialelor (lemn, piatră locală) și a cromaticii (tonuri calde, texturi discrete).
- Introducerea în RLU a secțiunii cu modele de mobilier, dimensiuni, construcție și culori interzise (ex. plastic fosforescent, table metalice lucioase).

Arbori și vegetație autohtonă

- Plantări cu rol de microclimat și umbră: tei, salcâmi, stejari, frasin, toți adecvați pentru zona vâlceană de câmpie și deal.
- Întreținerea spațiilor verzi: tăieri controlate, evitarea betonării complete a curților și a zonelor publice, menținerea coloristicii verzi în centrul comunelor.

Alte elemente ale spațiului public

- Evitarea reclamelor stridente și a panourilor luminoase de mari dimensiuni, mai ales în proximitatea bisericilor și a monumentelor istorice.
- Colectarea deșeurilor prin platforme special amenajate, amplasate discret, cât mai puțin vizibile din spațiul public.

3.11.4.2.2.4. Dezvoltarea infrastructurii rutiere și canalizării, iluminatului public

Modernizare cu respect față de scara rurală

- o Lărgirea drumurilor și introducerea rețelelor edilitare se vor face cu o bandă de protecție pe marginea loturilor, fără demolarea nejustificată a gospodăriilor vechi ori a gardurilor tradiționale.
- o Toate proiectele majore (lărgiri de drumuri, introducerea utilităților, amenajări edilitare) se vor evalua și din punct de vedere peisagistic, nu doar funcțional.
- o Mobilierul stradal (stâlpi de iluminat, coșuri de gunoi, indicatoare) trebuie să fie discret, finisat cu culori neutre și materiale care să nu contrasteze cu ambianța rurală (metal mat, lemn, piatră).

Asigurarea unor soluții ecologice pentru apă și canalizare

- o În zonele greu accesibile, se pot adopta sisteme individuale de epurare (fose septice ecologice, stații de epurare compacte).
- o Pentru zonele susceptibile inundațiilor, instalațiile trebuie proiectate astfel încât să asigure continuitatea serviciilor de bază și să nu polueze solul și apele de suprafață.

Iluminatul public

- o Se optează pentru corpuri de iluminat cu LED, cu design simplu, care să ofere siguranță rutieră, dar să evite poluarea luminoasă excesivă.
- o În preajma monumentelor, iluminatul poate fi arhitectural, punând în valoare detaliile bisericilor sau ale unor clădiri reprezentative, însă cu surse de lumină caldă și intensitate moderată.

3.11.4.2.2.5. Reguli generale pentru zonele de protecție a monumentelor

În zonele de protecție se vor respecta următoarele reguli:

- Restaurarea cu păstrarea imaginii a ansamblului monumentelor istorice și punerea în valoare a acesteia.

- Obținerea unui unei imagini de ansamblu a zonei unitare, cu regim mic de înălțime armonizat cu clădirile din zonă. Clădirile vor urmări să se înscrie în volumul general al clădirilor prototip pentru zonă și vor ține cont de recomandările prezentului studiu pentru obținerea unei unități compoziționale a fațadei. Se va păstra inia de coamă și cornișă generală. Se pot admite depășiri ale regimului de înălțime doar dacă se face dovada, prin intermediul imaginilor de ansamblu, ca viitorul obiectiv nu depășește înălțimea clădirilor înconjurătoare, nu afectează vizibilitatea monumentelor și se înscrie în volumetria generală și specificul clădirilor tradiționale.

- Folosirea de materiale și culori care să se înscrie în caracterul zonei și să se armonizeze cu clădirile din jur.

- Folosirea de materiale naturale pentru învelitori: țiglă naturală, tradițională, culori naturale (se interzic culorile verde, albastru, roșu, etc. pentru țiglă). Nu se admite tabla care imită țigla.

- Intervențiile în spațiile publice domeniului public vor avea în echipa de proiectare specialiști din domeniul urbanismului, arhitecturii, peisagisticii, pentru a realiza inserții potrivite contextului și pentru a se asigura că propunerile de vegetație, mobilier urban, rețele tehnico- edilitare, elemente statuare, nu afectează imaginea zonei.

- Se va urmări punerea în valoare a elementelor valoroase identificate: arhitecturale, peisagistice, de circulații, spații publice, incinte.

- Se va urmări respectarea caracteristicilor de ocupare și utilizare a terenurilor în funcție de caracteristicile subzonelor istorice de referință.

- Se vor respecta toate procedurile și condițiile de avizare/autorizare pentru clădirile monument, imobilele sau spațiile publice situate în zonele de protecție ale monumentelor și/sau în zonele construite protejate, conform legislației în vigoare.

- Noile construcții sau intervențiile pe construcțiile existente se vor realiza în așa fel încât clădirile să fie în afara conului de vizibilitate a unui monument sau ansamblu important de clădiri.

- Amenajările peisagistice și plantările din zonă se vor realizeze în asemenea fel încât să nu afecteze vizibilitatea monumentelor și a ansamblului și să ofere o amenajare minimalistă, cu materiale naturale, cu o divizare minimă a spațiilor. Sunt interzise gardurile în amenajările publice ce nu presupun deferente de nivel ce necesită siguranța persoanelor cu dizabilități.

- Pentru rețele tehnico- edilitare se vor găsi soluții de îngropare sau încastrare sau alte soluții constructive, în așa fel încât acestea să nu fie vizibile din spațiul public

- Obținerea pentru orice intervenție a avizului Direcției de Cultură Vâlcea și Ministerului Culturii

- Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Patrimoniului Național sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național. Sau conform Ordinului nr. 3.037 din 20 iulie 2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă și emiterea acordului scris, în cazul executării lucrărilor.

Intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii și Patrimoniului Național sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Conform ordinului nr. 3.037 din 20 iulie 2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă și emiterea acordului scris, în cazul executării lucrărilor, în condițiile prevăzute de art. 11 alin. (2) și (4) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții : "În cazul construcțiilor monument istoric și al construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică stabilită prin documentații de urbanism aprobate, lucrările prevăzute la art. 11 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se pot executa numai cu notificarea prealabilă a autorității administrației publice locale și a serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii și în baza acordului scris al acestui serviciu

public deconcentrat, care conține condițiile și termenele de executare ale lucrărilor sau, după caz, necesitatea urmăririi procedurii de autorizare a respectivelor lucrări.”

3.11.4.2.2.6. Reguli pentru protecția construcțiilor cu valoare arhitecturală

Pentru clădirile și terenurile clădirilor cu valoare arhitecturală mare sunt posibile următoarele abordări:

- Intervențiile vor fi de tip reabilitare și refacere a aspectului clădirilor și elementelor tradiționale (decorații, formă, goluri, finisaje etc.). Nu se permit modificări ale elementelor istorice (decorații, finisaje, tâmplării etc.). Se vor elimina elementele de tip parazit (exemplu extinderi cu elemente în materiale ce nu se înscriu în specificul local, elemente de fațadă și detalii adăugate ulterior ce nu se înscriu în specificul local, elemente de infrastructură ce au un impact negativ asupra aspectului clădirilor - se urmărește conservarea stării originale a construcțiilor; posibilitatea extinderii acestor clădiri poate fi pusă în discuție din necesități funcționale, cât timp intervențiile nu alterează valorile arhitecturale și istorice ale obiectivului și nu concurează volumetric sau stilistic cu clădirea originală.
- volumetria corpurilor de extindere se va relaționa în mod armonios, neagresiv la volumul clădirii existente, fără să o concureze prin gabarit. Nu se admit pastişe și reluări / multiplicări ale decorațiilor clădirii extinse, intervențiile vor exprima clar caracterul de element adosat, distinct.
- se permite desființarea parțială a elementelor ce nu prezintă valoare arhitecturală, extinderea sau reamenajarea interioară.
- Se permit construcții noi pe parcelele pe care sunt amplasate clădirile cu valoare, cu condiția ca acestea să nu domine vizual clădirile cu valoare și să nu fie percepute din spațiul public ca elemente principale (prin metode ca: retragerea lor față de construcțiile existente, amplasarea lor în continuarea clădirilor existente, amplasarea lor în plan secund, etc.)
- Este recomandată construcția unei clădiri sau a unui ansamblu nou după modelul celui vechi, dacă clădirea existentă se află în stare avansată de degradare sau prezintă pericol structural sau pentru sănătatea populației. Se vor recicla pe cât posibil elemente arhitecturale ale vechii construcții în ansamblul nou propus. În acest caz se va păstra amplasamentul vechi, fiind permisă schimbarea amplasamentului numai dacă se păstrează organizarea tradițională a gospodăriei (detaliată în studiul istoric) sau dacă se face dovada unui pericol structural sau natural pentru amplasamentul existent (inundații, alunecări de teren, zone de protecție).
- Elementele arhitecturale ale acestor clădiri se vor folosi ca model pentru replicare la noile construcții din comună, pentru încadrarea în specificul arhitectural local.
- este interzisă demolarea, modificarea expresiei arhitecturale și alterarea elementelor arhitecturale caracteristice

Datorită importanței lor istorice și a rarității crescânde, clădirile reprezentative pentru arhitectura tradițională sau pentru rezidențele boierești de început de secol XX din comuna Laloșu ar trebui, în mod ideal, să fie protejate prin reguli clare. Totuși, având în vedere constrângerile economice și sociale din comunitate, se propune introducerea unei categorii intermediare de protecție care să permită demolarea acestora în condiții justificate.

Clădirile identificate ca fiind de valoare pot fi demolate doar în următoarele situații:

- Stare avansată de degradare
  - o Clădirea prezintă riscuri structurale majore sau se află într-o stare de degradare care face restaurarea dificilă din punct de vedere tehnic sau foarte costisitoare.
- Costuri foarte mari pentru reabilitare
  - o Se demonstrează, printr-o expertiză tehnică, că reabilitarea și restaurarea clădirii implică costuri prohibitive care depășesc posibilitățile financiare ale proprietarului.
- Compartimentarea interioară nepotrivită

o Organizarea spațială a clădirii nu permite adaptarea acesteia la standardele contemporane de locuire, iar modificările necesare ar duce la pierderea valorii arhitecturale originale.

- Lipsa sprijinului financiar pentru reabilitare

o Nu există surse de finanțare publice, private sau din partea organizațiilor de profil care să susțină restaurarea și întreținerea clădirii.

Această abordare echilibrează nevoia de protejare a patrimoniului arhitectural cu realitățile economice și sociale ale comunității locale. Propunerea permite conservarea valorilor esențiale ale peisajului construit, oferind în același timp o flexibilitate rezonabilă pentru a răspunde nevoilor contemporane ale locuitorilor.

Conform ordinului nr. 3.037 din 20 iulie 2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă și emiterea acordului scris, în cazul executării lucrărilor, în condițiile prevăzute de art. 11 alin. (2) și (4) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții : *"În cazul construcțiilor monument istoric și al construcțiilor cu valoare arhitecturală sau istorică stabilită prin documentații de urbanism aprobate, lucrările prevăzute la art. 11 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se pot executa numai cu notificarea prealabilă a autorității administrației publice locale și a serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii și în baza acordului scris al acestui serviciu public deconcentrat, care conține condițiile și termenele de executare ale lucrărilor sau, după caz, necesitatea urmăririi procedurii de autorizare a respectivelor lucrări."*

3.11.4.2.2.7. Protecția troițelor, fântânilor și obiectelor memoriale din comuna Laloșu

Inventariere și documentare

- Se creează un registru local cu troițele, fântânile vechi și monumentele/obiectele comemorative, incluzând informații despre amplasament, stil, stare de conservare.

Restaurare și întreținere

- Intervențiile se fac cu materiale tradiționale, respectând tehnicile locale. Fântânile să fie recondiționate cu lemn și piatră, evitându-se structuri de plastic sau metal strident.

- Troițele și obiectele memoriale se pot muta din amplasamentul lor pentru lucrări de utilitate publică (rețele și elemente de rețele tehnico- edilitare, garduri, reabilitare căi de comunicație- străzi, trotuare, piste de bicicletă, proiecte peisagistice sau de spații publice pietonale- amenajări pietonale sau peisagistice). Noul amplasament va fi ales pentru a răspunde aceluiași cerințe de reprezentativitate, vizibilitate, simbolistică, iar în procesul de mutare nu se va afecta integritatea lor și aspectul inițial. Este recomandată mutarea lor în apropierea vechiului amplasament, cu condiția respectării criteriilor de reprezentativitate, vizibilitate, simbolistică.

- Protejarea lemnului prin metode tradiționale (uleiuri naturale, vopseluri pe bază de pigmenți naturali) pentru a evita degradarea rapidă.

Protecția vizuală

- Sunt interzise construcțiile de proporții mari, care pot bloca vederea troițelor și monumentelor eroilor, în special la intersecții importante ori în curtea bisericilor.

Integrarea în peisajul cultural

- Păstrarea amplasamentului original al troițelor pentru a menține autenticitatea și relația lor cu comunitatea și peisajul înconjurător.

- Crearea de spații de reculegere în jurul troițelor, utilizând elemente tradiționale precum bănci din lemn, fântâni sau mici grădini cu vegetație autohtonă.

Integrarea în planurile urbanistice și de dezvoltare rurală

- Asigurarea protecției juridice a troițelor și obiectelor memoriale prin includerea lor în documentațiile de urbanism, cum ar fi Planul Urbanistic General (PUG).

- Evitarea amplasării construcțiilor moderne în imediata vecinătate a troițelor, pentru a păstra coerența peisajului cultural și a specificului tradițional.

3.11.4.2.2.8. *Recomandări pentru anexele tradiționale din comuna Laloșu*

1. Conservarea și restaurarea anexelor tradiționale existente

- o Se recomandă păstrarea volumetriei originale a anexelor, respectând proporțiile și dimensiunile specifice locului.
- o Restaurarea elementelor deteriorate trebuie să fie realizată utilizând materiale tradiționale, precum lemnul și țigla, și tehnici locale de construcție.
- o Structurile din lemn, precum grinzile, stâlpii sau decorațiunile, trebuie reparate sau înlocuite cu elemente similare, confecționate din lemn de esență locală.
- o Se recomandă protejarea împotriva degradării naturale prin tratamente tradiționale, cum ar fi uleiurile naturale sau vopselele pe bază de pigmenți naturali.
- o Refacerea acoperișurilor cu materiale tradiționale, cum ar fi șindrila sau țigla ceramică.
- o Evitarea utilizării materialelor moderne inadecvate, precum tablă lucioasă sau PVC, care contravin specificului local.

2. Reutilizarea anexelor pentru funcțiuni compatibile

- o Încurajarea utilizării anexelor pentru activități tradiționale, precum păstrarea uneltelor agricole, adăpostirea animalelor sau depozitarea produselor agricole.
- o Adaptarea unor anexe pentru funcțiuni noi, precum mici ateliere meșteșugărești, depozite sau spații educaționale, cu păstrarea caracterului tradițional al construcțiilor.

3. Integrarea în peisaj și curtea gospodăriei

- o Anexele trebuie să fie amplasate armonios în cadrul curților gospodărești, respectând modelul tradițional de organizare: anexele dispuse în spatele casei, în continuarea acesteia sau paralel pe latura opusă.
- o Menținerea proporțiilor între dimensiunea anexelor și a casei principale, pentru a păstra unitatea ansamblului.

4. Reglementarea construcțiilor noi

- o Pentru anexele noi, acestea trebuie să respecte proporțiile și materialele locale.
- o Evitarea volumetriilor masive sau a formelor necaracteristice, care ar putea afecta coerența arhitecturală a gospodăriilor tradiționale.

3.11.4.2.2.9. *Reguli pentru clădirile de servicii publice (instituții, servicii de educație, sănătate, cultură, religioase, etc.) din satele comunei Laloșu*

În contextul predominant rural al comunei Laloșu, caracterizat de un țesut urbanistic orientat în principal către locuire, integrarea serviciilor publice devine o provocare esențială pentru asigurarea funcționalității și bunăstării comunității. Deși principala funcțiune a satelor din comună este cea rezidențială, serviciile publice, precum instituțiile de educație, sănătate, cultură sau lăcașurile de cult, joacă un rol indispensabil în susținerea și dezvoltarea vieții comunitare.

Clădirile de servicii publice, cum ar fi instituțiile, unitățile de educație, sănătate, cultură și lăcașurile de cult, sunt indispensabile pentru funcționarea comunității, dar prezintă provocări specifice în ceea ce privește integrarea lor în peisajul arhitectural tradițional. Deși exigențele funcționale și normele specifice de operare impun deseori derogări de la regulile stricte ale arhitecturii vernaculare, este esențial să se adopte soluții care să minimizeze impactul vizual și să armonizeze aceste clădiri cu specificul local.

Având în vedere aceste considerente, recomandările formulate pentru amplasarea și configurarea serviciilor publice în comuna Laloșu au fost elaborate cu scopul de a asigura o integrare armonioasă a acestora în peisajul rural existent. Ele urmăresc atât păstrarea specificului local, cât și adaptarea la nevoile contemporane.

Recomandări generale pentru serviciile publice din comuna Laloșu

1. Amplasare strategică

a. Clădirile de servicii publice ar trebui, pe cât posibil, să fie amplasate în zona centrală a satului sau în zone ce acces facil dintr-un drum principal, într-un spațiu organizat coerent, pentru a crea un nucleu funcțional accesibil comunității.

b. În cazul în care nu pot fi amplasate în centru, este necesar să fie plasate pe terenuri care să permită integrarea lor armonioasă în peisaj, prin retrageri adecvate și amenajări exterioare corespunzătoare.

2. Reguli pentru volumetrie și amplasament

a. Clădirile masive trebuie să fie retrase suficient de la drumuri și alte clădiri, acolo unde terenul permite, pentru a reduce percepția masivității lor.

b. Volumele mari necesare funcțiunii clădirilor vor fi fragmentate (unde este posibil) vizual prin utilizarea unor corpuri sau fațade articulate, care să reducă impresia de bloc compact.

c. Înălțimile mai mari, acolo unde sunt necesare, trebuie integrate prin raportare la clădirile învecinate, utilizând elemente de tranziție, sau marcând accente verticale (care nu vor depăși regimul de înălțime de P+3) amplasate compozițional în așa fel încât să nu afecteze coerența ansamblului.

3. Materiale și culori

a. Se vor utiliza materiale naturale, acolo unde este posibil, pentru a păstra armonia cu fondul construit tradițional.

b. Culorile trebuie să fie neutre sau pastelate, cu saturație redusă, pentru a evita contrastele puternice în peisaj.

• Materialele moderne necesare pentru funcționalitate (ex. panouri metalice, sticlă) trebuie utilizate cu moderație și combinate cu finisaje care să le integreze vizual. Sunt interzise materialele necorespunzătoare unei arhitecturi de calitate (de exemplu: materiale cu aspect lucios de tip inox, tablă pentru acoperiș lucioasă, elemente din materiale plastice, Policarbonat, placaje ceramice lucioase utilizate pe fațade, elemente prefabricate din fibră de sticlă sau plastic etc.)

4. Elemente arhitecturale

a. Fațadele clădirilor trebuie să includă elemente simple, de împărțire a fațadelor, pentru a reduce senzația de monotonie, fără ca acestea să fie marcate de culori stridente.

b. Golurile mari (ex. ferestre sau intrări) trebuie să fie bine proporționate și încadrate pentru a menține o relație armonioasă cu fațadele.

5. Integrarea peisagistică

a. Spațiile verzi și elementele de peisaj trebuie să fie utilizate strategic pentru a atenua impactul vizual al clădirilor mari. Acestea pot include plantări de arbori sau amenajări peisagistice care să creeze o tranziție între clădire și terenurile adiacente.

b. Zonele pavate sau betonate vor fi reduse la minimum, înlocuite pe cât posibil cu materiale naturale, precum piatra locală sau suprafețele verzi.

6. Gruparea funcțiunilor

a. Este recomandat ca mai multe servicii publice să fie grupate într-un singur amplasament, pentru a minimiza impactul asupra peisajului construit și a concentra intervențiile în mod eficient. Aceasta creează un centru funcțional bine organizat și ușor accesibil pentru comunitate.

7. Raportarea la specificul local

Chiar și în cazul derogărilor impuse de exigențele funcționale, clădirile trebuie să respecte principiile generale ale arhitecturii locale. Acestea includ utilizarea acoperișurilor cu pante simple, evitarea materialelor care imită alte texturi și păstrarea unei relații armonioase cu peisajul.

3.11.4.2.3. Reglementări de utilizare și ocupare a terenurilor și de protejare a valorilor specifice ale fondului construit

Pentru conservarea morfologiei așezărilor se recomandă:

Structura morfologică a satului

- Conservarea rețelei principale de străzi și a caracterului de sate înșiruite pentru satele Portărești și Oltețani, risipite pentru satul Ghindari și a celei de sat dezvoltat tentacular pentru satele Laloșu, Mologești, Berbești
- Reabilitarea și amenajarea corespunzătoare a spațiilor publice din sate, folosind de asemenea principii sustenabile și de reziliență (de exemplu apărarea împotriva inundațiilor prin amenajări care să respecte mediul înconjurător, să se încadreze în peisaj și să folosească materiale și tehnici locale durabile).
- Intensificarea utilizării terenurilor intravilane prin ocuparea prioritară a loturilor libere, respectiv respectarea politicilor locale privind ocuparea rațională a terenurilor, în vederea realizării unor obiective, precum valorificarea terenurilor din zonele echipate cu rețele tehnico-edilitare.
- Autorizarea lucrărilor se face cu respectarea normelor stabilite de consiliile locale pentru ocuparea rațională a terenurilor și pentru realizarea următoarelor obiective:
  - completarea zonelor centrale potrivit condițiilor urbanistice specific impuse de caracterul zonei, având prioritate instituțiile publice, precum și serviciile de interes general;
  - valorificarea terenurilor din zonele echipate cu rețele tehnico-edilitare.
- Construcțiile se vor amplasa corespunzător funcțiunilor pe care le adăpostesc: funcțiunile pe o scară mare, cele posibil generatoare de poluare (ferme de animale, de procesare a biomasei, depozite etc.), necompatibile în mod direct cu funcțiunea de locuire, se vor amplasa la periferia satului (se va evita amplasarea acestora în apropierea luncii Oltețului), în zonele de dezvoltare ale acestuia, în zone cu grad mare de răsfirare, după caz. Amplasarea construcțiilor care, prin natura și destinația lor, pot genera riscuri tehnologice (determinate de procesele industriale sau agricole care prezintă pericol de incendii, explozii, radiații, surpări de teren sau poluare a aerului, a apei sau a solului) se face numai elaborat și aprobat conform prevederilor legale.
- Conservarea parcelarului în zonele de vatră a satului, cu restricționări moderate și permisivități limitate (restricționarea divizării sau comasării parcelelor existente, cu excepția cazurilor în care se revine la forma inițială a parcelarului, promovarea indicatorilor POT și CUT în limite mici, apropiate de cele existente). Se va evita comasarea sau divizarea parcelelor, ținându-se cont de caracteristicile parcelarului istoric păstrat. Modificarea (comasarea sau divizarea) acestuia este permisă dacă nu se schimbă/alterează imaginea spațiului public. Comasarea parcelelor istorice se recomandă a fi făcută în zona din spate (grădina) a parcelei, nu și la stradă.
- Promovarea tipologiei de organizare a gospodăriilor conform modelelor tradiționale, cu adaptări minime, necesare pentru asigurarea unui confort modern;
- Păstrarea alinierilor generale specifice ale clădirilor existente;

Amplasarea construcțiilor pe lot

Amplasarea construcțiilor și amenajărilor

Atât pentru conversia construcțiilor existente, cât și pentru construcțiile propuse, se recomandă folosirea tehnicilor, a materialelor tradiționale originare și a meșterilor care încă mai există în zonele cercetate.

Pentru toate funcțiunile aflate în studiu, se recomandă re folosirea fondului construit existent, care să valorifice un fond construit valoros (de exemplu, problema clădirilor cu valoare arhitecturală sau ambientală abandonate sau în stare rea, nu neapărat listate ca monumente istorice), care păstrează, de cele mai multe ori, caracteristici sintetice ale arhitecturii tradiționale.

Extinderile se pot realiza:

- în continuarea volumului, la aceeași înălțime și cu aceeași formă de acoperiș;
- ca volum nou, similar ca formă și proporție, legat de volumul existent prin diverse spații de articulare;
- prin reconversia și extinderea anexelor: conace, poieți, căsoaie, șopruri.

Se recomandă evitarea construirii pe terenurile agricole din intravilan. Dacă se va considera oportună o asemenea amplasare, se va analiza prin studiul de impact și sarcina suplimentară asupra mediului

și a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare existente. Autorizarea executării construcțiilor și amenajărilor pe terenurile agricole din extravilan este permisă pentru funcțiunile și în condițiile stabilite de lege. Se va urmări gruparea suprafețelor de teren afectate construcțiilor, spre a evita prejudicierea activităților agricole și de creștere a animalelor.

În moșia satului

C-2) Construcții cu gabarit mare (250 – 395 mp), de tip monovolum:

Se vor amplasa în exteriorul vetrei, într-o zonă acceptată prin PUG sau neocupată de țesutul specific local, pentru a nu agresa caracterul rural al zonei. Amplasarea se va justifica printr-un studiu de amplasare.

În vatra satului

A) Construcții cu gabarit mic (<120 mp), B) construcții cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și C-1) Construcții cu gabarit mare (250 – 395 mp), dispuse în sistem pavilionar:

Se vor amplasa, preferabil, în vatra satului, ținând cont de țesutul rural existent și de specificul local, iar dacă este cazul modificării parcelarului existent (divizare sau comasare), acest lucru se va realiza fără modificarea aspectului spațiului public. Amplasarea în vatra satului se va justifica printr-un studiu de amplasare.

Cultură și educație: În cazul construcțiilor pentru învățământ, se recomandă împărțirea amplasamentului în mai multe zone funcționale: zona ocupată de construcție, zona curții de recreație, zona terenurilor și instalațiilor sportive și zona verde – inclusiv grădina de flori. Pentru învățământul preșcolar (grădinițe), se va asigura o suprafață minimă de teren de 22 mp/copil, iar pentru școli primare, gimnaziale, licee, școli postliceale și școli profesionale, o suprafață minimă de 20 mp/elev.

Modul de ocupare a terenului:

- 25 % teren ocupat de construcții
- 75 % teren amenajat (curte de recreație și amenajări sportive, zonă verde, grădină de flori) din terenul total.

Sănătate: Pentru construcțiile de creșe și creșe speciale, amplasamentul trebuie să asigure o suprafață de minimum 25 mp/copil pentru creșe și de 40 mp/copil pentru creșe speciale, grupate în mai multe zone: una ocupată de construcții, zona ocupată de spații de joacă (nisip, bazin, plajă, gazon); zona administrativă și zona verde de parc și alei.

Modul de ocupare a terenului:

- 20 % teren ocupat de construcții
- 80 % teren amenajat (curte de recreație și amenajări sportive, zonă verde, grădină de flori) din terenul total.

Reguli generale de amplasarea construcțiilor și amenajărilor

Reguli de intervenție asupra clădirilor

▪ Intervențiile asupra clădirilor existente trebuie să respecte caracteristicile arhitecturale tradiționale ale zonei și să utilizeze materiale și tehnici de construcție autentice. Scopul este păstrarea integrității și autenticității construcțiilor, precum și adaptarea acestora la nevoile moderne fără a le altera valoarea istorică și culturală.

▪ Reparațiile și întreținerea construcțiilor tradiționale se vor realiza prin metode și materiale specifice tradiției locale. Se va acorda o atenție deosebită conservării elementelor originale, precum detalii decorative, structuri de lemn și acoperișuri. Înlocuirea unor componente deteriorate se va face cu piese similare ca formă, dimensiune și material.

▪ Reabilitarea și modernizarea clădirilor vor fi realizate astfel încât să se păstreze aspectul exterior tradițional, iar intervențiile interioare să nu afecteze structura și caracterul original al construcției. Este recomandată utilizarea tehnicilor de izolare termică și energetică care nu compromit estetica și materialele originale.

▪ Construcțiile noi trebuie să se integreze armonios în peisajul rural, respectând proporțiile, materialele și tehnicile tradiționale. Se va evita realizarea unor construcții care contrastează puternic cu stilul arhitectural specific zonei.

Regulile de înălțime și volumetrie trebuie să fie conforme cu specificul local, evitându-se clădirile multietajate sau cu volume care domină peisajul rural tradițional. Înălțimea maximă a construcțiilor noi nu trebuie să depășească înălțimea clădirilor tradiționale din zonă.

Pentru a proteja patrimoniul arhitectural și a menține armonia vizuală în comuna Laloșu, se recomandă adoptarea unui regulament de construire care să impună restricții stricte asupra dimensiunilor și stilului noilor construcții din zonele de locuințe. Acest regulament ar trebui să stipuleze că noile clădiri nu pot depăși (cu mai mult de 30%) înălțimea și suprafața construcțiilor tradiționale din zonă și trebuie să respecte un set de criterii estetice armonizate cu arhitectura locală. De asemenea, se vor stabili distanțe minime obligatorii între construcții, pentru a preveni senzația de aglomerare și sufocare a gospodăriilor vechi. Prin aceste măsuri, se urmărește păstrarea caracterului rural autentic al comunei și protejarea valorilor culturale și istorice locale. Forma clădirilor va fi de asemenea apropiată de cea a clădirilor reprezentante ale specificului tradițional, fiind interzise formele pătrate sau complexe dacă în zonă nu există astfel de clădiri. Sunt admise astfel de forme dacă contribuie la obținerea unei imagini echilibrate, cu o scară potrivită zonei, prin gabaritul redus.

Spațiile verzi și grădinile vor fi amenajate și întreținute astfel încât să păstreze peisajul natural și biodiversitatea locală. Se vor planta specii de arbori și arbuști autohtoni, iar grădinile vor fi organizate în stil tradițional, cu utilizarea de plante specifice zonei.

Mobilierul urban și infrastructura trebuie să fie în concordanță cu specificul rural și să utilizeze materiale naturale, precum lemnul și piatra. Se vor evita elementele de mobilier urban moderne care nu se potrivesc cu caracterul tradițional al satului.

Tipuri de construcții

Se iau în considerare următoarele tipuri de construcții:

- Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp),
- construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și

Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp), dispuse în sistem pavilionar

Construcțiile cu gabarit mediu și mic

Construcțiile cu gabarit mare

Arhitectura

Elementele principale valoroase arhitecturale, ce vor fi preluate în construcția de noi clădiri, sau pentru renovări

ale clădirilor existente, prezentate în analiza din capitolul 3.3 sunt:

1. Acoperișul
2. Volumetria
3. Coloristica – fațadele vor fi văruiți în alb sau culori pastelate, iar elemente decorative și tencuieli pigmentate sau ornamentate vor fi de lemn natural;
4. Tâmplăria va fi decorată conform exemplelor pozitive de arhitectură tradițională, simplă de lemn sau tâmplărie PVC imitație de lemn preferabil nevopsite.
  - Promovarea tâmplăriilor din lemn, eventual cu geamuri termoizolante, respectând divizările tradiționale ale suprafețelor vitrate;
  - Promovarea respectării dimensiunilor de goluri existente, inclusiv a divizării ferestrelor în două-trei ochiuri și a raporturilor plin-gol tradiționale la fațade;
  - Menținerea, recondiționarea tâmplăriilor originale.
  - Ferestrele vor fi în două canaturi, simple sau duble sau ferestre cu două rânduri de cercevele, dublate de obloane. Ferestrele sunt mai mult înalte decât late, având un raport de aproximativ 2/3, iar în unele

cazuri, de 1/2. Acestea au un rol important în conturarea imaginii casei tradiționale, oferind specificitate și individualitate construcțiilor vechi.

- Ferestrele și în general tâmplăria (uși, porți, obloane) sunt realizate din lemn aparent sau sunt vopsite cu vopsele pe bază de ulei de in.

5. Se recomandă folosirea elementelor decorative de lemn pentru prispe, stâlpi, conform modelelor identificate în prezentul studiu

6. Pereți de cărămidă, bârne orizontale sau chirpici. Se admit pereți din cărămidă, beton.

- Se va urmări promovarea unor proporții în plan conform specificului din zonă, evitându-se construcțiile cu formă pătrată în plan;

- Încurajarea realizării de funcțiuni complementare locuirii, mici servicii, activități mici productive nepoluante sau pensiuni agroturistice de mici dimensiuni, servicii sau ateliere meșteșugărești nepoluante în gospodării tradiționale existente;

- Reabilitarea clădirilor existente cu valoare arhitecturală și ambientală;

7. Materiale de construcție naturale și care respectă specificul local: țiglă, cărămidă, lemn

- Promovarea utilizării unor materiale de construcție specifice (lemn, piatră, țiglă naturală pentru completări sau renovări la casele existente);

- Promovarea materialelor specifice și a tehnicilor specifice de realizare - pentru acoperișuri la construcțiile noi;

8. Împrejmuiri din materiale naturale, la fronturile spre străzi și între proprietăți.

9. Interzicerea folosirii la clădirile noi sau modificate, a unor forme, volumetrii și culori ce împrumută trăsături ne-definitorii pentru zona geografică de care aparține comuna, în special pentru eventuale case de vacanță, pensiuni (excluderea modelelor nespecifice. a celor supradimensionate sau cu volumetrii complicate, a frontoanelor informe, a tâmplăriilor din PVC sau metalice, a acoperișurilor cu pante excesive, a gurilor rotunjite sau cu tăieturi aleatorii, a construirii de verande din sticlă, a realizării de socluri cu materiale ce imită piatra brută, cărămida sau alte finisaje naturale, a utilizării combinate a culorilor primare, a vopselelor strălucitoare, în culori stridente – galben, portocaliu, ciclamen, roșu, - sau prea închise - vișiniu - a amplasării unor garduri și/sau porți masive și opace din tablă ornamentată, din diferite plăci prefabricate din beton, materiale plastice sau din alte materiale ce imită piatra, lemnul etc.;

10. Tratarea permeabilă a suprafețelor de călcare din curți și grădini, cu materiale naturale; se vor evita amenajări cu dale de ciment sau pavele din beton colorat.

Spații publice

- Amenajarea peisagistică (cu materiale vegetale sau minerale locale) a spațiilor publice din preajma principalelor dotări pentru creșterea reprezentativității acestora; se recomandă realizarea unor mici zone în incinte sau la nivelul accesului dinspre stradă, cu materiale tradiționale și tehnologii locale (pietriș, nisip, piatră, dale înierbate), evitând amenajările de tip urban cu pavele din beton colorat, plăci de ciment, asfalt;

- Amenajarea minimală a spațiului stradal cu mobilier specific și a spațiilor publice de agrement amenajate (realizate din materiale locale) și cu dotări necesare colectării gunoaielor (coșuri din lemn, nuiete, metal sau realizate din materiale locale); se vor evita materialele plastice, îndeosebi cele colorate strident, chiar și la locurile de joacă pentru copii;

- Reamenajarea spațiilor din preajma bisericilor de sate (realizarea de alei, locuri de odihnă și reculegere, fântâni și troițe) în spiritul aceluiași utilizări de materiale tradiționale și cu respectarea scării locurilor;

- Prevederea unui iluminat discret, dar eficient, în centru și pe străzile principale.

Conservarea zonei cu potențial arheologic

- Stipularea în RLU a obligativității supravegherii arheologice în condițiile legii, delimitate de specialiști autorizați pentru orice tip de lucrare arheologică;

- Oprirea oricăror lucrări de investiții, în cazul identificării unor materiale arheologice (bunuri mobile) în timpul execuției, până la prelevarea și înregistrarea acestora de către instituții de specialitate;

- Descărcarea de sarcină arheologică a suprafeței de teren pentru investiții și sistarea lucrărilor în porțiunea în care se descoperă vestigii arheologice, atât timp cât va fi necesar instituției de specialitate pentru cercetarea arheologică preventivă exhaustivă;
- Modificarea sau completarea proiectului de investiție în cazul descoperirii unor vestigii arheologice constituite, de importanță deosebită ce nu vor putea fi prelevate sau strămutate, pentru a nu fi afectate lucrările propuse;
- După caz, neanunțarea descoperirilor arheologice prilejuite de realizarea unor lucrări de construire sau desființare va fi sancționată legal, fiind considerată infracțiune.

Reguli pentru bisericile din comună

- Este interzisă demolarea bisericilor.
- Autorizarea executării lucrărilor de construcții, care au ca obiectiv cercetarea, conservarea, restaurarea sau punerea în valoare a bisericilor, se va face cu avizul conform al Direcției de Cultură Vâlcea.
- Se va viza cu precădere potențarea valorii clădirilor bisericilor, luând în considerare unicitatea formei și arhitecturii bisericilor, silueta-simbol în condițiile situării în fosta vatră a satului. bogăția detaliilor, sobrietatea materialelor. Valorificarea acestor repere arhitectural-urbanistic și istoric impune:
- Se va asigura punerea în siguranță deplină a bisericilor prin măsuri adecvate de securitate care să evite eventuale degradări din accidente sau vandalizări;
- Se va asigura consolidarea și restaurarea obiectelor de cult și construcțiilor aferente;
- Se va asigura reamenajarea incintelor și a anturajului pietonal și de spațiu verde din curtea bisericilor și din imediata vecinătate; semnalizarea corespunzătoare a clădirilor cu valoare, inclusiv amplasarea unui sistem discret de informare istorică cu privire la biserică și localitate;
- Se va asigura conservarea perspectivelor principale (în lungul drumurilor convergente spre amplasament), cu restricționarea edificării unor imobile de dimensiuni ce depășesc un nivel sau a unor construcții provizorii care avansează spre drum parțial sau total;
- Se va asigura controlul riguros al construirii în întreaga zonă de protecție, interzicerea unui regim de înălțime peste P+M care să diminueze percepția nestingerii a siluetei monumentului;
- Se vor asigura accesuri fluente spre și dinspre biserică (favorizând desfășurarea unor evenimente)
- Se va asigura proiectarea unui iluminat nocturn al fațadelor care să pună în valoare silueta clădirii, a celor șase turle, a detaliilor arhitectural-stilistice ale bisericii, precum și a vegetației de acompaniament.

3.11.4.2.4. Recomandări generale pentru toate ZIR-urile din comuna Laloșu

Recomandările se bazează pe Ghidul de Arhitectură pentru Încadrarea în Specificul Local din Mediul Rural – Zona Oltenia (OAR, 2017), completat cu observații proprii rezultate din analiza de teren:

- Volume simple și proporționate conform specificului local identificat, care să nu contrasteze cu fondul construit înconjurător, regim mic de înălțime (P, P+M, rar P+1)
- Materiale naturale, cu interdicția utilizării materialelor care imită alte texturi (ex. imitații de lemn sau piatră, tablă cutată metalică ce imită țigla de ceramică. Etc.) sau a materialelor necorespunzătoare unei arhitecturi de calitate (de exemplu: materiale cu aspect lucios de tip inox, tablă pentru acoperiș lucioasă, elemente din materiale plastice, panouri compozite din aluminiu, policarbonat, placaje ceramice lucioase utilizate pe fațade, elemente prefabricate din fibră de sticlă sau plastic etc.)
- Interzicerea unor elemente stilistice inadecvate, precum ornamente stridente sau forme care contrastează cu tradiția locală. Preluarea elementelor decorative de inspirație neoclasică, neo românească/ brâncovenească, clasicistă sau a celor tradiționale din lemn, caracterizate prin forme și detalii complexe (de exemplu detalii de lemn traforat) nu este recomandată, deoarece acestea se integrează cu dificultate în contextul și limbajul arhitectural contemporan. Totuși, utilizarea lor poate fi posibilă, cu condiția ca echipa de proiectare să includă un arhitect atestat MC, care să asigure o abordare

coerentă și adecvată specificului local. Se pot în schimb prelua elemente tradiționale simple, adaptate unei arhitecturi contemporane (de exemplu: stâlpi de lemn cu forme simple în plan și secțiuni, porți de lemn de forme geometrice simple, etc.)

- Culori neutre, pastelate sau desaturate, pentru a asigura o armonie cromatică.
- Acoperișuri de formă simplă, cu pantă între 35–45°, fără lucarne sau decorațiuni stridente
- Interzicerea imitării stilurilor istorice (brâncovenesc, neoromânesc) într-o manieră superficială
- Promovarea elementelor tradiționale reinterpretate: prispă simplă, foișor de lemn, garduri din scândură
- Amenajarea spațiului public cu elemente locale (pavaj pietruit, bănci din lemn, arbori locali)
- Limitarea extinderii intravilanului și încurajarea densificării zonelor deja construite

Pentru ZIR 3 (zonă industrială) și, parțial, ZIR 5 și ZIR 10 (extinderi recente), se permite realizarea unor volume mai mari, dar cu condiția unei bune integrări volumetrice și peisagistice, precum și a respectării reglementărilor specifice contextului rural.

3.11.5. Protejarea unor suprafețe din extravilan

Extravilanul reprezintă un peisaj deluros autentic, cu vegetație specifică. Monitorizarea atentă a biotopului existent, cu scopul păstrării biodiversității este necesară. Exploatarea resurselor naturale și economice trebuie să fie sustenabilă, cu respectarea elementelor valoroase de peisaj și de biodiversitate.

Se recomandă menținerea peisajelor și a terenurilor arabile, și exploatarea lor sustenabilă, pentru a evita degradarea și modificarea radicală a peisajului (realizată de obicei prin intervenții ieșite din scară, nespecifice peisajului și culturii locale).

Extravilanul reprezintă un peisaj deluros autentic, cu vegetație specifică. Monitorizarea atentă a biotopului existent, cu scopul păstrării biodiversității este necesară. Exploatarea resurselor naturale și economice trebuie să fie sustenabilă, cu respectarea elementelor valoroase de peisaj și de biodiversitate.

3.11.6. Interdicții de construire și recomandări de la instituții avizatoare

Interdicții temporare de construire

În zonele naturale protejate - până la elaborarea și aprobarea unor documentații de specialitate care să stabilească strategia de dezvoltare în relație cu zonele învecinate, să formuleze regulile de funcționare și construire specifice zonei și activităților respective.

În zonele cu valori de patrimoniu cultural construit listate sau identificate - până la obținerea avizelor legale. În zonele ce cuprind valori de patrimoniu cultural construit de interes local, atât în imediata vecinătate a monumentului (în interiorul parcelei delimitate topografic) precum și în zonele de protecție, autorizarea construcțiilor se face cu respectarea strictă a avizelor serviciilor publice specializate (avizul Direcției Județene Vâlcea pentru Cultură).

În zonele funcționale în care se desfășoară activități ce prezintă riscuri sanitare și produc disconfort - până la elaborarea Studiului de impact asupra mediului și obținerea Acordului de mediu și/sau Autorizației de mediu conform prevederilor în vigoare.

În zonele cu riscuri naturale, zona cu risc de alunecare și zonele cu pantă mare - până la dispariția factorilor de risc ce au generat interdicția sau elaborarea unui studiu geoaprofundat care să reglementeze condițiile tehnice de fundare ale terenului.

În toate celelalte zone în care există utilizări permise cu condiții și pentru care Administrația publică locală nu are suficiente elemente pentru a-și asuma autorizarea directă a construcției - până la elaborarea și aprobarea altei documentații de urbanism (PUZ și regulament, PUD).

Interdicții de construire și recomandări de la instituții avizatoare

- Conform **aviz nr. 18/31.03.2026** emis de **Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale** cu următoarele precizări/condiții:
  - La elaborarea documentației tehnico - economice pentru realizarea investiției, se vor respecta prevederile:
    - art. 23, alin. (3), Capitolul II din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
    - art. 5², alin (2) din Ordonanța de Urgență nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea 86/2014.
    - Legii nr.164/2015 a viei și vinului în sistemul organizării comune a pieței vitivinicole, cu modificările și completările ulterioare
    - Legii pomiculturii nr. 348/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
    - conform prevederilor art. 11¹ lit. g) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții pentru obiectivele de investiții pe terenurile agricole din extravilan, prevăzute la art. 92 alin. (2) lit. c), e) și j), precum și pentru cele prevăzute la art. 92 alin. (3) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se emit autorizații de construire/desființare fără elaborarea, avizarea și aprobarea, în prealabil, a unei documentații de amenajare a teritoriului și/sau a unei documentații de urbanism.
  - Titularul obiectivului de investiție amplasat pe terenul agricol este obligat să ia măsuri prealabile executării, construcției obiectivului, de decopertare a stratului de sol fertil de pe suprafețele amplasamentelor aprobate, pe care să-l depoziteze și să-l niveleze pe terenuri neproductive sau slab productive, indicate de Direcția pentru Agricultură a Județului Vâlcea în vederea punerii în valoare sau a ameliorării acestora, conform prevederilor art.100 din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
  - Beneficiarul documentației va lua măsuri corespunzătoare de a nu degrada terenurile și culturile din zona limitrofă, altele decât cele prevăzute în documentație, prin depozitarea de materiale ori deșeuri de piatră, moloz, nisip, prefabricate, construcții metalice, reziduuri, resturi menajere, gunoaie și altele asemenea.
  - Beneficiarul documentației va lua măsuri corespunzătoare de a nu ocupa terenurile limitrofe precum și măsuri pentru a evita afectarea terenurilor limitrofe prin reziduurile provenite din activitatea de producție și prin scurgeri de orice fel.
  - Beneficiarul documentației va lua toate măsurile legale cu privire la utilizarea, folosirea, inclusiv circulația și destinația terenurilor agricole, cu respectarea legislației în vigoare aplicabilă acestor intervenții, de către toți deținătorii terenurilor agricole, pentru care a fost emis prezentul aviz.
  - Beneficiarul își asumă răspunderea pentru încadrarea obiectivelor de investiție ce fac obiectul acestei documentații în dispozițiile privind plata tarifului datorat la Fondul de ameliorare prevăzut de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În cazul în care se constată de către organele de control că

obiectivele propuse nu se încadrează în dispozițiile precizate mai sus beneficiarii documentației de PUG, au obligația achitării integrale a tarifului menționat anterior.

- Conform **aviz nr. 19305/04.09.2025** emis de **Serviciul de Telecomunicații Speciale**, se va stabili prin certificatele de urbanism obligația obținerii avizului/acordului STS, în situația în care vor exista solicitări de autorizare a obiectivelor de investiții noi, inclusiv de aprobare a documentațiilor de urbanism P.U.Z. și P.U.D., ale căror construcții depășesc înălțimea de 18 metri, având în vedere faptul că acestea ar putea afecta prin regimul de înălțime disponibilitatea serviciilor de radiocomunicații speciale.
- Conform **acord administrator drumuri locale primăria comunei Laloșu nr. 2950/20.08.2025**, La realizarea lucrărilor de construcții care necesita avizul /acordul comunei Laloșu se vor avea în vedere:
  - prevederile Ordonanței Guvernului nr.43/1997 privind regimul drumurilor, republicată,
  - prevederile Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, modificată și completată ;
  - OUG nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 252/2019 pentru modificarea și completarea OUG 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.
- Conform **Aviz de Gospodărire a Apelor emis de Sistemul de Gospodărire a Apelor Vâlcea nr 71/12.12.2025**:
 Zona inundabilă este zona cu interdicție totală de construire, până la realizarea lucrărilor cu rol de apărare împotriva inundațiilor pentru debite cu asigurare de Q1%.
 Realizarea investițiilor construite pe ape sau care au legătură cu apele se vor face numai cu aviz de gospodărire a apelor, emis în baza unei documentații tehnice de fundamentare întocmită conform prevederilor Ordinului 828/2019 prin firme atestate MAAAP.
 În lungul cursurilor de apă naturală se vor institui zone de protecție în conformitate cu prevederile Legii Apelor nr. 107/1996 - Anexa 2, cu modificările și completările ulterioare. În aceste zone nu este permisă amplasarea de obiective care ar putea împiedica accesul la și de-a lungul albiei minore.
 La proiectarea lucrărilor prevăzute în PUG, autoritatea de gospodărire a apelor va impune măsuri de siguranță/restricții pentru protejarea corpurilor de apă de suprafața/subterană precum și pentru atingerea și menținerea „stării bune” a apelor de suprafața/subterană.
 Avizul de gospodărire a apelor pentru Plan Urbanistic General poate fi numai pentru reglementarea urbanistică și nu conferă dreptul de execuție a lucrărilor hidroedilitate înscrise în prezentul aviz.
 Pentru execuția sau extinderea lucrărilor de alimentare și canalizare, evacuare de ape pluviale și menajere, lucrări de regularizare a cursurilor de apă, apărări și consolidări de maluri, consolidări de albie și praguri de fund, rectificări și reprofilări de albie, îndiguiri și incinte trasee și traversări cu conducte de transport lichide și gaze, cai de comunicații, linii electrice de telecomunicații, inclusiv modernizarea sau dublarea celor existente, se vor întocmi documentații tehnice pentru obținerea avizului de gospodărire a apelor în condițiile prevăzute de reglementările în vigoare.
 În cazul executării de lucrări pe cursurile de apă precum și de regularizare sau îndiguire, beneficiarul va solicita și proiectantul va reanaliza în funcție de ”definirea corpului de apă”, soluțiile construcției adoptate în așa fel încât să se respecte conectivitatea hidraulică longitudinală, laterală și verticală a râului în conformitate cu măsurile pentru îmbunătățirea soluțiilor tehnice de proiectare

și de realizare a lucrărilor hidrotehnice de amenajare a cursului de apă pentru atingerea obiectivelor de mediu din domeniul apelor.

La proiectarea și avizarea lucrărilor hidrotehnice noi se va ține seama de:

- lucrările hidrotehnice noi de apărare împotriva inundațiilor, de alimentare cu apă și canalizare vor fi dimensionate la clasa a IV a de importanță.
- lucrările hidrotehnice care urmează să fie proiectate încadrate în clasa IV de importanță conform STAS 4273/83 se dimensionează la debitul de calcul cu probabilitatea de depășire de 5%.
- conform Strategiei de națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung lucrările hidrotehnice de apărare împotriva inundațiilor se vor verifica pe debite maxime cu probabilitatea de depășire de 1 %.

- Conform **aviz nr. 35/11.06.2026** emis de **Agentia Națională pentru Mediu și Aree Protejate (ANMAP)**, se vor respecta următoarele condiții:
  1. beneficiarul are obligația de a respecta cu strictețe legislația de mediu în vigoare și în special prevederile O.U.G. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice cu modificările și completările ulterioare precum și măsurile impuse prin avizul emis de administratorul ariei naturale protejate;
  2. se vor respecta cu strictețe prevederile din Planul de management al ariei naturale protejate ROSAC0168 Pădurea Sarului precum și măsurile impuse prin avizul emis de administratorul ariei naturale protejate;
  3. pentru speciile protejate pe teritoriul ariei naturale protejate Sit Natura 2000 ROSAC0168 Pădurea Sarului sunt interzise: orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic sau perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație; explicit sunt interzise: deteriorarea, distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și/sau ouălor din natură, deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere ori de odihnă, perturbarea intenționată, în special în cursul perioadei de reproducere, de creștere și de migrație, deținerea exemplarelor din speciile pentru care sunt interzise vânarea și capturarea, comercializarea, deținerea în scopul comercializării acestora în stare vie ori moartă sau a oricăror părți ori produse provenite de la acestea, ușor de identificat;
  4. se vor lua măsuri de evitare, reducere sau ameliorare a posibilului impact negativ asupra Sitului Natura 2000 ROSAC0168 Pădurea Sarului;
  5. se vor lua măsuri pentru un management eficient al deșeurilor, în special a deșeurilor municipale (scăderea cantității de deșeuri eliminate prin depozitare, creșterea ratei de reciclare, valorificarea deșeurilor biodegradabile etc.);
  6. se vor interzice depozitarea temporară de deșeuri de orice natură, materiale de construcție, lemn, gunoi de grajd, paie, balast, moloz, în afara zonelor stabilite;
  7. vor fi păstrate și promovate elementele liniare de vegetație, cum ar fi gardurile vii, șirurile de arbori, ca elemente de conexiune între adăposturi și habitate de hrănire;
  8. se vor interzice plantarea speciilor de plante ornamentale invazive și alohtone în zonele verzi din spațiile rezidențiale;
  10. se vor impune tehnici peisagere de screening (perdele de arbori de exemplu) care să contribuie la mascarea unor funcțiuni cu valoare estetică redusă, cum ar fi cele industriale sau de management al deșeurilor;
  11. se va interzice incendiarea vegetației în orice perioadă a anului;
  12. se va limita turismul necontrolat sau a accesului nesupravegheat în sit (în afara potecilor sau a traseelor recomandate);

13. se vor amplasa panouri informative cu privire la siturile Natura 2000 de pe suprafața comunei Laloșu împreună cu recomandări de bune practici aplicabile în cadrul siturilor naturale;
14. se vor menține / întreține pajiștile prin pășunat și cosit pentru asigurarea condițiilor optime de hrănire /cuibărit a speciilor specifice acestor ecosisteme;
15. nu se vor depăși pragurile referitoare la CUT și POT MAXIM care să permită ocuparea excesivă a suprafețelor din intravilan;
18. vor fi identificate și realizate soluții care să permită migrarea speciilor de amfibieni spre/dinspre zonele umede (podețe, plase de ghidare, amplasarea de limitatoare de viteză și panouri de avertizare pe căile de comunicații etc.);
23. se va proteja flora terestră din vecinătatea malurilor și a vegetației palustre (restricționarea/interzicerea tăierii arborilor/arbuștilor - pe considerentul de habitat/substrat de reproducere din vecinătatea Sitului Natura 2000 ROSAC0168 Pădurea Sarului;
24. se va interzice folosirea substanțelor chimice în interiorul ecosistemelor acvatice și în vecinătatea acestora;
26. extinderea rețelei de medie tensiune, cablaje telefonie sau internet se va face subteran;
28. elaborarea și modificarea planurilor de urbanism de pe teritoriul și din imediata vecinătate a sitului se vor face pe baza documentațiilor de mediu și se avizează de către administratorul sitului;
29. desfășurarea activităților, avizarea planurilor și proiectelor de pe teritoriul sitului Sitului Natura 2000 ROSAC0168 Pădurea Sarului se vor face doar cu avizul administratorului sitului, conform legislației în vigoare.

Motivele care au stat la baza deciziei de emitere a avizului favorabil cu condiții pentru „Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Laloșu, precum și furnizarea sistemului informatic GIS pentru digitalizarea compartimentului de urbanism” în suprapunere parțială cu ROSAC0168 Pădurea Sarului sunt următoarele:

I. „Actualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Laloșu, precum și furnizarea sistemului informatic GIS pentru digitalizarea compartimentului de urbanism” se suprapune cu ROSAC0168 Pădurea Sarului pe o suprafață de 4,92 ha de habitat 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun din ROSAC0168 Pădurea Sarului, suprafață în care nu se propun drumuri noi, linii de transport energie sau alte infrastructuri liniare care să traverseze sau să fragmenteze habitatele forestiere din sit sau coridoarele ecologice ale speciilor;

II. Cele 4,92 ha de habitat 91M0 prezente în extravilanul UAT Laloșu rămân intacte - niciun trup de intravilan propus nu se suprapune cu situl sau cu fondul forestier. Distanța minimă dintre intravilanul propus și limita sitului este de 330 m (Trupul 5 Portărești). Suprafața totală a habitatului 91M0 în ROSAC0168 (5.542,62 ha) și obiectivul de conservare (>5.542 ha) nu sunt afectate. Pierderea directă de habitat nu există.

III. Necesitatea dezvoltării economice a comunei Laloșu - jud. Vâlcea, în contextul unei dezvoltări durabile, etapizate și controlate într-o perspectivă mai lungă de timp, P.U.G. - ul reprezentând principalul instrument de planificare operațională pentru realizarea programelor și acțiunilor de dezvoltare la nivelul unei localități.

- Conform **Notificare de Asistență de Specialitate nr. 16147/12.09.2025 (323/245/27.08.2025)** emisă de **Direcția d.e Sănătate Publică a Județului Vâlcea**, se formulează aplicarea și respectarea următoarelor cerințe legale:
  - Amplasarea clădirilor destinate locuințelor trebuie să se facă în zone sigure, pe terenuri salubre care să asigure protecția populației față de producerea unor fenomene naturale ca alunecări de teren, inundații, avalanșe; cu reducerea degajării sau infiltrării de substanțe toxice, inflamabile sau explozive, apărute ca urmare a poluării mediului; prevăzute cu

sistem de alimentare cu apă potabilă în conformitate cu normele legale în vigoare și sistem de canalizare pentru colectarea, îndepărtarea și neutralizarea apelor reziduale menajere, a apelor meteorice; sistem de colectare selectivă a deșeurilor menajere; cu asigurarea protecției sanatații populației față de poluarea antropică cu compuși chimici, radiații și/sau contaminanți biologici.

- La zonificarea funcțională a localităților se va avea în vedere: separarea funcțiunilor, raportul interdependent al diferitelor zone funcționale, evitarea incompatibilităților funcționale în zonele destinate locuirii și funcțiunilor complementare ale acestora.
- Zonele de protecție sanitară se vor asigura, conform prevederilor legale în vigoare, pe baza avizelor corespunzătoare dotărilor tehnico-edilitare ale zonelor de locuit
- Zonele cu riscuri naturale sau antropice vor fi desemnate ca zone cu interdicție de construire a clădirilor cu destinație de locuințe sau socio-culturale, pe baza studiilor elaborate de către instituții abilitate, până la înlăturarea riscului.
- Se interzice schimbarea destinației funcționale a unor zone dacă prin aceasta se crează premiza apariției de riscuri pentru sănătatea populației din zona locuită.
- Terenurile destinate construcțiilor vor dispune de posibilități de alimentare cu apă potabilă, de îndepărtarea și neutralizare a apelor meteorice, a apelor uzate și reziduurilor, de dezvoltare normală a zonei verzi, de recreere și odihnă, precum și asigurarea accesului facil la rețelele de transport.
- Amplasarea clădirilor destinate locuințelor trebuie să asigure însorirea acestora pe o durată de minimum 1 'A ore la solstițiul de iarnă, a încăperilor de locuit din clădire și din locuințele învecinate.
- Vor fi respectate prevederile art. 4, art. 5, art.6, art. 7, art. 8, art. 12, art. 15, art.16 și art. 20 din Ordin MS 119/2014 modificat și completat.
- Obiectivele economice care, prin natura activității lor, pot polua atmosfera, se amplasează în zonele industriale. Zona industrială va fi stabilită astfel încât poluanții să nu depășească concentrația maximă admisă în aerul ambiant din teritoriile protejate. Obiectivele/activitățile care, conform legislației de mediu, necesită parcurgerea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului sunt considerate obiective potențial poluatoare și trebuie să fie amplasate în zonele industriale.
- La amplasarea exploatareilor agricole se vor aplica prevederile Legii 204/2008 privind protejarea exploatareilor agricole.
- Între unitățile industriale, obiectivele sau activitățile care poluează factorii de mediu sau produc zgomot și vibrații și teritoriile protejate învecinate se asigură zone de protecție sanitară. Suprafețele de teren incluse în zonele de protecție sanitară pot fi exploatate agricol, cu excepția culturilor de plante utilizate în scop alimentar sau furajer, care necesită folosirea de fertilizatori sau pesticide.
- Pentru obiectivele și activitățile prevăzute la art. 11 alin 1 din Ordinul MS 119/2014 modificat și completat, este obligatorie efectuarea evaluării impactului asupra sanatații populației în conformitate cu Metodologia de organizare a studiilor de evaluare a impactului anumitor proiecte publice și private asupra sanatații populației, aprobată prin Ordin MS 1524/2019.
- Se vor dimensiona și institui perimetrele de protecție hidrogeologică și zonele de protecție sanitară (cu regim sever și de restricție) la sursele și instalațiile de alimentare cu apă potabilă în sistem centralizat existente și propuse (foraje, rezervoare, aducțiuni, instalații de tratare, rețele de distribuție), în conformitate cu HG 930/2005 și Ordinul Ministerului Mediului și Pădurilor nr 1278/2011 - instrucțiuni privind delimitarea zonelor de protecție sanitară și a perimetrului de protecție hidrogeologică.

- Amplasarea fântânilor publice si individuale trebuie să se facă la cel puțin 10 m de orice sursă posibilă de poluare: latrină, grajd, cotețe, depozit de deșeuri menajere sau industriale, platforme individuale de colectare a gunoiului de grajd, etc; in jurul fântânii trebuie sa existe o zona de protecție de 1,5 m, amenajata in panta, cimentata sau pavata, impermeabilizata contra infiltrațiilor si împrejmuita pentru prevenirea accesului animalelor.
- Vor fi respectate zonele de protecție ale utilităților din zona (conducte transport produse petroliere, gaze, linii inalta tensiune, etc)
- Amplasarea zonelor destinate industriilor poluante se va face pe baza studiilor de impact de mediu, topografice, hidrometeorologice si de dispersie a poluanților astfel incat aceștia sa nu depaseasca concentrațiile maxime admise prevăzute in normative in teritoriile protejate (zonele de locuit, parcuri, rezervații naturale, zone de interes balneoclimateric, de odihna si recreere, instituțiile social- culturale si medicale, precum si unitățile economice ale căror procese tehnologice necesita factori de mediu lipsiți de impurități).
- Zonele de protecție sanitara vor fi cuprinse ca zone de restricție in construcții atat in RLU, cat si in planurile de reglementari si zonificare teritoriala, iar folosința acestor terenuri va fi cea care este impusa prin legislația si normele sanitare in vigoare.
- Depozitele de deșeuri menajere controlate, instalațiile de compostare a deșeurilor organice si biodegradabile, instalatiile de incinerare a deșeurilor vor fi amplasate conform art. 41-43 din Ordin MS 119/2014 modificat si completat, iar stabilirea zonelor de protecție sanitara pentru aceste obiective se va face pe baza unor studii de impact asupra mediului si sanatatii.
- Fosele septice vidanjabile prin care sunt indepartate apele uzate fecaloid-menajere pentru imobilele neracordate la un sistem de canalizare, se amplaseaza la cel puțin 10 m fata de cea mai apropiata locuința si sursa de apa.
- Emitenții de autorizații de construcții vor respecta prevederile Regulamentului de urbanism, funcțiunile dominante ale zonelor funcționale si UTR-urile respective cu permisiunile, restricțiile si interdicțiile ce rezulta din acestea.
- Se va solicita asistenta de specialitate in vederea notificării pentru proiectarea, amplasarea si executarea construcțiilor obiectivelor de utilitate publica sau privata, pentru transformarea, extinderea sau schimbarea destinației construcțiilor si instalațiilor, cat si pentru PUZ-urile/PUD-urile necesare conform Regulamentului de urbanism in conformitate cu normele sanitare in vigoare (Ordin MS 1030/2009).
- Se vor identifica si amenaja noi spatii verzi si de agrement astfel incat procentul acestor zone funcționale pe ansamblul localității sa creasca.
- In RLU se vor prelua si distantele minime ale zonelor de protecție sanitara pentru sistemele de aprovizionare cu apa potabila si restricțiile si interdicțiile legate de activitatile si obiectivele ce pot fi desfasurate/amplasate in aceste zone, conform HGR 930/2005 precum si distantele minime de protecție sanitara prevăzute in Ordin MS 119/2014 modificat si completat.
- Proiectarea si inființarea unui cimitir se realizează conform certificatului de urbanism, cu respectarea distanței minime de 100 metri față de zonele protejate, pentru a nu crea disconfort rezidenților din zonele respective, conform Legii 102/2014 si HG 741/2016, art.22.
- Autoritățile locale împreuna cu operatorii de utilitati din zona vor lua toate masurile necesare pentru devierea/reamplasarea acelor obiective sau utilitati ale căror zone de protecție si/sau zone de proiectie sanitara se intersectează cu teritoriile protejate (zonele locuite, etc.) astfel incat sa fie respectate aceste zone de protecție conform normativelor in vigoare.

- Conform **aviz nr. 1200/29.01.2026** emis de **Consiliul Județean Vâlcea** pentru drumurile județene **DJ 643** Limita Jud. Olt - Laloșu - Făurești - Dănciulești - Otetelișu - Benghești - Lăcustenii de Jos - Gănești (DN 67B) și **DJ 644A**: Limita județ Olt - Oltețani - Berbești - Mologești - Portărești - Laloșu - Ghindari - Găinești - Bungețani - Făurești (DJ 643):
  - Pentru realizarea sau amplasarea în zona drumului public a panourilor publicitare, a oricăror construcții sau activități comerciale, căi de acces, amenajări sau instalații, în orice scop, fără a periclita siguranța circulației, sunt obligatorii, pe lângă autorizația de construire, după caz, acordul prealabil și autorizația de amplasare și/sau de acces în zona drumului public emise de administratorul drumului;
  - Lucrările edilitare subterane se amplasează în afara amprizei, în afara zonei de siguranță a drumului public sau în galerii vizitabile. Construcția, repararea și întreținerea acestor lucrări în zona drumului public se fac cu aprobarea administratorului drumului și cu respectarea legislației în vigoare. Lucrările edilitare în extravilan se amplasează de regulă în afara zonei de siguranță și numai cu acordul prealabil și autorizația de amplasare și/sau de acces în zona drumului public ale administratorului drumului;
  - Pentru evitarea congestionării traficului în afara localităților se interzice amplasarea oricăror construcții care generează un trafic suplimentar, la o distanță mai mică de 30,00 m de marginea părții carosabile pentru drumurile județene. Prin construcții care generează un trafic suplimentar se au în vedere unități productive, complexe comerciale, depozite angro, unități tip show-room, obiective turistice, cartiere rezidențiale, parcuri industriale, precum și orice alte obiective și/sau construcții asemănătoare în care se desfășoară activități economice;
  - Se interzice amplasarea construcțiilor și panourilor publicitare în curbe și în intersecțiile la nivel ale căilor de comunicație, în ampriza și în zonele de siguranță, precum și pe suprafețele de teren destinate asigurării vizibilității în curbe și în intersecții. Pentru asigurarea vizibilității în curbe și evitarea producerii evenimentelor rutiere grave se interzice amenajarea parcarilor în interiorul și exteriorul curbelor periculoase ;
  - Se interzice obturarea vizibilității indicatoarelor rutiere prin amplasarea construcțiilor, instalațiilor, panourilor publicitare, plantațiilor rutiere și a oricăror alte obstacole ;
  - Pentru dezvoltarea capacității de circulație a drumurilor publice în traversarea localităților rurale, distanța dintre axul drumului și gardurile sau construcțiile situate de o parte și de alta a drumurilor va fi de minimum 12 m pentru drumurile județene și de minimum 10 m pentru drumurile comunale.
- Conform **aviz nr. DT-371/06.04.2026** emis de **Statul Major al Apărării din cadrul Ministerului Apărării Naționale**, se vor respecta următoarele condiții:
  - respectarea cu strictețe a limitelor teritoriului intravilan propus și terenurilor intravilane destinate pentru construcții și amenajări, precum și zonelor funcționale precizate în documentația de urbanism depusă;
  - menționarea în Memoriul de prezentare și în Regulamentul local de urbanism a Terenurilor cu destinație specială, dacă există, precum și a zonelor de siguranță/zonelor militare restricționate, stabilite de comun acord cu unitățile militare existente pe teritoriul administrativ al UAT Laloșu, cu lățimea de cel puțin 200 m, în care se va institui interdicție de construire;
  - introducerea, în Regulamentul Local de Urbanism, a obligativității autorității publice locale de a solicita, prin certificatul de urbanism, avizul MApN pentru realizarea obiectivelor de investiții, în conformitate cu HG 62/07.02.1996 și M.30/02.11.1995;

- introducerea și evidențierea terenurilor cu destinație specială în planșele desenate;
  - neafectarea, sub nicio formă, a activităților militare, terenurilor, construcțiilor sau instalațiilor, de orice fel, aflate în proprietatea/administrarea Ministerului Apărării Naționale.
  - încălcarea oricărei condiții de mai sus atrage atât anularea de drept a avizului, cât și răspunderea juridică a beneficiarului lucrării.
- Conform **aviz nr. 12/23.02.2026** emis de **ANIF-Filiala Teritorială de îmbunătățiri Funciare Vâlcea**, teritoriul UAT Laloșu constituie capacitate de C.E.S. în Amenajarea de C.E.S. B.H. Oltet mal stâng Laloșu - Băbeni, cod 270 și de desecare în Amenajarea de desecare Făurești - Laloșu, cod 1046, aflată în administrarea ANIF - Filiala Teritorială de Îmbunătățiri Funciare Vâlcea.
    - La obținerea avizului tehnic A.N.I.F. pentru obținerea autorizației de construire, se va încheia un contract prin care se va reglementa situația infrastructurii de îmbunătățiri funciare, urmând ca beneficiarul de aviz să suporte cheltuielile rezultate ca urmare a devierii, refacerii și/sau dezafectării acesteia. Valoarea se va stabili pe baza unui deviz întocmit de un evaluator autorizat și acceptat de ANIF - Filiala Teritorială de îmbunătățiri Funciare Vâlcea;
    - În timpul execuției lucrărilor se vor respecta prevederile legale cu privire la zonele de protecție pentru lucrările de îmbunătățiri funciare, în conformitate cu Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004 republicată cu completările și modificările ulterioare, Normelor metodologice de aplicare a legii nr. 138/2004 cu completările și modificările ulterioare și Ordinul nr.227/2006 al M.A.D.R;
    - Beneficiarul de aviz va fi direct răspunzător de orice deteriorare și/sau modificare a amenajărilor de îmbunătățiri funciare pentru care s-a emis prezentul aviz;
    - Lucrările de îmbunătățiri funciare aflate în zonă, afectate accidental în timpul execuției lucrărilor, vor fi aduse la parametrii de funcționare, de către beneficiarul de aviz;
    - Se va permite accesul personalului și utilajelor specifice pentru întreținerea și repararea lucrărilor de îmbunătățiri funciare din zonă, aflate în administrarea ANIF- Filiala Teritorială de Îmbunătățiri Funciare Vâlcea;
    - Nu se vor executa construcții (clădiri, instalații de orice fel, împrejurimi, anexe, etc.) pe 2,5 metri față de ampriza canalelor de C.E.S. și desecare;
    - Conform Legii 138/2004 - republicată, cu modificările și completările ulterioare:
    - Faptele prevăzute la art. 83, alin. (1), lit. a - k, constituie contravenții la normele privind exploatarea, întreținerea, reparațiile și protecția amenajărilor de îmbunătățiri funciare și se sancționează conform art. 83, alin. (2) și (3).
  - Conform **punct de vedere 4663048/17.02.2026** emis de **Inspectoratul pentru Situații de Urgență „General Magheru” al județului Vâlcea**:
    - În conformitate cu prevederile art. 13, Ut. h, din Legea 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, una dintre obligațiile principale ale consiliului local este de a asigura includerea, în planurile de organizare, de dezvoltare urbanistică și de amenajare a teritoriului, a căilor de acces pentru intervenții, a lucrărilor pentru realizarea sistemelor de anunțare, alarmare, precum și de alimentare cu apă în caz de incendiu.
    - Vor fi respectate regulile privind asigurarea acceselor obligatorii, în conformitate cu H.G.R. nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism, precum și principalele obiective ale activității de urbanism în conformitate cu art. 13 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.
    - Se vor solicita prin certificatele de urbanism avize pentru:

- categoriile de construcții și amenajări care se supun avizării și/sau autorizării privind securitatea la incendiu în conformitate cu prevederile *H.G.R. nr. 571/2016 cu modificările și completările ulterioare*,
  - categoriile de construcții la care este obligatorie realizarea adăposturilor de protecție civilă, precum și a celor la care se amenajează puncte de comandă, în conformitate cu prevederile *H.G.R. nr. 862/2016*;
  - amplasarea în interiorul parcelei în conformitate cu prevederile *H.G.R. nr. 525/1996 pentru aprobarea regulamentului general de urbanism*.
- Se vor lua în considerare constatările comisiilor de evaluare a pagubelor înregistrate în urma inundațiilor și a fenomenelor meteo periculoase, conform precizărilor din *Ordinul comun nr. 459/78/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente/accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră*.
- Identificarea zonelor de risc natural delimitate și declarate astfel potrivit legii, precum și măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone; Totodată se va ține seama de identificarea corectă a zonei cu intensitate seismică (exprimată în grade MSK) și dacă localitatea se află în lista unităților administrativ teritoriale afectate de inundații pe cursuri de apă ale râurilor cât și datoriate torențelor și/sau cu potențial de producere a alunecărilor de teren, potrivit prevederilor *Legii nr. 575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național — Secțiunea a V-a - Zone de risc natural*;
- Precizarea principalelor elemente rezultate din analiza situației existente referitoare la riscuri naturale, în conformitate cu prevederile art. 13 sau art. 14 din *Anexa 1 la H.G.R. nr. 382/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale*;
- Documentațiile de amenajare a teritoriului județean și/sau zonal trebuie să conțină, după, caz, *Harta de risc natural la alunecări de teren și Harta de risc natural la inundații, în condițiile art. 9, alin. 1 din Anexa 1 și ale art. 3, alin. 1 din Anexa 2 la H.G.R. nr. 447/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări de teren și inundații*;
- În scopul respectării prevederilor art. 46, lit. f) din *Legea nr. 350/2001 privind Amenajarea teritoriului și urbanismului, cu modificările și completările ulterioare, la stabilirea zonelor protejate și de protecție a monumentelor istorice se va avea în vedere Lista monumentelor istorice, precum și stabilirea zonelor de protecție ale acestora*;
- În documentații trebuie să se realizeze identificarea și stabilirea regimului de protecție aferente obiectivelor/sistemelor din sectorul petrol și gaze naturale, conform *Ordinului comun M.E.C. / M.T.C.T. /M.A.L nr. 47/1203/509 din 21.07.2003 pentru aprobarea Procedurii de emitere a avizului în vederea autorizării executării construcțiilor amplasate în vecinătatea obiectivelor/sistemelor din sectorul petrol și gaze naturale, publicate în M.O. nr. 611/2003*;
- În perspectiva realizării unor instalații de alimentare cu apă a noilor zone lotizate se va lua în considerare faptul că, pentru sistemele, lucrările și rețelele de alimentare cu apă pentru stingerea incendiilor în localități, platform și parcuri industriale, se va solicita *Aviz/Autorizație de Securitate la Incendiu*, în conformitate cu prevederile *H.G.R. nr. 571/2016, cu modificările și completările ulterioare*.

- Conform **aviz AAI 44/23.04.2026** emis de **AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL MINIER, PETROLIER ȘI AL STOCĂRII GEOLOGICE A DIOXIDULUI DE CARBON**

- Potrivit evidenței A.N.R.M.P.S.G., la data prezentei, terenurile situate în comuna Laloșu, jud. Vâlcea nu se suprapun cu concesiuni miniere active (definite prin *Legea minelor nr.85/2003*)

omologări sau licențe încheiate.

- Potrivit evidenței A.N.R.M.P.S.G., la data prezentă, pe teritoriul administrativ al U.A.T. comuna Laloșu, jud. Vâlcea, se suprapun cu mai multe perimetre aferente unor acorduri de concesiune petrolieră pentru explorare - dezvoltare - exploatare (definite prin Legea Petrolului nr. 238/2004), astfel:

Perimetru petrolier	Tip de acord	Titular
X CRAIOVA	Acord de concesiune a perimetrului de explorare, dezvoltare- exploatare petrolieră	OMV PETROM S.A.
DEE V-11 FĂUREȘTI	Acord de concesiune a perimetrului de explorare, dezvoltare- exploatare petrolieră	LOTUS PETROL S.R.L
IANCU JIANU	Acord de concesiune a perimetrului de explorare, dezvoltare- exploatare petrolieră	DACIAN PETROLEUM S.R.L

- Orice proiect dezvoltat în zonele în care se află amplasate perimetre concesionate de către ANRMPSG pentru activități de explorare sau exploatare a substanțelor minerale utile solide sau zone în care sunt înregistrate resurse/rezerve de substanțe minerale utile solide se va realiza numai cu avizul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon și cu informarea și avizarea lucrărilor de către titularii de licențe, pentru obținerea avizului se va depune la ANRMPSG un proiect tehnic însoțit de o Notă de Constatare emisă de către I.Z.R.M. Pitești și de un punct de vedere favorabil din partea titularilor de licențe/acorduri petroliere.
- Orice investiție/proiect dezvoltat ce urmează a se realiza în perimetrele de explorare și exploatare a resurselor/rezervelor de țiței și gaze și în zonele obiectivelor/sistemelor petroliere se va realiza numai cu avizul ANRMPSG și acordul titularilor de acord petrolier și operatorilor din sectorul petrol și gaze naturale; pentru obținerea avizului se va depune la ANRMPSG un proiect tehnic însoțit de o notă de constatare emisă de I.Z.R.M. Pitești, precum și acordul titularilor de acord petrolier și al operatorilor din sectorul petrol și gaze naturale.
- Având în vedere că pe teritoriul administrativ al comunei pot exista obiective legate de Sistemul Național de Transport este necesar să vă adresați direct titularilor acordurilor petroliere, precum și operatorilor din sectorul petrol și gaze naturale menționați în **Ordinul Nr. 47/1203/509/2003**, pentru detalii și informații actualizate cu privire la acest aspect, precum și pentru a obține acordul acestora.
- Se vor respecta în totalitate prevederile Ordinului **nr. 47/1203/509/21.07.2003** pentru aprobarea Procedurii de emitere a avizului în vederea autorizării executării construcțiilor amplasate în vecinătatea obiectivelor/sistemelor din sectorul petrol și gaze naturale, precum și prevederile Ordinului **ANRM nr. 196/2006** privind aprobarea Normelor și prescripțiilor tehnice actualizate, specifice zonelor de protecție și zonelor de siguranță aferente Sistemului național de transport al țițeiului, gazolinei, condensatului și etanului;
- Se vor respecta cu strictețe prevederile PUG prezentat în documentație și condițiile impuse prin adresele/avizele/acordurile și autorizațiile emise de titularii de acorduri petroliere, de titularii de licențe și de autoritățile/instituțiile implicate.
- Beneficiarul prezentului aviz are obligația de a obține și celelalte avize și autorizații prevăzute de legislație, precum și de a informa I.Z.R.M. Pitești de începerea, executarea și finalizarea lucrărilor;
- Nerespectarea prevederilor prezentului aviz conduce la anularea acestuia.

Interdicții definitive de construire

În zonele expuse la riscuri tehnologice, precum și în zonele de servitute pentru protecția sistemelor de alimentare cu energie electrică, gaze naturale, apă, canalizare, a căilor de comunicație și a altor lucrări de infrastructură.

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ

Identificarea tipului de proprietate a terenurilor este materializată în planșa "5. Proprietatea asupra terenurilor":

•terenuri aparținând domeniului public al statului prin:

ADMINISTRATIA NATIONALA "APELE ROMANE" - ADMINISTRATIA BAZINALA DE APA OLT	râu Olteț
ADMINISTRATIA NATIONALA "APELE ROMANE" - ADMINISTRATIA BAZINALA DE APA OLT	Lucrări hidrotehnice (diguri)
REGIA NAȚIONALĂ A PĂDURILOR ROMSILVA	Păduri

•terenuri aparținând domeniului public de interes județean: drumuri județene DJ 643 și DJ 644A.

•terenuri aparținând domeniului public de interes local: străzi, drumuri, instituții publice, parcuri, etc.;

•terenuri aparținând domeniului privat al comunei: terenuri intravilane/extravilane și pășuni comunale;

•terenuri proprietate privată aparținând persoanelor fizice sau juridice: zona de locuințe și de producție și terenuri agricole proprietate particulară.

OBIECTIVELE DE INTERES PUBLIC

DOMENII	CATEGORIA DE INTERES			DIMENSIUNI	
	NATIONAL	JUDETEAN	LOCAL	SUPR.	LUNGIME
INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII					
Cămin cultural sat Mologești					
Dispensar uman sat Laloșu					
Grădinița sat Laloșu					
Grădinița sat Berbești					
Școala I-IV sat Oltețani					
Școala I-VIII local 1 sat Berbești					
Școala I-VIII local 1 sat Mologești					
Școala I-VIII local 2 sat Berbești					
Școala I-VIII local 2 sat Mologești					
Școala I-IV sat Laloșu					
Sediul primăriei, sat Mologești					
Monument 1907, sat Mologești (în curtea școlii)					
Monument eroii neamului, sat Berbești (în curtea bisericii)					
GOSPODĂRIE COMUNALĂ/ECHIPARE EDILITARĂ					
Cimitire					
CĂI DE COMUNICAȚIE					
DJ 643					
DJ 644A					
DC 66					
Străzi/drumuri					
INFRASTRUCTURĂ MAJORĂ					
LEA 400 KV					~2200
SALVAREA, PROTEJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A MONUMENTELOR, ANSAMBLURILOR ȘI SITURILOR ISTORICE					

Biserica "Sf. Voievozi" sat Berbești, cod LMI VL-II-m-B-09662					
Biserica "Cuvioasa Paraschiva" sat Mologești, cod LMI VL-II-m-B-09830					
SALVAREA, PROTEJAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A PARCURILOR NATURALE, REZERVAȚIILOR NATURALE ȘI A MONUMENTELOR NATURALE					
ROSCI0168, Pădurea Sarului				~5 ha	
SISTEME DE PROTECȚIA MEDIULUI					
-					
APĂRAREA ȚĂRII, ORDINEA PUBLICĂ ȘI SIGURANȚA NAȚIONALĂ					
-					

În funcție de necesitățile realizării obiectivelor aprobate, terenurile sunt supuse circulației juridice între deținători, în vederea realizării noilor obiective de utilitate publică;

- terenuri ce se intenționează a fi trecute în domeniul public;
- terenuri ce se intenționează a fi trecute în domeniul privat;
- terenuri aflate în domeniul public destinate cedării administrației, concesiunii sau închirierii;
- terenuri aflate în domeniul privat destinate schimbului.

Pe planșa referitoare la proprietatea asupra terenurilor sunt marcate și propunerile de circulație a terenurilor:

- terenuri ce se intenționează a fi trecute în domeniul public: terenurile necesare realizării noilor drumuri și alei pietonale propuse
- terenuri propuse pentru concesiune

3.13. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ, POLITICILE ȘI PROGRAMELE DE INVESTIȚII PUBLICE NECESARE IMPLEMENTĂRII P.U.G.

Laloșu 2035 - Viziune: Un teritoriu construit armonios, prin protejarea și valorificarea resurselor locale naturale și antropice, prin promovarea soluțiilor eficiente în acord cu ultimele standarde de dezvoltare și prin susținerea capitalului uman la toate nivelurilor: economic, social, educațional, sanitar și cultural.

În anul 2035, comuna Laloșu se remarcă ca un exemplu de dezvoltare comunitară și economică în județul Vâlcea. Comuna își găsește locul în cadrul județului, atrăgând atenția prin progresul său și angajamentul ferm față de dezvoltarea durabilă.

Economie prosperă și diversificată: Comuna Laloșu se bucură de o economie prosperă și diversificată, alimentată de resursele naturale și de inițiativele antreprenoriale locale. Sectoarele agricol și industrial sunt în plină dezvoltare. Investițiile în infrastructură și accesul la finanțare au contribuit la crearea unui mediu propice pentru afaceri și inovație.

Calitatea vieții îmbunătățită: Locuitorii comunei Laloșu se bucură de o calitate a vieții îmbunătățită, beneficiind de servicii de educație și sănătate de înaltă calitate, infrastructură modernă și acces la facilități recreative și culturale. Investițiile în instituțiile de educație și sănătate, creșterea spațiilor verzi au contribuit la creșterea bunăstării și a coeziunii sociale în comunitate.

Mediu înconjurător protejat și valorificat: Comuna Laloșu se mândrește cu un mediu înconjurător protejat și valorificat, unde conservarea naturii și a patrimoniului cultural sunt prioritare.

Guvernare transparentă și participativă: Administrarea publică locală se bazează pe principii de transparență, responsabilitate și participare comunitară. Locuitorii sunt activ implicați în procesul decizional, contribuind la definirea și implementarea strategiilor de dezvoltare și la modelarea viitorului comunei.

Identitate comunitară puternică și diversă: Comuna Laloșu este definită de o identitate comunitară puternică și diversă, în care tradițiile locale se îmbină armonios cu aspirațiile moderne. Evenimentele culturale, tradițiile locale și proiectele comunitare sunt catalizatori ai coeziunii sociale și ai dezvoltării durabile în comunitate.

În ansamblu, comuna Laloșu reprezintă un exemplu inspirațional de succes în dezvoltarea durabilă a unei comunități, unde progresul economic se îmbină armonios cu respectul față de mediu și cu angajamentul față de valorile și tradițiile locale.

3.13.1. Politici și programe de investiții publice necesare pentru implementare

Autoritatea publică locală se va preocupa de găsirea soluțiilor privind creșterea calității serviciilor publice oferite în domenii precum educația, cultura, sănătatea, salubritatea, serviciile sociale, siguranța și ordinea publică, prin setarea de priorități, obiective și măsuri strategice.

Având în vedere că dorința și oportunitățile de dezvoltare sunt mari, bugetul local al comunei este insuficient. Din fericire există la dispoziție fonduri prin diferite programe naționale sau europene cu ajutorul cărora este asigurată baza materială pentru proiectarea și realizarea de investiții care vor aduce un grad de dezvoltare al comunei la nivelul așteptărilor.

În cadrul Programului Strategic de Dezvoltare Durabilă, pentru asigurarea resurselor financiare necesare pentru implementarea acestuia, s-a prevăzut ca necesitate realizarea în parteneriat a proiectelor, în vederea atragerii resurselor disponibile la nivel local, județean și guvernamental, putându-se astfel conta pe un important volum de resurse financiare existente în diferite sectoare. Totodată, s-a luat în calcul și posibilitatea accesării diverselor fonduri, interne și internaționale, de care România are posibilitatea de a beneficia.

Sursele de finanțare ce pot fi luate în considerare sunt:

- Fonduri Structurale
- Fonduri Guvernamentale
- Fonduri locale
- Fonduri private și parteneriate public-private
- Alte fonduri de finanțare atrase

Politica de coeziune este unul din instrumentele de promovare a dezvoltării durabile în cadrul Uniunii Europene, care oferă cadrul necesar pentru finanțarea unei game variate de proiecte și investiții pentru o dezvoltare socio-economică echilibrată a statelor membre ale UE și în regiunile lor.

Programele operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național și prioritățile acestora:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare (intervenții adresate mediului privat)
2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminarea siturilor poluate
4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Programul Operațional Transport (POT)

1. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
3. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată
4. Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
5. Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov
6. Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
7. Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
8. Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor
9. Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport
10. Asistență tehnică

Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)

1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare
2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI
3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare
4. Dezvoltarea infrastructurii broadband
5. Instrumente financiare pentru întreprinderi

6. Creșterea capacității administrative
- Programul Operațional Sănătate (multifond) (POS)**
  1. Continuarea investițiilor în spitale regionale
  2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu
  3. Servicii de recuperare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
  4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii
  5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
  6. Informatizarea sistemului medical
  7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea metodelor moderne de investigare, intervenție, tratament

- Programul Operațional Combaterea Sărăciei (POCS)**
  1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)

2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
3. Comunități marginalizate
4. Reducerea disparităților între copiii în risc de săracie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
5. Servicii pentru persoane vârstnice
6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile
8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

Programele Operaționale Regionale (POR Sud Vest Oltenia)

1. Competitivitate prin inovare și întreprinderi dinamice
2. Digitalizare în beneficiul cetățenilor și al firmelor
3. Eficiență energetică și infrastructură verde
4. Mobilitate urbană durabilă
5. Accesibilitate și conectivitate la nivel regional
6. Educație modernă și incluzivă
7. Dezvoltare teritorială sustenabilă

Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

1. Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor
2. Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare și asigurarea transparenței fondurilor

Programul Operațional Tranziție Echitabilă

1. Infrastructura și servicii CLLD (sociale, educaționale, sănătate, etc.);
2. Turism;
3. Cultura;
4. Patrimoniu cultural;
5. Investiții pentru siguranța cetățeanului;
6. Administrare și suport CLLD (strategii, etc.) și ITI.

Programul Operațional Capital Uman

1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională
4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului

7. profesional și tehnic
8. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
9. Antreprenoriat și economie socială
10. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii
11. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

Fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență

Pentru România, 30,4 miliarde euro sunt destinați instrumentului de finanțare „Mecanismul de redresare și reziliență” structurați sub formă de granturi 13,7 miliarde euro și sub formă de împrumuturi 16,6 miliarde euro.

Pentru instrumentul de finanțare „Mecanismul de redresare și reziliență” este necesară elaborarea Planului Național de Relansare și Reziliență prin care urmează a fi stabilite domeniile prioritare de investiții ale României pentru ieșirea din criză, relansarea economică și creșterea capacității de reziliență a României care are fixat ca termen pentru elaborarea primului draft al planului național luna octombrie 2020 pentru ca mai apoi negocierile să se deruleze până în luna aprilie 2021 în vederea emiterii deciziei Comisiei Europene de aprobare a planului național.

Planul Național de Relansare și Reziliență al României denumit în continuare PNRR este documentul strategic al României care fundamentează prioritățile de reformă și domeniile de investiții la nivel național pentru instituirea „Mecanismului de redresare și reziliență”. Sursa de finanțare este reprezentată de fondurile alocate pentru România în cadrul „Mecanismului de redresare și reziliență” (MRR) și în completare din surse alocate de la bugetul de stat. Scopul principal al PNRR este asigurarea ameliorării stării economiei naționale după criza generată de COVID-19, creșterea economică și crearea de locuri de muncă necesare pentru incluziunea forței de muncă, sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale pentru promovarea creșterii durabile.

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter universal, care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economic, social și de mediu. Agenda 2030 cuprinde cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD), reunite informal și sub denumirea de Obiective Globale:

- ODD 1 Fără sărăcie – Eradicarea sărăciei în toate formele și în orice context
- ODD 2 Foamete „zero” – Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile
- ODD 3 Sănătate și bunăstare – Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă
- ODD 4 Educație de calitate – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți
- ODD 5 Egalitate de gen – Realizarea egalității de gen și emanciparea tuturor femeilor și a fetelor
- ODD 6 Apă curată și sanitație – Asigurarea accesului la apă și sanitație pentru toți
- ODD 7 Energie curată
- ODD 8 Muncă decentă și creștere economică – Promovarea creșterii economice sustenabile și incluzive
- ODD 9 Industrie, inovație și infrastructură – Construirea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării sustenabile și încurajarea inovării
- ODD 10 Inegalități reduse - reducerea inegalităților între state
- ODD 11 Orașe și comunități durabile – Orașe incluzive, sigure, reziliente și durabile

ODD 12 Consum și producție responsabile – Asigurarea unor modele sustenabile de consum și producție

ODD 13 Acțiune climatică

ODD 14 Viața marină – Conservarea și utilizarea sustenabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine

ODD 15 Viața terestră – Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertifi cării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

ODD 16 Pace, justiție și instituții eficiente – Promovarea societăților juste, pașnice și incluzive

ODD 17 Parteneriate pentru realizarea obiectivelor – Parteneriate pentru realizarea obiectivelor

Principalele **obiective de dezvoltare durabilă ale comunei Laloșu** sunt:

SPRIJINIREA DEZVOLTĂRII TERITORIALE DURABILE ȘI ARMONIOASE

Îmbunătățirea accesibilității comunei Laloșu și dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport

Modernizarea și extinderea infrastructurii de rețele tehnico-edilitare ale comunei Laloșu

Protejarea și punerea în valoare a mediului natural și construit, inclusiv a obiectivelor de patrimoniu

Protecția mediului înconjurător, promovarea eficienței energetice și a diversificării surselor de energie

SPRIJINIREA DEZVOLTĂRII CAPITALULUI UMAN

Promovarea investițiilor în educație

Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale

SPRIJINIREA DEZVOLTĂRII ECONOMICE

Dezvoltarea sectorului IMM și a antreprenoriatului

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

Creșterea eficienței activității administrației publice locale și digitizare

3.13.2. Lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare

- Reabilitare și asfaltare drumuri comunale și străzi în satele Berbești, Ghindari, Laloșu (reședința), Mologești, Oltețani și Portărești, comuna Laloșu
- Realizare de investiții destinate siguranței rutiere pentru pietoni și bicicliști, construirea de trotuare, inclusiv semnalizare verticală pentru trecerea de pietoni cu alimentare fotovoltaică în comuna Laloșu
- Dalarea și amenajarea de șanțuri, rigole, podețe și intrările în gospodării, amenajare spații verzi stânga/dreapta în comuna Laloșu
- Reparații poduri în comuna Laloșu
- Modernizarea drumurilor de exploatare agricolă în comuna Laloșu (pietruire drumuri agricole, vicinale, rute alternative)
- Amenajare șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale în comuna Laloșu
- Înființare rețea de apă uzată (canalizare și stație de epurare) în comuna Laloșu
- Înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în comuna Laloșu
- Modernizare/reabilitare/extindere sistem de alimentare cu apă
- Modernizare iluminat public (eficientizare, modernizare și extindere sistem de iluminat public în comuna Laloșu)
- Implementare sistem de monitorizare și supraveghere video a comunei Laloșu
- Reabilitare cămin cultural în comuna Laloșu

- Înființare centru cultural în comuna Laloșu
- Reabilitarea și introducerea în circuitul turistic a monumentelor istorice de pe raza comunei Laloșu
- Dezvoltarea unor zone de agrement și recreere în comuna Laloșu
- Amenajare spații de joacă în comuna Laloșu
- Amenajare unor locuri speciale pentru scăldat
- Organizare de expoziții de produse tradiționale și de artizanat
- Înființarea și dotarea cu utilaje și echipamente a Serviciului de Gospodărire Comunală în comuna Laloșu
- Înființare parc în vederea utilizării energiei regenerabile (biomasa, biogaz, geotermala sau fotovoltaica) în comuna Laloșu
- Reabilitare termică a clădirilor ce aparțin domeniului public în comuna Laloșu
- Campanii de conștientizare a populației în vederea colectării selective a deșeurilor menajere în comuna Laloșu
- Sistem de colectare selectivă a deșeurilor (instalarea de pubele, amenajare platformă de colectare selectivă a deșeurilor menajere)
- Acțiuni pentru împădurirea unor suprafețe (zone defrișate, terenuri degradate, perdele forestiere, etc)
- Reabilitare spații verzi din interiorul localității
- Organizare acțiuni de ecologizare (cursuri de apă, zone verzi poluate precum păduri, parcuri etc.)
- Infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor
- Lucrări de amenajare a cursurilor de apă
- Achiziționare/instalare panouri fotovoltaice pentru energie electrică în instituțiile publice, parcuri, intersecții, terenuri de sport
- Reabilitarea și modernizarea/dotarea școlilor din comuna Laloșu
- Construire grădiniță cu program prelungit în comuna Laloșu
- Construire sală de sport multifuncțională
- Dotarea unităților de învățământ cu echipamente IT performante
- Susținerea programelor de instruire privind dezvoltarea resurselor umane în comuna Laloșu
- Proiect pentru instruirea oamenilor în agricultura inteligentă
- Amenajare și modernizare bibliotecă comunală
- Construire centru de desfășurare activități didactice de tip "Școala după școală"
- Construire dispensar uman în satele aparținătoare ale comunei Laloșu
- Amenajare și dotare cabinet stomatologic în comuna Laloșu
- Amenajare și dotare laborator de analize medicale
- Dotare cu echipamente medicale performante a dispensarului medical
- Campanii de informare în sănătate, analize și investigații medicale gratuite pentru categoriile defavorizate
- Asigurarea unei comunități sănătoase și echilibrate prin scăderea numărului de asistați social din comunitate, prin creșterea angajării și scăderea presiunii asupra bugetului local
- Construire de locuințe sociale în comunitățile defavorizate
- Organizare de programe de calificare și reconversie profesională
- Organizare de campanii de conștientizare a populației privind abandonul de copii, abandonul școlar, metodele contraceptive etc.
- Proiect de voluntariat privind asistarea copiilor cu părinți plecați în străinătate
- Proiect de voluntariat pentru îngrijirea vârstnicilor

- Înființare piață agroalimentară în comuna Laloșu
- Campanii privind încurajarea tinerilor în dezvoltare sectorului agricol în comuna Laloșu
- Realizarea de proiecte de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în mediul rural în comuna Laloșu
- Înființarea unei cooperative pentru micii producători locali
- Înființarea unui târg comunal pentru desfacerea produselor agricole și a celor de origine animală
- Achiziționare GIS
- Efectuare măsurători topografice și parcelări terenuri în comuna Laloșu
- Implementarea registrului agricol național (RAN) pe raza comuna Laloșu
- Lucrări de înregistrare sistematică pe sectoare cadastrale în cadrul programului național de cadastru și carte funciara (intabulare gratuită a terenurilor).

3.13.3. Planul de acțiune pentru implementare și programul de investiții publice

Nr crt	Denumire investiție	Valoare estimată mii lei	Surse posibile de finanțare	Etapizare realizare investiții		Stadiul implementării	Responsabil cu implementarea
				Data preconizată inițiere	Data preconizată finalizare		
1.	Reabilitare și asfaltare drumuri comunale și străzi în satele Berbești, Ghindari, Laloșu (reședința), Mologești, Oltețani și Portărești, comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2025	2035	propunere	UAT Laloșu
	Modernizare străzi în comuna Laloșu	~1200	Buget local	2024	2026	proiectare	UAT Laloșu
2.	Realizare de investiții destinate siguranței rutiere pentru pietoni și bicicliști, construirea de trotuare, inclusiv semnalizare verticală pentru trecerea de pietoni cu alimentare fotovoltaică în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2025	2035	propunere	UAT Laloșu
3.	Dalarea și amenajarea de șanțuri, rigole, podețe și intrările în gospodării, amenajare spații verzi stânga/dreapta în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2025	2035	propunere	UAT Laloșu
4.	Reparații poduri în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2026	2027	propunere	UAT Laloșu
5.	Modernizarea drumurilor de exploatare agricolă în comuna Laloșu (pietruire drumuri agricole, vicinale, rute alternative)	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2030	propunere	UAT Laloșu
6.	Amenajare șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2025	2026	propunere	UAT Laloșu
7.	Înființare rețea de apă uzată (canalizare și	15426	Buget local	2023	2027	SF	UAT Laloșu

	stație de epurare) în comuna Laloșu		Programul național de investiții Anghel Saligny				
8.	Înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2021	2035	SF	UAT Laloșu
9.	Modernizare/reabilitare/extindere sistem de alimentare cu apă	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
10.	Modernizare iluminat public (eficientizare, modernizare și extindere sistem de iluminat public în comuna Laloșu)	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
11.	Implementare sistem de monitorizare și supraveghere video a comunei Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
12.	Reabilitare cămin cultural în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
13.	Înființare centru cultural în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
14.	Reabilitarea și introducerea în circuitul turistic a monumentelor istorice de pe raza comunei Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare	2028	2035	propunere	UAT Laloșu

			identificabile				
15.	Dezvoltarea unor zone de agrement și recreere în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile Fonduri private	2028	2035	propunere	UAT Laloșu Investitori privați
16.	Amenajare spații de joacă în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
17.	Amenajare unor locuri speciale pentru scăldat	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile Fonduri private	2028	2035	propunere	UAT Laloșu Investitori privați
18.	Organizare de expoziții de produse tradiționale și de artizanat	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile Fonduri private	2028	2035	propunere	UAT Laloșu Investitori privați
19.	Înființarea și dotarea cu utilaje și echipamente a Serviciului de Gospodărire Comunală în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
20.	Înființare parc în vederea utilizării energiei regenerabile (biomasa, biogaz, geotermala sau fotovoltaica) în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
	• Înființare parc panouri fotovoltaice	300	Buget local	2024	2026		UAT Laloșu

21.	Reabilitare termică a clădirilor ce aparțin domeniului public în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
22.	Campanii de conștientizare a populației în vederea colectării selective a deșeurilor menajere în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
23.	Sistem de colectare selectivă a deșeurilor (instalarea de pubele, amenajare platformă de colectare selectivă a deșeurilor menajere)	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
24.	Acțiuni pentru împădurirea unor suprafețe (zone defrișate, terenuri degradate, perdele forestiere, etc)	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
25.	Reabilitare spații verzi din interiorul localității	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
26.	Organizare acțiuni de ecologizare (cursuri de apă, zone verzi poluate precum păduri, parcuri etc.)	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
27.	Infrastructură de prevenire și protecție împotriva inundațiilor	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
28.	Lucrări de amenajare a cursurilor de apă	Neevaluată	Buget local	2028	2035	propunere	UAT Laloșu

			Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile				
29.	Achiziționare/instalare panouri fotovoltaice pentru energie electrică în instituțiile publice, parcuri, intersecții, terenuri de sport	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
	Reabilitarea și modernizarea/dotarea școlilor din comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
30.	Dotarea cu mobilier și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar la nivelul județului Vâlcea	-	PNRR	2024		Solicitare finanțare	UAT Laloșu
	Renovare săli de clasă școala Berbești	70	Buget local	2024	2026	-	UAT Laloșu
31.	Construire grădiniță cu program prelungit în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
	Cofinanțare construire grădiniță cu 4 săli de clasă	300	Buget local	2024	2026		UAT Laloșu
32.	Construire sală de sport multifuncțională	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
33.	Dotarea unităților de învățământ cu echipamente IT performante	Neevaluată	Buget local Fonduri europene	2028	2035	propunere	UAT Laloșu

			Alte surse de finanțare identificabile				
34.	Susținerea programelor de instruire privind dezvoltarea resurselor umane în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
35.	Proiect pentru instruirea oamenilor în agricultura inteligenta	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
36.	Amenajare și modernizare bibliotecă comunală	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
37.	Construire centru de desfășurare activități didactice de tip "Școala după școală"	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
38.	Construire dispensar uman în satele aparținătoare ale comunei Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile Fonduri private	2028	2035	propunere	UAT Laloșu Investitori privați
39.	Amenajare și dotare cabinet stomatologic în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile Fonduri private	2028	2035	propunere	UAT Laloșu Investitori privați
40.	Amenajare și dotare laborator de analize	Neevaluată	Buget local	2028	2035	propunere	UAT Laloșu

	medicale		Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile Fonduri private				Investitori privați
41.	Dotare cu echipamente medicale performante a dispensarului medical	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile Fonduri private	2028	2035	propunere	UAT Laloșu Investitori privați
42.	Campanii de informare în sănătate, analize și investigații medicale gratuite pentru categoriile defavorizate	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2026	2035	propunere	UAT Laloșu
43.	Asigurarea unei comunități sănătoase și echilibrate prin scăderea numărului de asistați social din comunitate, prin creșterea angajării și scăderea presiunii asupra bugetului local	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
44.	Construire de locuințe sociale în comunitățile defavorizate	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
45.	Organizare de programe de calificare și reconversie profesională	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
46.	Organizare de campanii de conștientizare a populației privind abandonul de copii, abandonul școlar, metodele contraceptive	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare	2028	2035	propunere	UAT Laloșu

	etc.		identificabile				
47.	Proiect de voluntariat privind asistarea copiilor cu părinți plecați în străinătate	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
48.	Proiect de voluntariat pentru îngrijirea vârstnicilor	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
49.	Înființare piață agroalimentară în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
50.	Campanii privind încurajarea tinerilor în dezvoltare sectorului agricol în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
51.	Realizarea de proiecte de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în mediul rural în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile Fonduri private	2028	2035	propunere	UAT Laloșu Investitori privați
52.	Înființarea unei cooperative pentru micii producători locali	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile Fonduri private	2028	2035	propunere	UAT Laloșu Investitori privați
53.	Înființarea unui târg comunal pentru	Neevaluată	Buget local	2028	2035	propunere	UAT Laloșu

	desfacerea produselor agricole și a celor de origine animală		Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile				
54.	Achiziționare GIS	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
55.	Efectuare măsurători topografice și parcelări terenuri în comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
56.	Implementarea registrului agricol național (RAN) pe raza comuna Laloșu	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu
57.	Lucrări de înregistrare sistematică pe sectoare cadastrale în cadrul programului național de cadastru și carte funciara (intabulare gratuită a terenurilor).	Neevaluată	Buget local Fonduri europene Alte surse de finanțare identificabile	2028	2035	propunere	UAT Laloșu

4. CONCLUZII – MĂSURI ÎN CONTINUARE

Obiectivele propuse prin tema program care ilustrează solicitările administrației publice locale și necesitățile populației au fost incluse în prevederile prezentei documentații, după aprobare documentația P.U.G. urmând să se constituie în act de autoritate publică în vederea operării în teritoriul localităților și al comunei, cu privire la abordarea politicilor de construire și dezvoltare urbanistică.

Pentru ca propunerile formulate să capete contur, să fie aplicabile și să intre în legalitate, se impune ca pe viitor, în funcție de oportunități și oferte investiționare, să fie elaborate documentații (de tip PUZ și PUD sau din domeniul funciar) privitoare la reglementarea situației juridice a terenurilor pentru zonele neclare, zonele lotizabile corespunzătoare extinderilor intravilanelor, amenajarea unor spații verzi sau scoaterea unor zone de sub interdicția temporară de construire.

La acestea se adaugă documentațiile necesare dotării tehnico-edilitare a comunei și alte proiecte având drept scop diferite aspecte ale dezvoltării.

Concluzia finală este că, în scopul atingerii unei durabilități pe termen lung a structurii generale a teritoriului și așezărilor sale, toate proiectele dezvoltării trebuie însoțite de măsuri privind protecția mediului natural și a caracteristicilor tradiționale ale mediului construit. Acest deziderat se va întoarce ca un factor favorizant asupra dezvoltării însăși.

Termenul de valabilitate a planului urbanistic general este de cca 10 ani, odata cu realizarea documentațiilor stabilindu-se noile criterii de dezvoltare urbanistică în ansamblu și zonal.

Întocmit,
Urb. Miruna Chirițescu

Anexa 1. Fișe analitice minime – monumente istorice din comuna Laloșu

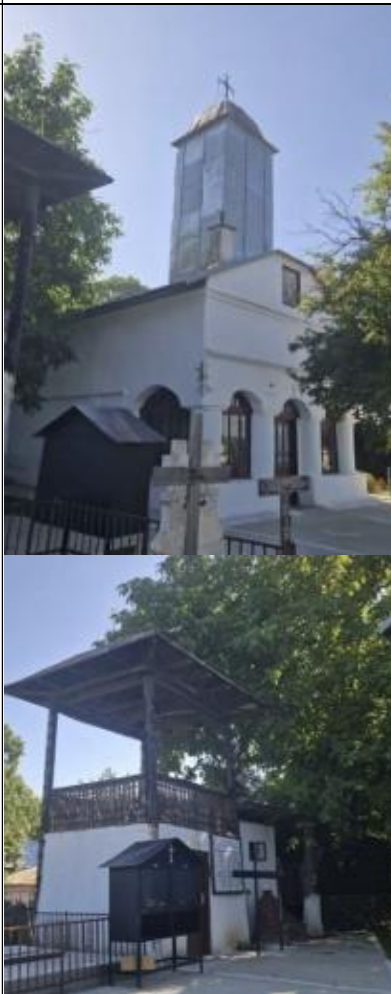
Biserica „Cuvioasa Paraschiva”	
Categorie Informație	
1.1. Cod LMI	VL-II-m-B-09830
1.2. Denumire oficială	Biserica „Cuvioasa Paraschiva”
2.1. Stat	România
2.2. Județ	Vâlcea
2.3. Localitate	sat Mologesti
2.4. Cod poștai	22
2.5. Stradă	sat Mologesti, Strada Muscatelor
2.6. Localitate anterioară	-
3.1. Stat	-
3.1.1. Proprietate publică a statului	-
3.1.2. Proprietate privată a statului	-
3.2. Mixt	-
3.3. Privat	-
4.1. Epocă	Epoca modernă
4.1.1. Dată început	-
4.1.2. Dată sfârșit	-
4.2. Dată prin perioade	sec. XIX
4.3. Dată prin intervale de date	-
4.4. Dată precisă	1859
5.1. Istoric	Ctitorită de protopopul Constantin Dobriceanu și fiul său Ion Dobriceanu. Pictată de zugravul Costache Petrescu din Craiova. Consolidată în 1898 de preotul Ilie Nicolaescu cu sprijinul enoriasilor. Biserica a fost constant consolidată și restaurată (1898, 1968, 1980, 2008-2012).
5.2. Autor	necunoscut
5.3. Ctitor	protopopul Constantin Dobriceanu și fiul său Ion Dobriceanu
5.4. Meșter	necunoscut
5.5. Pictor	Costache Petrescu (Craiova)

6.1. Fotografii

7.1. Instituția	Plan A Urban Deasign - Studiu istoric de fundamentare
7.2.1. Nume	BUBULETE
7.2.2. Prenume	Doina-Mihaela
7.2.3. Calitatea autorului	Expert atestat MCC
7.3. Data redactării fisei	Aprilie 2025

Categorie Informație	
1.1. Cod LMI	VL-II-m-B-09662
1.2. Denumire oficială	Biserica „Sfinții Voievozi”
2.1. Stat	România
2.2. Județ	Vâlcea
2.3. Localitate	Berbesti
2.4. Cod poștai	52
2.5. Stradă	sat Berbesti, Strada Gladiolei
2.6. Localitate anterioară	-
3.1. Stat	-
3.1.1. Proprietate publică a statului	-
3.1.2. Proprietate privată a statului	-
3.2. Mixt	-
3.3. Privat	-
4.1. Epocă	Epoca modernă
4.1.1. Dată început	-
4.1.2. Dată sfârșit	-
4.2. Dată prin perioade	sec. XIX

4.3. Date prin intervale de date	-
4.4. Date precisă	1850
5.1. Istoric	Ctitorită de domnitorul Barbu Știrbei. Reper identitar și spiritual în satul Berbesti.
5.2. Autor	necunoscut
5.3. Ctitor	domnitorul Barbu Știrbei
5.4. Meșter	necunoscut
5.5. Pictor	necunoscut
6.1. Fotografii	
7.1. Instituția	Plan A Urban Deasign - Studiu istoric de fundamentare
7.2.1. Nume	BUBULETE
7.2.2. Prenume	Doina-Mihaela
7.2.3. Calitatea autorului	Expert atestat MCC
7.3. Data redactării fișei	Aprilie 2025

Anexa 2. Tipologii de arhitectură tradițională

Caracteristicile arhitecturale și organizarea gospodăriilor în Vâlcea

Din punct de vedere volumetric, casa tradițională din Vâlcea se încadrează în tipul cu un singur nucleu compozițional, în care armonia și echilibrul sunt determinate de proporțiile dintre înălțimea peretelui și cea a acoperișului, precum și de întrepătrunderea dintre spațiile închise și cele semideschise care fac legătura cu mediul înconjurător. Rezultă astfel, conform clasificării de mai sus, următoarele tipologii, ce vor fi folosite în continuare pentru a descrie modele tradiționale întâlnite în comuna Laloșu.

A- Model tradițional ancestral cu un singur nucleu compozițional și acoperiș în 4 ape

Cu prispă pe o latură închisă

Cu prispă parțială închisă

Cu prispă deschisă pe o latură

Cu element compozițional secundar de acoperire în consolă în 2 ape cu fronton

Cu prispă deschisă pe o latură și element compozițional secundar de acoperire în consolă în 2 ape cu fronton

Cu prispă închisă și element compozițional secundar de acoperire în consolă în 2 ape cu fronton

Cu prispă deschisă pe 2 laturi

A1- Model tradițional ancestral cu un singur nucleu compozițional și acoperiș în 2 ape

B- Model tradițional ancestral cu un nucleu compozițional de baza și unul de accent și acoperiș în 4 ape

Bn- model tradițional de influență neoclasicistă, cu acoperiș în 4 ape cu un nucleu compozițional de baza și unul de accent cu acoperiș în 2 ape

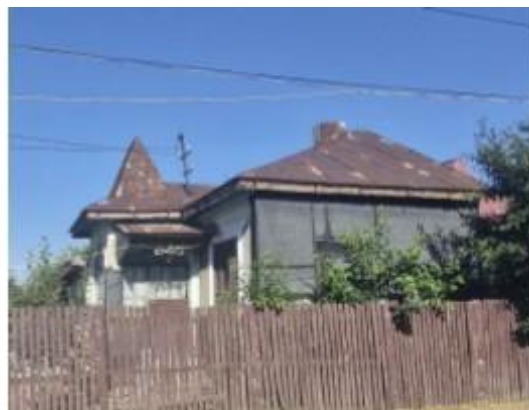

B1n- model tradițional de influență neoclasicistă, cu acoperiș în 2 ape cu un nucleu compozițional de baza și unul de accent cu acoperiș în 2 ape

B2r- model tradițional de influență romanică, cu acoperiș în 2 ape ieșit în plan orizontal, cu un nucleu compozițional de baza și unul de accent mai înalt decât cel de bază cu acoperiș în 2 ape ieșit în plan orizontal

Elemente moderniste ce se încadrează în specificul local

Elemente post moderniste ce se încadrează în specificul local

Clădiri cu mai mult de un etaj, tipologie mai puțin întâlnită în comuna Laloșu

Clădiri cu formă complexă în plan în formă de T sau L, cu un nucleu de baza principal și unul secundar

Anexa 3. Clădiri cu valoare arhitecturală

1. Strada Principală nr. 57

2. Strada Principală nr. 140

3. Strada Principală nr. 12

4 Strada Principală nr. 78

5 Strada Bujorului nr.47

6 Strada Principală nr.4

7 Strada Principală nr 6.

8 Strada Principală nr. 63

9 Strada Principală nr. 117

10 Strada Principală nr. 80

11 Strada Principală nr. 77

12 Strada Principală nr. 79

13 Strada Principală nr. 16

14 Strada Principală nr. 18

15 Strada Principală nr.19

16 Strada Principală nr.25

17 Strada Principală nr.39

18 Strada Principală nr. 43

19 Strada Principală nr. 36

20 an 1944, Strada Principală nr.49

21 Strada Principală nr.42

22 Strada Principală nr. 61

23 Strada Principală nr.69

24 Strada Principală nr. 81

25 Strada Principală nr. 80

26 Strada Principală nr. 93

27 Strada Principală nr. 95

28 Strada Principală nr. 106

29 Strada Principală nr. 108

30 Strada Principală nr.115

32 Strada Principală nr.139

33 Strada Principală nr. 157

34 Strada Principală nr. 12

35 Strada Principală nr. 10

36 Strada Principală nr. 18

37 Strada Principală nr. 22

38 Strada Principală nr. 24

39 Strada Principală nr. 26

40 Strada Principală nr. 25

41 Strada Principală nr. 31

42 Strada Principală nr. 37

43 Strada Principală nr. 39

44 Strada Principală nr. 41

45 Strada Principală nr. 55

46 Strada Florilor nr. 7

47 Strada Principală nr. 47

48 Strada Principală nr. 95

49 Strada Gladiolei nr. 53

50 Strada Gladiolei nr. 45

51 Strada Gladiolei nr. 14

52 Strada Principală nr.151

53 Strada Principală nr. 47

54 Strada Principală nr. 87

55 Strada Principală nr. 19

56 Strada Principală nr. 29

57 Strada Principală nr. 45

58 Strada Principală nr. 78

59 Strada Principală nr. 92

Anexa 4. Lista agenților economici cu activitate pe teritoriul comunei Laloșu

FIRMA	LOCALITATE	OBIECT PRINCIPAL DE ACTIVITATE	
ADIDANA FARM SRL	Portărești	4773-Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate	Punct de lucru
ADIPOL SRL	Mologești	4719-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	Sediu principal
AGRANAPRODUCT SRL	Laloșu	0111-Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	Punct de lucru
ALEXIA GAGEANU S.R.L.	Laloșu	3109-Fabricarea de mobilă n.c.a.	Sediu principal
ALTRIGA RISELLO S.R.L	Laloșu	4939-Alte transporturi terestre de călători n.c.a	Sediu principal
AMZA ILIE ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Berbești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
AMZA S. ȘTEFAN ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Berbești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
ANGI ELE SRL	Mologești	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Sediu principal
AVRAM GH. MARIAN PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Berbești	0149-Creșterea altor animale	Sediu principal
BĂTĂIOSU PETRE ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
BEICANU GHEORGHE LUCIAN ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
BOCȘE NICOLAE ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Oltețani	4621-Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat	Sediu principal
BONCETE IONUT-ROBERT ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Mologești	5630-Baruri și alte activități de servire a băuturilor	Sediu principal
BONEFAND SRL	Portărești	4642-Comerț cu ridicata al îmbrăcăminte și încălțăminte	Punct de lucru
BOSDIRECTION S.R.L.	Oltețani	4781-Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe	Sediu principal

BRAD FARM SRL	Voinești	4773-Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate	Sediu principal
BRUNO SLOT S.R.L.	Molgești	9200-Activități de jocuri de noroc și pariuri	Punct de lucru
BURTESCU GEORGETA-MARINELA ÎNTREPRINDERE INDIVIDU	Portărești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
CARADUNE GAMES S.R.L.	Molgești	9200-Activități de jocuri de noroc și pariuri	Punct de lucru
CERCELARU LENUTA ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Molgești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
CERNITU MARIAN MARIUS ÎNTREPRINDERE FAMILIALĂ	Molgești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
CIRICA SRL	Portărești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
CIUCĂ N. GEORGE PAUL ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Molgești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal
CKU 1 AUTISTA S.R.L.	Berbești	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Sediu principal
COMPANIA NAȚIONALĂ POSTA ROMÂNĂ	Oltețani	5310-Activități poștale desfășurate sub obligativitatea serviciului universal	Punct de lucru
COMPANIA NAȚIONALĂ POSTA ROMÂNĂ	Laloșu	5310-Activități poștale desfășurate sub obligativitatea serviciului universal	Punct de lucru
COMPRIMAL IMPEX S.R.L.	Oltețani	4619-Intermedieri în comerțul cu produse diverse	Sediu principal
CORBEANU CONSTANTIN-CRISTINEL ÎNTREPRINDERE INDIVK	Berbești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	
COSTA MNTS.R.L.	Berbești	4332-Lucrări de tâmplărie și dulgherie	Sediu principal
CRETU IONEL MARIAN ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
CREȚU COSMIN-FLORIN ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal

CRYSANDRES OPTIM SRL	Mologești	4120-Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	Sediu secundar
CURCA GHEORGHE ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Portărești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
CURCA IONEL-CRISTIAN ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Portărești	3213-Fabricarea imitațiilor de bijuterii și articole similare	Sediu principal
DAVION CONSTRUCT S.R.L.	Mologești	4120-Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	Sediu principal
DEACONU MIHAI - MAGAZIN MIXT ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Portărești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal
DIGITAL SLOTS CLUB S.R.L.	Mologești	9200-Activități de jocuri de noroc și pariuri	Punct de lucru
DIGITAL SLOTS CLUB S.R.L.	Laloșu	9200-Activități de jocuri de noroc și pariuri	Punct de lucru
DINCA MARIA ÎNTREPRINDERE FAMILIALĂ	Berbești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal
DOOR WINDOW ITALY S.R.L.	Laloșu	4332-Lucrări de tâmplărie și dulgherie	Sediu principal
DOREL MONTAJ S.R.L.	Laloșu	4332-Lucrări de tâmplărie și dulgherie	Sediu principal
DRAGU M. AUREL ÎNTREPRINDERE FAMILIALĂ	Oltețani	4781-Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe	Sediu principal
ECOFIRE SOLUTION S.R.L.	Mologești	1629-Fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din pluta, paie și din alte materiale vegetale împletite	Sediu principal
EKODAN TRANSSRL	Laloșu	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Punct de lucru
EKOTRUCK EXPRESS S.R.L.	Laloșu	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Punct de lucru
ELECTRICTAG S.R.L.	Oltețani	4321-Lucrări de instalații electrice	Sediu principal
EUROTRANSTRUCK SRL	Laloșu	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Punct de lucru
FIERARU N. MIHAELA ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	

FLORIN FIGHT CASH SRL	Laloșu	6820-Închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate	Punct de lucru
GA VRIL EUGENIA-NICOLETA ÎNTREPR	Mologești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Punct de lucru
GAVRILĂ M. E. PETRICA ÎNTREPRINDE	Laloșu	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Punct de lucru
GHEORGHÎȚĂ MARINELA ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Mologești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal
GIMCODEX SRL	Făurești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal
GIULTRANS SRL	Laloșu	4939-Alte transporturi terestre de călători n.c.a	Sediu principal
GOANȚĂ COSTINEL PERSOANĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Berbești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
GOANȚĂ IONEL ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Berbești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
GOGOASE MARIAN ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Mologești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
GOGOASE MIHĂIȚĂ ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Mologești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
IANCU NICOLAE PERSOANĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Laloșu	0161-Activități auxiliare pentru producția vegetală	Sediu principal
ILCONPEL SRL	Laloșu	4771-Comerț cu amănuntul al îmbrăcăminte, în magazine specializate	Sediu principal
ILICOM SRL	Oltețani	5630-Baruri și alte activități de servire a băuturilor	Sediu principal
ILICOM SRL	Oltețani	5630-Baruri și alte activități de servire a băuturilor	Sediu principal
ION DRAGU CARGO S.R.L	Laloșu	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Sediu principal
IONIȚĂ V. MARIAN ÎNTREPRINDERE	Ghindari	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu	Sediu principal

INDIVIDUALĂ		vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	
IȘFAN IONEL-ALIN ÎNȚEPRINDERE FAMILIALĂ	Molgești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
IVADANMIN TRANS S.R.L.	Laloșu	4332-Lucrări de tâmplărie și dulgherie	Sediu principal
IVANA G. GEORGE- BEBE ÎNȚEPRINDERE FAMILIALĂ	Laloșu	4332-Lucrări de tâmplărie și dulgherie	Sediu principal
IVANA GEORGE-DANIEL ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
IVANA GH. GABRIEL PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Laloșu	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
LAIBĂR CONSTRUCT S.R.L.	Molgești	4120-Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	Sediu principal
LĂCĂTUȘU CONSTANTIN-GABRIEL ÎNȚEPRINDERE INDIVIDE	Molgești	4332-Lucrări de tâmplărie și dulgherie	Sediu principal
LĂCĂTUȘU IONELA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Molgești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
LĂCĂTUȘU TANȚA ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Molgești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal
LĂCRARU SEBASTIAN ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Berbești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal
MAKE SPORT SRL	Laloșu	4616-Intermedieri în comerțul cu textile, confecții din blană, încălțăminte și articole din piele	Sediu principal
MANOLACHE I. ILEANA ÎNȚEPRINDERE FAMILIALĂ	Molgești	4789-Comerț cu amănuntul prin standuri, chioșcuri și piețe al altor produse	Sediu principal
MARCRONIC TEX S.R.L.	Berbești	1413-Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)	Sediu principal
MEDICA FARM SRL	Berbești	4773-Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate	Punct de lucru
MENDOR CORAL S.R.L.	Molgești	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Sediu principal

MIHALSEB SRL	Berbești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
MIXT EVITA COM SRL	Laloșu	9200-Activități de jocuri de noroc și pariuri	Punct de lucru
MOLOAGĂ FLORIN ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Berbești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
NAT COMERȚ S.R.L.	Oltețani	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal
NICU LILIANA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Mologești	0149-Creșterea altor animale	
NICVLAD LOGISTIC S.R.L	Mologești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
NYSLY COM SRL	Mologești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal
OLARU NICOLAE ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	
OLD GREEN DESIGN S.R.L.	Berbești	4613-Intermedieri în comerțul cu material lemnos și materiale de construcții	Sediu principal
OLIMARCO SRL	Mologești	2030-Fabricarea de elemente de dulgherie și tâmplărie pentru construcții	Sediu principal
OLTIMPEX SRL	Mologești	4781-Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe	Punct de lucru
PATISERIA LUI SASHA S.R.L.	Berbești	1071-Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	Sediu principal
PÎRLAC NICOLAE ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
POMARU IOANA EUGENIA ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Portărești	4719-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	Sediu principal
POPESCU D. MARIA ÎNȚEPRINDERE	Laloșu	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu	Sediu principal

INDIVIDUALĂ		vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	
POPESCU EMIUA- CLAUDIA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Laloșu	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal
POPESCU I. MARINELA ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	0161-Activități auxiliare pentru producția vegetală	Sediu principal
POPLEȘANU LIVIA VASILICA ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	4789-Comerț cu amănuntul prin standuri, chioșcuri și piețe al altor produse	Sediu principal
PREDUȚ PREDĂ ÎNȚEPRINDERE IND	Mologești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Punct de lucru
PRES BRICHET S.R.L.	Berbești	1629-Fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din pluta, paie și din alte materiale vegetale împletite	Sediu principal
RAULAVI TRANS S.R.L	Mologești	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	
REDLONG SRL	Oltețani	9200-Activități de jocuri de noroc și pariuri	Punct de lucru
ROMLAV ESENȚIAL S.R.L.	Laloșu	2053-Fabricarea uleiurilor esențiale	Sediu principal
ROYAL AUTOTRANS S.R.L.	Mologești	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Punct de lucru
RUGEA DUMITRU ADRIAN ÎNȚEPRINDERE FAMILIALĂ	Portărești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal
RUGEA TRANS S.R.L.	Portărești	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Sediu principal
RUJA STEFAN GABRIEL ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Mologești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
SALT WORD SRL	Mologești	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Punct de lucru
SARA&RAYSA STAR S.R.L.	Laloșu	3511-Producția de energie electrică	Punct de lucru
SĂNDULESCU AUREL ÎNȚEPRINDERE FAMILIALĂ	Laloșu	0149-Creșterea altor animale	Sediu principal
SELENA GEORGIANA SPEDITION S.R.L	Mologești	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Sediu principal
SMARANDACHE ION ÎNȚEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Mologești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal

SORANA COMPROD SRL	Molgești	4719-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	Punct de lucru
STANCIU SORIN ÎNTREPRINDERE FAMILIALĂ	Berbești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
STUPARU VERGICĂ-MARIN ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Molgești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
SUCLEANȚA DANUT ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Molgești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
SULUGIU I. MARIN ÎNTREPRINDERE	Molgești	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Punct de lucru
SUTA DUMITRU ÎNTREPRINDERE FAMILIALĂ	Berbești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
ȘERPENTO DANILO S.R.L	Molgești	2511-Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice	Sediu principal
ȘIPOSEANU M. MIHAIL ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
ȘTIRBESCU GH. CRISTIAN ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Laloșu	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
ȘUCLEANȚĂ ROMICĂ-GHEORGHE ÎNTREPRINDERE INDIVIDU	Portărești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
TAGROM SRL	Berbești	2010-Tăierea și rindeluirea lemnului; impregnarea lemnului	Sediu principal
TANASIE CORNEL ÎNTREPRINDERE FAMILIALĂ	Oltețani	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
TARGATEC SRL	Molgești	9200-Activități de jocuri de noroc și pariuri	Punct de lucru
TOMULEASA CRI & GEO SNC	Molgești	4782-Comerț cu amănuntul al textilelor, îmbrăcăminte și încălțăminte efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe	Punct de lucru
TOMULEASA ION ÎNTREPRINDERE	Portărești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru	Sediu principal

INDIVIDUALĂ		construcții	
TRANSJIANU PRODCOM S.R.L.	Laloșu	3511-Producția de energie electrică	Punct de lucru
TRANSNCSA S.R.L.	Laloșu	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Sediu principal
TRĂISTARU ALINA-MARIA ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Portărești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
TRĂISTARU I. IONEL ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ	Portărești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
UDREA MIHAI ÎNTREPRINDERE FAMILIALĂ	Laloșu	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
UMIMED SRL	Mologești	8621-Activități de asistență medicală generală	Sediu principal
VALEMIIMPEX SRL	Mologești	4759-Comerț cu amănuntul al mobilei, al articolelor de iluminat și al articolelor de uz casnic n.c.a. în magazine specializate	Sediu principal
VĂDUVOIU GHEORGHE PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Mologești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
VÂLCU ION PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Mologești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
VELESCU CONSTANTIN ÎNTREPRINDERE FAMILIALĂ	Mologești	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	Sediu principal
VIO & ADI LĂCĂTUȘU S.R.L.	Mologești	4941-Transporturi rutiere de mărfuri	Sediu principal
ZULEYHA MARKET S.R.L.	Laloșu	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	Sediu principal

Anexa 5. Fișă sit arheologic

1. Denumirea sitului arheologic: Situl arheologic de la Laloșu, jud. Vâlcea (fig. 3)

Fig. 3. Situl arheologic de la Laloșu, jud. Vâlcea. Vedere dinspre sud.

2. Denumirea sectorului arheologic

3. Codul RAN al sitului arheologic: sit arheologic inedit, neînregistrat în Repertoriul Arheologic Național.

4. Județ: Vâlcea.

5. Localitatea (oraș / sat, etc.): Portărești.

6. Comuna: Laloșu.

7. Punct: Boșogari

.

8. Adresa: comuna Laloșu, jud. Vâlcea.

9. Reper: la cca. 500 m est de localitatea Portărești.

10. Repere geografice: pe un platou ușor înalt, cu sol fertil, utilizat în prezent în scopuri agricole (în prezent este acoperit de o plantație de floarea soarelui).

11. Repere hidrografice: la cca. 2 km est de râul Olteț; chiar la sud de sit se găsește o "crevasă" largă, numită de localnici Valea Rea (fig. 4), care colectează apele pluviale, dar este alimentată și de un izvor aflat în apropiere; în secolul trecut izvorul a fost captat și a fost construit un puț, în prezent colmatat și năpădit de vegetație sălbatică (fig. 5).

Fig. 4. Valea Rea de la sudul sitului arheologic.

Fig. 5. Izvorul din vecinătatea sitului arheologic.

12. Data primei cercetări a sitului: sit arheologic necercetat.
13. Perioada de desfășurare
14. Încadrare cronologică: epoca bronzului.
15. Numele și prenumele responsabilului științific:
16. Numele și prenumele membrilor colectivului de cercetare:
17. Instituția organizatoare a cercetării arheologice:
18. Instituții partenere în cadrul proiectului de cercetare arheologică
19. Beneficiarul cercetării arheologice:
Primăria comunei Laloșu, jud. Vâlcea.

20. Finanțatorul cercetării arheologice:
Primăria comunei Laloșu, jud. Vâlcea.

21. Obiectivul cercetării arheologice: depistarea și înregistrarea siturilor arheologice de pe raza U.A.T. Laloșu, jud. Vâlcea.

22. Scurtă descriere a situației arheologice

Situl arheologic din punctul Boșogari, sat Portărești, comuna Laloșu, jud. Vâlcea a putut fi depistat după indicarea sa în Harta Militară a României, fila L-35-121 (fig. 2). În acest document se menționează că ar fi vorba despre o măgură, ceea ce nu s-a confirmat pe teren; cel mai probabil, cartografiile militare din secolul trecut au folosit termenul de "măgură" pentru a desemna un loc mai înalt.

Situl arheologic se găsește pe un platou ridicat, mărginit la sud de o valea largă, numită de localnici, Valea Rea. Nu au fost observate elemente defensive de tip fossa (șanț de apărare) sau val de pământ, drept care avem de-a face cu o așezare deschisă.

În prezent, platoul este ocupat de o cultură de floarea soarelui. La baza platoului se găsește un izvor cu apă potabilă, în prezent colmatat.

La suprafața solului, printre firele de floarea soarelui am putut depista cu ușurință mai multe fragmente de vase ceramice (fig. 6). Acestea au fost realizate cu mâna, din pastă zgrunțuroasă de culoare gri-cenușie, cu nisip și pietricele în compoziție (fig. 7). Toate aceste aspecte permit o încadrare cronologică și culturală în epoca bronzului; ar putea fi vorba despre cultura Glina.

Fig. 6. Fragmente de vase ceramice la suprafața solului, în punctul Boșogari, sat Portărești, comuna Laloșu.

Fig. 7. Fragmente de vase ceramice din punctul *Boșogari*, sat *Portărești*, comuna *Laloșu*.

23. Situl arheologic de la Laloșu, jud. Vâlcea și zona sa de protecție În conformitate cu cele constatate la fața locului și ținând cont de prevederile Legii 422 / 2001, situl arheologic din punctul *Boșogari*, sat *Portărești*, comuna *Laloșu*, jud. Vâlcea și zona sa de protecție (fig. 8), pot fi configurate în funcție de următoarele coordonate STEREO 70:

Coordonate sit :

425259.256 337938.149

424859.340 337742.493

424955.515 337659.875

425120.124 337651.467

425258.741 337799.558

Coordonate zona de protecție :

425336.056 338086.962

424745.002 337782.420

424922.068 337443.573

425518.409 337707.326

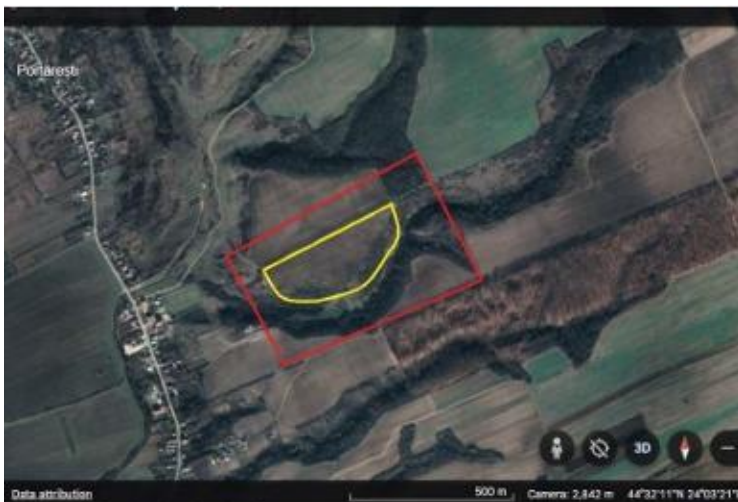

Fig. 8. Situl arheologic din punctul *Boșogari*, sat *Portărești*, comuna *Laloșu*, jud. Vâlcea și zona sa de protecție.

24. Tipul cercetării

25. Referințe bibliografice: sit arheologic inedit.